

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

BİR İLKÖĞRETİM KURUMUNDA OKUL YÖNETİMİ
TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN FİZİKSEL
İYİLEŞTİRMELERİN ETKİSİNE İLİŞKİN PAYDAŞ
GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Neslihan BEDİRHANOĞLU

Danışman
Prof. Dr. Mualla BİLGİN AKSU

Antalya, 2019

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

02 / 08 / 2019

Neslihan BEDİRHANOĞLU
İmzası

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Neslihan BEDİRHANOĞLU'nun bu çalışması 02/08/2019 tarihinde jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak **oy birliği/oy çokluğu** ile kabul edilmiştir.

İMZA

- Başkan** : **Prof. Dr. Kamile DEMİR**
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
- Üye (Danışman)** : **Prof. Dr. Mualla BİLGİN AKSU**
Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
- Üye** : **Doç. Dr. Çiğdem APAYDIN**
Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI: Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Paydaş Görüşleri

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun tarihli ve sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca ve bilimsel çalışmamın en başından tamamlanmasına değin, bilgi birikimi ve tecrübelerinden yararlandığım, mesleki saygınlığı, hayatı her yönü ile öngören kişiliği ile her daim örnek alacağım, bilgiye ulaşmamda rehber olan değerli tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Mualla BİLGİN AKSU'ya yardımlarından ve titiz çalışmalarından dolayı şükranlarımı sunarım.

Tez çalışmam süresince büyük bir zaman ayırarak katılımcılarla görüşmeleri yapan, bu çalışmayı kendi çalışmasıymışçasına sahiplenerek veri toplama sürecinin geçerli ve güvenilir olmasına katkı sağlayan, beni her konuda cesaretlendiren ve güler yüzüyle desteklerini her daim arkamda hissettiğim çok değerli meslektaşım Sayın Celalettin Boyacı'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Solak İlkokulu ve Ortaokulu öğretmenlerine, öğrencilerine, velilerine teşekkürü borç bilirim. Onların değerli katkıları olmasaydı, bu araştırma yürütülemezdi.

Bir eğitim yöneticisi olarak dört yıldır görev yaptığım okulumdaki tüm meslektaşlarım, mesleki donanımları son derece yüksek, adeta mesleklerine sevdalı eşsiz öğretmenler olup, benim için öylesine kıymetliler ki; bu süreçte yanımda oldukları, benimle birlikte yürüdükleri ve bana inandıkları için onlara da minnettarım.

Kendisi de emekli bir öğretmen olan, yüksek lisans çalışmam da dâhil olmak üzere hayatımın her anında en büyük ilham kaynağım, desteğim, meleğim, canım annem Nebahat BEDİRHANOĞLU'na sonsuz teşekkür ederim.

Yoğunluğum konusunda anlayış ve hoşgörüsü ile tezimi bitirmem yönünde beni daima destekleyen, boş gördüğü her an "tembellik yapma" diyerek çalışmalarına ivme kazandıran eşim Hakan KOK'a ve yine bu tez çalışmamın yazım aşamasında, karnımdan tekmeleri ile akademik çalışmalarına destek veren miniğime, Junior Hakan KOK'a da teşekkürlerimi sunarım.

Neslihan BEDİRHANOĞLU

ÖZET

BİR İLKÖĞRETİM KURUMUNDA OKUL YÖNETİMİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN FİZİKSEL İYİLEŞTİRMELERİN ETKİSİNE İLİŞKİN PAYDAŞ GÖRÜŞLERİ

BEDİRHANOĞLU, Neslihan

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Programı

Danışman: Prof. Dr. Mualla BİLGİN AKSU

Ağustos 2019, 206 sayfa

Bu çalışmanın amacı, bir ilköğretim kurumunda okul yönetiminin gerçekleştirdiği fiziksel iyileştirmelerin, okul paydaşları olan öğretmenler, öğrenciler ve veliler üzerindeki etkilerini belirlemektir. Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur: (1) Okulun iki yıl önceki fiziksel durumu nasıldır? (2) Okulda son iki yılda yapılan fiziksel iyileştirmeler nelerdir? (3) Bu iyileştirmeler paydaşlar üzerinde nasıl bir etki yaratmaktadır? (4) Okulda başka ne gibi fiziksel iyileştirmelere ihtiyaç bulunmaktadır?

Araştırmada, bir nitel desen olan bütüncül tek durum (örnek olay) çalışması yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu gönüllülük esasına dayalı, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmaya 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ilköğretim kurumundan 11 öğretmen, 10 öğrenci ve 10 veli katılmıştır. Veriler, alt problemler doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir form kullanılarak, yüz yüze görüşme ve ilgili dokümanların analizi yardımıyla toplanmıştır. Araştırma alt problemlerine yanıt olabilecek veriler kodlanmış ve katılımcılardan doğrudan alıntılarla desteklenerek analiz edilmiştir. Bu süreçte Miles ve Huberman'ın (1984) verilerin azaltılması, verilerin görsel hale getirilmesi, sonuca ulaşma ve teyit etme aşamaları uygulanmıştır. Veriler, uzman görüşü de alınarak betimsel analiz ve içerik analizine tabi tutulmuştur.

Bulgulara göre, araştırmaya katılan öğretmen, öğrenci ve veliler okulun iki yıl önceki fiziksel durumunu tümüyle olumsuz sıfatlarla betimlemişlerdir. Okulda yapılan fiziksel iyileştirmeler arasında katılımcıların dikkatini en çok güvenlik, hijyen ve estetikle ilgili olan değişimlerin çektiği görülmüştür. Okul yönetimi

tarafından yapılan iyileştirmeler sonrasında ise, katılımcılar okulun fiziksel durumunu tamamen olumlu sıfatlarla betimlemişlerdir. Fiziksel iyileştirmelerden sonra paydaşların aidiyet duyguları gelişmiş, okul etkinliklerine katılımları artmış, aralarındaki iletişim güçlenmiş ve davranışları istendik yönde değişmeye başlamıştır. Bu süreçte öğrencilerin sosyal, akademik, sportif ve sanatsal alanlardaki başarı düzeylerinin yükseldiği sonucuna varılmıştır. Katılımcıların gelecekteki iyileştirmeler konusunda beklenti düzeylerinin yükseldiği de araştırmanın dikkat çeken bulguları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim Kurumu, Okul Yönetimi, Fiziksel İyileştirme, Paydaş

ABSTRACT

STAKEHOLDER OPINIONS ON THE EFFECT OF PHYSICAL IMPROVEMENTS THAT ARE ACTUALISED BY THE SCHOOL ADMINISTRATION IN A PRIMARY EDUCATION INSTITUTION

BEDİRHANOĞLU, Neslihan

Master's Thesis, Department of Educational Sciences,

Program of Educational Management and Supervision

Supervisor: Professor Mualla BİLGİN AKSU, PhD.

August 2019, 206 pages

The aim of this study is to determine the effects of physical improvements that are actualised by school administration in a primary education institution on teachers, students and parents who are school stakeholders. To achieve this aim, the following sub-problems were developed: (1) What was the physical condition of the school two years ago? (2) What are the physical improvements made in the last two years at school? (3) What impact do these improvements have on stakeholders? (4) What other physical improvements are needed in the school?

In the study, a qualitative design, holistic single case (case study) method was used. The study group was determined by volunteer based, easily accessible sampling method. Eleven teachers, ten students and ten parents from a primary education institution depending on the Ministry of National Education participated in the study in the 2017-2018 school year. Data were collected through face-to-face interview by using a semi-structured form developed by the researcher in line with the sub-problems, and through the analysis of the related documents.

The data that could respond to the sub-problems were coded and analysed with direct quotations from the participants. In this process, the phases of Miles and Huberman (1984) consist of data reduction, visualization of data, reaching and confirming the results were applied. The data were subjected to descriptive analysis and content analysis by taking expert opinion.

According to the findings, teachers, students and parents who participated in the study described the physical condition of the school two years ago as completely negative. Among the physical improvements made in the school, it was seen that the participants were mostly interested in the changes related to safety, hygiene and

aesthetics. Following the improvements made by the school administration, the participants described the physical condition of the school in positive terms. After physical improvements, stakeholders' sense of belonging developed, their participation in school activities increased, communication between them strengthened and their behaviors began to change in the desired direction. In this process, it has been concluded that students' achievement levels in social, academic, sporting and artistic fields have increased. It is also noteworthy that the expectations of the participants about future improvements have increased.

Key Words: *Primary School, School Administration, Physical Improvement, Stakeholder*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	xi
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	xii

I. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.2.1. Problem Cümlesi.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Sınırlılıklar.....	4
1.5. Tanımlar.....	4

II. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Fiziksel Ortam.....	5
2.2. Fiziksel Ortamın Önemi.....	7
2.3. Fiziksel Ortamın Değişkenleri.....	10
2.3.1. Sınıf Büyüklüğü ve Öğrenci Sayısı.....	12
2.3.2. İklimlendirme.....	13
2.3.3. Güvenlik	13
2.3.4. Işık / Aydınlatma	14
2.3.5. Temizlik.....	14
2.3.6. Renk.....	16
2.3.7. Ders Materyalleri	17
2.3.8. Estetik.....	18
2.4. Fiziksel Ortamın Değişkenleri Dışında Olumlu Etki Sağlayıcı Diğer Değişkenler.....	19
2.5. Eğitim Ortamlarının Önemi.....	22
2.6. Sınıf Ortamı.....	24
2.7. Sınıf Yönetiminin Boyutları.....	26

2.7.1.Sınıf Yönetimini Etkileyen Psikolojik Etmenler.....	26
2.8. Neden Fiziksel İyileştirme?.....	27
2.9. Canlandırıcı Liderlik Etmeni Olarak Fiziksel İyileştirme.....	29
2.10. Fiziksel İyileştirme Yapılmayan Okul Binalarının Dezavantajları	30

III. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	31
3.2. Çalışma Grubu	31
3.3. Veri Toplama Araçları	35
3.3.1. Geçerlik ve Güvenirlik.....	35
3.3.2. Görüşme Kayıtları.....	36
3.3.3. Dokümanlar.....	37
3.4. Verilerin Toplanmasında Etik Süreç.....	38
3.4.1. Araştırmanın Fiilen Yürütüldüğü Birimin Bağlı Olduğu Kurumdan İzin Alınması	38
3.4.2. Araştırma İçin Katılımcıların Bilgilendirilmesi ve Katılım İçin İzin Formlarının Doldurulması.....	38
3.5. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	38
3.6. Araştırma Sürecinde Karşılaşılan Güçlükler.....	39
3.6.1. Öğretmenlerle Yaşanan Zorluklar	39
3.6.2. Öğrencilerle Yaşanan Zorluklar	39
3.6.3. Velilerle Yaşanan Zorluklar	40
3.7. Araştırmanın Araştırmacıya Kazandırdıkları.....	40

IV. BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumu Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Elde Edilen Bulgular.....	42
4.1.1. Öğretmenlerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördükleri ve Bu Durumun Onları Nasıl Etkilediğine İlişkin Görüşleri	42
4.1.1.1. Öğretmenlerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Görüşleri.....	42
4.1.1.2. Öğretmenlerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Görüşleri.....	49
4.1.2. Öğrencilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördükleri ve Bu Durumun Onları Nasıl Etkilediğine İlişkin Görüşleri.....	54

4.1.2.1. Öğrencilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Görüşleri.	54
4.1.2.2. Öğrencilerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Görüşleri.....	59
4.1.3. Velilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördükleri ve Bu Durumun Onları Nasıl Etkilediğine İlişkin Görüşleri	62
4.1.3.1. Velilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Görüşleri	62
4.1.3.2. Velilerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Görüşleri.....	68
4.1.4. Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumuna İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular.....	71
4.2. Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmeler Nelerdir? Alt Problemine İlişkin Elde Edilen Bulgular	75
4.2.1. Öğretmenlerin Okulda Son İki Yılda Yapılan Neleri Fiziksel İyileştirme Olarak Gördüklerine İlişkin Görüşleri	75
4.2.2. Öğrencilerin Okulda Son İki Yılda Yapılan Neleri Fiziksel İyileştirme Olarak Gördüklerine İlişkin Görüşleri	84
4.2.3. Velilerin Okulda Son İki Yılda Yapılan Neleri Fiziksel İyileştirme Olarak Gördüklerine İlişkin Görüşleri.....	92
4.2.4. Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmelere İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular.....	100
4.3. Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmeler Paydaşlar Üzerinde Nasıl Bir Etki yaratmaktadır? Alt Problemine İlişkin Elde Edilen Bulgular.....	104
4.3.1. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkilere İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	104
4.3.2. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkilere İlişkin Öğrenci Görüşleri	115
4.3.3. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkilere ilişkin Veli görüşleri.....	119
4.3.4. Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Paydaşlar Üzerinde yarattığı Etkilere İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular.....	124
4.4. Okulda Başka Ne Gibi Fiziksel iyileştirmelere İhtiyaç Bulunmaktadır? Alt Problemine İlişkin Elde Edilen Bulgular.....	133
4.4.1. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyaçlarının Neler Olabileceğine İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	133
4.4.2. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyaçlarının Neler Olabileceğine İlişkin Öğrenci Görüşleri	137
4.4.3. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyaçlarının Neler Olabileceğine İlişkin Veli Görüşleri.....	141

V. BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma.....	146
5.1.1. Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumunun Nasıl Olduğuna İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	146
5.1.1.1. Öğretmenlerin İki Yıl Önce Okullarını Nasıl Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	146
5.1.1.2. Öğretmenlerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	148
5.1.1.3. Öğrencilerin İki Yıl Önce Okullarını Nasıl Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	150
5.1.1.4. Öğrencilerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	152
5.1.1.5. Velilerin İki Yıl Önce Okullarını Nasıl Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	154
5.1.1.6. Velilerin Okulun İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	156
5.1.1.7. Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumuna İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar.....	159
5.1.2. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Neler Olduğuna İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	161
5.1.2.1. Öğretmenlerin Son İki Yıl İçinde Okullarında Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Neleri Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	161
5.1.2.2. Öğrencilerin Son İki Yıl İçinde Okullarında Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Neleri Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	162
5.1.2.3. Velilerin Son İki Yıl İçinde Okullarında Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Neleri Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	165
5.1.2.4. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelere İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar.....	168
5.1.3. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel iyileştirmelerin Paydaşlar Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	171
5.1.3.1. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel iyileştirmelerin Öğretmenler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	171
5.1.3.2. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel iyileştirmelerin Öğrenciler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	174
5.1.3.3. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Veliler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	179

5.1.3.4. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel iyileştirmelerin Paydaşlar Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar..	182
5.1.4. Okulda Gelecekte Başka Ne Gibi Fiziksel İyileştirmelere İhtiyaç Olabileceğine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar.....	184
5.1.4.1. Öğretmenlerin Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceğine İlişkin Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar.....	184
5.1.4.2. Öğrencilerin Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceğine İlişkin Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar.....	187
5.1.4.3. Velilerin Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceğine İlişkin Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar.....	189
5.2. Öneriler.....	191
5.2.1.Uygulamaya Yönelik Öneriler	191
5.2.2. Gelecekte Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler	193
KAYNAKÇA.....	194
EKLER.....	198
EK1: Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Katılımcı Görüşme Formu.....	198
EK2: Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Öğretmen Görüşme Soruları.....	199
EK3: Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Öğrenci Görüşme Soruları.....	200
EK4: Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Veli Görüşme Soruları.....	201
EK5: Katılımcı İzin Formu.....	202
EK6: MEB İzin Belgesi	203
ÖZGEÇMİŞ.....	205
İNTİHAL RAPORU	206

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.2.1. Araştırmaya katılan Öğretmenlere İlişkin Veriler.....	32
Tablo 3.2.2. Araştırmaya katılan Öğrencilere İlişkin Veriler.....	33
Tablo 3.2.3. Araştırmaya katılan Velilere İlişkin Veriler.....	34
Tablo 4.1.a. Öğretmenlerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları	42
Tablo 4.1.b. Öğretmenlerin Okulun İki Yıl Önceki durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları.....	49
Tablo 4.1.c. Öğrencilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları.....	54
Tablo 4.1.d. Öğrencilerin Okulun İki Yıl Önceki durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları	59
Tablo 4.1.e. Velilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları	62
Tablo 4.1.f. Velilerin Okulun İki Yıl Önceki durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları.....	68
Tablo 4.2.a. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Nelerin Görüldüğü ile ilgili Öğretmen Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları..	75
Tablo 4.2.b. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Nelerin Görüldüğü ile ilgili Öğrenci Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları....	85
Tablo 4.2.c. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Nelerin Görüldüğü ile ilgili Veli Görüşlerine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları	93
Tablo 4.3.a. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Öğretmenler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları..	104
Tablo 4.3.b. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Öğrenciler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları	115
Tablo 4.3.c. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Veliler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları	120
Tablo 4.4.a. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceği ile ilgili Öğretmen Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları.....	133
Tablo 4.4.b. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceği ile ilgili Öğrenci Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları.....	137
Tablo 4.4.c. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceği ile ilgili Veli Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları.....	141

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

A) Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumuna İlişkin Fotoğraflar

Fotoğraf 4.1.4.1. Okul Girişi	71
Fotoğraf 4.1.4.2. Okulun Çatısı ve Girişte Bulunan Atıl Eşyalar	71
Fotoğraf 4.1.4.3. Okul Girişindeki Atıl Eşyalar ve Bahçe Zemini	72
Fotoğraf 4.1.4.4. Okulun Arka Koridoru	72
Fotoğraf 4.1.4.5. Okulun Ortaokul Binası.....	72
Fotoğraf 4.1.4.6. Okulun Tuvaletleri	73
Fotoğraf 4.1.4.7. Tuvaletlerde Lavabolar	73
Fotoğraf 4.1.4.8. Okul Duvarları ve Çitleri	73
Fotoğraf 4.1.4.9.a. Sınıflar	74
Fotoğraf 4.1.4.9.b. Sınıflar	74
Fotoğraf 4.1.4.10. Atatürk Büstü ve Çevresi	74

B) Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmelere İlişkin Fotoğraflar

Fotoğraf 4.2.4.1. Okul Girişi	100
Fotoğraf 4.2.4.2. Okul Ana Binası	100
Fotoğraf 4.2.4.3. Okulun Arka Koridoru	100
Fotoğraf 4.2.4.4. Okulun Ortaokul Binası	101
Fotoğraf 4.2.4.5. Okulun Genel Görünümü.....	101
Fotoğraf 4.2.4.6. Okulun Tuvaletleri	101
Fotoğraf 4.2.4.7. Tuvaletlerde Lavabolar	102
Fotoğraf 4.2.4.8. Okul Duvarları ve Çitleri	102
Fotoğraf 4.2.4.9. Okul Bahçesinde Yenilenmiş Banklar ve Oturma Alanları	102
Fotoğraf 4.2.4.10. Sınıflar	103
Fotoğraf 4.2.4.11. Atatürk Büstü ve Çevresi	103
Fotoğraf 4.2.4.12. Öğretmenler Odası	103

C) Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Paydaşlar Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Fotoğraflar

Fotoğraf 4.3.4.1. Bir Öğretmenler Günü Kutlaması	125
Fotoğraf 4.3.4.2. Okul Bahçesinde Dart	125

Fotoğraf 4.3.4.3. Okul Bahçesinde Survivor	125
Fotoğraf 4.3.4.4. Şeker Portakalı Etkinliği.....	126
Fotoğraf 4.3.4.5. Trafik Haftası Etkinliği	126
Fotoğraf 4.3.4.6. Dünya Kadınlar Günü Etkinliği	126
Fotoğraf 4.3.4.7. Okulun Arka Koridorunda Aylık Düzenlenen Satranç Turnuvası Etkinlikleri	127
Fotoğraf 4.3.4.8. Okul Bahçesinde Bir Ders Etkinliği	127
Fotoğraf 4.3.4.9. Kardeş Okul Kabataş Erkek Lisesi'nin Okula Ziyareti.....	127
Fotoğraf 4.3.4.10. 23 Nisan Töreni 4/A, 2017.....	128
Fotoğraf 4.3.4.11. 23 Nisan Töreni 2/A, 2017	128
Fotoğraf 4.3.4.12. 23 Nisan Töreni 3/A, 2018	128
Fotoğraf 4.3.4.13. Okulun Halk Oyunları Ekibi	129
Fotoğraf 4.3.4.14. Tören ve Kutlamalara Velilerin Yoğun Katılımı ve İlgisi.....	129
Fotoğraf 4.3.4.15. Tören ve Kutlamalara Öğretmenlerin İstekli Katılımı ve İlgisi, Bahçede Bir Öğretmenler Günü Etkinliği, 2018.....	129
Fotoğraf 4.3.4.16. Tören ve Kutlamalara Öğrencilerin İstekli Katılımı ve İlgisi, Bahçede Bir 10 Kasım Anma Töreni, 2018.....	130
Fotoğraf 4.3.4.17. Okul Sporları, Yıldız Kız Hentbol İlçe Birinciliği ve İl Üçüncülüğü, 2018-2019.....	130
Fotoğraf 4.3.4.18. Altıncı Geleneksel Çocuk Oyunları, 2. Sınıflar Arası, İlçe Birinciliği, 2018-2019.....	130
Fotoğraf 4.3.4.19. Okul Sporları, FUTSAL Küçük Erkekler İlçe Birinciliği, 2017-2018.....	131
Fotoğraf 4.3.4.20. Okul Sporları, Hentbol Yıldız Kızlar İl İkinciliği, 2017-2018..	131
Fotoğraf 4.3.4.21. Dünya Su Günü Kompozisyon Yarışması, İl ve Bölge Birinciliği 2016-2017.....	131
Fotoğraf 4.3.4.22. Makine Mühendisleri Odası Mucit Fikirler Yarışması, Antalya İl Birinciliği 2016-2017.....	132
Fotoğraf 4.3.4.23. Temiz Okul, Sağlıklı Okul Projesi Kapsamında, 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılında Kazanılan Beyaz Bayrak Sertifikaları.....	132

I.BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve tanımları sunulmuştur.

İnsani ve sosyal yönden eğitim ve okul; insana sosyal beceriler kazandırmasının yanı sıra, insanın bütün yönleri ile gelişimine ve diğer insanlarla sosyal ilişkilerini geliştirmesine de katkıda bulunmalıdır. Bireysel olarak ele alındığında; öğrencilere fiziksel, sosyal, psikolojik yönlerde gelişim sağlamak ve sahip oldukları potansiyeli tam olarak geliştirip kullanabilmelerine olanak sunmak eğitimin insani amacıdır. Aynı zamanda sosyal bir sistem ve sosyal bir kurum olmasının gereği okul, gerek öğrenciler gerekse içinde yer alan işgörenler için insani bir çalışma ve öğrenme ortamı hazırlamak ve bunun sürekliliğini sağlamak durumundadır (Şişman, 2011).

Bir sistemin içinde bulunduğu mekânın özellikleri ile sistemin araç, süreç ve hedefleri uyum içinde olmalıdır. Sistemin bir parçası olarak mekânın, diğer parçalarla uyumlu olması gerekir (Başar,1998). Toplumsal açık bir sistem olan eğitim kurumlarında alt sistemler arasındaki uyum çok daha önemlidir. Bir eğitim kurumu açısından fiziksel ortam, eğitim etkinlikleri için ayrılan mekânın özelliklerini belirtir. Ortamın fiziksel değişkenleri, sıra, masa, dolap gibi araçlar ile boş alanlar, mekânın ısı, ışığı ve renk düzeni gibi bir dizi etkenden oluşur. Öğretmen- öğrenci ilişkilerinin de önemli ölçüde bu tür fiziksel değişkenler tarafından etkilenmesi söz konusudur (Aydın,1988). Bu nedenle, mekân düzenlemesi eğitim ve öğretim faaliyetlerinin gerektiği şekilde yürütülebilmesi bakımından önemli görülmektedir. Sınıf içi nesnelere insanla birleştiğinde değer kazanırken, öğretime katkı sağladığı sürece de işlevsel olacaktır. “Biz ilk önce binaları şekillendiririz, sonra da onlar bizi şekillendirir. Okullar için bu çok önemlidir, çünkü gerek öğrenmeye gerekse beceri kazandırmaya yardım ya da her ikisini de engellemede eğitsel binalar gizil güçlere sahiptir” (Hathaway,1988, s. 28).

Tüm örgütler gibi, eğitim örgütlerinin de temel amacı, bir üretimi gerçekleştirmek ve bu yolla verimliliği sağlamak, etkililiği yüksektir. Örgütsel verimliliğin artırılmasında, insan gücü, teknoloji, fiziksel ortamlar, hammadde, diğer sistemler vb. birçok etmen rol oynamaktadır. Örgütler verimliliği

sağlamak için ellerinde bulundurdukları insan kaynaklarını, fiziksel olanaklarını, yönetsel işlevlerle uyuşum içinde bir araya getirmek, örgütlemek durumundadırlar.

1.1. Problem Durumu

Ülkemizdeki ilköğretim okullarının eğitim işgöreni ve fiziksel olanaklar bakımından durumu herkesin malumudur. Öğretmensizlik nedeniyle kapalı bulunan okullardan boş geçen derslere kadar birçok sorun kamuoyunda tartışılmakta; bina ve derslik yetersizlikleri, kalabalık derslikler sürekli gündemde yer almaktadır. Ayrıca, mevcut okul yapılarının birçoğu ve bazı yeni yapılar da eğitsel nitelikten yoksun olarak değerlendirilebilir. Birçok yapı uzaktan modern bir görüntü verse de; yanına yaklaşıldığında, içine girildiğinde, çoğunun soğuk birer beton ve tuğla yığını olduğu görülmektedir (Alıcıgüzel, 1979). Oysaki okul, aile yaşamının devamı niteliğinde görülebileceği için aile yuvasının sıcaklığını taşımalıdır.

Köse ve Barkul (2012), İlköğretim yapılarında tip proje uygulama sorunları üzerine yapmış oldukları inceleme sonucunda; Çevre verileri ve çağdaş eğitimin gerekli kıldığı mekânsal standartlar göz önünde bulundurulmadan inşa edilen ilköğretim yapılarını, içinde sadece sınıfların bulunduğu, çoğu zaman sağlıklı yapılar olarak nitelemişlerdir. Ancak; anne karnında başlayan eğitimi takip eden ilkokul çağının, bireyin ilerideki tüm yaşamında kendisine gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkları edinme ve yönlendirilme dönemi olduğu düşünülürse; sağlıklı bir nesil için, okul yapılarını daha sağlıklı alanlarda, daha sağlıklı tasarımlarla gerçekleştirmek zorundayız. Türkiye’de okullar için düzenlenmiş tip projeler olsa da, ilköğretim okullarının yapısında tek tip proje değil, fiziksel olarak eğitim ve öğretime uygunluk aranmalıdır. Çünkü öğrenciler zamanlarının büyük bölümünü bu okullarda geçirmektedirler. Dolayısıyla ilköğretim okullarının fiziksel olarak yeterli, sağlık koşullarına uygun, ihtiyaçları karşılayacak alanlara ve uygun büyüklükte okul bahçesine sahip olmaması eğitim paydaşlarının karşısına önemli bir problem olarak çıkmaktadır.

Okulun işlediği hammaddeyi, işlenen temel girdisi öğrencileridir. Okul, bu hammaddeyi işletmek, eğitim hizmetlerini üretmek için işleyen girdi olarak insan gücünü kullanır. Eğitim hizmetleri okulun öğretmenleri, yöneticiler, eğitim bilimleri uzmanları ve yardımcı hizmet elemanları tarafından üretilir. Okulda bu işgörenler olmadan eğitim hizmetlerinin yürütülemez, eksiklikleri durumunda da eğitimin etkililik düzeyi düşer (Başaran, 1983). Diğer taraftan eğitim, daha fazla fiziksel

özelliklere sahip olduğunda daha üretken olabilmesi nedeniyle yeterli tesis, araç ve donanımla birlikte uygulandığı zaman daha etkin olarak işlevini yerine getirir ve daha verimli olur. Genç kuşakların eğitimi için gereken nitelikli eğitim programları ve onlara hizmet eden öğretim kadrolarının yanı sıra, fiziksel mekânların da çağdaş ve örnek kalitede olması gerçeği günümüzde tartışılır olmaktan çıkmıştır. Özellikle ilköğretim kurumları, öğrencilere gerekli bilişsel davranışları kazandırmanın yanı sıra onların görgü dağarcıklarını zenginleştirmek gibi duyuşsal alan hedeflerine de yönelmek durumundadır. Sağlıklı, doğru ve güzel mekânlarda eğitim gören gençlere iyi, güzel ve doğruyu öğretmek çok daha kolay olacaktır (Sağlıkova, 1990).

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı; bir ilköğretim kurumunda okul yönetiminin gerçekleştirdiği fiziksel iyileştirmelerin etkisine ilişkin olarak okul paydaşları olan öğretmenler, öğrenciler ve velilerin görüşlerini belirlemektir.

1.2.1. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi “Bir ilköğretim kurumunda okul yönetimi tarafından gerçekleştirilen fiziksel iyileştirmelerin etkisine ilişkin paydaş görüşleri nelerdir?” biçiminde düzenlenmiştir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur:

1. Okulun iki yıl önceki fiziksel durumu nasıldır?
2. Okulda son iki yılda yapılan fiziksel iyileştirmeler nelerdir?
3. Bu iyileştirmeler paydaşlar üzerinde nasıl bir etki yaratmaktadır?
4. Okulda başka ne gibi fiziksel iyileştirmelere ihtiyaç bulunmaktadır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu çalışmada, eğitim-öğretim kurumları olan okullarda gerçekleştirilen fiziksel iyileştirmelerin okul paydaşları olan öğretmenler, öğrenciler ve veliler üzerinde yarattığı etkileri araştırmak amaçlanmıştır. Böylece okul yöneticilerine, fiziksel şartları yeterli olmayan okullarda mesleklerinin görev ve sorumluluklarını yerine getirirken ilham kaynağı olması, okul kalitesini destekleyici önerilerde bulunmasına hizmet etmesi beklenmektedir.

Bu araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulardan haberdar olan eğitim ve yönetim kadrosu, okullarda fiziksel ortamın paydaşlar için önemi ve onlar üzerindeki etkileri konusunda bir bakış açısına sahip olarak, eğitimsel ve yönetsel çabalarını fiziksel şartları daha insancıl hale getirmeye yöneltebilir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın iki temel sınırlılığı bulunmaktadır:

1. Araştırmanın çalışma grubu 2017-2018 akademik yılında Antalya İli'nin Aksu İlçesi'nde bulunan bir ilköğretim okulunda en az son üç yıldır görev yapan 11 öğretmen (bir okul öncesi öğretmeni, dört sınıf öğretmeni, altı branş öğretmeni), bu okulda en az ve kesintisiz son üç yıldır eğitim gören farklı sınıf kademelerindeki 10 öğrenci, bu okulda en az ve kesintisiz son üç yıldır farklı sınıf kademelerinde öğrencilerini okutan 10 veli ile sınırlıdır.
2. Araştırmanın veri kaynakları, öğretmen, öğrenci ve velilere uygulanan bireysel görüşme kayıtları ve fotoğraflarla sınırlıdır.

1.5. Tanımlar

İlköğretim Kurumu: Antalya ili Aksu ilçesi Solak köyü ilkokul ve ortaokulu.

Okul Yönetimi: Antalya ili Aksu ilçesi Solak köyünde bulunan 1964 yılında inşa edilmiş ilkokul ve ortaokuldan oluşan bir ilköğretim kurumunun müdürü.

Fiziksel İyileştirme: Yeni okul yönetimi tarafından okulda yapılan yapım, onarım, tadilat, yenileştirme, güzelleştirme işlemleri.

Paydaş: Okulda görev yapan öğretmenler, öğrenim gören öğrenciler, öğrenci velileri.

II. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde fiziksel ortam, fiziksel ortamın önemi ve fiziksel ortamın değişkenlerine kısaca değinilmiş, eğitim ortamlarının önemi ve eğitim ortamı olarak bir okulda fiziksel düzenlemelerin nasıl olması gerektiğine ilişkin kuramsal incelemeler yapılmış; böylelikle bir okulun fiziksel durumunun o okulda yürütülen eğitim-öğretim kalitesine etkisi kuramsal olarak açıklanmaya çalışılmıştır.

Planlı, programlı olarak yapılan her tür etkinlik için ihtiyaca göre düzenlenen bir mekâna gereklilik vardır. Eğitim söz konusu olduğunda etkinlik mekânı okul ve sınıf ortamlarıdır. İnsana eğitim verilen mekânların insana göre olması, bu bağlamda insanı olumsuz olarak etkilememesi ve görünüşüyle sıcak bir atmosfer sağlaması beklenir (Sarpkaya, 2011). Harris'e (1991) göre de eğitim-öğretim ortamı, sınıfın fiziksel ve davranışsal öğretim ortamlarının birleşmesiyle oluşur (Baştepe, 2009).

Şişman'a (2011) göre, eğitim-öğretim ortamının da içinde bulunduğu ve büyük öneme sahip olduğu, okul etkililiğini oluşturan çok sayıda faktör vardır. Etkili okullarda; sıradan bir öğretimin dışında; sunulan farklı öğretim ortamı ve buna bağlı olarak farklı bir öğretim olduğu göze çarpar. Bu konuda çalışmalar yapan araştırmacılar da, karmaşık sosyal bir sistem olan okulun, tüm paydaşlarının yaşantı ve davranışları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu kabul ederler. Çalık (2003), eğitim kurumlarının, gerek kendi içyapılarından, gerekse çevreden kaynaklanan çeşitli etkenler yüzünden, sürekli değişme ve yenileşme gereksinimi ile karşı karşıya kaldıklarını bildirmektedir (Şahin, 2006).

2.1. Fiziksel Ortam

Öğretmen-öğrenci yaşamının büyük bir bölümünün geçtiği fiziksel mekânlar olması nedeniyle okullar, işlevsel olan, öğrencide duygu yoğunluğu ortaya çıkaran, farklı amaçlara hizmet edebilecek esnekliğe ve estetik bir değere sahip birtakım özellikleri de bünyesinde barındırmalıdır. Çünkü fiziksel çevrenin öğrenci üzerinde önemli psikolojik etkileri vardır. Fiziksel çevre, öğrenmeyi ya cesaretlendirecek ve artıracak ya da önleyecek veya cesaret kıracaktır (Odacı ve Uludağ 2002). Fiziksel ortamın öğretim amaçlarının gerçekleştirilmesinde önemli etkiye sahip olduğunu

belirten Kıran (2009), öğrenme ortamlarında ne kadar çok güdülenirlerse, öğrencilerin öğrenme düzeyinin de o kadar yükseleceğini ifade etmektedir.

Dönmez'e (2008) göre, bireyin duygu ve düşüncelerini, onun isteklilik düzeyini olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen ortam, bireyin gelişim düzeyine uygun olarak öğrenme fırsatları sunan önemli bir değişkendir.

Küçükahmet (1986), okul binasını okulda eğitim-öğretim gören öğrenciler ve diğer personel tarafından kullanılmak üzere tahsis edilmiş, okula ait eğitsel, yönetsel ve servis birimlerinin tamamını içine alan fiziksel mekân olarak tanımlamıştır. Ona göre, eğitim faaliyetlerinden beklenen yarar elde etmenin en önemli koşullardan birisi, binanın verimli ve planlı kullanımınıdır (Gök ve Gürol, 2002).

Akdenizlilerin sıcakkanlı, İngilizlerin soğuk olarak bilinmeleri ya da Karadeniz halkının çabuk sinirlenme gibi birtakım özellikleri bile coğrafi koşullara bir başka ifadeyle ortama bağlanmaktadır. Bu bağlamda oluşturulacak sınıf ortamı da; burada öğrenim göreceğ öğrencilerin mutlu olacağı, sınıfı sahipleneceği, severek geleceği, rahatsızlık duymadan öğreneceği, beden ve ruhen sağlıklı kalacağı, kısacası olumlu kişilik özellikleri geliştireceği ortamlar olarak tasarlanmalıdır (Sarpkaya, 2011). Ancak Gök ve Gürol (2002), Elazığ il merkezindeki 110 ilköğretim okulunun müdürü ile yürüttükleri çalışmada, okuldaki fiziksel birimlerin kapasitelerinin üzerinde kullanıldığı, öğrenciler dışında toplumun başka kesimleri tarafından çok az kullanıldığı ve okul bina ve birimlerinin ergonomik kullanımına önem verilmediği bulgusuna ulaşmışlardır.

Kalfa (2006), İstanbul ili Kadıköy, Ümraniye, Üsküdar, Beykoz ve Sultanbeyli ilçelerindeki ilköğretim okullarını kalite, verim ve öğrenci başarısı açısından incelemek amaçlı bir araştırma yapmıştır. Bu araştırmaya göre, okulda kalite bir bütünselliği ifade etmelidir. Kaliteli bir okul ortamı, hem fiziksel mekânın etkililiği hem de başarılı bir eğitim-öğretim ortamı anlamına gelmektedir.

Uludağ ve Odacı'ya (2002) göre, fiziksel ortamla ilgili her değişken eğitime destek veya engel olabilir ve sadece mekânlarda var olanlar değil, bunların düzenlenişi, estetik durumu da eğitsel açıdan önemli ve etkileyicidir. Bu nedenle sınıfın mobilya ve perde gibi unsurlarının duvar renkleri ile uyumuna dikkat edilmelidir (Sarpkaya, 2011).

Sağlıklı İnsanlar (2010)'a göre, fiziksel ortam sağlıklı topluluklardaki sağlıklı insanların bir parçası olarak tanımlanmaktadır. Bu durumda fiziksel ortam genellikle

elle tutulur, gözle görülür, dokunulan, duyulan, koklanan, taranan ve zararlı şeyler de dâhil olmak üzere bazı maddi olmayan bileşenleri içerebilir (Edmondson, 2002).

MacGregor ve diğerleri'ne (1997) göre, çevresel düzenlemeler üretkenliğe katkıda bulunmak amaçlı yapılır ve tipik modifikasyon, güvenli olmayan fiziksel düzenlemelerin ortadan kaldırılmasını veya ayarlanmasını ve zamanlama ile birlikte alan kullanımını geliştirmeyi içerir. Koval (1991) da, sınıfın fiziksel olarak seçilen estetik, rahatlık, sağlık ve güvenlik özelliklerinin öğrenme ortamının kalitesini etkilediğini tespit etmiştir (Edmondson, 2002).

2.2. Fiziksel Ortamın Önemi

Yaşadığı dünyayı mekân kavramıyla düşünüp anlamlandıran insan gibi evrende her varlık aynı zamanda mekânsal bir oluşu göstermektedir. İnsanın yarattığı etik ve estetik değerler, eğitim, düşünce ve duygular da, bir başka ifadeyle maddesel olmayan evrenin kendisi de, mekânsal bağlantılar dışında açıklanamaz. Çünkü varoluş, mekânsaldır. Bu nedenle, eğitim sistemimizin başarısını artırma ve sistemi verimli kılmada, eğitim yapıları ve donanımları göz ardı edilmemelidir (Hesapçıoğlu, 1994).

İnsanoğlu, içinde bulunduğu her türden ortamın fiziksel özelliğinden az ya da çok etkilenebilmektedir. Amaçları doğrultusunda ortamların sahip olduğu fiziksel özellikler, içerisine girildiği ilk andan itibaren bireyler üzerinde olumlu, olumsuz veya yansız etkiler bırakabilir. Ortamlar, güdülenmeyi artıran ilk izlenimi yaratmanın yanı sıra, süreç içerisinde de bireyleri çeşitli biçimlerde etkileyebilmektedir. Bireyler, zaman içerisinde amaçları doğrultusunda çaba gösterirken sahip oldukları ortamın çalışmalarını kolaylaştırıcı imkânlar sunmasını da arzularlar. Uygun olarak tasarlanmış ortamlar, amaçların gerçekleştirilmesinde önemli birer araçtır. Tüm paydaşlar üzerinde olumlu etki bırakacak ve yürütülen çalışmalara yarar sağlayacak ortamların düzenlenmesi önemli bir ihtiyaç olarak görülmektedir (Arslan, 2014). Ancak Gök ve Gürol (2002), zaman ve ergonomik açıdan ilköğretim okullarının kullanım durumunu araştırmış ve bütün birimlerde ergonomik açıdan en büyük yetersizliğin akustik düzen, renk uyumu ve havalandırmada olduğu bulgusuna ulaşmışlardır. Çok amaçlı salon, yönetim odaları ve öğretmen odasında mekân kullanımının, araç odası ve kantinde mekân kullanımıyla birlikte araç – gereçlerin, tuvalet ve lavabolarda temizlik, ısı ve havalandırmanın diğer faktörlere göre daha yetersiz olduğu saptanmıştır. Bazı birimlerde kullanılan malzemelerin de birinci

sınıftan sekizinci sınıfa kadar öğrencilerin vücut ölçüleri değiştiği halde, belli bir ölçüde sabit kaldığı ve ergonomik açıdan öğrencilerin fizyolojisine uygun olmadığı belirlenmiştir.

Okul, eğitim - öğretim hizmetlerinin yürütüldüğü bir mekândır ve çoğu kişi okulla az ya da çok bir bağlantıya sahiptir. Okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler, veliler, memurlar, hizmetliler vb. en bilinen okul paydaşlarıdır. Her bir okul paydaşının okuldan kendince beklentisi vardır. Okulların Bu beklentileri karşılayacak biçimde uygun fiziksel ortamlara sahip olmasının, her bir okul paydaşının okula yönelik güdülenmesinde ve yürüteceği çalışmalarda olumlu etki bırakacağı bir gerçektir. Okulların yegâne varoluş nedeni öğrenciler olduğuna göre, fiziksel tasarımlarının da önceliği, öğrenci yararı olmalıdır (Arslan, 2014).

Eğitim – öğretim hizmetlerinin yürütüldüğü mekânlar olan okulların fiziksel yapısının önemi aşağıdaki maddelerde genel olarak tartışılmıştır (Arslan, 2014):

- *Paydaşların güdülenmelerini olumlu etkilemesi.* Okula ilk kez gelen birey olasıdır ki öncelikle okulun fiziksel özelliklerini fark edecektir. İlk izlenimin, birey üzerinde önemli bir etki bırakacağı bilinmektedir. Süreç içerisinde de fiziksel mekânın güdülenme üzerinde sağlayacağı bu olumlu etki devam edecektir.
- *Amaca uygun olarak tasarlandığında pek çok soruna çözüm üretmesi.* Daha sonradan ortaya çıkabilecek sorunları önlemek, okulun genelinde ve alt birimlerinde fiziksel mekânlar tasarlanırken hizmet edeceği amaçların gözetilmesini gerektirir. Mevcut eğitim sisteminde öğrencilerin daha çok yaparak yaşayarak öğrenme sürecinden geçmelerinin hedeflendiği yapılandırmacı yaklaşım bağlamında, eğitim ortamlarının öğrencilerin deneyimleri gerçekleştirmelerini sağlayacak yapıda olması; dersin içeriğine göre çağrışımlar uyandıracak materyallerin kullanılması, öğrencilerin eğitim sürecinde kullanacakları materyallerin branş derslik sistemine göre sınıflara yerleştirilmesi ve öğrencilerin bunlara kolaylıkla erişebilmelerinin gözetilmesi gerekmektedir. Bu yapılanma öğrencinin derse olan ilgisini arttıracığı gibi, ilgi dağınıklığına bağlı olarak meydana gelebilecek disiplin sorunlarının da önüne geçebilecektir. Öğrencilerin yanı sıra diğer okul paydaşları için de ilgili ortamlar fiziksel olarak aynı titizlikle amaca uygun biçimde tasarlanmalıdır. Uygun tasarlanmış bir çalışma ortamı

çıkabilecek pek çok sorunun önceden önlenmesi anlamına gelip; gereksiz iş gücü kayıplarının azaltılmasına, oluşabilecek bir takım çatışmaların engellenmesine ve verim artışına katkı sağlayacaktır. (Arslan, 2014).

- *Kullanım sürecine uygun olarak kolaylıklar sağlanması*
- *İletişimi güçlendirmesi.* Öğrencilerin ders etkinlikleri esnasında hem kendi aralarında hem de öğretmenleri ile kuracakları iletişimin etkililiğini, uygun fiziksel mekân tasarımı ile ortamda oluşacak çeşitlilik ve yaşam alanları belirler. Ayrıca yöneticiler, öğretmenler, veliler, memurlar, hizmetliler gibi okullarla ilgili diğer paydaşlar da ortamın sağlayacağı bir takım avantajlar neticesinde daha kolay paylaşımda ve iletişimde bulunabilecekleri ortamlara kavuşacaklardır (Arslan, 2014).
- *Etkili öğretme – öğrenme imkânı sağlanması.* Öğrencilerin derse yoğunlaşmalarını sağlamak ve daha üst seviyede başarı elde etmelerini kolaylaştırmak için branş dersliği uygulamaları ile uygun eğitim – öğretim ortamlarının oluşturulması önemlidir (Arslan, 2014).
- *Velilerin güvenini artırması.* Fiziksel ortamın getirdiği imkânları gören velilerin okula olan inanç ve güven duygularında da olumlu gelişmeler olacaktır. Çocukları ile daha yakından ilgilenmeye ve verilen imkânları hak etmeleri yönünde çocuklarını güdülemeye başlayan veliler olumlu anlamda okula katkı sunacaklardır (Arslan, 2014).

Okullarda genelde dört duvar, bir tahta, rahatsız masa ve sandalyelerden oluşan kalabalık sınıf düzenleri gözlenmektedir. Bu durum, öğrencilerin etkin olmadığı ezberci sistemde kabul edilebilir olsa da, çocukların etkin olmasını gerektiren yeni öğretim sistemleri için son derece olumsuz ve yetersizdir. Olumsuz çevre koşulları öğrencilerin davranış sorunlarına yol açabilir, ancak öğrencilerin fiziksel koşullardan kaynaklanan kabul edilemez davranışları bu koşulların değiştirilmesiyle düzeltilebilir (Gordon, 1996).

Okul binaları ve sınıf düzeni toplumun eğitime bakış açısını yansıtmaktadır. Eğitim alanı dışından şu örnekle zihinsel kalıbın fiziksel yapıya nasıl etki ettiği anlaşılabilir: Mahkeme salonları, büyüklüğü, tavan yüksekliği, hâkim ve savcı kürsüleri, tanık ve sanıklara ayrılan yerler ile fiziki yapı olarak daha başlangıçtan belli bir atmosfer yaratmaktadır. Mahkeme salonunda herkesin yeri bellidir. Güçler

dağılımı yapılmıştır ve herkes olması gereken yerdedir. Salonda egemen olan kişi hâkimdir. İddia makamının ve sanıkların yeri onların salondaki görelî konumlarının bire bir yansımasıdır. Salona giren herkes yapının bu havasını sezer. Bu havayı bozabilecek bir davranış büyük oranda yapısal olarak engellenmiştir. Yapının tavır ve davranışlar üzerindeki bu belirleyici etkisi, aynı şekilde cami ve kilise benzeri ibadet yerleri için de geçerlidir. Okul, temel görevini yerine getirmeye çalışırken, politik, ekonomik ve kültürel ortamdan kaynaklanan birtakım güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bunlara yapı ve işleyişiyle ilgili güçlükler de eklenince, okullar temel işlevlerini yerine getirmekte zorlanmaktadır. Bütün bu zorlukları aşmak için, sistem düzeyinde politik, ekonomik ve kültürel yaklaşımların gözden geçirilmesinin yanı sıra okulun bilimsel ve nitelikli bir eğitim verebilecek biçimde donatılması, işgörenlerin niteliklerinin geliştirilmesi ve öğrenmeyi destekleyen sıcak bir ortamın yaratılması da gerekir (Özden, 2003).

2.3. Fiziksel Ortamın Değişkenleri

Nitelikli fiziksel ortam etkili öğrenme ve öğretmenin ayrılmaz bir parçasıdır (Çınar, 2014). Okulların fiziksel ortamları ile ilgili değişkenler sınıf büyüklüğü, öğrenci sayısı, sınıfın yerleşim düzeni, iklimlendirme, aydınlatma, renklendirme, temizlik, gürültü, estetik görünüm, sıralar, masa, sandalye, dolap, projeksiyon makinesi, tahta, panolar, güvenlik, ders materyalleri olarak sıralanabilir (Arslan, 2014; Çınar, 2014).

Edmondson (2002), Alabama'da bir ortaokulun öğrencileri, işgörenleri ve yöneticilerinin güvenli okulun fiziksel ve psikososyal yönleriyle ilgili algılarını belirlemek için yaptığı araştırmada, fiziksel çevre, sosyal çevre ve okul kültürü arasında anlamlı bir ilişki saptamıştır. Öğrenci ve işgörenlerin fiziksel ve psikososyal çevreye ilişkin algıları arasında da anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçları, işgören algılarının öğrencilerden, kız öğrencilerin algılarının erkeklerden daha olumlu olduğunu göstermektedir.

Amerikan Sağlık Eğitimi Derneği'nin 2000 tarihli raporunda, fiziksel çevrenin ancak çalışmak ve oynamak için güvenli bir yer sağladığında pozitif olacağı belirtilmiştir. Fiziksel yönler, bina ve zeminin güvenlik gereklerine uygun tasarımını, iç açıcılığını ve temizliğini içermekle birlikte, tesisi kullananlar ile binanın kullanım alanlarının geri kalan kısımları gibi, bina / zemin arasında bulunan bağlantıları da içermektedir. Okulun ortak alanlarında öğrenci davranışının verimli yönetimine

katkıda bulunmak için çevresel düzenlemeler yapılır. Tipik bir değişiklik, güvenli olmayan fiziksel düzenlemelerin ortadan kaldırılmasını, ayarlanmasını, zamanlama ve alan kullanımını geliştirmeyi de içerir (Edmondson, 2002).

Konu ve Lintonen (2005) tarafından Finlandiya'da yapılan, 7-9. Sınıf düzeyinde 69 sınıftan 1346 öğrencinin katıldığı araştırmada, okul koşulları kategorisinde en çok iyileştirilmesi gereken fiziksel koşulların havalandırma, tuvalet tesisleri ve sıcaklık olduğu bulunmuştur. şahin (2006) de, okulun fiziksel yapı ve donanım olarak tüm öğrencilerin, öğretmenlerin ve okulla ilişkili diğer bireylerin gereksinimlerini karşılayacak biçimde düzenlenmesine dikkat çekmiştir. Çünkü bir okulu geliştirmede okulun fiziksel mekân ve donanım olarak öğrenmeyi sağlayacak biçimde düzenlenmesi önem taşımaktadır. Gök ve Gürol (1999) da ilköğretim okullarındaki fiziksel ortam değişkenleri konusunda aşağıdaki önerilerde bulunmuşlardır:

- Okullardaki fiziksel birim eksiklikleri giderilmeli; laboratuvar, kütüphane, çok amaçlı salon, araç odası gibi birimlerin bulunmadığı okullarda bu birimler sağlanmalıdır.
- Okullarda öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak kadar spor tesisleri, alet ve araç-gereçler bulundurulmalıdır.
- Anasınıfları için okullara öğrencilerin vücut ölçülerine uygun ve yeterli sayıda tuvalet ve lavabo sağlanmalıdır.
- Ergonomik verilerden eğitim ortamlarının düzenlenmesinde olabildiğince yararlanılmalı; özellikle öğrenci sıraları onların vücut ölçülerine uygun yapılmalıdır. Kantin, kütüphane ve laboratuvarda bulunan masa, sandalye, tabure, tezgâh vb. malzemeler değişik öğrenci ölçülerine uygun şekilde olmalı; lavabo ölçüleri de birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar öğrencilerin rahat kullanımı için değişik yüksekliklere yerleştirilmelidir.
- Verimli bir eğitim için okulda bütün birimlerde akustik düzen, renk uyumu, havalandırma, ısı, ışık ve mekân kullanımı yeterli ölçüde olmalıdır. Sınıflar, çok amaçlı salonlar, öğretmenler odası, laboratuvar, araç odası, kütüphane, kantin, tuvalet ve lavabolarda havalandırma ve iklimlendirmenin uygun olmasına dikkat edilmelidir.

Mekân kullanımı ve temizliğin yeterli olması, özellikle temizlik için tuvalet ve lavabolarda su ve sabunun ulaşılabilir olması önemlidir.

Buraya kadar tartışılan değişkenlerden araştırma konusuyla ilişkili olan belli başlı fiziksel ortam değişkenleri alt başlıklar altında aşağıda ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

2.3.1. Sınıf Büyüklüğü ve Öğrenci Sayısı

Wood'a (1992) göre, dersliklerin ebatları, o derslikte öğretim görmesi öngörülen öğrenci sayısına göre planlanmalıdır. İlköğretim okullarında sınıflar en az 20 metrekare olmalıdır ve her öğrenci için kullanım alanı 1,2 metrekareden az olmamalıdır. Dersliklerin tavan yüksekliklerinin ise 3 metreden az olmaması gerekmektedir. Surlu ve Güler (2002) de sınıflardaki öğrenci sıralarının standart olması gereken boyutlarını belirtmişlerdir. Buna göre standartlar, oturma derinliği öğrenci boyunun 1/5'i, oturma yüksekliği öğrenci boyunun 2/7'si, dayanma uzaklığı öğrenci boyunun 1/5'i olacak şekilde düzenlenmiştir (Yılmaz, 2012). Arslan (2014), her sınıfın öğretmeni için o sınıfın içinde, sınıf büyüklüğü ve bütünlüğü gözetilerek, estetik görünüm ve ahenginin bozulmadan tasarlanmasıyla oluşturulacak ayrı bir çalışma odasının öğretmen için önemli bir konfor imkânı sağlayacağını belirtmiştir. Böylece kendi özel yaşam alanına kavuşacak olan öğretmenin iş doyumunu artacak, verimi de bu durumdan olumlu biçimde etkilenecektir.

Haider (1999)'a göre, dersin kalitesi, okul sınıf yaşam alanlarının kalitesi, okulun dış ilişkileri ve okul ortakları uygulamaları, okul yönetiminin kalitesi ve personelin profesyonelleşmesi okul kalitesini belirleyen ölçütlerdir. Bunlar arasından okul/sınıf yaşam alanlarının kalitesi, öğrencilerin bireysel ve öznel olarak kendilerini iyi hissedecekleri sınıf ve okul atmosferine, okulun imkânlarına ve çevre koşullarının kalitesine bağlıdır. Sınıf atmosferi ile kastedilen öğretmen/öğrenci ilişkileri, öğrenci/öğrenci ilişkileri; okuldaki atmosfer ile kastedilen okuldaki sosyal kalite; okul imkânları ile kastedilen seçim imkânları, serbest eşyalar, ders dışı alternatif yarışmalar; çevre koşullarının kalitesi ile kastedilen ise işyeri, sınıf ve mekânların olanak ve tasarımlarıdır (Kalfa, 2006).

2.3.2. İklimlendirme

Eren (2008) yapılan işe ve mekâna göre değişebilmekle birlikte Dünya Sağlık Örgütü'nün oturma odaları için 22, diğer odalar için 18 derecelik bir sıcaklık düzeyini uygun gördüğünü, kapalı mekânlarda kış ayları için kabul edilen sıcaklık derecesinin 19, yaz ayları içinse 19-24 derece olduğunu belirtmiştir. Bu anlamda sınıf ortamında teknik olarak bazı ısıtıcı ve soğutucu araçların kullanılması gerekmektedir. Ayrıca sınıf ortamının nem oranı da göz ardı edilmemelidir. Özellikle bölgesel olarak nemin yoğun olduğu yerlerde nem oranını ayarlamaya yardımcı olacak iklimlendirme araçlarından yararlanmak önemlidir (Arslan, 2014).

Lackney (2000), okul olanakları olarak termal konforun sağlanmasının önemli bir konu olduğunu, sınıf sıcaklıklarının görev performansını ve öğrencilerin dikkat alanlarını etkilediğini belirtmektedir. Davis'e (2001) göre de olumsuz termal koşullara maruz kalan ve etkilerinden muzdarip olanların duyarlılığı kişiden kişiye değişmektedir. Bazı insanlar binaları boşalttıklarında kaybolan geçici etkiler yaşarken, diğerleri uzun vadeli kötü etkiler yaşayabilir (Ronald ve Leigh, 2012).

2.3.3. Güvenlik

Öğrencilerin sağlıklı, verimli ve güdülenmiş bir durumda öğrenme-öğretme etkinliklerini yürütebilmeleri ancak güvenli bir okul ortamında mümkündür. Bu sebeple okulun ve sınıfın fiziksel koşullarının öğrenci güvenliğini tehdit etmeyecek ve öğrencilerin kendilerini güvende hissedecekleri bir şekilde düzenlenmesi gereklidir. Okul koridorlarında ve sınıflarda araç gereçlerin sabitlenmesi, zeminlerin kaydırmaz zemin olması, yangından korunma önlemlerinin alınmış olması, elektrik tesisatının kontrollerinin yaptırılması, pencerelerden sarkmayı önleyici tedbirler alınması, sınıf kapılarının dışa doğru açılması gibi önlemler bunlar arasında sayılabilir. Öğrencilerin sınıflarında birbirlerine zarar vermeden konforlu ve rahat bir şekilde oturabildikleri, ergonomik sıra ve masaların sağlanmasına da öğrenci güvenliği açısından öncelik verilmelidir (Çınar, 2014).

Okul sınıflarında, öğrenci-öğretmen oranına göre değişen fiziksel alana ihtiyaç duyulur. Bir okulun sınıfları öğrencilerde güven, gurur ve sahiplenme duygusu uyandıracak ve ilgilerini artıracak bir şekilde dekore edilmelidir. (California Eğitim Bakanlığı Okul Güvenliği ve Şiddet Önleme Merkezi, 1995). Stewart ve Knapp (1997), bahçe alanları ve bina içindeki kısımların kameradan izlenmesinin

okul alanlarını daha güvenli hale getirebileceğini belirtmiştir. Işıklar, çitler ve saklanma yerleri sağlayan büyük çalılarını sınırlandırma, okul alanlarının korunmasına ve daha güvenli ortamlara dönüşmesine yardımcı olabilmektedir (Edmondson, 2002). Başar (2003) da, okullarda öğrencilerin güvenliğinin sağlanmasında önemli bir etken olarak ihata duvarına dikkat çekmiştir. İhata duvarlarında kuşatma elemanları olarak taş, tuğla, briket veya tel örgü kullanılabilir. Okulun çevreyle irtibatını koparmamak için ihata duvarının belli bir bölümünde demir parmaklık kullanılabilir de dikenli tel veya kırık cam parçaları kesinlikle kullanılmamalıdır. Yılmaz (2012), ilköğretim okullarının fiziksel yapılarını eğitim-öğretim açısından değerlendirdiği çalışmada; okul bahçesinde öğrencilerin ve öğretmenlerin ders dışı saatlerde dinlenebilecekleri alanların düzenlenmesinin, bu yerlerin mümkünse çimlendirilmesi, ağaçlandırılmasının, uygun masa ve oturma grupları ile donatılmasının önemine vurgu yapmıştır.

Dwyer ve diğerleri (1998), okul binaları ve fiziksel durumların öğrenci tutumu, davranışı ve güdülenmelerini etkilediğini belirtmektedir. Kavga ve diğer şiddet olayları kirli, çok soğuk veya sıcak, duvarları grafiti dolu, onarılması gereken eski veya sağlıksız okul binalarında daha çok ortaya çıkma eğilimindedir. Bu nedenle okul binaları etkili güvenlik ve temizliğe sahip olmalıdır (Edmondson, 2002).

2.3.4. Işık / Aydınlatma

Ornstein (1994), okul binası 20-30 yıllık olduğunda, donanımın sıkça değiştirilmesini önermektedir. Bina 30 ve 40 yıllık olduğunda, çatı ve elektrikli donanım da dâhil olmak üzere orijinal takımların değiştirilmesi gerekir. 40 yıl sonra, bir okul binası hızla bozulmaya başlar ve 60 yıl sonra çoğu okul terk edilir. Morris'e (2003) göre, yaşlanma veya kötü tasarlanmış okulların fiziksel özellikleri zayıf aydınlatma, tesisat ve sıcaklık kontrol sistemleriyle öğrenmeyi de engelleyebilir. Floresan ışıklandırma lehine daha az pencere içeren eğitim tesisleri kurma kararı ısı kaybını azaltabilir, ancak sağlık ve performans için daha ciddi bir risk oluşturmuş olabilir (Ronald ve Leigh, 2012).

2.3.5. Temizlik

Öğrencilerin toplu olarak yaşadığı ve eğitim – öğretim sürecini takip ettikleri mekânlar olan sınıf ortamlarında temizlik, başta sağlığa uygunluk bakımından

oldukça önemlidir. Yeterince temiz tutulmayan sınıf ortamları, sağlık bakımından ciddi riskler oluşturabilir. Hem daha sağlıklı bir ortamın sağlanması hem de insan psikolojisi üzerindeki olumlu etkileri bakımından sınıf ortamlarının temiz tutulması gerekmektedir. Temiz olan yerler, insanın o ortamda daha huzurlu bir şekilde bulunmasına imkân vermekte ve mekâna olan bağlılığını artırabilmektedir (Arslan, 2014).

Sınıfın temizliği bir hijyen etkeni olarak öğrencilerin motivasyonlarını etkilemektedir. Öğrencinin kendisini güvende hissetmesi, zihinsel olarak rahatsız olmaması, sınıfın hijyen etkenlerinin yerindeliği ile mümkündür. Temizlik, okulların en önemli sorunlarından biri olarak görülebilir. Çoğu zaman öğrenciler ve veliler okulun temiz olmamasından şikâyet ederler. Özellikle tuvaletlerde örnek el yıkama görselleri, sınıf panolarında örnek diş fırçalama, banyo yapma görselleri öğrencilerin temizlikle ilgili davranışlarını etkileyebilecektir. Temizlik her öğrenci için önemli ve öncelikli olmakla birlikte, aynı ortamda bir arada bulunduğu arkadaşları için de önemlidir. Çünkü temiz olunmayan bir ortam ve öğrenci, diğerlerinin motivasyonunu olumsuz yönde etkileyebilir (Çınar, 2014). Ataklı (1999), ailelerin, çocuklarına temizlik alışkanlığı kazandırma konusunda %52 oranında zorluk yaşamadıklarını ortaya koymuştur. Ancak çocukların günün büyük bölümünü geçirdikleri ve ortaklaşa kullandıkları sınıf ortamlarını temiz tutması ve hijyene dikkat etmesi gibi konular okul yönetimlerini meşgul etmeye devam etmektedir.

Temizlik ve hijyen konusunun teşvik edilmesi, toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi, yaşam kalitesinin yükseltilmesi, yeterli eğitim almış sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi amacı (MEB, 2010) ile Milli Eğitim Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında ‘‘Beyaz Bayrak İşbirliği Protokolü’’ gerçekleştirilmiştir. Eğitim kurumlarının beyaz bayrak alabilmesini sağlayan bu uygulama, belirtilen ölçütleri sağlamayı ve yapılan değerlendirmede 100 üzerinden 90 ve üstü puan almayı gerektirmektedir. Genellikle okul tuvaletlerinin öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamadığını ileri süren Yılmaz (2012), MEB’in benimsediği Standartlar Yönergesi’nin gereğinin yapılması beklentisini dile getirmiştir. Bu yönerge (18.08.2015 tarih, 8163923 sayılı MEB Yönergesi, Ocak, 2018) ‘‘İlköğretim okullarında her 30 öğrenci için bir tuvalet ve bir lavabo, 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve bir lavabo olması gerekir. Ayrıca 30’dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve bir lavabo daha ayrılmalıdır. Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile bayan ve bay öğretmenler için

ayrı ayrı düzenlenmelidir. Okulda bedensel özürlü bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenmiş bir tuvalet ve bir lavabo da bulunmalıdır” hükümleri vardır.

2.3.6. Renk

Renkler, insan üzerinde yarattığı psikolojik etkilere göre sıcak ve soğuk olarak adlandırılmaktadır. Dalga boyu yüksek olan sarı, kırmızı ve turuncu gibi renkler sıcak; dalga boyu düşük olan mavi, mor ve yeşil gibi renkler ise soğuk olarak nitelenmektedir.

Becer'e (1999) göre, sıcak renkler birey üzerinde neşelendirici; fiziksel gücü, enerjii, dinamizmi artırıcı; metabolizmayı hızlandırıcı etkiler yaratmaktadır. Ancak sıcak renklerin fazlası aşırı heyecan, yorgunluk, şiddet, saldırganlık ve odaklanma güçlüğü gibi olumsuz etkiler de yaratabilmektedir. Soğuk renkler ise yatıştırıcı; güven ve huzur verici; sorumluluk, düzen, ferahlık, barış, özgürlük gibi duyguları ortaya çıkarıcı etkilere sahiptir. Soğuk renklerin de fazlası kasvet, tembellik, hayalperestlik, duygusallık gibi olumsuz etkiler yaratmaktadır (Gül, Miman, Ege ve Saraç, 2015).

Renklerin insan psikolojisi üzerindeki etkisi bilinmektedir. Buna göre; mekânın özelliği, amaca uygun olarak verilmek istenen duygu ve oluşturulmak istenen ortam yapısı sınıf ortamlarında kullanılacak renklerin seçiminde göz önünde bulundurulmalıdır. Özel amaçlı olarak kullanılacak sınıflar için özel renk tercihleri yapılabilir. Genel amaçlı kullanılacak sınıflarda sakinleştirici, sükûnet verici, gözü yormayan renklerin seçilmesi daha uygun olacaktır. Aktiviteyi, canlılığı ve gösterişi çağrıştıran kırmızı, sarı ve turuncu başlıca sıcak renkler olarak bilinir; durgunluğu, sakinliği ve hüznü çağrıştıran yeşil, mavi ve mor ise başlıca soğuk renkler olarak bilinmektedir. Ortamda güven ve sakinlik çağrışımı için fonlarda soğuk renkler tercih edilirken, aktivite ve canlılık çağrışımı için kullanılan eşyalarda sıcak renkler tercih edilebilir (Arslan, 2014).

Çınar'da (2014), renklerin insanların psikolojik ve biyolojik durumları üzerinde etki yaratabileceğini, insanların davranışlarının kaynağında renklerin önemli bir yeri olduğunu vurgulamıştır. Küçük yaş gruplarının olduğu sınıflarda sarı, turuncu, pembe, eflatun gibi renkler tercih edilirken üst sınıf düzeylerinde ise mavi, yeşil, kum beji, açık sarı, mavi-yeşil karşımı gibi sakinlik ve dikkat renklerinin tercih edilmekte olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, yapılan araştırmalarda duvar rengi beyaz, çok açık sarı, bej, gri vb. tonlarda olduğunda ziyaretçilerin yavaş hareket ettikleri,

kırmızının adrenalini artırdığı için heyecan rengi olarak kabul edildiği, dikkat çekici bir renk olarak bilinen sarının kan dolaşımı üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu, mavinin sakinlik veren ve düşünmeyi gerektiren ortamlarda tercih edildiği bu nedenle de özellikle ortaokul ve liselerde kullanıldığı görülmüştür.

Hataway'e (1987) göre, renkler nefes alış, kan basıncı, nabız, kas etkinliği gibi değişkenler üzerinde etkili olduğu için; okulda kullanılan renkler de aynı şekilde öğrencinin fiziksel ve davranışsal durumunu etkileyecektir. Değişik renklerin değişik etkileri bilinmekle birlikte, bir araştırmada başarı ve tutum üzerinde fazla baskın olmasa da renklerin duyguları ve edimi etkilediği bulunmuştur. Renk yalnızca duvarlar için değil, eşyalar için de önemlidir ve okullarda öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak uygun renkler özenle seçilmelidir (Kıran, 2009). Celep (2008) de, okul ve sınıfta iyi renk uyumunun sağlanmasının göz estetiği ve zihinsel etkinlik açısından uyarıcı etkiler yaratabileceğine dikkate çekmiştir. Türk eğitim sisteminde, dış uyaranların öğrencinin dikkatini dağıtmaması için koyu renklere boyanan sınıf camları öğrencinin kendisini izole edilmiş bir alanda hissetmesine yol açabilmekte ve beklenen etkiyi yaratmamaktadır. Celep (2008), okullarda mekânların ve araçların özelliklerine göre uygun renkler seçilmesi, bu konuda öğrencilerin görüşlerinin alınması ve sınıf ortamının canlı renklerden oluşmasına özen gösterilmesini önerirken; Yılmaz (2012), eğitim kurumlarında gelişigüzel renk tercihi yapılması yerine Milli Eğitim Bakanlığı'nca tüm Türkiye genelinde derslik renkleri konusunda ortak uygulamaya gidilmesinin fayda sağlayabileceğini belirtmektedir. Çabuk (2006) da, sıcak renklerin çevreyici etkisi olması nedeniyle mekânın dar algılanmasına yol açtığı ve kullanıcı için olumsuz etki yaptığı; soğuk hâkim renklerin ise mekânda uzunluk hissi yaratması nedeniyle koridor alanlarının daha geniş ve ferah algılandığı bulgularına ulaşmıştır. Bu nedenle, ilköğretim okulu binalarının iç ve dış boyasında kullanılan renklerin özenle seçilmesi gerektiğini vurgulamış; eğitim kurumlarında görsel açıdan konforlu bir çevre oluşturulmadığında, öğrencilerde algılama yanılgıları, başarısızlık, yorgunluk, sinirlilik gibi fizyolojik ve psikolojik olumsuzluklar oluşabileceğine dikkat çekmiştir (Yılmaz, 2012).

2.3.7. Ders materyalleri

Okulun gerekli görülen bölümlerinde, özellikle de sınıflarda, kullanım dışı eşyaların muhafazasını sağlamak ve görüntü kirliliği oluşmasının önüne geçmek amacıyla; öğretmenler, öğrenciler ve ders araç - gereçleri için, hem işlevsellik hem

de estetik yönden kullanıma uygun olarak konumlandırılmış dolapların bulunması çok işe yarayacaktır (Arslan, 2014).

2.3.8. Estetik

Estetik, sanatta ve hayatta güzelliğin kuramsal bilimi, güzellik duygusu ile ilgili olan, güzellik duygusuna uygun olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2009). Sınıfın fiziksel ortamı öğretimin niteliğini etkileyen bir boyut olarak kabul edilir ve öğrencilere güzel görünümlü bir ortam sunulursa, onların bu ortam içerisinde isteyerek ve mutlu bir şekilde bulunmaları sağlanabilir. Güzellik duygusu, insanların zevk alarak bir ortamı ya da mekânı paylaşmalarına yardımcı bir etkidir ve bu bağlamda, sınıfın fiziksel unsurlarının uyumu öğrencilerin motivasyonlarını olumlu ya da olumsuz yönde etkileyecektir. Öğrencilerin etkinliklere isteyerek ve mutlu bir şekilde katılmaları için, sınıf ortamlarının öğrenci beğenisine hitap edecek ve estetik bir şekilde düzenlenmesi etkili olacaktır (Çınar, 2014).

Sınıf ortamı için kullanılacak renkler, aydınlatma, kullanılan araç – gereçlerin uyumu ve konumu, amaca göre tercih edilen oturma düzenlerinin dikkatli bir biçimde şekillendirilmesi gibi durumlar sınıfta ilk anda estetik görünüm ile ilişkili olarak algılanacak unsurlardır. Bu sebeple, öğretmen ve öğrenci üzerinde olumlu psikolojik etkiler bırakması için, sınıf ortamları özenle oluşturulmalı birbirleri ile uyumlu nesnelere kullanılmalı, nesnelere konumlandırırken rahatsız etmeyecek boyutta simetri gözetilmelidir. Sınıf içi tasarıma yönelik düzenlemeler, sınıfın fiziksel durumu ile ilgili kararlar verilirken öncelik, eğitim – öğretim ortamının amaçları ve işlevsellik olmakla birlikte, estetik olarak doyurucu bir ortamın oluşturulması da sınıf bireyleri için olumlu anlamda pek çok katkı sağlayacaktır. Bir kişi veya bir şeyin hoş, olumlu ya da sanatsal görünümünü anlatmak için kullanılan estetik kelimesi özellikle fiziksel mekânların tasarımında önem verilmesi gereken bir unsurdur (Arslan, 2014).

Kleberg'e (1998) göre, düzenlenmesinden inşasına kadar öğrenci üzerinde psikolojik etkilerde bulunacak olan fiziki çevre öğrenmeyi ve süregelen gelişmeyi ya cesaretlendirerek artıracak ya da önleyerek cesareti kıracaktır. Bu sebeple sınıf; öğrenciye çalışma zemini ve ders yapma olanağı tanıyan işlevsellik özelliği taşımalı, öğrenme etkinliklerinin istenilen duruma gelmesinde öğrencide duygu yoğunluğu uyandırmalı, farklı amaçlara hizmet edebilecek esneklikte olmalı ve fiziki çevre

olarak öğrencilere sınıfta elde ettiklerini doyasıya yaşatacak estetik bir değer özelliği taşımaktadır (Sarpkaya, 2011).

Sınıf içerisinde çiçek yetiştirmek, öğrencilere aidiyet duygusu kazandırmak ve geliştirmek konusunda etkili olabilir. Her öğrencinin bakmakla sorumlu olduğu bir çiçek veya çiçekler olması onlara sorumluluk duygusu aşılarken, sınıfa estetik açıdan da farklılık sağlayacaktır. Benzer şekilde, sınıfa hobi köşelerinin yapılması bireysel ilginin fark edilmesine, dolayısıyla o sınıfta öğrencinin kendisini mutlu hissetmesine ve özgüven geliştirmesine yardımcı olacaktır (Sarpkaya, 2011).

2.4. Fiziksel Ortamın Değişkenleri Dışında Olumlu Etki Sağlayıcı Diğer Değişkenler

İlköğretim okullarında olması gereken bölümlerden biri olan uygulama bahçesi ve yeşil alanlar konusu MEB, İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı, 2015 Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzu'nda belirlenmiş olup; okul bahçelerinin soğuk ve monoton bir görünüşe sahip olmaması için beton ve asfalt yüzeylerden kaçınılması, peyzaj projesine uygun olarak, doğa temelli yaklaşımla tasarlanmış geniş çim alanları barındırması istenmiştir. Okul bahçesi ihata duvarı boyunca iklim bölgesine uygun şekilde ağaçlandırılmalı, arsadaki mevcut bitkisel unsurların korunmasına özen gösterilmeli, peyzaj çalışmalarının çevresel kalitenin artırılmasına yönelik olarak yapılmasına önem verilmelidir. Ayrıca, öğrencilerin gezip oynamaları ve sportif faaliyetlerde bulunmaları için çevre imkânlarından yararlanılarak; kum havuzu, voleybol, basketbol ve futbol sahaları gibi yerler ile asılma, tırmanma, denge, atlama gibi faaliyetlerin yapılacağı araçlar bulundurulması da önerilenler arasında bulunmaktadır. Okul bahçelerine belli standartlarda geleneksel çocuk oyunları sahaları çizilmesini gerekli gören MEB bu standartları da şöyle belirlemiştir:

- *Mendil Kapmaca Oyun Sahası* en az 15m.X27m., en fazla 20m.X40m. Boyutlarında;
- *Sek Sek Oyun Sahası* düz zemin üzerine çizilen 45cm.X45cm. kenarlara sahip sekiz kareden oluşacak şekilde;
- *Dokuz Taş Oyun Sahası* pürüzsüz düz zemin üzerine çizilen 3m.X3m., 2m.X2m., 1m.X1m. Çizilmiş karelerden oluşacak şekilde düzenlenmelidir.

Ayrıca Uz ve Sur (1997), okul bahçesine araç park edilmemesi uyarısında bulunmuştur (Yılmaz, 2012).

Türkiye'deki okullarda yeşil alanların yeterli olmadığını belirten Başar (2000), araştırma kapsamındaki okulların % 86.20'sinde (21 okul) çim alanların bulunmadığı; okul bahçelerinin % 41.38'inde (12 okul) ise toplu halde ağaçlık bir alanın olmadığı; eğitsel amaçlı kümes, aralık, hayvanat bahçesi, meteoroloji köşesi, trafik köşesi vb. eğitsel düzenlemelerin bulunmadığını saptamıştır. Başar (2000), okulların yeşil alan yetersizliğinin bazı eğitsel fırsatların kaçmasına yol açabileceğini ve bu eksikliklerin işlevsel, hayata hazırlayıcı eğitimin engellerinden biri olarak düşünülebileceğini bildirmiştir.

Karadağ, Mutlu ve Sayın (2012), Düzce kent merkezinde yer alan 29 ilkokul ve ortaokul bahçesini incelemiş ve okul bahçelerinin güvenlik amacıyla, 1m-2m arasında değişen duvarlarla çevrildiğini saptamışlardır. Bazı okul binaları beton, tel veya beton+teli kafes şeklinde tasarlanan duvarlar üzerine çizilen resimlerle eğlenceli hale getirilmiştir. Okul bahçelerindeki yeşil alanlar incelendiğinde, genellikle okul binasının arka bahçesinin ya da eğimli alanların yeşil alana ayrıldığı gözlenmiştir. Ancak bu alanlar çocukların aktif oyun alanı değildir. Okul bahçeleri çocukların eğitimine, fiziksel, psikolojik ve sosyolojik gelişimine katkı sağlama bakımından yetersiz bulunmuş, hatta güvenliği tehdit eden niteliklere sahip olduğu gözlenmiştir. Okul bahçelerinde dinlenme, oturma amaçlı gölgelik alanlar bulunmamaktadır; donatı elemanları (bank, çöp kutusu, çeşme, vb.) yetersiz ve kalitesizdir; zemin malzemeleri kalitesiz ve güvensizdir, yükseltinin az olduğu bahçe duvarları çocukların oyun elemanına dönüşerek, çocukların güvenliğini tehdit etmektedir. (Karadağ, Mutlu ve Sayın, 2012).

Okul bahçelerinin oyun için yetersiz olduğu, çocuk güvenliğini tehdit eden bazı durumlar içerdiği sonucuna ulaşan Karadağ, Mutlu ve Sayın'ın (2012), okulların etkili bir oyun alanına sahip olması ve mevcut sorunlarının çözümü için geliştirdikleri önerilerin bazıları aşağıda sunulmuştur:

- Çocuğun fiziksel, psikolojik ve sosyolojik gelişimine katkı sağlarken, eğitimdeki başarısını da artırma gizilgücü nedeniyle, ilkokul ve ortaokul bahçelerinin planlama ve tasarım ölçütlerinin detaylı bir şekilde ortaya konmasına gereklilik vardır.
- Ölçütler, öğretmenler, çocuk gelişim uzmanları, psikolog, sosyolog, peyzaj mimarlarının da yer aldığı uzman görüşleriyle belirlenmelidir.

- Yasal ve yönetsel yapı, okul bahçesi tasarımının uygulanmasına ilişkin hükümleri de içermelidir.
- Mevcut okul bahçeleri de belirlenen ölçütler çerçevesinde revize edilmelidir.
- Uygulama sonrası, her bir okul bahçesinin bakım ve onarım işlerinin sürdürülebilirliğine ilişkin çözümler geliştirilmelidir.

Bir diğer etken de okul ve sınıf kütüphaneleridir. İlköğretim kurumlarının uygun bir yerde okul kütüphanesi kurulması gerekmektedir. Okul kütüphanesi ve sınıf kitaplıkları “MEB, Okul Kütüphaneleri Standart Yönergesi”nin hükümlerine göre düzenlenip işletilmelidir. Kasım 2006 tarihli, 2590 sayılı Tebliğler Dergisi’nde yayımlanan yönergenin ikinci bölüm-altıncı maddesi, okullardaki kütüphane mekânlarının aşağıdaki standartlar çerçevesinde düzenlenmesini öngörmektedir;

(1) Kütüphane, kurumun yerleşim planında kolay ulaşılabilir, gürültüsüz bir yerde belirlenerek aydınlatma, havalandırma ve ısıtma sistemlerine sahip olacak şekilde oluşturulur.

(2) Engelli öğrencilerin kütüphanelerden faydalanabilmeleri için fizikî şartların iyileştirilmesi yönünde gerekli tedbirler alınır.

(3) Kütüphanede okul personeli ve öğrenciler için yeterli okuma, çalışma, dinleme ve izleme, proje hazırlık ve bireysel öğrenme ortamları ve ayrıca kaynaklar ve donanım için depolar olacaktır.

(4) Kütüphane, bireysel öğrenmelere fırsat verecek, proje ve araştırma çalışmalarına uygun olacak şekilde donatılır.

İlköğretim okullarında bulunması gereken bölümlerden biri olan spor salonunun alanı MEB (2003) protokolünde belirlenmiş olup, kurallara uygun bir basketbol sahasının ölçülerinden az olmamalıdır. Ayrıca asgari 250 seyirci kapasitesi olan tribünleri olmalıdır. Acil durumlarda tahliyeyi kolaylaştıracak şekilde geniş kapıları, spor yapan öğrencilerin faydalanabilecekleri soyunma odaları, duş ve tuvaletleri bulunmalıdır.

MEB, İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı, 2015 Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzu’na göre; ilköğretim okullarında teknik ve tesisat standartlarına göre WC ve lavabolar aşağıda belirtilen özelliklere uygun olmalıdır;

- Tüm WC gruplarında klozetli kabinler ile alaturka kabinler, %50 oranında eşit sayıda olacak şekilde düzenlenmelidir.

- Lavabo yükseklikleri, ilköğretim yapılarının 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin kullanımına açık tuvaletlerde 70 cm den yüksek olmamalıdır. Diğer sınıf öğrencilerin kullanımına açık tuvaletlerde lavabo yükseklikleri 78.5 cm - 85 cm arasında değişken olmalıdır.
- Aynı koridorda bulunan farklı sınıf öğrencileri için tek ıslak hacimde farklı lavabo kotları kullanılmalıdır.
- Klozet yükseklikleri anaokullarında 30cm, ilköğretim yapılarında 40cm olmalıdır. Pisuar kotları 1.-4. sınıf öğrencilerin kullanımına açık tuvaletlerde 50 cm den yüksek olmamalıdır. Diğer sınıf öğrencilerin kullanımına açık tuvaletlerde pisuar yüksekliği 60cm olmalıdır.
- Çöp kutusu, kâğıtlık, sabunluk gibi, ayrıntı aksesuar olarak çelik veya alüminyum ankastre donanım kullanılmalı ve güvenlik önlemleri dikkate alınmalıdır.

2.5. Eğitim Ortamlarının Önemi

Reboul'a (1991) göre insanın eğitsel süreci olan insanlık tarihi, insanı mekânlarla birleştirerek değer kazanmıştır. Tarihe inşa ettikleri eğitim yuvalarıyla damgalarını vururken, bu faaliyet alanlarıyla kendilerine övünç kaynağı yaratan uygarlıklar her dönem kendine özgü eğitimleri ve mekânları ile yeni sistemler oluşturmuştur. Tarihte ister geleneksel ister modern zamanlar dikkate alınsın; felsefi, dini ve bilimsel gelişmelerin sonucunda toplumlara ve dönemlere göre, eğitim sistemlerinin amacına uygun olarak ideal eğitim mekânları düşünülmüş ve bu ihtiyaçları karşılamak üzere kurumlar oluşturulmuştur. Okul da bu oluşturulan kurumlar arasında yer alan, toplumsal ve insani ihtiyaçları karşılama amacı güden, en gelişmiş, devingen ve etkin kurumdur ve o günden bu güne güven uyandıran konumu ile her zaman kendine olan talebi karşılamak için çaba sarf etmektedir (Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekân, 2002).

İnsan davranışlarının sosyal, psikolojik ve fiziksel etkenlerden etkilendiğini söylemek mümkündür. İnsan insana ilişkilerin niteliği, insanların sosyal ve psikolojik durumlarıyla birlikte fiziksel ortamların niteliğinden de etkilenmektedir. İçinde bulunulan ortamın hijyen etkenleri insan davranışlarını etkilemektedir. Herzberg'in Çift Etmen Kuramı, hijyen etkenlerin yokluğunun motivasyonu düşürdüğünü ancak varlığının motivasyonu artırmayabildiğini göstermektedir (Çınar, 2014).

Howe, sınıfın hareketli, mutlu, düzenli ve temiz bir yer olması gerektiğini; çünkü öğrencilerin okula geldikleri ilk günkü sınıfın görünümünün, sonraki günler için önemli bir rol oynadığını ileri sürmüştür. Bull (1987) da, fiziksel çevrenin hem öğrencilerin hem de öğrencilerle aynı ortamda çalışan kişilerin davranışlarını doğrudan etkileyebileceğini vurgulamıştır. Fraser (1994) de, sınıf ve okul ortamının öğrencilerin başarıları üzerinde etkili olduğunu, istenen davranışlara ulaşma konusunda bir gösterge olarak kabul edilebileceğini ve eğitimde beklenen verimin alınabilmesi için sınıf ve okul binalarının önemli olduğunu bildirmiştir. Hathaway'e (1987) göre, okul binaları henüz proje aşamasında iken bazı ölçütler göz önünde bulundurulmalıdır. Mimari aşamada, okul binasının metrekareye düşen öğrenci sayısının dikkate alınması ve özellikle engelli bireylerin kullanımına imkân verecek şekilde inşa edilmesinin planlanması gerekir. Ayrıca okul binaları düzenlenirken sadece öğrencilerin değil, aynı zamanda öğretmenler, aileler ve okul ziyaretçilerinin de düşünülmesi, okulun etkililiğini artıracaktır (Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekân, 2002).

Dönmez (2008)'e göre, ortama ilişkin spor alanları, laboratuvarlar, atölyeler, sınıfların büyüklüğü koridorların genişliği, merdivenlerin uzunluğu, tuvaletlerin sayısı, öğretmen masasının özellikleri, lavaboların yüksekliği gibi akla gelebilecek hemen her şey öğrenci başarısına ve eğitimin niteliğine etkisi açısından yeniden gözden geçirilmesi gereken etkenlerdir (Sarpkaya, 2011). Sağlıkova'ya (1990) göre, eğitimin daha etkin olarak işlevini yerine getirmesi ve daha kaliteli verim alınabilmesi için, daha fazla fiziki özelliklere sahip olarak yeterli tesis, daha üretken bir etkinlik olması nedeniyle yeterli araç ve donanımla birlikte uygulanmalıdır. Genç kuşakların eğitimi için sadece nitelikli eğitim programları ve onlara hizmet eden öğretim kadroları yeterli değildir. Fiziksel mekânların çağdaş ve örnek kalitede olması gerekir. İlköğretim kurumlarının amacı, çocuklara sadece gerekli bilişsel davranışları kazandırmak olmamalı; bunun yanında görgü dağarcıkları zenginleştirilerek birtakım duyuşsal davranışlar da kazandırılmalıdır. Çünkü sağlıklı, doğru ve güzel mekânlarda eğitilen gençlere iyiyi, güzeli ve doğruyu öğretmek çok daha kolay olacaktır (Başar, 2000).

Polka (1999), öğrencileri barındıran okul binalarının ve kullanılan eşyaların her geçen yıl değişim gösterdiğine vurgu yapmıştır. Örneğin, 1945'li yıllarda öğretmen merkezli olarak sabit mobilyalar, yükseltilmiş öğretmen platformu ve sırası, standart sıra düzeni benimsenmiştir. 1970'li yıllarda esnek boşluklar, tek

sıralar ve çeşitli şekillerde masalar gündeme gelmiş; 1995’li yıllardan itibaren ise ergonomik sıra ve mobilyalar, bilgisayar çalışma grupları, rahat çalışma ortamları ve derslere göre çeşitli okul tasarımları ideal olarak kabul edilmiştir (Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekân, 2002).

Benjamin (1991), Harder (1990), Yılmaz (2010) tek tip olarak yapılan ilköğretim okulları binalarının ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğunu: yapılacak ilköğretim okulları binalarının tip proje olarak yapılmasından ziyade fiziksel olarak eğitim ve öğretime uygun olarak yapılmasının daha önemli olduğunu belirtmişlerdir. Okul binaları sadece o günkü ihtiyaca göre mikro planlama yapılarak değil, gelecekteki öğrenci akışı da göz önünde bulundurularak makro düzeyde planlanarak yapılmalıdır. Akçay (1997) ve Başar’a (1999) göre de, ilköğretim okullarının göze hitap eden bir mimari tarzda inşa edilmesi, öğrenci ve eğitim işgörenlerinin güdülenmesine ve başarıya katkı sağlayacağı gibi örgüt kültürünün de olumlu yönde gelişmesini sağlayacaktır (Yılmaz, 2012).

Tüm okul paydaşları için pek çok olumlu etkisi olan fiziksel ortamın oluşturulmasında zaman zaman okul imkânları yetersiz kalabilmekte ve okul yönetimi ile öğretmenler ve okul aile birlikleri bu konuda özverili çalışmalar yürütmektedir. Okullarda ilgili birçok konuda olduğu gibi, fiziksel şartların da iyileştirilmesi için çoğunlukla okul müdürleri önemli roller üstlenmektedir. Okul müdürleri için okulun fiziksel imkânlarının artırılması öncelikli konular arasında yerini korumaktadır. “Okullar müdürleri kadar okuldur” sözünde, okula dair fiziksel şartların önemli bir yeri vardır. Bu anlamda okul müdürlerinin diğer okul paydaşlarını bu amaçla harekete geçirmesi ve okulun fiziksel şartlarını daha ileriye taşınması okul müdürlerinin liderlik rolleri ile yakından ilgilidir (Arslan, 2014).

2.6. Sınıf Ortamı

Sınıf ortamı, öğrencilerin tahtayı görebilmesi, etkinliklere katılım sağlayabilmesi, sınıf içinde herkesin birbirini duyabilmesi, diğer öğrencilerle işbirliği içinde çalışabilmesine olanak sağlayacak şekilde; öğrenme ve öğretme etkinliklerine uygun ortamlar olarak düzenlenmelidir. Sınıfta öğrencilerin davranışlarını şekillendiren fiziksel, sosyal ve eğitimsel değişkenler vardır.

- Sınıf içinde yeteri kadar oturacak ve hareket edecek yerin olması, oturma düzeni, sınıf içindeki ısı, ışık ve havalandırma, okulun konumu gibi değişkenler *fiziksel değişkenler*,

- Sınıf kuralları, öğretmenin öğrenciye yönelik tutumu, öğrencilerin birbirlerine ve öğretmene ilişkin tutumu, okulun sosyal çevresi, ailenin kültürel ve ekonomik durumu gibi değişkenler *sosyal değişkenler*,
- Öğrenilecek konunun zorluğu, öğrencilerin ihtiyaçlarına uygunluğu, öğretmenin kullandığı yöntemler öğretim ilkelerine uygunluğu sınıf için etkinliklerin doğası gibi değişkenler *egitimsel değişkenlerdir* (Arslan, 2014).

Okullardaki sınıf yapıları düşünüldüğünde, hemen hepsinin birörnek, estetik ve yapı özellikleri açısından sıkıntılı dersliklerden oluştuğu görülmektedir. Şablon bir okul mimarisi ve sınıf yapısı, ülkenin her yerinde aynı şekilde tekrarlanmaktadır. Öğrencilik yılları boyunca ilkokul, ortaokul, lise hatta üniversitelerin birçoğunda aynı birörnek yapılar öğrencinin düşünme ve yaratıcılık biçimlerini de etkilemektedir. İç açıcı ve yaratıcı bir sınıf ortamında oturma düzeni öğretmenin etki alanının kullanımına uygun olarak düzenlenmiştir. Öğrenciler için rahat dolaşma alanları bulunmaktadır. Düzenlenebilir sıralardan oluşan, ışık ve renk seçimleri ile rahatlatıcı ve motive edici, panolar, pencereler vb. kısımları ile estetik açıdan farklı ve tekrarların ötesinde özelliklere sahip ortamlara ihtiyaç duyulmaktadır (Çınar, 2014).

Asan (2011), Trabzon ili Sürmene ilçesinde, ‘‘Mükemmel Sınıflar Projesi’’ kapsamında fiziksel açıdan iyileştirilen eğitim ortamlarının öğrencilerin başarılarına ve davranışlarına etkisini araştırmaya yönelik bir çalışma yürütmüştür. Araştırma sonucunda, mükemmel sınıfların, öğrencilerin temizlik alışkanlıklarını olumlu yönde etkilediği, öğretmen ve öğrencilerin klasik sınıflara oranla temizlik konusunda daha hassas davrandığı ortaya çıkmıştır. Herkesin kendine ait bir dolabının olduğu mükemmel sınıfların, sınıf düzenine olumlu katkı yaptığı anlaşılmıştır. Bu proje ile birlikte öğrencilerde temizlik, düzen, sınıfını sahiplenme davranışlarının olumlu yönde değişmeye başladığı; ancak bu davranışların standartlaşmasının sürece bağlı olduğu belirlenmiştir. Mükemmel sınıfların, istenmeyen öğrenci davranışlarını önemli oranda azalttığı da gözlenmiştir.

Tabancalı (2009)’ya göre, öğrencinin okulda büyük bir bölümünü öğretmeni ile birlikte sınıfta geçirdiği süreçte, öğretmen, öğrenci ve sınıfın fiziksel koşulları eğitim-öğretimin başarılı olabilmesi için en önemli etkenlerdir. Öğretmenin ders süresi içerisinde belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için, kendi yeterliklerinin yanı sıra

eğitim-öğretim etkinliklerine uygun biçimde düzenlenen bir sınıf ortamı da gereklidir (Asan, 2011).

2.7. Sınıf Yönetiminin Boyutları

Başar (1999) ve Arslan'a (2011) göre, sınıf yönetiminin bir boyutu olan fiziksel düzenleme öğrencilerin gelişim özelliklerine göre oturma düzeninin; sınıfın ısı, ışık, renk, büyüklük, öğrenci sayısı ve görünüşünün belirlenmesini kapsar. Eğitsel amaçların gerçekleşmesi eğitim ortamının kalitesine bağlı olduğu için sınıfın fiziksel durumu sınıf yönetiminde önemlidir. Eğitim ortamı eğitsel amaçlara göre değişmektedir. İnsan psikolojisi üzerinde etkisi düşünüldüğünde renklerin seçimi ve kullanımının önemi akla gelmektedir. Sınıfın fiziksel ortamı aynı zamanda sınıfın temizliğini de kapsamaktadır (Arslan, 2014).

2.7.1. Sınıf Yönetimini Etkileyen Psikolojik Etmenler

Kıran'a (2009) göre, sınıf yönetimini etkileyen psikolojik etkenler (1) öğrenci özellik ve ihtiyaçları; (2) öğretmen kişilik özellikleri ile ilişkilidir. Konuyla ilişkili olarak Maslow da, insan gereksinimlerini birbiri üstüne konmuş şekilde aşamalı bir düzen içinde piramide benzetmiştir. Bu sınıflamaya göre, ihtiyaçlar piramidinin temelinde biyolojik ihtiyaçlar, en üst katında da psikolojik ihtiyaçlar yer alır. En tabandan en üste doğru bu ihtiyaçlar şöyle sıralanmıştır:

1-*Fizyolojik ihtiyaçlar* (yemek yeme, su içme, dinlenme vb.),

2-*Güvenlik ihtiyacı* (can ve iş güvenliği),

3-*Sosyal (ait olma, sevmeye ve sevilme) ihtiyacı*; grup üyesi olma, dostluk kurma vb.,

4-*Kendini gösterme (başarı ve statü kazanma) ihtiyacı*; tanınma, kendine güven duyma vb.,

5-*Kendini gerçekleştirme ihtiyacı*; potansiyeli geliştirme.

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi kuramına göre, üst basamaktaki ihtiyaçların güdüleyici etkisinin olması için öncelikle alt basamaklardaki ihtiyaçlar karşılanmalıdır. Kişilere göre ihtiyaçların düzeylerinin etkisi farklılaşabilir ve piramidin en üstünde yer alan kendini gerçekleştirme aşamasına herkes ulaşamayabilir. Kendini gerçekleştirme ifadesi ile herkesin tanıdığı biri olmak değil, verilen bir görevi tam olarak yerine getirmek ya da bir başkasına karşılık beklemeden yardım etmek gibi davranışlar kastedilmektedir (Cüceloğlu, 1992).

Demirel (2005) ve Sönmez'e (2005) göre öğrencilerin etkili öğrenmesi için temel, bireysel ve psikolojik gereksinmelerinin karşılandığı; kendilerini güvende ve rahat hissettikleri öğretim ortamları gereklidir. Öyleyse sınıf ortamında öğrencilerin temel gereksinimleri karşılanmış olmalıdır. Öğrencilerin bireysel ve psikolojik gereksinmelerinin karşılanmaması, sınıfta istenmeyen davranışlar, öğrenme ve sınıf içi kurallara ilişkin olumsuz tutumlar ya da akran ve öğretmenle iletişim sorunları biçiminde kendini gösterebilir (Arslan, 2014).

2.8. Neden Fiziksel İyileştirme?

Dawson ve Parker (1998)'e göre, genellikle bina koşulları öğrenmeye ne oranda elverişli ise beklentilerin düzeyi de o orandadır. Sınıf alanı ve modern donanım, okul ve işgörenin tutumuna katkıda bulunur. Yapının fiziksel koşulları öğretmenlerin tutumlarıyla doğrudan ilişkili olabilir. Gerekli donanım mevcut olduğunda ve iyi durumda olduğunda, okulun tutumu genellikle olumlu olacaktır. Okul ve sınıflarda öğrenci nüfusunun ihtiyacını karşılamak için yeterli alan varsa, genellikle öğretmen ve işgören tutumları da olumlu olacaktır (Ronald ve Leigh, 2012).

Ronald ve Leigh (2012), okuldaki ortamın koşulları ile öğrenci başarısı arasında pozitif bir ilişki olduğunu öne süren çok sayıda araştırma varken; okuldaki ortamın koşulları ile öğretmen tutumları arasındaki ilişki konusunda çok az araştırma olduğunu tespit etmişlerdir ve yapmış oldukları çalışma bulgularına göre; bina koşulları ile öğretmen tutumları arasında pozitif bir ilişki olduğunu saptamışlardır. Çalışmada yalnızca 2011-2012 öğretim yılında, Güneydoğu Virginia'da bulunan aynı okul bölümü içinde seçilen iki ilköğretim okulundan okul yöneticileri ve 2-5. sınıf öğretmenlerinden (üstün zekâlı, sanat, müzik, beden eğitimi ve özel eğitim branşlarında) veri toplanmıştır. Yeni binada ve eski binada öğretmen cevap puanlarında istatistiksel olarak ortaya çıkan anlamlı farklılık; yenilenen okulda öğretmenlerin öğrencilere karşı daha olumlu davranışlar geliştirdiğini, sınıfları ve öğrenci öğrenmesi üzerindeki tutumlarının eski binadaki öğretmenlerin tutumlarından daha yapıcı olduğunu ortaya koymuş, buna bağlı olarak, eski okula göre öğrenci başarısının arttığını göstermiştir. Yeni okul binalarındaki öğretmenler, çalışma ortamlarında kendi içlerinde de eski okul binalarındaki öğretmenlerden daha iyi tutumlar sergilemektedirler. Veriler ayrıca, eski binadaki sınıf koşullarının burada

çalışan öğretmenlerin her sabah işe gelmelerini zorlaştırdığını, yeni binadaki sınıf koşullarının öğretmenlere kendilerini daha iyi hissettirdiğini ortaya koymuştur. Eski binadaki öğretmenler, sınıf durumlarının kendilerine sorun yarattığı ve öğretimlerini geliştiremedikleri görüşünderken, sınıf koşullarının yeni binadaki öğretmenlerden daha fazla duygusal / zihinsel sorun yaşamalarına neden olduğunu belirtmişlerdir. Buradan anlaşılacağı gibi; bina koşulları aynı zamanda öğretmenlerin meslekleri ile ilgili memnuniyetlerini doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebilir. Bu model, sınıf koşullarının aşağıda belirtilen üç değişkenine odaklanmaktadır. Bunlar, öğretmenlerin sınıflarının durumu hakkındaki tutumları, sınıflarının kendilerini nasıl hissettirdiği konusundaki tutumları veya öğrencinin sınıf ortamında öğrenme yeteneği hakkındaki tutumları olabilir. Bu değişkenler, bir okul binası içindeki öğretmen tutumlarını belirlemede önemli rol oynayabilir.

Morris'e (2003) göre, öğretmenlerin işyeri ortamı hakkındaki memnuniyeti, öğrencilere eğitim verme becerilerini etkiler. Araştırmalar, öğretmenlerin öğrenci başarısında önemli bir katalizör olduğunu göstermiştir. Burada ima edilen şey, bakım ve tasarım sorunları nedeniyle ortaya çıkan kötü koşulların, öğretmenler açısından ciddi sıkıntılara neden olduğu ve meslekleri için sahip oldukları bağlılık ve coşkuyu olumsuz yönde etkilediği ve dolayısıyla öğrencilerin başarısını da olumsuz etkilediğidir. Bailey (2009) de yaptığı araştırmanın toplamında, okulun durumu ve sağlık durumu ile öğrencilerin ve öğretmenlerin performansı arasında pozitif bir ilişkinin bulunduğunu ortaya koymuştur (Ronald ve Leigh, 2012).

Öğretim belirli bir fiziksel yerde (bir okul binası) gerçekleşir ve o yerin kalitesi öğretmenlerin öğretme yeteneklerini, öğretmen morallerini ve öğretmenlerin sağlık ve güvenliğini etkileyebilir. Bir okul binası içindeki eksiklikler, personel ve öğrenciler için sağlık ve güvenlik sorunlarına katkıda bulunan öğretme ve öğrenme kalitesini bozmaktadır. Buckley, Schneider ve Shang (2004), öğretmenleri elde tutmak için, okul iyileştirmenin faydalarının maaş artışlarından elde edilen etkiye eşit veya daha büyük olduğunu bulmuşlardır. ABD Eğitim Bakanlığı'nın 2005 yılı verilerine göre, başka bir okula transfer olan öğretmenlerin yaklaşık yüzde 40'ı ve öğretmenlikten ayrılan öğretmenlerin yüzde 39'u bir memnuniyetsizlik kaynağı olarak önemli onarımı gerektiren okul tesislerini göstermişlerdir. Filardo'ya (2008) göre, okul bölgeleri, eski veya eski bina tasarımlarını modernize etme ihtiyacının

yanı sıra, binalarının temel durumuyla ilgili sorunlarla karşı karşıyadır. Okul bölgeleri, kendi bölgelerinde çalışacak en iyi ve en parlak öğretmenleri çekecek kadar yeterli olanaklara sahip olabilmelidir. Bina eksiklikleri, öğretme ve öğrenmenin kalitesini bozarak işgören ve öğrencilerin sağlık ve güvenlik sorunlarını artırır. Corcoran, Walker ve White (1988) ile Jago ve Tanner'a (1999) göre de, bina tasarımı ve tesis koşulları öğretmen motivasyonu ve öğrenci başarısı ile ilişkilidir. Örneğin, sınıf aydınlatması ve termal rahatlık, öğretmenler tarafından kendilerinin moral düzeylerinin ve öğrencilerinin derse katılımının belirleyicisi olarak gösterilmektedir (Ronald ve Leigh, 2012).

2.9. Canlandırıcı Liderlik Etmeni Olarak Fiziksel İyileştirme

Özçetin (2017), "Eğitim Kurumlarında Canlandırıcı Liderlik Etmenleri, Göstergeleri ve Etkileri" başlıklı doktora tezi için, 2016-2017 eğitim öğretim yılında, Antalya ilinin beş merkez ilçesinde, devlet ve özel olmak üzere ilkokul, ortaokul ve lisede görev yapmakta olan toplam 612 öğretmen ve yöneticiden veri toplamıştır. Bu araştırmanın bulgularına göre, okuldaki fiziksel imkânların öğretmenleri canlandıran önemli koşullar arasında olduğu görülmüştür. Özel okullardaki fiziksel ortam ve imkânların devlet okullarında da sağlanmasını isteyen öğretmenler, canlanma için branşlarına uygun laboratuvarların, sportif sanatsal faaliyetlerin gerçekleştirilebilmesi için gerekli ortamların oluşturulmasını talep etmişlerdir. Okulun fiziksel imkânlarının yöneticiler için de tıpkı öğretmenlerde olduğu gibi canlanmayı sağlayan bir etmen olduğu ortaya konmuştur. Yöneticiler de okul içindeki dersliklerin, çalışma odalarının güzelleştirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Araştırmada, okuldaki fiziksel değişimlerin, diğer branşlardaki öğretmenlere kıyasla sınıf öğretmenleri tarafından daha yüksek düzeyde algılandığı da saptanmıştır. Öğretmenlerin eğitim düzeyi arttıkça canlanmayı sağlayan bir etmen olarak fiziksel etmenler konusunda beklentilerinin de yükseldiği belirlenmiştir. Araştırmada yönetimsel, gelişimsel, duyuşsal ve fiziksel etmenlerin bir arada eğitim kurumlarındaki performansı anlamlı düzeyde yordadığı sonucuna varılmıştır. Bu değişkenlerin öğretmenlerin performans etkisi üzerindeki görece önem sırası; yönetimsel etmenler, fiziksel etmenler, duyuşsal etmenler ve gelişimsel etmenler olarak bulunmuştur.

Özçetin'in (2013), "Öğretmen Liderliğinin Okulun Liderlik Kapasitesinin Gelişimine Etkisi" başlıklı çalışması da, 2012-2013 eğitim öğretim yılında, Antalya il merkezinde bulunan iki resmi, bir özel olmak üzere üç ilköğretim okulunda yürütülmüştür. Bu araştırmanın bulgularına göre, öğretmen liderlerin, okul müdürlerinin vizyonuna bakış açılarında "okulun fiziksel görüntüsünü iyileştirmek" ifadesinin ilk başta yer aldığı görülmektedir. "Okul başarısını artırmak", "iyi insan, vatandaş yetiştirmek" ve "yenilikçi" ifadelerinin bunu takip ettiği görülmektedir. Bir okulun fiziksel görüntüsünün iyi olması, okulun çevresinde iyi bir izlenim uyandırmasını sağlamaktadır.

2.10. Fiziki İyileştirme Yapılmayan Okul Binalarının Dezavantajları

Earthman (2004), Maryland'deki Amerikan Sivil Özgürlükler Birliği Vakfı raporunda okul yapma yeterliğine ilişkin 31 ölçüte öncelik verildiği ve bir okulun inşaat yaşının öğrenciler üzerinde olumsuz etki yarattığı bilgisini paylaşmıştır. Çünkü eski binalarda genellikle termal ortam, aydınlatma, akustik kontrol, destek olanakları, laboratuvar koşulları ve çevrenin estetiği gibi diğer değişkenler üzerinde kontrol yoktur (Ronald ve Leigh, 2012).

Cilve'nin (2006) "İlköğretim ve Lise Eğitim Binalarının Kullanıcı Gereksinimlerinin ve Fiziksel Mekân Özelliklerinin Bina Değerlendirme Yöntemi ile Belirlenmesi" başlıklı araştırmasında, okullarının tasarım aşamasında arazi kullanımının ileriye dönük düşünülmemesi nedeniyle, sonraki gereksinimler doğrultusunda yapılan ek binaların uygun yerlerde bulunmadığı ve okul bahçelerinde yeşil dokuya yeterince yer verilmediği bulgularına ulaşılmıştır. Işıkoğlu (2007) da "Hakkâri İlinde Bulunan YİBO'ların Olanakları ve Sorunları" başlıklı araştırmasında, okulların çoğunda laboratuvar ve işlik, çok amaçlı salon ve tesislerin bulunmadığı bulgusuna ulaşmıştır. Araştırmada ayrıca okul bahçelerinin eğitim-öğretime yönelik düzenlemelerden yoksun, yeşil alanların yetersiz, tuvalet olanaklarının sınırlı olduğu ve kişi başına düşen tuvalet ve lavabo sayısının yeterli bulunmadığı saptanmıştır. (Yılmaz, 2012)

III. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, verilerin toplanmasına, verilerin toplanmasında uygulanan etik sürece, verilerin analizine, araştırmanın araştırmacıya kazandırdıklarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1.Araştırmanın Modeli

Bir ilköğretim kurumunda okul yönetimi tarafından gerçekleştirilen fiziksel iyileştirmelerin etkisine ilişkin paydaş görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma, bir nitel araştırma modeli olan durum çalışması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2013), tek bir analiz birimi bulunduğu ve kendine özgü durumların ele alındığı araştırmalarda bütüncül tek durum deseninin kullanımını önermektedirler. Bu araştırma da, daha önce gözlenmeyen önemli fiziksel değişikliklerin gerçekleştirildiği bir okulda yürütülmesi nedeniyle bütüncül tek durum desenine uygun görülmüştür. Bu araştırmada, bir ilköğretim okulunda okul yönetimi tarafından gerçekleştirilen fiziksel iyileştirmelerden okul paydaşları olan öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin nasıl etkilendiklerinin, bir okulun fiziki koşulları ile ilgili görüş, öneri ve beklentilerinin tespit edilmesi amacıyla bütüncül tekli durum deseninde nitel araştırma yöntemiyle hazırlanmış bir çalışmadır.

3.2.Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu, Antalya ili Aksu ilçesinde aynı binayı kullanan beş şubeli bir ilkokul ve dört şubeli bir ortaokulun paydaşları arasından oluşturulmuştur. Çalışma grubunda, bu okullarda en az son üç yıldır görev yapan 11 öğretmen, en az son üç yıldır öğrenim gören 10 öğrenci ve en az son üç yıldır bu okullarda öğrencisi bulunan 10 veli yer almıştır. Böylece araştırma toplam 31 kişi ile yürütülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenler, öğrenciler ve veliler gönüllülük esasına göre seçildiği için kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Katılımcılardan görüşme öncesinde yazılı bir form (Ek 5) üzerinde izinleri alınmış ve kodlama yapılacağı, isimlerinin belirtilmeyeceği güvencesi verilmiştir. Kodlamalara ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur:

Ö: Öğretmen

ö: Öğrenci

V: Veli

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel özellikleri Tablo 3.2.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.2.1 Araştırmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Veriler

Öğretmenler	Cinsiyet	Çalışma Yılı	Mezun Oluğu Okul	Okuldaki görev süresi
Ö1	Kadın	18	Eğitim Fak.	8
Ö2	Kadın	11	Eğitim Fak.	8
Ö3	Kadın	8	Eğitim Fak.	3
Ö4	Kadın	18	Fen Ed. Fak.	7
Ö5	Erkek	10	Eğitim Fak.	8
Ö6	Erkek	7	Eğitim Fak.	4
Ö7	Erkek	6	İlahiyat Fak.	6
Ö8	Kadın	4	Eğitim Fak.	3
Ö9	Kadın	5	Eğitim Fak.	5
Ö10	Kadın	11	Eğitim Fak.	3
Ö11	Kadın	12	Eğitim Fak.	3

Araştırmaya katılan 11 öğretmenden üçü erkek, sekizi kadındır. Öğretmenlerden çalışma yılı olarak en yüksek 18 yıl, en düşük ise dört yıldır. Öğretmenlerden, biri fen edebiyat fakültesi, biri ilahiyat fakültesi ve dokuzu eğitim fakültesi mezunudur. Öğretmenlerin tamamı en az son üç yıldır bu

okulda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin tamamı bireysel görüşme alanına katılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel özellikleri Tablo 3.2.2’de gösterilmiştir.

Tablo 3.2.2 Araştırmaya Katılan Öğrencilere İlişkin Veriler

Öğrenciler	Cinsiyet	Öğrenim gördüğü sınıf seviyesi	Okulda bulunma süresi
ö1	Kız	4	4
ö2	Kız	5	5
ö3	Kız	6	6
ö4	Kız	7	7
ö5	Kız	8	8
ö6	Erkek	4	4
ö7	Erkek	5	5
ö8	Erkek	6	6
ö9	Erkek	7	7
ö10	Erkek	8	8

Araştırmaya katılan 10 öğrenciden beşi erkek beşi kız öğrencidir. Öğrencilerden öğrenim gördüğü sınıf seviyesi olarak en yüksek 8. sınıf, en düşük ise 4. Sınıftır. Öğrencilerden, ikisi 4. Sınıf ve 10 yaşında, ikisi 5. Sınıf ve 11 yaşında, ikisi 6. Sınıf ve 12 yaşında, ikisi 7. Sınıf ve 13 yaşında, ikisi 8. Sınıf ve 14 yaşındadır. Öğrencilerin tamamı en az son üç yıldır bu okulda öğrenim görmektedir. Öğrencilerin tamamı bireysel görüşme alanına katılmıştır.

Araştırmaya katılan velilerin kişisel özellikleri Tablo 3.2.3’de gösterilmiştir.

Tablo 3.2.3 Araştırmaya Katılan Velilere İlişkin Veriler

Veliler	Cinsiyet	Öğrencisinin Öğrenim Gördüğü Sınıf Seviyesi	Öğrencisinin Okulda Bulunma Süresi
V1	Kadın	1 ve 7	3
V2	Kadın	3	4
V3	Kadın	4 ve 5	5
V4	Kadın	2 ve 8	4
V5	Kadın	2 ve 6	3
V6	Erkek	5	6
V7	Erkek	7	8
V8	Erkek	3	4
V9	Erkek	3 ve 6	7
V10	Erkek	8	8

Araştırmaya katılan 10 veliden beşi erkek beşi kadındır. Velilerden öğrencisinin öğrenim gördüğü sınıf seviyesi olarak en yüksek 8. sınıf, en düşük ise 1. Sınıftır. Velilerin beşinin okulda okuyan ikişer öğrencisi vardır. Velilerden, birinin öğrencisi 1. Sınıfta, ikisinin öğrencisi 2. Sınıfta, üçünün öğrencisi 3. Sınıfta, birinin öğrencisi 4. Sınıfta, ikisinin öğrencisi 5. Sınıfta, ikisinin öğrencisi 6. Sınıfta, ikisinin öğrencisi 7. Sınıfta ve ikisinin öğrencisi 8. Sınıftadır. Velilerin tamamı öğrencisini en az son üç yıldır bu okulda okutan velilerdir. Velilerin tamamı bireysel görüşme alanına katılmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada iki farklı nitel veri toplama yöntemi ve bu yöntemlere uygun araçlar kullanılmıştır. Bu veri toplama yöntemlerinden birincisi görüşme sorularıdır. Katılımcıların, okullarında son iki yıl içinde okul yönetimi tarafından gerçekleştirilen fiziki iyileştirmelerin kendileri üzerinde ne gibi etkiler yarattığı konusunda görüş, öneri ve beklentilerini öğrenmek amacıyla açık uçlu sorulara dayanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları sorulmuş, cevaplar usulüne uygun olarak yazıya dökülmüştür. Daha sonra verilen cevaplar analiz edilerek tablolatırılmış ve sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmadaki ikinci veri toplama yöntemi ise dokümanlardır. Araştırmada, okulda fiziki iyileştirmeler yapılmadan önce ve sonrasında çekilmiş iyileştirme çalışmalarının gerçekleştiği alanların fotoğrafları, çeşitli etkinlikler, özel günler ve kutlamalarda çekilmiş bazı görsellere yer verilmiştir. Ayrıca e-okul verilerinden alınmış akademik durum, davranış notları, devamsızlık, kitap okuma oranları, disiplin olayları, başarı belgeleri, sınav sonuçları ile ilgili bazı belgeler incelenmiş ve bu dokümanların sonuçları yapılan fiziki iyileştirmelerle bağlantısı yönünden yorumlanmıştır. Ayrıca konuyla ilgili alanyazın taraması yapılarak konu hakkında farklı bilgilere ulaşılmıştır.

3.3.1. Geçerlik ve Güvenirlik

Bu doğrultuda, araştırmanın geçerlik ve güvenirliliğini artırmak için aşağıdaki uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

Nitel araştırma yöntemlerinde birden fazla tekniğin kullanılması geçerlik ve güvenirliliğin artırılmasında önemli bir tekniktir. Buna veri toplama araçlarında “çeşitleme” (triangulation) denir. Kullanılan teknikler genellikle gözlem, görüşme ve doküman analizidir (Altındağ, 2005). Bu araştırmada da geçerlik ve güvenirliliği arttırmak için birden fazla veri toplama aracı (yarı yapılandırılmış görüşme soruları ve doküman analizi) kullanılmıştır. Ayrıca görüşme soruları katılımcıların kendisine okutulmuş ve yönlendirici davranmayarak kişisel fikirleri alınmıştır.

Araştırmanın yapı geçerliliğini artırmak için, veriler toplanırken çeşitleme yoluna gidilmiştir. Bireysel görüşme, gözlem ve doküman analizlerinden yararlanılmıştır. Bunun yanı sıra araştırmacı görüşme ve gözlem esnasında hiçbir

şekilde yönlendirici davranmamış, verileri katılımcıya okutup görüş ve onayını olarak veri toplama sürecinde kendi öznel yargılarını işe karıştırmamıştır.

Veri toplama araçlarının iç geçerliğini (inandırıcılığını) artırmak için, görüşme formu geliştirilirken ilgili alan yazın incelemesi sonucunda konu ile ilgili kavramsal bir çerçeve oluşturulmuştur. Diğer taraftan görüşmelerin Antalya Milli Eğitim Müdürlüğü'nün izni ve desteğiyle yapılması ve görüşme öncesi öğretmenler, öğrenciler ve veliler ile görüşmede kaydedilen bilgilerin sadece bilimsel amaçlı kullanılacağı ve gizliliği konusunda anlaşma imzalanması karşılıklı güvenin sağlanmasında önemli bir etken olmuştur. Böylece görüşme sürecinde toplanan verilerin gerçek durumu yansıtması sağlanmıştır.

Veri toplama araçlarının dış geçerliğini (aktarılabiliğini) artırmak için, araştırma süreci ve bu süreçte yapılanlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci, verilerin çözümlenmesi detaylı bir şekilde tanımlanmıştır.

Veri toplama araçlarının kapsam geçerliğini artırmak için, bulguların tamamı yorum yapılmadan doğrudan verilmiştir.

3.3.2. Görüşme Kayıtları

Katılımcıların fiziki iyileştirmeler yapılmadan önce okulu nasıl gördükleri ve bu durumdan nasıl etkilendikleri, fiziki iyileştirme olarak neleri algıladıkları, yapılan fiziki değişimlerin onların üzerinde ne gibi etkiler yarattığı ve gelecekte okulun ne gibi fiziki değişimlere ihtiyaç duyacağını düşündüklerine ilişkin görüşlerini elde etmek amacıyla geliştirilen açık uçlu maddelerden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları katılımcılara yöneltilmiştir. Araştırmacı çalışma grubunun oluşturulduğu ilk ve ortaokulun müdürü olarak çalıştığı için, görüşmeler gönüllü bir lise öğretmeni tarafından yapılmıştır. Görüşmelerin araştırmacı tarafından doğrudan yapılmamasının nedeni, veri toplamada geçerlik, güvenilirlik ve etik koşulları sağlama çabasıdır. Görüşmeler yapılırken, bu araştırmanın okul müdürünün tez çalışması ile ilgili olduğu bilgisi çalışma grubundan kasıtlı olarak gizlenmiştir. Ancak tez yazım aşamasında araştırmanın bu durumu öğretmenlerle paylaşılmıştır.

Katılımcıların verdikleri cevaplar teknolojik araçlar kullanılarak kayıt altına alınmış ve yazıya aktarılmıştır. Araştırmacıya görüşmenin akışına bağlı olarak değişik paralel ya da alt sorular sorma imkânı vermesi ve bu sayede araştırmacının görüşmenin akışını etkileyecek kişinin yanıtlarını daha da açmasını ve aydınlatmasını

sağlaması açısından teknik olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Nitel yöntemlerden en sık kullanılan görüşmedir. Görüşme insanların perspektiflerini, tecrübelerini, duygularını ve algılarını ortaya koymada kullanılan oldukça güçlü bir yöntemdir (Bogdan ve Biklen, 1992).

Görüşmeler, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında bahar döneminde tamamlanmıştır. Katılımcılarla görüşmeler sırasında herhangi bir zaman sınırlaması yapılmamış, görüşmenin olası süresi önceden kendilerine bildirilmiştir. Katılımcılardan öğretmenlerle yapılan görüşmeler yaklaşık 60 dakika, öğrencilerle yapılan görüşmeler 30 dakika, velilerle yapılan görüşmeler 45 dakika sürmüştür. Elde edilen verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamanın verimli kullanılması için görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilirken, bir taraftan da görüşmeci tarafından kısa notlar alınmıştır. Kayıt cihazı, tüm katılımcılardan sözlü izin alınarak kullanılmıştır.

Öğretmen, öğrenci ve veli katılımcılara uygulanan görüşme formunda beş soru yer almaktadır. İlk soru demografik özellikleri belirlemeye yöneliktir. Sonraki dört soru araştırmanın ana bölümünü açıklamak üzere hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme sorularıdır. Sorular katılımcılar tarafından yanıtlanırken, anlama konusunda sorun yaşandığında görüşmecinin açıklamalarıyla cevaplar netleşmiş, böylece araştırma hedefinden uzaklaşmamıştır.

3.3.3. Dokümanlar

Nitel araştırmalarda, eğer doğrudan gözlem ve görüşme olanaklı değilse ya da araştırmanın geçerliği artırılmak isteniyorsa, görüşme ve gözlemin yanı sıra araştırma problemiyle ilişkili yazı, görsel materyal ve malzemeler de araştırma kapsamına alınabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Okulda fiziksel değişimler yapılmadan öncesi olan 2015-2016 eğitim-öğretim yılından başlamak üzere araştırmanın tamamlandığı güne kadar okul içinde çekilmiş olan fotoğraflar, e-okul çıktıları, son üç yılın sınav sonuç belgeleri çalışmanın anlaşılabilirliği ve konunun netleştirilebilmesi için bu çalışmada doküman olarak kullanılmıştır.

3.4.Verilerin Toplanmasında Etik Süreç

Veri toplama sürecine başlamadan önce gerekli kurumlardan izinler alınmıştır. Veri toplama sürecine katılacak olan öğretmenler, öğrenciler ve veliler önceden bilgilendirilip gerekli belgeler katılımcılara imzalatılmıştır.

3.4.1. Araştırmanın Fiilen Yürütüldüğü Birimin Bağlı Olduğu Kurumdan İzin Alınması

Bu araştırma Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ilkokul ve ortaokulda gerçekleştirileceği için yasal izin alınması gerektiğinden okulların bağlı bulunduğu Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne başvurularak yazılı izin alınmıştır.

3.4.2. Araştırma İçin Katılımcıların Bilgilendirilmesi ve Katılım İçin İzin Formlarının Doldurulması

Katılımcılar ile görüşme kayıtlarına başlamadan önce çalışma hakkında kısaca bilgi verilmiş; gönüllü olan öğretmen, öğrenci ve velilerden sorulara samimiyetle cevap vermeleri istenmiştir. Görüşme öncesinde katılımcılara isim belirtilmeyeceği, bunun yerine kodlamaların kullanılacağı bildirilmiştir. Araştırmanın gizliliği ve güvenilirliği konusunda katılımcılara güven verilmiştir. Görüşmelerin ses kaydına alınmasının nedeni, analizlerin sağlıklı yürütülmesi, veri kaybı yaşanmaması ve zamandan tasarruf sağlanması olarak katılımcılara ifade edilmiştir. Katılımcıların görüşmelerin kaydedilmesi konusuna onay vermesi ve araştırmaya katılacaklarını beyan etmelerinin ardından onlardan araştırmaya katılım için izin formunu okuyup imzalamaları istenmiştir.

3.5.Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Nitel araştırma aracı olarak, görüşme kayıtları alınmış ve elde edilen dokümanlar incelenmiştir. Bu süreçte Miles ve Huberman'ın (1984), nitel araştırma yöntemlerinde bahsettiği üç aşama uygulanmıştır: (1) *Verilerin azaltılması*. Bu aşamada araştırmacı gözlem, görüşme soruları ve doküman analizinden elde edilen verileri bir süzgeçten geçirir ve hangi verileri kullanacağına hangilerini araştırmanın dışında bırakacağına karar verir. (2) *Verilerin görsel hale getirilmesi*. Bu aşamada süzgeçten geçirilen, özetlenen veriler belirli bir sonuç çıkarmak için örgütlenip tablollaştırılır. Böylece bir anlam taşımayan veriler daha anlaşılır ve görsel hale

getirilir. (3) *Sonuca ulaşma ve teyit etme*. Bu aşamada da tablolaştırılan verilerden sonuçlar çıkarılır, yorumlamalar yapılır, elde edilen verilerin ne anlama geldiği açıklanmaya çalışılır ve sonuca ilişkin bir karara ulaşılır.

3.6. Araştırma Sürecinde Karşılaşılan Güçlükler

Araştırmada birtakım zorluklarla karşılaşmıştır. Bu zorluklar katılımcıların türüne göre farklı farklıdır.

3.6.1. Öğretmenlerle Yaşanan Zorluklar

Öğretmenler ile görüşme yapılırken karşılaşılan sorunlardan ilki okuldaki normal öğretimden dolayı öğretmenlerle olan görüşme saatlerinin ayarlanması hususunda olmuştur. 10 dakika ile sınırlı teneffüslerin görüşmeler için yeterli olmaması sebebiyle öğretmenlerden randevu alınarak çalışılmıştır. Görüşme randevuları öğlen arasındaki 1 saat yemek tatilinde ya da öğretmenlerin boş derslerinin olduğu saatlerde ya da okul çıkışındaki saatlerde düzenlenmiştir. Her bir öğretmenle yapılan görüşme 50-60 dakika arası sürmüş ve bir günde en fazla iki öğretmenle görüşme yapılabilmektedir.

İkincisi ise, öğretmenlerin çoğunun daha önce bu tür bir araştırmaya hiç katılmamış olmalarıdır. Bu durum öğretmenlerin cevap verirken heyecanlanmasına neden olmuştur. İlk sorular demografik sorular olduğu için öğretmenler ilerleyen dakikalarda daha rahat ve net cevaplar vermişlerdir. Bazı öğretmenlerde ise, ses kaydının yapılması tedirginlik yaratmış ve ilk başlarda doğal olmakta zorlandıkları gözlenmiştir. Ancak ilerleyen süreçte görüşme samimi bir sohbet havasına bürünmüş, hatta bazı öğretmenler 1 saat görüşme süresini bile hayli aşmışlardır.

3.6.2. Öğrencilerle Yaşanan Zorluklar

Öğrenciler ile görüşme yapılırken karşılaşılan sorunlardan ilki okuldaki normal öğretimden dolayı öğrencilerin dersler dışında 10'ar dakikalık altı teneffüsü ve 20 dakikalık bir teneffüsü vardır. Bu süreler sağlıklı bir görüşme için yeterli olmadığı için yine öğrencilerden de randevu alınarak görüşmeler yapılmıştır. Öğrencilerle bir saatlik öğlen yemeği arasında yemeklerini yedikten sonra ya da okul çıkışında ayırdıkları süreçlerde görüşülmüştür. Her bir öğrenci ile yapılan

görüşme 30-35 dakika arası sürmüş ve bir günde en fazla iki öğrenci ile görüşme yapılabilmektedir.

İkincisi ise, öğrencilerin daha önce bu tür bir araştırmaya hiç katılmamış olmalarıdır. Bu durum öğrencilerin cevap verirken heyecanlanmasına neden olmuştur. İlk sorular demografik sorular olduğu için öğrenciler ilerleyen dakikalarda bu heyecanı yenip, daha rahat ve net cevaplar vermişlerdir. Ses kaydının yapılması dolayısı ile öğretmenlerde hissedilen tedirginlik duygusu, öğrencilerde ise tam tersine heyecan ve motivasyon yaratmıştır. Sorulara son derece istekli cevaplar vermişlerdir.

3.6.3. Velilerle Yaşanan Zorluklar

Veliler ile görüşme yapılırken zamanlama konusunda her hangi bir sorun yaşanmamıştır. Veliler ile görüşme yapılırken karşılaşılan tek sorun, velilerin daha önce bu tür bir araştırmaya hiç katılmamış olmalarından dolayı onlara bu durumu ve görüşme yapılırken kendilerinden bekleneni açıklamak hususunda yaşanmıştır. Velilere de ilk önce demografik sorular sorulmuş, ilk başta ne yapacağını tam kavrayamayan ve tutuk davranan veliler ilerleyen dakikalarda beklentiyi daha iyi kavrayarak son derece doğal ve içten cevaplar vermişlerdir. Hatta sohbet havasına bürünen görüşme bir süre sonra görüşmeciye duyulan samimiyetten dolayı adeta içini dökme, dertleşmeye kadar varmış, farkında olmaksızın bazı katılımcıların zamanı gereğinden fazla aşma, olayı soruların dışındaki başka noktalara getirerek sohbeti koyulaştırma eğilimi olmuştur. Bu durumu bir müddet tolere etmek durumunda kalan görüşmeci, katılımcıyı zaman zaman soruların odağına çekmek, konuyu toparlamak zorunda kalmıştır.

Ses kaydının yapılması bazı velilerde heyecan yaratmıştır. Daha sonra bu velilere ses kayıtları baştan sona dinletilmiş, onayları bir kez daha alınmıştır. Birkaç veli hariç, genel olarak her bir veli ile yapılan görüşme yaklaşık 45-50 dakika arası sürmüş ve bir günde en fazla bir veli ile görüşme yapılabilmektedir.

3.7. Araştırmanın Araştırmacıya Kazandırdıkları

Nitel araştırmanın açıkça ortada olmayan sayısal olarak ifade edilemeyen bilgilere ulaşmada etkili bir araç olduğu önceki bölümlerde vurgulanmıştır. Burada

bir ilköğretim okulunda okul idaresi tarafından yapılan fiziksel iyileştirmelerin paydaşlarını ne ölçüde ve ne yönde etkilemiş olduğu sorusuna yanıt aranmaktadır. Sorunun cevabına ve bilginin kaynağına ulaşmak için Antalya İli Aksu İlçesinde bulunan bu ilköğretim okulu bünyesinde çalışan öğretmenler, öğrenciler ve veliler araştırma grubu olarak seçilmiştir. Bu durum araştırmacının kişiler ile olan diyalogunu geliştirmiş, araştırmacıda bilgiye ulaşmanın heyecanını yaşatmıştır.

Görüşme sorularının katılımcılar tarafından özgür iradeleri ile cevaplanması araştırmacının tarafsız bakış açısını güçlendirmiştir. Ayrıca daha önce böyle bir deneyim yaşamamış olan katılımcıların bilimsel araştırma metodlarına olan ilgi ve güveninin artmasına, nitel bir bilimsel araştırmanın ne demek olduğunu bir nebze kavramasına neden olmuştur.

Ayrıca bir okulda sınıftaki fiziksel şartların kalitesinin en az sınıftaki eğitim kalitesi kadar önemli olduğu, öğretmen, öğrenci ve velilerin bunu talep ve arzu ettiği ve bu şartların sağlanması durumunda eğitim öğretimin nitelik ve nicelik yönünde kalitesinin mutlak artacağı katılımcıların araştırmacıya sunduğu bilgi ve görüşler ışığında daha net anlaşılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular tablolastırılıp yorumlandığında fiziksel iyileştirmelerin her okulun şartlarına göre farklı boyutlarının olabileceği kavranmıştır. Doküman analizleri sayesinde ise bir okulda asgari fiziksel şartların ve standartların sağlanmasının okulun kimliğini nasıl etkilediği görülmüştür. Buradan elde edilen farklı sonuçlar ise araştırmacının araştırmanın esasen çok boyutlu olduğunu anlamasına neden olmuştur.

Diğer bir husus ise araştırmaya başlanmadan önce ve araştırma sırasında yapılan alan yazın çalışmaları, kendisi de bir okul yöneticisi olan araştırmacının okulların fiziki durumun ve konforunun önemi konusundaki farkındalığını artırmış, okul paydaşlarının beklentilerini daha iyi kavramasını sağlamış, olması gerekenler ve yapılan yenilikler konusunda bilgilerini tazelemesine, kendini güncellemesine yol açmıştır. Araştırmacı bu kazanımlarını diğer okul yöneticisi arkadaşları ile de paylaşarak eğitimde beklentinin karşılanması yönünde onlara ışık tutmak, ilham vermek istemiştir.

IV. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde, çalışma grubundan görüşme yoluyla elde edilen bulgular tablolar halinde özetlenmiş ve katılımcı görüşleri kendi ifadeleriyle doğrudan sunulmuştur. Bulgular araştırmanın alt problemleri doğrultusunda düzenlenmiştir.

4.1. Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumu Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Elde Edilen Bulgular

4.1.1. Öğretmenlerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördükleri ve Bu Durumun Onları Nasıl Etkilediğine İlişkin Görüşleri

4.1.1.1. Öğretmenlerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin okullarını iki yıl önce nasıl gördükleri doğrultusunda oluşan izlenimlerini yansıtan frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.1.a'da sunulmuştur.

Tablo 4.1.a. Öğretmenlerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Okulun İki Yıl Önceki Görünümü	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	F	%
Kontrolsüz ve tehlikeye açık	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	90.9
Hijyenik değil			√	√	√	√	√	√	√	√	√	9	81.81
Soğuk ve estetikten uzak	√				√	√	√	√	√	√	√	8	72.72
Eski ve bakımsız	√		√	√	√		√		√	√	√	8	72.72
Düzensiz ve konforsuz			√	√	√		√	√	√		√	7	63.63
Kurumsallıktan uzak				√				√		√	√	4	36.36
Sıralar öğrencinin gelişimine uygunsuz	√		√								√	3	27.27
Moral bozucu		√				√	√					3	27.27
Tuvalet ve lavabolar öğrencinin gelişimine uygunsuz				√			√				√	3	27.27

Tablo 4.1.a, öğretmenlerin okulun iki yıl önceki görünümüne ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar

arasında en yüksek frekans (%90,9), “Kontrolsüz ve tehlikeye açık” koduna ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulun arka tarafı çitlerle çevrili değildi, duvardan atlamalar çok barizdi. (Ö1,K)

Benim için her zaman söylediğim şey çit. Beş yıl önce bir öğrencim arka bahçe duvarından tepetaklak düşmüştü, düşülmeyecek gibi değildi zaten. O çit çok önemliydi. Her sene dile getirdiğimiz bir şeydi. Aşağıda bir ayağının kaymasıyla öğrencim yere düştü. Şimdiki sistem odasının olduğu yerde eskiden bulunan ve yukarıya çıkan merdivenlerin çok riskli olduğunu düşünüyordum. Bir de o kapının kilitsiz olduğunu öğrenince bu tam bir risk. (Ö2,K)

Çitler yoktu eskiden, çocuklar duvarların tepesindeydi. Çeşmelerin ve tuvaletlerin önünde çok kayıp düşmeler oluyordu. (Ö4,K)

Eskiden çitler yoktu. Mahallenin kedi, köpek, tavuk gibi hayvanları okul bahçesinin içinde geziyorlardı, arka duvardan öğrenciler atlayıp, okuldan kaçıyorlardı, yabancılar da kapıya doğru dolaşmayarak okulun duvarından atlama yoluyla okulu bir geçiş yolu olarak kullanıyorlardı. Her tür insana açık ve bu sebeple de tehlikeye açık bir durumdaydı okul. Bizim okulla yol arasında kot farkı var dolayısı ile her zaman düşme sıkıntısı vardı. İdari binamızda girişte çatıya çıkan bir merdiven vardı, burada yer yer kuş pislikleri hatta kuş ölüleri falan oluyordu. Kirlilik ve risk vardı. Merdivenin üstünde bulunan demir kapı zaten tehlike yaratmaktaydı. yıldırımli bir yağmur yağdığı zaman paratonerimiz olmadığı için tehlikeli bir alanda bulunuyorduk. Sınıfların arka pencerelerinde demir parmaklıklar yoktu. Sınıfın birini gezerken diğer sınıftaki çocuk pencereden atlıyordu, kontrol edilemez bir durumdu. Büyük bir sorumluluk altındaydık. Öğrenciler ve dolayısıyla nöbetçi öğretmenler olarak bizler de büyük bir risk altındaydık. (Ö5,E)

Çevremizdeki tel örgü en önemli mevzu. Okul dışından okula dalmalar oluyordu. Velilerin arkadan taşlardan tırmanıp okula girmeleri çok antipatik görünüyordu. Köy ortamındayız, icabında anne baba boşanmış mahkeme kararı var, baba yaklaşılamaz diyor, okulun sınırı belli değil, adamın çocuğu alıp kaçması risk. (Ö6,E)

Etrafın çitleri yoktu, sınırları belirsiz, güvensiz ve kontrolsüzdü. Giriş eskiden kuş yuvası gibiydi. Kuş ölüleri, sabun bidonları ne ararsan vardı. Çocuklar top almaya çıkıp duruyorlardı yukarı ve bir çocuğun çatıdan düştüğünü düşününce riskin büyüklüğü ortada. Okulun giriş kapısı tehlikeliydi. Çeşmelerin önünde zeminden dolayısı kaymalar olurdu. Paratoner yapılan binanın yanındaki yaşlı ağaçların şimşek çekme riski olmasına rağmen okulumuzda paratoner yoktu. Okul bahçesindeki kale fileleri, ağlar eskiydi, hentbol kaleleri sabit değildi ve tehlikeliydi. Zeminlerin üzerinde göçükler, çatlaklar, kırıklar vardı ve özellikle küçük çocukların düşme olayları fazlaydı. (Ö7,E)

Çitler yokken okulun arka bahçesi oldukça güvensiz bir alandı. Okul bahçe zemini çukurlarla ve çatlaklarla doluydu. Benim öğrencilerim küçük yaş gurubu oldukları için oyun zannederek özellikle gidip o çukurlara basıyorlardı mesela ve bu durum aslında bir risk oluşturuyordu. (Ö8,K)

Eskiden okul binasının üstünden demirler çıkıyordu. Çatıda güvenliği sağlamak problemli, öğrenciler toplanıp kaçırıp, çatıya çıkıyorlardı, ben de beden eğitimi öğretmeni olarak bu gibi durumlarda çatıya çıkmak zorunda kalıyordum. Okul girişindeki işlevsiz merdivenlerin yukarıya çıkışlara karşı oldukça güvenli ve kontrolsüz bir durumda olması hem risk hem eksikti. (Ö9,K)

Zeminlerin kaydırmaz zemin olmadan önceki hali bende kaygı yaratıyordu. Çitler yokken nöbetler daha tedirgin geçiyordu çünkü kontrolü sağlamak oldukça zordu. Kapılar kilitlenmediği için okulun sınırları belirsizdi. (Ö10,K)

Koridor kısmında bir yarım merdiven vardı. Güvensiz ve tehlikeliydi. Okulun girişi terk edilmiş bir inşaat girişi gibiydi, güvenlik zafiyeti mevcuttu. Okul bahçesini etrafından ayıracak bir çit yoktu. Girişi çıkışı kontrol edemiyorduk okulun bahçesinde, muhtelif endişelerimiz vardı. Arka camlarda demirler yokken sürekli çocukların çantaları aşağı düşüyordu, dersten bile çıkıp alıp gelirlerdi, tenefüslerde camlardan sarkmalar, atlamalar kontrol edilemezdi. (Ö11,K)

Tablo 4.1.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%81,81), “Hijyenik değil” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Eski koltuklar falan vardı. İnsanın üstüne oturası gelmiyordu, öğreniyordunuz gerçekten. Tuvalet konusuna hiç girmeyelim, o süreç içinde ben hamile kaldım ve direk bu konuda ne yapacağımı düşündüm. Çünkü normal zamanda bile hiç gitmiyordum, ihtiyacımı erteliyordum resmen. (Ö3,K)

Öncesinde öğretmenler odasının ortamı şimdiki gibi değildi. Temiz ve havalı bir görüntüsü yoktu. Özellikle tuvaletlerimiz gerçekten çok kötüydü. Şimdiki sistem odasının olduğu yerde bir merdiven vardı, okulun girişi gerçekten korkunçtu, güvercin pislikleri falan vardı. (Ö4,K)

Lavaboya ve tuvaletlere girmemeye özen gösteriyorduk. Gün içinde tuvaletimizi tutuyorduk. Klozet olayı zaten yoktu, duvarlar fayans olmadığı için dökülüyordu. İdari binamızda girişte çatıya çıkan merdivende yer yer kuş pislikleri hatta kuş ölümleri falan oluyordu. Kirlilik ve risk vardı. (Ö5,E)

İki yıl önce tuvaletler hiç iç açıcı bir yer değildi. ”Sıkışırsam ne yapacağım?” gibi bir düşünce çok huzursuz ediciydi. (Ö6,E)

Tuvaletlere doğru düzgün girilmiyordu. Tuvaletlerde önceden tıkanmalar, taşmalar oluyordu. Çeşmelerin önünde de aynı şekilde tıkanmalar, birikmeler oluyordu. Sağlık bakımından da güzel ve hoş bir durum değildi bu. Lavaboya gitmemek için çay içmiyorduk. Giriş eskiden kuş yuvası gibiydi. Kuş ölümleri, sabun bidonları ne ararsan vardı. (Ö7,E)

Benim öğrencilerim okul öncesi ve küçük oldukları için daha dikkatlidir ve bu tip olumsuzluklar onların hemen dikkatini çeker. “Burada neden örümcek ağı var?, Burası neden çatlak?” gibi soruları hemen sorarlar, açıklaması zor oluyordu. Tuvaletler eski haliyle hijyenik bir ortam sayılmazdı ve çocuklar hasta olduğunda

hemen tuvaletten mikrop kaptım diye düşünebiliyorlardı, benzer şekilde veliler de aynı şeyleri dile getiriyorlardı. Binamızın dışı cansız bir renkti ve oldukça kirli bir görüntüsü vardı. Sistem odasının olduğu yer kirli bir boşluktu ve okula değil de bir karanlığa doğru giriyormuşsun hissi uyandırıyor. (Ö8,K)

Eskiden okul tuvaletlerinde tuvalet kâğıdı bile olmazdı, tuvaletler karanlık, kirli ve izbe yerlerdi, girmemeye çalışırdık. Aynı zamanda temizlik açısından da çok kötüydü. Görüntü kirliliği oluşturuyordu. Çatılardan yağmur suları akıyordu. (Ö9,K)

Tuvaletler harabeydi ve kirliydi. O haliyle girmek istemiyordum. (Ö10,K)

Okulun girişi terk edilmiş bir inşaat girişi gibiydi, merdivenin altı pisti. Tuvaletler çok ama çok yetersizdi. Fen öğretmeniyim ve benim için en önemli şey hijyen, eskiden lavabolar başında sabun olmuyordu, hijyenik değillerdi. Tuvaletler bakımsız ve alaturka olduğu için kullanamıyorduk, içerde örümcekler gezerdi. (Ö11,K)

Tablo 4.1.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%72,72), “Soğuk ve estetikten uzak” ve “Eski ve bakımsız” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Soğuk ve estetikten uzak” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Eskiden okul çok renksizdi. Sınıflarımız da öyle. Oysaki okul çocuğu çekmeli, cıvıl cıvıl olmalı. Bir okulda sınıfın kapısı demir olmamalı. Benim şimdiki sınıfımın kapısı demirdi. Sınıf hem iç karartıcı, hem de tehlikeli idi. (Ö1,K)

Sıraların yüzeyleri delik deşikti, üstünde yazı yazarken kâğıtları yırtması sınavlarda çocukları huzursuz eden itici bir durumdu. Sıraların alt rafları olmadığı için yere konulan eşyalar fiziksel ve görüntüsel olarak büyük sorundu, çok çirkindi. (Ö5,E)

Okulun renkleri ilk geldiğimde bana çok soğuk ve itici geliyordu. Okulda öğrencisi olmayan çevreden kişiler bile okulun renkli olması yönünde bizlere taleplerini iletiyorlardı. Renk önemli, sonuçta renkbilimi diye bir şey var. (Ö6,E)

Tabii dışarıdan da kötü, itici bir intibaa oluşturuyordu. Öğretmenler odasında eski bir dolap, eski bir masa vardı. Ortam soğuk, konforsuz ve iticiydi. (Ö7,E)

Binamızın dışı cansız bir renkti ve oldukça kirli bir görüntüsü vardı. Geldiğim ilk yıl okulun bu bakımsız hali enerjimizi düşüren sevimsiz bir durumdu. (Ö8,K)

İç cephenin yanında dış cephenin de canlı ve güzel renklerle boyanmadan önceki hali soğuk ve izbe bir görüntü oluşturuyordu. Çatıda sundurmalar yerine demirler yükseliyordu. Görsel ve de işlevsel açıdan kötü ve itici bir görünümü vardı. (Ö9,K)

Öğretmenler odasında stor perdeler yokken veliler, öğrenciler öğretmenler odasının önünde teneffüslerde içeriye izliyorlardı ve bu çok rahatsız edici bir durumdu.

Sınıfların boyası çok kötüydü, sıraların durumu çok kötüydü. Okulun soluk, sarımsı, çirkin bir rengi vardı. Bu estetikten uzak, kötü bir görüntü oluşturuyordu. (Ö10,K)

Sıraların ebatları farklıydı, gözleri yoktu, bir örnek değillerdi. Kesinlikle göz tırmalıyordu. Çocukları da beni de demotive ediyordu tabii ama köy okulu ve ancak bu kadar olabilir diye düşünüyordum o zaman. Okulun rengi soluk ve silikti. (Ö11,K)

“Eski ve Bakımsız” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulun arka tarafı çitlerle çevrili değildi ve o duvar her an çökebilecek kadar eskiydi. Sınıfımın dolabı yoktu, bu büyük bir eksiklikti. Olan okul eşyaları da eskiydi. Okul bahçe zemini çukurlarla ve çatlaklarla doluydu. Bahçe bakımsızdı. (Ö1,K)

Öğretmenler odasının vahim durumu beni çok hayal kırıklığına uğratmıştı. Eski koltuklar falan vardı. İnsanın üstüne oturması gelmiyordu, iğreniyordunuz gerçekten. Askılığımız yoktu. Öğretmenler odasında storlarımız yoktu, toplama kampı gibiydi, birbirinden farklı tuhaf tüller perdeler vardı. (Ö3,K)

İlk fiziki iyileştirmemiz öğretmenler odasındaki mutfak tezgâhının yapılması ile başladı. Öncesinde öğretmenler odasının ortamı şimdiki gibi değildi. Çitler yoktu, çocuklar duvarların tepesindeydi. Tuvalet ve lavabolarda aydınlatma yoktu, bakımsızdı. Bahçede banklarımız eski ve azdı. Zil hoparlörü sadece ön tarafta vardı, zil arkadan duyulmuyordu. En önemlisi sistem odası... Öncesinde orada bir merdiven vardı, okulun girişi gerçekten korkunçtu, eskiydi, düzensizdi. (Ö4,K)

İki yıl önce burası epey eksiklikleri olan, eski, soğuk ve renksiz bir okuldu. Lavaboya ve tuvaletlere girmemeye özen gösteriyorduk. Klozet olayı zaten yoktu, duvarlar fayans olmadığı için dökülüyordu, çok bakımsızdı, yarattığı duygu iyi değildi. (Ö5,E)

Okul berbat durumdaydı. Öğretmenler odasındaki eski dolaplarımıza sığamıyorduk. Bakımsız ve eski tuvaletlere doğru düzgün girilmiyordu. Giriş kuş yuvası gibiydi. Kuş ölüleri, sabun bidonları ne ararsan vardı. Atatürk köşesinin etrafı kuru bir ot yığınıydı. Şimdiki gibi bakımlı, sınırlı özel bir alan değildi. Okul kitaplığımız yoktu, okunan kitaplar sınıf kitaplıklarındaki eski kitaplarla sınırlıydı. (Ö7,E)

Öğretmenler odasında dolaplarımız çok eski ve küçüktü, sığamıyorduk. Çay, kahve bulaşıklarımızı dışarıda yıkıyorduk. İdari odada da oturacak yer yoktu, dolaplar çok eskiydi, yeterli ve düzenli değildi. Çatıda sundurmalar yerine demirler yükseliyordu ve eski çatılardan yağmur suları akıyor, okul bakımsız görünüyordu. Ders malzemeleri olarak okula ilk geldiğimde sadece bir minder vardı. Burası benim ilk atandığım okul olduğu için “Öğretmenlik bu mu olacak?” diye beni düşündürmüştü. Atatürk büstünün çevresi eski ve uyumsuz çitlerden dolayı çok fazla okulun ruhuna uymuyordu. Arka bahçede banklar çok azdı ve eski durumdaydı. (Ö9,K)

Okula ilk geldiğimde tam bir hayal kırıklığın yaşadım. Çok parçalı, dökük, bakımsız bir okuldu. Tuvaletler harabeydi. Öğretmenler odası öğretmenin ders aralarında 10 dakikalık nefes aldığı bir ortam olarak şimdikinden çok farklıydı. Dolaplarımız çok küçüktü ve kötüydü, sığamıyorduk. Branşımızdan dolayı ders kitapları çok olan bir öğretmen olarak bu beni çok zorluyordu. Sınıfların boyası, sıraların durumu çok

kötüydü. Öğrencilerin kendilerine ait dolapları yoktu. Bahçemiz çok güzel ve büyük bir alan olmasına rağmen yeterince bank, masa gibi şeyler yoktu. Olanlar eski ve yetersizdi. Okul zemininde ciddi yarıklar, oyuklar vardı. Okulun soluk, sarımsı, çirkin bir rengi vardı. Bu kötü ve bakımsız bir görüntü oluşturuyordu. (Ö10,K)

Okulumuz iki yıl öncesinde fiziksel bir yetersizlik durumu yaşıyordu. Okulun girişi terk edilmiş bir inşaat ya da kuş yuvası gibiydi. Merdivenin altı pisti ve çatıdaki boşluktan kuş ölümleri düşüyordu. Öğretmenler odası, öğrenci tuvaletleri, okul binaları gerçekten yetersizdi, bakımsızdı, eksikliğini de hissediyorduk. Ortaokul binasının içinde okul kütüphanemiz, dolayısı ile şimdiki kitap zenginliğimiz yoktu. Çocukların dolapları yoktu, bizlerin dolapları çok eski ve yetersizdi, eşyalarımızın büyük bir çoğunluğu ortada kalırdı. Sınıfların sıraları eskiydi ve aynı standartta değildi. Örtüleri, perdeleri şimdiki gibi bakımlı ve eksiksiz değildi. Okulun makyajı yoktu ya da makyajı bozuktu. Bahçede çocuklarla birlikte şu an oturduğumuz banklar yoktu. Öğlen tatillerinde bilhassa okul bahçesini aktif olarak kullanamıyorduk. Okulun rengi soluk ve silikti. Atatürk büstü çevresi şimdiki gibi düzenli çitlerle çevrili ve bakımlı değildi, eski ve özensiz görünüyordu.(Ö11,K)

Tablo 4.1.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%63,63), “Düzensiz ve konforsuz” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Öğretmenler odasında storlarımız yoktu, toplama kampı gibiydi, birbirinden farklı tuhaf tüller perdeler vardı. Ortam konforsuzdu. Çok basit bir şey belki ama çöp kutularının bile sınıflarda aynı olması bence önemli, bir de masa örtüsü olmadığına sınıf boş ve düzensiz gibi geliyordu bana. (Ö3,K)

En önemlisi sistem odası... Öncesinde orada bir merdiven vardı, okulun girişi gerçekten korkunçtu, düzensizdi. (Ö4,K)

Bir dolabı birkaç sınıf birlikte kullanıyordu. Ve bu da ciddi bir karmaşaya sebep oluyordu. Öğretmenler odasında askılığımız yoktu, montlarımız sandalye üstlerinde orda burada yani ortada kalıyordu. Okula uzak mahalleden gelen öğrenciler okul dolapları olmadığı için ağır çantaları sırtlarında taşıyorlardı. Eski bir dolabı birkaç sınıfın birlikte kullanması konforsuz, zor bir durumdu. Daha önceki sıraların çoğunun alt rafları olmadığı için sınıflarda yerlere ya da pencere önlerine konulan fazla eşyalar ciddi bir düzensizliğe ve karmaşaya sebep oluyordu. Arka bahçe duvarının çitleri yapılmadan önce mahallenin kedi, köpek, tavuk gibi hayvanları okul bahçesinin içinde gelişigüzel geziyorlardı. (Ö5,E)

Girişte eskiden kuş ölümleri, sabun bidonları ne ararsan vardı. Atatürk köşesinin etrafı kuru bir ot yığınydı. Şimdiki gibi bakımlı, sınırlı özel bir alan değildi. (Ö7,E)

Öğretmenler odasında masamız, dolaplarımız, sandalyelerimiz, perdelerimiz vb. çok özensizdi, şimdi yenilendi, düzenlendi. İnsanın da kalitesini artırıyor bu tip dokunuşlar. (Ö8,K)

Atatürk büstünün çevresi eskiden çok fazla okulun ruhuna uymuyordu, karmaşıktı, okul gibi bir ortamda görselliği ile göze çapmıyordu. (Ö9,K)

Öğretmenler odası şimdiki gibi düzenli ve konforlu değildi. Çocukların dolapları yoktu, bizlerin dolapları yoktu, eşyalarımızın büyük bir çoğunluğu ortada idi ve bu da düzensizlik yaratıyordu. Arka camlarda demirler yokken derslerde sürekli çocukların çantaları aşağı düşüyordu. Atatürk büstü çevresi şimdiki gibi düzenli aynı tip çitlerle çevrili değildi, özensiz ya da bakımsız görünüyordu. (Ö11,K)

Tablo 4.1.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%36,36), “Kurumsallıktan uzak” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulun girişindeki düzensiz, korkunç merdivenden ve güvercin pisliklerinden dolayı, ilk intiba olarak okul düzenli ve kurumsal bir görünümde değildi. (Ö4,K)

Dışarıdan gelen kişi için harabe bir yere girmek, gelinen yer kurumsal ve ciddiye bir yer bile olsa bu imajı sarsıyor. Sistem odasının olduğu yer kirliliği boşlukta ve okula değil de bir karanlığa doğru giriyormuşsun hissi uyandırıyor. Personel panomuz yoktu, dışarıdan gelen bir kişi için kimin ne olduğu belli değildi. Okul kimliksizdi. (Ö8,K)

Öğretmenler odasında stor perdeler yokken veliler, öğrenciler öğretmenler odasının önünde tenefüslerde içeriye izliyorlardı ve bu kurumsallıktan uzak çok rahatsız edici bir durumdu. Kurumsal anlamda; okula dışarıdan ilk kez gelen kişiye okulun kimliğini yansıtan personel panosu ve yaka isimliklerimiz yoktu. Okulun internet sitesinin şimdi olduğu gibi işlevsel ve güncel olmaması da bu anlamda olumsuz bir algı yaratıyordu bence. (Ö10,K)

Eskiden tavuk kovalardık okulun bahçesinde. Okul bahçesini etrafından ayırarak çitlerin olmaması ve sınırların belirsizliği okul güvenliği ve kurumsallığına yakışmıyor. Okulun girişi kurumsal bir binadan ziyade terk edilmiş bir inşaat girişi gibiydi. Yukarı çıkıyor izlenimi veren, boş ve işe yaramayan yarım merdivenden ilk geldiğim gün çıkmaya çalışmışım sonra bakmışım ki üst kat falan yok. Kurumsal anlamda; okula girerken kendimi gördüğüm bir personel panosu, kurumda okul kimliği yerine geçen yaka isimliklerimiz gibi şeyler de yoktu. (Ö11,K)

Tablo 4.1.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%27,27), “Sıralar öğrencinin gelişimine uygunsuz”, “Moral bozucu” ve “Tuvalet ve lavabolar öğrencinin gelişimine uygunsuz” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Sıralar öğrencinin gelişimine uygunsuz” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Sıralar çocukların fiziksel özelliklerine uygun değildi. (Ö1,K)

Standart ve aynı boyda sıralar olması önemli. Farklı olması bana batıyordu. (Ö3,K)

Sınıfların sıraları eskiydi, ebatları farklıydı, gözerli yoktu, aynı standartta değillerdi. Örtüleri, perdeleri şimdiki gibi bakımlı, eksiksiz değildi. Bir örnek değillerdi. (Ö11,K)

“Moral bozucu” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Atmosfer enerjimi düşürüyordu. Nöbetlerde iki tane değil, 10 tane gözümüz oluyordu. Bu da bizi fazlasıyla strese sokan ve yoran bir durumdu. (Ö2,K)

Stresli ortam motivasyonu olumsuz etkileyebiliyordu. Moral bozabiliyordu. (Ö6,E)

Enerjim genelde düşük oluyordu. Motive edici bir ortam değildi. (Ö8,K)

“WC de lavabolar çocukların fiziksel gelişimine uygun ve standart değildi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Özellikle tuvaletlerimiz gerçekten çok kötüydü. Aydınlatma yoktu, lavabolar çocukların boyuna uygun değildi. (Ö4,K)

Tuvaletler hijyenik olmadığı gibi çocukların fiziksel gelişimine de uygun sayılmazdı. (Ö8,K)

Öğrenci öğretmen tuvaleti beraberdi, küçük öğrencilerin fiziksel gelişimine uygun değildi, engellilere yönelik hiçbir önlem yoktu. Tuvaletleri beraber kullanıyorduk, daha doğrusu bakımsız ve alaturka olduğu için kullanamıyorduk. (Ö11,K)

4.1.1.2. Öğretmenlerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.1.b. Öğretmenlerin Okulun 2 Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Okulun İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	F	%
Risk kaygısı	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	9	81.81
Bir an önce okuldan ayrılma isteği			√		√	√	√	√	√	√	√	8	72.72
Moral düşüklüğü ve verimsizlik duygusu			√		√		√	√	√	√	√	7	63.63
Nöbetlerde zorluk yaşama		√		√	√	√				√	√	6	54.54
İğrenme ve tikslenme duygusu					√			√		√	√	4	36.36
Aidiyet hissetmeme						√	√					2	18.18

Tablo 4.1.b, öğretmenlerin okulun iki yıl önceki görünümüne ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%81,81), “Risk kaygısı” koduna ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

İki yıl önce nöbetlerde tedirginlik yaşıyordum. Okulun arka tarafı çitlerle çevrili olmadığından duvardan atlamalar çok barizdi. Bu durum korku yaşıyordum. (Ö1,K)

Arka bahçenin çitlerinin olmaması bizi fazlasıyla strese sokan ve yoran bir durumdu. Şimdiki sistem odasının olduğu yerde eskiden bulunan ve yukarıya çıkan merdivenlerin çok riskli olduğunu düşünüyordum. Bir de o kapının sonradan kilitsiz olduğunu öğrenince çok büyük bir risk barındırdığını öğreniyorsun. (Ö2,K)

Çitler yokken, çocuklar duvarların tepesindeydi, korkuyorduk. Çeşmelerin ve tuvaletlerin önünde çok kayıp düşmeler oluyordu. En önemlisi sistem odasının orada bir merdiven vardı, okulun girişi gerçekten riskli ve korkunçtu. Kaygılıydık. (Ö4,K)

İdari binamızda girişte çatıya çıkan merdivenlerde kuş pislikleri hatta kuş ölüleri, kirlilik ve risk vardı. Merdivenin de üstünde bulunan demir kapı zaten tehlike yaratmaktaydı. Okulumuz çevreye göre yüksekte bulunuyor ve paratonerimiz olmadığı için risk vardı. Sınıfların arka pencerelerinde demir parmaklıklar yoktu, çocukların riskli davranışlarına engel olamıyorduk. Öğretmenler olarak bizler büyük bir sorumluluk altındaydık, kaygılıydık. Arka bahçe duvarının çitleri yapılmadan önce kedi, köpek, tavuk gibi hayvanların okul bahçesinde gezmeleri, arka duvardan öğrencilerin atlayıp okuldan kaçmaları, sadece köyün kendi halkı değil, satıcısı, hurdacısı, yabancıların okulun duvarından atlama yoluyla okula girmeleri ve okulu bir geçiş yolu olarak kullanmaları her biri rahatsız edici, riskli durumları. (Ö5,E)

Tuvaletler hiç iç açıcı bir yer değildi. ”Sıkışırsam ne yapacağım?” gibi bir düşünce çok huzursuz ediciydi. Okul çocuğun kafasının gözünün yarılmayacağı, çocuğun kayıp düşmeyeceği bir yer olmalı. Buranın bir Tuzla tersanesi olmaması için uğraştık sonuçta. Okul dışından okula dalmalar oluyordu. Velilerin arkadan taşlardan tırmanıp okula girmeleri çok antipatik görünüyordu. Köy ortamındayız icabında anne baba boşanmış mahkeme kararı var, baba yaklaşamaz diyor, okulun sınırı belli değil, adam alsa çocuğu kaçsa bilmiyoruz, tedirginlik verici bir durumdu.(Ö6,E)

Çitler yoktu, okul sınırları belirsiz, güvensiz ve kontrolsüzdü. Tuvaletlere doğru düzgün girilememesinden otomatikman rahatsız oluyorduk, lavaboya gitmemek için çay içmiyorduk. Çocuklar demirli çatıya çıkıp duruyorlardı, riskin büyüklüğü ortada. Okulun giriş kapısı tehlikeliydi. Öğrenci dolapları yoktu. Kaybolma, hırsızlık, çalınma risklerine karşı çocuklar psikolojik olarak huzursuz olduklarından birbirlerine karşı da suçlayıcı oluyorlardı. Okulumuz çevremize göre yükselteli bir alanda ve okulumuzda paratoner yoktu. Üstelik şimdi paratoner yapılan binanın yanında yaşlı da bir ağaç var ve bu tip şeyler şimşek çeker. Okul bahçesindeki kale fileleri, ağlar eskiydi, sabit olmayan hentbol kaleleri tehlikeliydi. (Ö7,E)

Çitler yokken topların dışarı kaçması önlenemiyordu ve bu durum beni oldukça hem rahatsız hem tedirgin ediyordu. Okul binasının üstünden demirler çıkıyordu. Çatıda güvenliği sağlamak problemli, öğrenciler toplarını kaçırıp, çatıya çıkıyorlardı ve bu çok riskliydi. Okul girişindeki işlevsiz merdivenlerin yukarıya çıkışlara karşı oldukça güvenliksiz ve kontrolsüz bir durumda olması, dolayısıyla şimdi sistem odası olan yer, bana rahatsızlık veriyordu, bende tedirginlik yaratıyordu. (Ö9,K)

Zeminlerin kaydırmaz zemin olmadan önceki hali bende kaygı yaratıyordu. (Ö10,K)

Girişteki yarım merdiven güvensiz ve tehlikeliydi. Öğrenci öğretmen tuvaletleri beraber kullanıyorduk, daha doğrusu kullanamıyorduk, sıkıntı yaşıyorduk. Okul bahçesini etrafından ayıracak bir çit yoktu. Eskiden tavuk kovalardık okulun bahçesinde, muhtelif endişelerimiz vardı. Arka camlarda demirler yokken derslerde çocukların çantalarının aşağı düşmesi rahatsızlık vericiydi, çocukların almak için dersten çıkıp gitmesi de bir riskti. (Ö11,K)

Tablo 4.1.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%72,72), “Bir an önce okuldan ayrılma isteği” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Sonuçta fiziksel bir ihtiyaç ama tuvaletlere giremiyorsun. Karnın aç olunca nasıl dersi dinleyemiyorsan, bu ihtiyacını da geldiğinde erteleyemiyorsun. Masa örtüsü bile olmadığında sınıf boş gibi geliyordu bana. Konforsuz ortamlarda işini bitirip bir an önce okuldan ayrılmak istiyorsun. (Ö3,K)

Öğretmenler odasında askılığımız yoktu, montlarımız sandalye üstlerinde orda burada yani ortada kalıyordu. Dolaplara ve masaya sığamıyorduk. Bu durum öğretmeni okulda tutmak için oldukça konforsuz bir durumdu. (Ö5,E)

Önceden okula misafir gibi gidip geliyorduk. Tezgahın, tuvaletlerin olmaması sıkıntı. Öğretmenler odasındaki eski dolaplarımıza sığamıyorduk. Önceki perdeleri görseniz gülmekten yerlere yatardınız, hiç hoş değildi. Okulla ilgisi olmayan çevreden kişiler bile okulun renkli olması yönünde bizlere taleplerini iletiyorlardı. Renk önemli, renkbilimi diye bir şey var ve renkler insanları mekândan uzaklaştırmamalı. (Ö6,E)

Öğretmenler odasında eski bir dolap, eski bir masa vardı. Ortam soğuk, konforsuz ve iticiydi. Eskiden öğretmenler bazen derse geç kalırdı, ders biter bitmez de yoruldukları için ve bu konforsuz ortamda kalmamak için hemen giderlerdi. (Ö7,E)

Açıkkası Antalya’da daha iyi koşullarda bir okul, fiziksel olarak daha iyi bir ortam bekliyordum. Öğretmenler odasında masamız, dolaplarımız, sandalyelerimiz, perdelerimiz vb. çok özensizdi, ortamda zaman geçirmek keyifsizdi. (Ö8,K)

Çay, kahve bulaşıklarımızı dışarıda yıkıyorduk. İdari odada oturacak yer yoktu, dolaplar yeterli ve düzenli değildi. Konforumuz olmadığı için iş yerinde zaman geçirmek ders saatleri ile sınırlı bir görevdi. (Ö9,K)

Tuvaletlere çok zorda kalmadan girmiyorduk. Öğretmenler odası öğretmenin ders aralarında 10 dakikalık nefes aldığı bir yer ancak ortamda yaşanan zorluklar beni

itiyordu. Öğretmenler odasında stor perdeler yokken velilerin, öğrencilerin öğretmenler odasının önünde teneffüslerde içeriyi izlemesi çok rahatsız edici bir durumdu. Sınıflara gelince boyası çok kötüydü, sıraların durumu çok kötüydü. Öğrencilerin kendilerine ait dolapları yoktu. Konforsuz bir ortamdan öğretmen de öğrenci de işi biter bitmez ayrılmak ister. (Ö10,K)

Öğretmenler odası, öğrenci tuvaletleri, okul binaları gerçekten yetersizdi, bakımsızdı, eksikliğini de hissediyorduk. Erteliyorduk bazı ihtiyaçlarımızı ve işimiz bitince bir an önce karşılamak için gitme isteği oluyordu. Şimdiki gibi dolaplar yoktu, eşyalarımızın büyük bir çoğunluğu ortada idi. Sınıflarda da buna bağlı düzensizlikler kesinlikle göz tırmalıyordu. Kirlilik ve düzensizlik ortamdan bir an önce ayrılma isteği uyandırıyor. (Ö11,E)

Tablo 4.1.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%63,63), “Moral düşüklüğü ve verimsizlik duygusu” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Ben okula başladığımda hayal kırıklığı yaşadım. Öğretmenler odası tam bir hayal kırıklığıydı. Öğretmenler odasının vahim durumu beni çok hayal kırıklığına uğratmıştı, beni pozitif etkilemedi. (Ö3,K)

Merdivenlerdeki kuş ölümleri, pislikler vb. olumsuzluklar bizde psikolojik olarak da sıkıntılar yaratıyordu. (Ö5,E)

Tuvaletlere doğru düzgün girilmemesinden insan otomatikman rahatsız oluyor. Sağlık bakımından da güzel, hoş bir durum değil bu. Doğaldır ki bu durumlar insanı psikolojikman yıkar, moral bozar, verimi düşürür ve ortamı itici hale getirir. (Ö7,E)

Duvarlarımızda yer yer dökülmeler ve çıkıntılar, çukurlar vardı bu durum haliyle enerjimizi düşüren bir durumdu. Sistem odasının olduğu yer kirliliği bir boşluktu, okula değil de bir karanlığa doğru giriyormuşsun hissi uyandırıyor. Her gün böyle bir görüntü ile karşılaşmak moralimi bozuyordu. Haliyle motivasyon düşüyor... (Ö8,K)

Ders malzemeleri olarak okula ilk geldiğimde sadece bir minder vardı. Burası benim ilk atandığım okul olduğu için ‘‘Öğretmenlik bu mu olacak?’’ diye beni düşündürmüştü. Malzemelerin olmaması derslerdeki verimi ve öğrencilerin isteğini olumsuz yönde etkiliyordu. (Ö9,K)

Okula ilk geldiğimde tam bir hayal kırıklığı yaşadım. (Ö10,K)

Tuvaletler bakımsız ve alaturka olduğu için kullanamıyorduk, ben kendi adıma alaturka tuvaleti kullanamıyordum. Bazı şeyleri ertelemek fiziki ve psikolojik olarak olumsuz etkiliyor, verimi düşürüyor. Öğretmenler odasının durumuyla kesinlikle bağlantılı, veli ve öğrencilerin tavırları şimdiki gibi düzeyli değildi, moral bozucuydu. Sıraların ebatları farklıydı, gözleri yoktu, bir örnek değillerdi. Kesinlikle göz tırmalıyordu. Çocukları da beni de demotive ediyordu tabii ama köy okulu ve ancak bu kadar olabilir diye düşünüyordum o zaman. Öyle değilmiş. Okulun rengi soluk ve silikti. Motivasyonu ve enerjini aşağı çeken bir durum... (Ö11,K)

Tablo 4.1.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%54,54), “Nöbetlerde zorluk yaşama” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Nöbetlerde 2 tane değil, 10 tane gözümüz oluyordu. Bu da bizi fazlasıyla strese sokan ve yoran bir durumdu.(Ö2,K)

Çitler yoktu, çocuklar duvarların tepesindeydi, nöbet zordu, korkuyorduk. (Ö4,K)

Nöbetlerde arka bahçeye bakmaktan ön tarafa yetemiyorduk. Öğrenciler teneffüs ve öğlen aralarında pencerelere oturup ayaklarını sallıyorlardı ve çocuklara engel olamıyorduk. Sınıfın birini gezerken diğer sınıftaki çocuk pencereden atlıyordu, kontrol edilemez bir durumdu. Öğrenciler ve dolayısıyla sorumluluk altında olan nöbetçi öğretmenler olarak bizler de büyük bir risk altındaydık. (Ö5,E)

Biz nöbet tutan insanlarız, nöbet demek sorumluluk demek. Bu anlamda çocuğun kafasının gözünün yarılmayacağı, çocuğun kayıp düşmeyeceği bir yer olmalı. Buranın bir Tuzla tersanesi olmaması için uğraştık sonuçta. (Ö6,E)

Çitler yokken nöbetler daha tedirgin geçiyordu çünkü kontrolü sağlamak oldukça zordu. (Ö10,K)

Nöbet tutarken endişeleniyorduk. Nöbetler zor geçiyordu, takip edemiyorduk çocukları. Gireni çıkkanı kontrol edemiyorsunuz. (Ö11,K)

Tablo 4.1.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%36,36), “İğrenme ve tikslenme duygusu” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Lavaboya ve tuvaletlere girmek için gün içinde tuvaletimizi tutuyorduk. Klozet olayı zaten yoktu, duvarlar fayans olmadığı için dökülüyordu. Hal böyle olunca yapılan temizlik de kendini göstermiyordu ve yarattığı duygu iyi değildi.(Ö5,E)

Tuvaletlere doğru düzgün girilmiyordu. İnsan bu durumdan otomatikman rahatsız oluyordu, girmek istemiyordu.(Ö7,E)

Tuvaletler harabeydi. O haliyle girmek istemiyordum ve bende tiksinti hissi uyandırıyor. Zaten çok zorda kalmadan da girmiyorduk.(Ö10,K)

Tuvaletleri beraber kullanıyorduk, daha doğrusu kullanamıyorduk, sıkıntı yaşıyorduk.(Ö11,K)

Tablo 4.1.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%18,18), “Aidiyet hissetmeme” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Biz burada bir şeyler talep ettik ve olabileceğini görmek çok önemliydi. Bu aidiyet duygumuzu geliştiriyor. Önceden biz buraya misafir gibi gidip geliyorduk. (Ö6,E)

Duygusuz geliyordum. Gelip, dersi verip, çıkıp gidiyorduk. Öğretmenler odasında ortam soğuk, konforsuz ve iticiydi. Aidiyet hissi uyandırmıyordu. Eskiden öğretmenler bazen derse geç kalırdı, ders biter bitmez de yoruldukları için ve bu konforsuz ortamda kalmamak için hemen giderlerdi.(Ö7,E)

4.1.2. Öğrencilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördükleri ve Bu Durumun Onları Nasıl Etkilediğine İlişkin Görüşleri

4.1.2.1.Öğrencilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin okullarını iki yıl önce nasıl gördükleri doğrultusunda oluşan izlenimlerini yansıtan frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.1.c’de sunulmuştur.

Tablo 4.1.c. Öğrencilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Okulun 2 Yıl Önceki Görünümü	ö1,K	ö2,K	ö3,K	ö4,K	ö5,K	ö6,E	ö7,E	ö8,E	ö9,E	ö10,E	F	%
Eski ve bakımsız	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Güvensiz ve tehlikeye açık	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Hijyenik değil	√	√	√	√	√		√	√	√		8	80
Soğuk ve estetikten uzak		√	√	√	√			√	√	√	7	70
Düzensiz ve konforsuz		√	√	√	√		√		√	√	7	70
Sıralar rahatsız ve kullanışsız	√	√	√				√	√	√		6	60
Tuvalet ve lavabolar öğrenci gelişimine uygunsuz	√	√	√			√		√			5	50
Moral bozucu				√	√					√	3	30
Kurumsallıktan uzak					√					√	2	20

Tablo 4.1.c, öğrencilerin okulun iki yıl önceki görünümüne ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%100), “Eski ve bakımsız” ve “Güvensiz ve tehlikeye açık” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Eski ve bakımsız” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okul harabe gibi bir yerdi. Soluk bir rengi vardı. Hiç bakımlı görünmüyordu. (ö1,K)

Eskiden okulumuz dıştan çok bakımsız görünüyordu. (ö2,K)

Okulumuz şimdikine göre korkunçtu. Her yer yıkık döküktü. Renksiz bir yerdi. (ö3,K)

Babam bile bu okulda okumuş. Okulumuzun eski olduğunu biliyoruz zaten ama bakımsız da olunca harabe gibi bir yerdi. (ö4,K)

Duvarlar ayak izleri, top izleri, çamur izleri ile doluydu. Rengi var mıydı? Hatırlamıyorum. Öyle eski görünüyordu ki... (ö5,K)

Eski ve bakımsızdı. (ö6,E)

Okulumuz çok eskiydi. Çirkindi... (ö7,E)

Bakımsızdı. Duvarlar, sınıflar, tuvaletler. Her yer çok eskiydi. (ö8,E)

Tuvaletler, duvarlar dökülüyordu. Dolaplar, kapılar kırıktı. Elimizde kalıyordu. Okulun rengi yoktu. Öğrencisi olmayan kapalı bir okul gibiydi. (ö9,E)

Okul bakımsızlıktan ölüyordu. (ö10,E)

“Güvensiz ve tehlikeye açık” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulumuz tehlikelerle doluydu. Bahçede çitler yoktu. Koşarken aşağı düşenler oluyordu. Topumuz oynarken dışarı kaçıyor ve onu almak için arkadaşlarımız öğretmenlerden izin almadan duvardan atlıyorlardı. Bu da çok tehlikeli bir davranış... (ö1,K)

Okul bahçemizin etrafında çitlerimiz olmadığı için her kes okulumuzun içinden geçiyordu. Bazılarını tanımıyorduk. Tanımadığımız insanların okulumuza girmesi hoş bir şey değil. Tanımadığımız için onlara güvenemeyiz. (ö2,K)

Okulumuz şimdiki haline göre düşünürsek güvensiz ve tehlikeli bir yerdi. Öğretmenlerimiz nöbetlerde bizi sürekli uyarsa da tehlikeli davranışlarda bulunan arkadaşlarımız oluyordu. Duvardan atlıyorlardı. Girişteki eski merdivenlerden okulun çatısına top almaya çıkıyorlardı. (ö3,K)

Şimdiki gibi güvenli değildi. Dolaplarımız olmadığı için bütün eşyalarımız ortadaydı. Çalınmalar oluyordu. Bahçe çitlerimiz olmadığı için herkes okulu geçiş yolu gibi kullanıyordu. (ö4,K)

Bahçe küçük kardeşlerimiz için tehlikeliydi. Çitler olmadığı için kardeşimin düşmesinden çok korkuyordum. (ö5,K)

Güvenli değildi çünkü okulumuza herkes girebiliyordu. Ve okuldan kaçanlar oluyordu. (ö6,E)

Tehlikeli bir yerdi. (ö7,E)

Güvensiz bir yerdi. Çitler ve arka sınıflarda pencere demirleri yoktu. Herkes atlıyordu. (ö8,E)

Güvensizdi. (ö9,E)

Okulumuz tehlikelerle dolu bir yerdi. (ö10,E)

Tablo 4.1.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%80), “Hijyenik değil” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Tuvaletlerimizde sabun, kâğıt falan yoktu. Kirliydi, zaten kullanmıyorduk. (ö1,K)

Okulun girişinde, şimdi sistem odası olan yerde kuş ölümleri oluyordu. Temizlik malzemeleri, eski eşyalar falan vardı. Tuvaletlerimiz hiç temiz değildi. (ö2,K)

Okulda mecbur kalmadıkça tuvalete girmiyordum. Çünkü pisti, hijyenik değildi. Hastalık kapmaktan korkuyordum. Diğer arkadaşlarım da öyle... (ö3,K)

Tuvaletlerimiz, sınıflarımız, duvarlarımız, okul girişimiz her yer çok kirliydi. (ö4,K)

Tuvaletlerde mikrop vardı. Kardeşimi çok sıkışırsa eve götürüyordum. (ö5,K)

Okulumuz pisti. Sınıflarımız kirliydi. (ö7,E)

Öğretmenlerimiz temizlik kurallarından bahsetseler de okulda bunu uygulayabileceğimiz bir ortam yoktu. En basit tuvaletler. Sabun, kâğıt, lavabo yoktu. Tuvaletlerde sifon çalışmıyordu. Tuvaletin duvarları dökülüyordu. (ö8,E)

Okulun hijyen denen şeyle ilgisi yoktu. Tuvaletler ve okul girişi çok pisti. (ö9,E)

Tablo 4.1.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%70), “Soğuk ve estetikten uzak” ve “Düzensiz ve konforsuz” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Soğuk ve estetikten uzak” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulun renklerinden dolayı soğuk bir havası vardı. Hiç güzel görünmüyordu. (ö2,K)

Okulumuzun görüntüsü dışarıdan çok iticiydi. Şimdiki gibi şirin ve renkli bir okulumuz yoktu. (ö3,K)

Tek tip soluk bir renkteydi. Estetikten çok uzak görünüyordu. (ö4,K)

Dışarıdan soğuk görünüyordu. Şimdi renkleri çok güzel... (ö5,K)

Okulumuzun rengi çok çirkindi. Sınıflar da öyle. (ö8,E)

Okul dışarıdan şimdiki gibi güzel görünmüyordu. (ö9,E)

Okulumuzun görüntüsü, sınıflarımızın içi hiç estetik değildi. Hatta soğuktu. (ö10,E)

“Düzensiz ve konforsuz” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Sınıfımızdaki eşyalar eskiydi ve güzel değildi. Perdelerimiz birbirinden farklıydı. (ö2,K)

Okul kitaplığımız olmadığı için sınıf kitaplığımız kalabalık ve düzensizdi. Şimdi hepsinin bir arada olduğu harika bir kütüphanemiz var. Defter kitaplarımız ve eşyalarımızı kendi dolaplarımıza koyup kilitliyoruz. Eşyalarımız ortada değiller. Sınıflarımız ve okul koridorlarımız eskiden çok düzensiz ve konforsuzdu. (ö3,K)

Sınıf içlerinde dolaplarımız eskiydi. Kendi dolaplarımız da olmadığı için bütün eşyalarımız ortadaydı. Çantalarımız ayaklarımızın altında sürünüyordu. Pencere önlerine koyunca aşağı düşüyordu. Bu yüzden sınıflarımız çok düzensizdi. (ö4,K)

Her şeyimiz yer olmadığı için ortada kalıyordu. Bizim bile zor sığdığımız dar sınıflarımızda bir de çantalar, defterler yerlerde oluyordu. Bu da konforsuz bir sınıf ortamına yol açıyordu. (ö5,K)

Sınıfımız düzensizdi. Okulda kendi kilitli dolaplarımız olmadığı için ağır çantalar taşıyorduk. Şimdiki gibi rahat değildik. (ö7,E)

Okul girişi, Atatürk büstünün çevresi, sınıflarımız, hatta öğretmenler odası bile çok karmaşıktı. Şimdi düzenlendi. Çok güzel oldu. (ö9,E)

Düzensizlik ve konforsuzluk vardı. (ö10,E)

Tablo 4.1.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%60), “Sıralar rahatsız ve kullanışsız” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Sıralarımız kırık döküktü. İlkokul ve ortaokul sıraları birbirine karışmıştı. Sınıfta sıra kavgaları oluyordu. (ö1,K)

Sıralarımız eski ve rahatsızdı. Çoğunun alt gözü de yoktu ve arkadaşlarımızın defter, kitapları, çantaları ortada kalıyordu. (ö2,K)

Sıralar eski olduğu için üstleri de çok oyuk ve karalanmıştı. Paslı çiviler çıkıyordu ve üstünde rahat yazı yazılmıyordu. Kimine büyük, kimine küçük geliyordu. Atları çıkmış olan sıralar vardı ve defter kitaplarımızı koyamıyorduk. Yani olan sıralarımız eski ve kullanışsızdı. (ö3,K)

Sıralarımız birbirinden farklıydı ve çok eskilerdi. (ö7,E)

Sıralarımız sağlam ve rahat değildi. Kiminin üstü çıkıktı kiminin altı. (ö8,E)

Benim boyum uzun olduğu için sıram bana küçük geliyordu. Değiştirdiğimiz zaman sınıfta arkadaşlarla aramızda tartışma çıkıyordu. Rahat yazı yazamıyordum. Şimdiki sıralarımız kolejden getirildi. Çok rahat ve kullanışlı... (ö9,E)

Tablo 4.1.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%50), “Tuvalet ve lavabolar öğrenci gelişimine uygunsuz” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Ben o zamanlar 2. Sınıftaydım ve lavabolar benim boyumdan büyüktü. (ö1,K)

Tuvaletlerdeki lavabo yapılırken küçük çocuklar hiç düşünülmemiş herhalde. Biz küçükler uzanamıyorduk. (ö2,K)

Lavabolar çok kötüydü. Tuvaletler de öyle. Mesela engelli birisi gelse girecek tuvalet yoktu. Şimdi klozetli kısım var. İlkokullara göre alçak lavabo, ortaokullara göre daha yüksek lavabolar var. (ö3,K)

Erkekler tuvaletinde lavaboları kullanamıyorduk. (ö6,E)

Tuvaletler gibi lavabolar da kullanılacak gibi değildi. (ö8,E)

Tablo 4.1.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%30), “Moral bozucu” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okul enerjimi düşürüyordu resmen. Sınıfların darlığı, tuvaletler, kirlilik zaten strese sokuyor. (ö4,K)

Okul o haliyle strese sokuyordu diyebilirim. Şimdiki gibi güzel bir yere gelmediğim için o zamanlar çok fazla okula gelme motivasyonum olmuyordu. (ö5,K)

Güzel bir ortama gelmek şimdi bizi derslere daha çok motive ediyor. O zaman okul resmen itiyordu. Okuldaki ruhsuzluk enerjimi düşürüyordu. (ö10,E)

Tablo 4.1.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından yedinci sırada (%20), “Kurumsallıktan uzak” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Sınırlarının belirsiz, okul yolgeçen hanı gibiydi. Bu sebeple kurumsal bir yer gibi durmuyordu. Şimdiki giriş virane gibiydi, öğretmenlerimizin olduğu pano, Atatürk köşesi falan yoktu ve zaten okul daha ilk girişten kaybediyordu diyebilirim. (ö5,K)

Okulumuz şimdi tam bir okula benziyor. Hatta öyle bir şey yok biliyorum ama devlet koleji gibi oldu. Eskiden okulumuzu çok bilen yoktu. Şimdi herkes tanıyor. (ö10,E)

4.1.2.2. Öğrencilerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin okullarının iki yıl önceki durumundan nasıl etkilendiklerine yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.1.d’de görülmektedir.

Tablo 4.1.d. Öğrencilerin Okulun 2 Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Okulun 2 Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri	ö1,K	ö2,K	ö3,K	ö4,K	ö5,K	ö6,E	ö7,E	ö8,E	ö9,E	ö10,E	F	%
Risk kaygısı	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
İğrenme ve tikslenme duygusu	√	√	√	√	√	√	√	√			8	80
Daha iyi imkânlarla sahip okullara özenme		√	√	√		√	√		√	√	7	70
Okulda bulunma ve okuldaki etkinliklere katılma isteksizliği	√		√	√	√	√				√	6	60
Değersizlik duygusu, mutsuzluk		√		√	√		√			√	5	50
Aidiyet hissetmeme				√			√			√	3	30

Tablo 4.1.d, öğrencilerin okulun iki yıl önceki durumundan nasıl etkilendiklerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%100), “Risk kaygısı” koduna ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Çitlerin olmayışından, birilerinin düşmesinden tedirgin oluyordum. (ö1,K)

Bahçede oynarken okul bahçesine giren köpeklerden ve yabancılardan tedirgin oluyordum. Öğretmenlerimiz de sık sık uyarıyordu. (ö2,K)

Küçüklerin bozuk zeminde kayıp düşmesinden, topun oynarken dışarı kaçmasından, tuvaletlerden hastalık kapmaktan, duvardan atlamalardan ve daha birçok şeyden rahatsız oluyordum. Başkaları yüzünden öğretmenler bize de kızıyorlardı. (ö3,K)

Sınıflarımızda eşyalarımızı koyacak pek yerimiz olmadığı ve arka sınıfların pencerelerinde demirler olmadığı için pencere önüne konulan eşyaların hatta şakalaşırken arkadaşların bile aşağı düşmesinden tedirgin oluyordum. (ö4,K)

Kişisel dolaplarımız olmadığı için eşyalarımın kaybolmasından ve kardeşimin okul bahçesinde çitler olmadığı için dışarı çıkmasından tedirgin oluyordum. (ö5,K)

Arka duvardan düşmekten korkuyordum. (ö6,E)

Kaygan yerlerde arkadaşlarımla oynarken düşmekten korkuyordum. (ö7,E)

Eşyalarımın çalınmasından ve okulun arka duvarından küçük kardeşimin düşmesinden endişeleniyordum. (ö8,E)

Kaygan yerlerde kaymaktan etrafının açık olmasından huzursuzdum. (ö9,E)

Okuldaki düzensizlik ve daha pek çok şey beni tedirgin ediyordu. (ö10,E)

Tablo 4.1.d incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%80), “İğrenme ve tikslenme duygusu” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okuldaki tuvaletlerden iğreniyordum. (Öğ1,K)

Tuvaletlerin pis kokusundan midem bulanıyordu. Zaten lavabolarda sabun, peçete olmadığı için kimse elini falan da yıkamıyordu. (Öğ2,K)

Tuvaletlerden hastalık kapmaktan korkuyordum, girmeye iğreniyordum. (Öğ3,K)

Tuvaletler iğrençti. (Öğ4,K)

Herkes gibi ben de tuvaletlerin o hakinden tiksiniyordum ve mecbur değilsem girmiyordum. (Öğ5,K)

Tuvaletlerden sonra kimse elini yıkamıyordu. İğrenç... (Öğ6,E)

En çok midemi bulandıran şey tuvaletlerdi. (Öğ7,E)

Tuvaletlerde hijyen yoktu. Kapısından burnumu tıkayarak girerdim. Nefes almamaya çalışırdım. Kokuyordu. (Öğ8,E)

Tablo 4.1.d incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%70), “Daha iyi imkanlara sahip okullara özenme” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Keşke bizim okulumuz da diğer okullar gibi temiz ve güzel olsa derdim. (ö2,K)

Beni ailem koleje göndermek istemişti ama uzak olduğu için bu okula gelmek zorundayım. Bizden çok daha iyi şartları olan okullara özeniyordum. (ö3,K)

Daha renkli ve büyük ve yeni bir okul gördüğümde özeniyordum. (ö4,K)

Daha güzel okullara özeniyordum. (ö6,E)

Merkezde bir okula gitmek istiyordum. (ö7,E)

Bizim okulumuzda olmayan bazı şeylerin özlemini çekiyordum. (ö9,E)

Başka arkadaşlarım yeni okullarını anlattıkları zaman biraz üzülüyordum. (ö10,E)

Tablo 4.1.d incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%60), “Okulda bulunma ve okuldaki etkinliklere katılma isteksizliği” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okuldaki etkinliklere çok fazla katılmak istemiyordum. (ö1,K)

Okul bittikten sonra okulda vakit geçirmekten zevk almıyordum. Hemen eve gitmek istiyordum. Etkinliklere katılıyordum ama şimdiki kadar istekli değildim. (ö3,K)

Okula gelmeyi şimdiki kadar çok istemiyordum. Etkinliklere de öyle...(ö4,K)

Okul bittikten sonra okul bahçesinde arkadaşlarımızla şimdiki kadar çok zaman geçirmiyorduk. Bu kadar keyifli ve aktiviteli bir okul bahçemiz yoktu çünkü. (ö5,K)

Hafta sonları bile okul bahçesine oynamaya geliyorum. Eskiden şimdiki gibi güzel olmadığı için gelmek istemezdim. Okul bitince de hemen eve giderdim. (ö6,E)

Okul bitince okul bahçesinde yapacak bir şey bulamıyordum. Etkinliklere katılmakta hevesli sayılmazdım. Zemin kötüydü, bisiklet sürerken, spor yaparken, maç yaparken, oyunlar oynarken bazen sorunlar oluyordu. Banklar azdı, çoğu kırık. (ö10,E)

Tablo 4.1.d incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%50), “Değersizlik duygusu, mutsuzluk” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulda şimdiki kadar mutlu hissetmiyordum. (ö2,K)

Eskiden okul kendimi bana şimdiki kadar iyi hissettirmiyordu. (ö4,K)

Okuldaki bazı olumsuz şartlar yüzünden değersizlik duygusu. (ö5,K)

Kendimi şimdi daha özel bir yerde hissediyorum. (ö7,E)

Eskiden kötü şartlar bize değersizlik hissettiriyordu. (ö10,E)

Tablo 4.1.d incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%30), “Okula gelip giderken duygusuzluk hissi ve aidiyetsizlik duygusu” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okula ruhsuz gelip gidiyordum. Başkasının okulu gibi... (ö4,K)

Okulu şimdiki kadar seyerek gelmiyordum. (ö7,E)

Okul öylesine bir yerdi. Şimdi özel bir yer. Bizim okulumuz. (ö10,E)

4.1.3. Velilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördükleri ve Bu Durumun Onları Nasıl Etkilediğine İlişkin Görüşleri

4.1.3.1. Velilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Görüşleri

Velilerin okullarını iki yıl önce nasıl gördükleri doğrultusunda oluşan izlenimleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.1.e’de görülmektedir.

Tablo 4.1.e. Velilerin Okullarını İki Yıl Önce Nasıl Gördüklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Okulun 2 Yıl Önceki Görünümü	V1,K	V2,K	V3,K	V4,K	V5,K	V6,E	V7,E	V8,E	V9,E	V10,E	F	%
Kontrolsüz ve tehlikeye açık	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Eski ve bakımsız	√	√	√	√	√	√		√	√	√	9	90
Hijyenik değil	√	√	√	√	√		√	√	√	√	9	90
Soğuk ve estetikten uzak	√	√	√	√	√	√	√		√		8	80
Düzensiz ve konforsuz	√	√		√		√	√	√	√		7	70
Kurumsallıktan uzak	√		√	√	√	√		√	√		7	70
Moral bozucu	√	√	√			√		√			5	50
Sıralar öğrencinin gelişimine uygunsuz		√		√	√	√					4	40
Tuvalet ve lavabolar öğrenci gelişimine uygunsuz	√				√						2	20

Tablo 4.1.e, velilerin okulun iki yıl önceki görünümüne ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%100), “Kontrolsüz ve tehlikeye açık” koduna ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Etrafta çitler olmadığı için tehlikeliydi. Çocukların bahçeden kaçma riski olduğundan öğretmenler açısından da zor bir durumdu eminim. Sonuçta okulda çocuklar sizlere emanet, sorumluluğunuz ağır. (V1,K)

Okulun arka duvarı hem yüksek, hem korunaksızdı. Çocukların düşmesinden korkuyordum. (V2,K)

Çitler yokken dışarıdan okula okuldan dışarıya geçişler vardı. Aslında geçiş yoktu ama köy halkı yolgeçen hani gibi kestirme yol diye gelip geçiyorlardı. Okula işi olan olmayan girip çıkabiliyordu. Bu tehlikeli bir durum herkes için. (V3,K)

Çitler yokken okula giren çıkan kontrol etmek imkânsızdı. Kedi, köpek, tavuk ne ararsan girip çıkıyordu, çiftlik gibiydi. (V4,K)

İnsanlar kısa yol olarak okulun duvarından kolayca atlayıp bakkalın olduğu tarafa geçiyorlardı. Etrafını dolaşsa iki dakika fark eder ama sınırlar olmayınca bunlar yaşıyordu. Hem güzel bir durum değildi hem de tehlikeliydi yani. (V5,K)

Öğrenciler okula duvardan girip çıkıyordu, kapıyı bilen yoktu. Şimdi sınırlı bir alan... Kapıdan girip çıkıyorlar ve eskisi gibi kontrolsüz değil. Tehlikeli değil. (V6,E)

Okulun arka tarafı çitlerle çevrili olmadığından duvardan atlamalar çok barizdi. Öğretmenler de bunu kontrol edemiyordu. (V7,E)

Çit çok önemliydi. Her sene dile getirdiğimiz bir şeydi. Sonunda yapıldı ve biz veliler korkulu rüya görmekten kurtulduk. (V8,E)

Çitler yokken her kes duvarların tepesindeydi. Zaten duvarlar göçüklerle dolu olduğu için çökme tehlikesi vardı bir de sınırları olmayınca aşağı düşmeler oluyordu. Çok şükür ölüm, yaralanma gibi şeyler yaşanmadı. (V9,E)

Çitler yokken okulun arka bahçesi oldukça güvensiz bir alandı. Tehlikeli buluyordum. (V10,E)

Tablo 4.1.e incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%90), “Eski ve bakımsız” ve “Hijyenik değil” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Eski ve bakımsız” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Eskiden okul dıştan çok bakımsız görünüyordu. İçine girince sınıflar da öyle. (V1,K)

Okul harabe gibiydi. Bakımsızlıktan öliüyordu. (V2,K)

Çok çirkin görünüyordu dışarıdan. Kimse ilgilenmiyor gibiydi. (V3,K)

Duvarlar dökülüüyordu. Rengi kötüydü diyeceğim ama renk diye bir şey yoktu. Soluk ve kirli bir sarı... (V4,K)

Duvarlar ayak izleri, top izleri, çamur izleri ile doluydu. Sanırım çok uzun yıllar boyanmamıştı. Rengi var mıydı? Ne renkti? Hatırlamıyorum bile...(V5,K)

Kötü görünüyordu. Çok eskiydi. Zaten ben de burada okudum. Velilerin yüzde 90 ı burada okumuştur. O zamanki hali bile daha iyiydi. (V6,E)

‘‘Bakarsan bağ olur bakmazsan dağ olur’’ diye bir laf vardır ya, işte o hesap, dağ başında bir okul gibiydi. Eski, terk edilmiş gibi. (V8,E)

Okuldan çok eski ve harabe görünüyordu. Benim dükkân okulun karşısı, oradan bakınca eski görünümüyle şimdiki gibi cıvıl cıvıl iç açıcı değildi. Tam tersi soluk sarı, bakımsız ve kirli bir bina idi. (V9,E)

Harabe gibi bir yerdi. Dökük, soluk, eski...(V10,E)

‘‘Hijyenik değil’’ koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Tuvaletler pis ve mikrop yuvasıydı. Hijyenle ilgisi yoktu. Şimdiki gibi sabun kâğıt falan da yoktu.(V1,K)

Okulun eskiliğinden kaynaklı her yer kirli, pasaklı görünüyordu. Öğretmenler odası öğretmenlere hiç yakışmıyordu o haliyle. Tuvaletler zaten girilmeyecek derecede pisti. (V2,K)

Çocuklar pis olduğu için tuvaletleri zaten kullanmıyorlardı. Okul da kirli idi. Sınıflar, koridorlar, zaten temiz bile olsa bakımsız olduğu için göstermiyordu. (V3,K)

Pis ve kirli bir ortam vardı. Okulun girişinde, şimdi sistem odası olan yerde kuş ölüleri, temizlik malzemeleri, bidonları, eski kırık dökük sıralar ne arasan vardı. Hijyenden bahsetmek mümkün değildi. (V4,K)

Öğretmenler odası ve idari odalar bile kirli geliyordu gözüme. Tuvaletler zaten korkunçtu. Çocuklara çok zor durumda kalmazlarsa girmemelerini tembihliyordum. (V5,K)

Tuvaletler tabi ki pis ve kirli idi. Zaten fayans duvar yoktu. Toprak olduğu için çamur oluyordu. Duvarları dökülüüyordu. (V7,E)

Hijyenik hiç değildi. Tuvaletlerden ve sınıftaki tozlu ortamdan kızım sık sık hastalık kapıyordu. (V8,E)

Kirli bir okuldu. Şimdiki haliyle ilgisi yok. (V9,E)

Pis izlenimi yaratıyordu. Tuvaletler çok pisti zaten. Erkek çocuklar öğretmenlerden izin isteyip, caminin tuvaletine gidiyorlardı. (V10,E)

Tablo 4.1.e incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%80), “Soğuk ve estetikten uzak” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okula hiç benzemiyordu. Estetik anlayışı hiç yoktu. (V1,K)

Bir okul sıcaklığı yoktu. Çirkin bir okuldu ya da. (V2,K)

Görünümü şimdiki gibi güzel değildi. Dışarıdan soğuk bir duruşu vardı. (V3,K)

Zaten yapı olarak düzensiz bir de renk soluk, duvarlar dökük olunca estetikten bir hayli uzaktı. (V4,K)

Okul binası olarak hoş bir görünümü yoktu. Okul tabelası olmasa dikkat çeken bir yer değildi. (V5,K)

Soğuk bir havası vardı. Şimdi insanı kendine çeken bir havası var. (V6,E)

Şimdi dışarıdan her görenin ilgisini çekiyor görünümüyle, renkleriyle. O zaman öyle değildi tabii ki, okul estetiği yoktu. (V7,E)

Şimdi karşıdan bile oturup izlerken renkleriyle içimizi açıyor. Eskisi gibi soğuk görünümlü okul yok. Hatta eski olmasına rağmen yeni bina gibi duruyor. (V9,E)

Tablo 4.1.e incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%70), “Düzensiz ve konforsuz” ve “Kurumsallıktan uzak” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Düzensiz ve konforsuz” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Çocukların dolapları yoktu. Sınıflarda dolaplar eski ve yetersizdi. Bunlar hep sınıf ve okul içinde karmaşık bir görünüme yol açıyordu. Öğretmenler odasına girince öğretmenlerin böyle bir ortamda nasıl bulduklarını anlayamıyordum ama okulun şartları bu, onlar da ne yapsınlar? Müdür odası demeye bin şahit isterdi. (V1,K)

Düzensizlik girişte göze çarpıyordu zaten. O alanda ne ararsan vardı. Bu da düzensiz ve pis bir görünüme sebep oluyordu. Sonra öğretmenler odasındaki kırık dökük masa, koltuklar, kiminin kapağı olmayan tuhaf renkli dolaplar. Sınıflardaki dolapların da çoğu kırık döküktü. (V2,K)

Koridorlardaki öğrenci dolapları yokken koridorlar Pazar yeri gibiydi. Sınıflarda sıralar dersen öyle... çivileri çıkmış, kiminin altı yok, kiminin üstü. Çocukların

çantaları, kitapları yerlerde ya da cam önlerinde... İdari odalar ve öğretmenler odası şimdiki haline göre son derece düzensiz, özensiz ve konforsuzdu. (V4,K)

Giriş zaten düzensizliği ele veriyordu. Şimdi güzel, tertemiz ne olduğu belli bir yere dönüştü. Öğretmenler odası, idari odalar, sınıflarda şimdiki konfor yoktu. (V6,E)

Sınıflar şimdiki haline göre çok konforsuzdu. Öğretmenler odası ve idari odalar da aynı şekilde. Bir de karmaşık görünüyordu, dolaplar zaten yetersiz olanlar da eski ve döküntü olduğu için. (V7,E)

Sınıflarda çocukların sıraları, dolapları, perdeleri, tahtaları, klimaları olsun şimdiki konfordan eser yoktu. Öğretmenler odası ve müdür odasındaki kırık masa ve sandalyeler, kapaksız dolaplar, tuhaf perdeler ciddiyyeten uzak ve düzensiz bir görünüm sergiliyordu. (V8,E)

Konfordan bahsetmek zaten yersiz olur ama girişteki, sınıflardaki, odalardaki düzensizlik hemen göze çarpıyordu. (V9,E)

“Kurumsallıktan uzak” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Zaten okulun girişindeki dağınıklık ve pislik kurumsallıktan çok uzak olduğunu gösteriyordu. Öğretmenler odası, idari odalar o haliyle hiçbir kuruma yakışmazdı. Hele ki bu kurum okulsa. (V1,K)

Okul girişinde kimin kim olduğunu gördüğümüz personel panosu olsun, öğretmenlerin yakalarına taktıkları isimlikleri olsun, hepsi okulu eskisinden çok daha kurumsal bir yere çevirdi. Bunun dışında daha pek çok şey var, Atatürk büstünün çevresi, okulun girişi, koridorların düzeni, öğretmenler odası... (V3,K)

Okul her şeyi ile tam bir okul oldu. Öğretmenler odasına girince öğretmene bir saygı uyandırıyor. Ya da müdür odasına girince bir ciddiyet var. Okula girince artık yerde pislikler ve kuş ölüleri yok. Bunun yerine Atatürk köşesi, personel panosu, duyuru panosu var. Bunların hepsi okula bir kimlik kazandırdı. (V4,K)

Okul şimdi dışarıdan her görenin beğenisini ve saygısını kazanıyor. Şimdi tam bir okul olduk. (V5,K)

Okul bir kuruma benzedi. (V6,E)

Öğretmenlerimizin yaka isimlikleri dışarıdan gelenler için çok iyi oldu. Bir ciddiyet uyandırıyor. Ondan önce köy halkı öğretmenlerle, müdürle arkadaşı gibi muhatap oluyorlardı, şimdi daha bir dikkat ediyorlar. Kurum bir kimlik kazandı bu durum burada çalışanların kimliğine de yansdı. Öğretmenler bizim gözümüzde her zaman saygı değerdir. (V8,E)

Okuldaki bu dokunuşlar işleyişe de yansıyor. Sonuçta işleyiş iyi olduğu için bu dokunuşlar gerçekleşiyor. Okul kurumsallaştı. (V9,E)

Tablo 4.1.e incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%50), “Moral bozucu” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okula çocukları getirdiğimde biran önce bırakıp gitmek istiyordum. Bahçede ne oturacak bir bank, ne de okulda bir sıcaklık vardı. Okula gelmek ya da okulda zaman geçirmek gibi bir motivasyonum yoktu. Enerjimi düşürüyordu resmen. (V1,K)

Okulun enerjisi şimdikine göre çok düşüktü. Bu durum çocukların da gelme isteğini etkiliyordu eminim. Mecburen çocukları getirip götürüyorduk tabii. (V2,K)

Renklerden dolayı enerji düşüren bir havası vardı. Şimdi dışarıdan geçen herkes şöyle bir içeri girip bakmak istiyor. Okul renkleriyle çekiyor. Bir enerji geldi. (V3,K)

Okulun itici havası vardı. Okul aile birliği başkanlığı da yaptım ama gelmek için şimdiki gibi motivasyonum yoktu. Strese sokuyordu okuldaki düzensizlik ve bitmek bilmeyen fiziksel sorunlar. (V6,E)

Okul içten ve dıştan görünümüyle iticiydi. Öğretmen olsam eminim böyle bir ortam motivasyonumu olumsuz etkilerdi. Enerjimi düşürürdü. Biz velileri bile zaman zaman bu yönde etkilediği bir gerçek, öğrenciler için de aynı durum geçerli. (V8,E)

Tablo 4.1.e incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%40), “Sıralar öğrencinin gelişimine uygunsuz” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Sıralar çocukların fiziksel özelliklerine uygun değildi. (V2,K)

Sıraların standardı yoktu. Kimi kırık, kimi dökük, kimi büyük, kimi küçük... İlkokul ve ortaokul sıraları birbirine karışmıştı. İlkokul çocuklarına çok büyük gelen sıralar vardı ilkokulda. Sıra kavgaları oluyordu sınıflarda çocuklar arasında. (V4,K)

Sıralar eski olmanın yanında aynı standartta değildi. Benim hem ilkokul hem ortaokul kısmında öğrencim var. İlkokul ortaokul sıraları birbirine karışmıştı. Ortaokul çocuklarına küçük sıralar, ilkokul çocuklarına kocaman sıralar denk gelebiliyordu. Bu durum ileride duruş bozukluklarına yol açabilir çocuklarda. (V5,K)

Sıraların kendileri de üstleri de düzgün değildi. Kaç yıllık sıralar, çok yıpranmış. Ayrıca hepsi birbirinden farklı... İhtiyaç halinde farklı yerlerden alınmış. Çocukların boyuna uygun sıralar değildi. (V6,E)

Tablo 4.1.e incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından yedinci sırada (%20), “Tuvalet ve lavabolar öğrenci gelişimine uygunsuz” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Tuvaletler, lavabolar çocukların boyuna uygun değildi. (V1,K)

Tuvaletlerde şimdi öğrencilerin boylarına göre lavabo ve tuvaletler var. (V5,K)

4.1.3.2. Velilerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Görüşleri

Velilerin okullarının iki yıl önceki durumundan nasıl etkilendiklerine yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.1.f’de görülmektedir.

Tablo 4.1.f. Velilerin Okulun 2 Yıl Önceki durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Okulun 2 Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Veli Görüşleri	V1,K	V2,K	V3,K	V4,K	V5,K	V6,E	V7,E	V8,E	V9,E	V10,E	F	%
Risk kaygısı	√	√	√	√	√			√	√	√	8	80
İğrenme ve tikslenme duygusu	√		√	√	√	√		√	√		7	70
Değersizlik duygusu, mutsuzluk	√	√		√		√		√	√		6	60
Daha iyi imkânlarla sahip okullara özenme ve çaresizlik duyma	√	√		√		√		√			5	50
Okulda bulunma ve okuldaki etkinliklere katılma isteksizliği	√	√						√		√	4	40
Aidiyet hissetmeme	√									√	2	20

Tablo 4.1.f, velilerin okulun iki yıl önceki durumundan nasıl etkilendiklerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%80), “Risk kaygısı” koduna ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulun arka tarafı çitlerle çevrili değildi, çocuklarla ilgili sürekli kaygılanıyordum. Başlarında öğretmen olmazsa olabilecekler beni korkutuyordu. (V1,K)

Çocuğum okulda kayabilir, düşebilir, tuvaletlerden mikrop kapabilir, çitler olmadığı için duvardan aşağı düşebilir, bozuk zeminde düşüp yaralanabilir... Okul vakti okuldan her arandığımda bununla ilgili tedirginlik duyuyordum. (V2,K)

Bir anne olarak çocukların bahçe çitleri olmadığı için okul dışına çıkmalarından ve yüksek arka duvardan koşarken hızını alamayıp düşmelerinden korkuyordum. Öğretmenlere güveniyoruz ve emanet ediyoruz ama gene de korkuyorduk. (V3,K)

Okulun her yeri risk olduğu için endişeler de çoktu. Tuvaletlerden hastalanma endişesi, duvardan düşme endişesi, sınıf dolapları ve kişisel dolapları olmadığı için eşyalarının çalınma endişesi... (V4,K)

Arka bahçenin duvarı yüksek ve çitleri olmadığı için çocukların düşmesinden hep endişe duyuyorduk. (V5,K)

Arka bahçenin çitleri çok büyük bir eksikti ve olmayışı büyük bir riskti. Bu yüzden çocuklarla ilgili kaygılanıyorduk. (V8,E)

Çocukların düşme riski çok yüksekti ve bundan korkuyorduk. (V9,E)

Okul girişindeki amaçsız merdiven çok tehlikeliydi ve çocuklar top almaya okulun çatısına buradan çıkıyorlardı. Arka bahçenin çitsiz olması küçük çocuklar için problem. Veliler için endişe sebebi. (V10,E)

Tablo 4.1.f incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%70), “İğrenme ve tikslenme duygusu” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Çocuklara okulda tuvaletlere asla girmemelerini tembihliyordum. (V1,K)

Okuldaki tuvaletler hem tuvalete benzemiyordu hem leş gibiydi. Affedersiniz ama idrar kokusu sinmişti ve çocuklarım adına iğreniyordum. (V3,K)

Tuvaletlerden tiksiniyorduk ve mecbur olmadıkça kullanmıyorduk. Zaten şimdiki gibi sabun, peçete falan nerde?.. (V4,K)

Tuvalere girmemelerini kızlarıma tembihliyordum. Öğlen arası evde ihtiyaçlarını gideriyorlardı. Çünkü tuvaletlerden ben hiç haz etmiyordum. (V5,K)

Tuvaletler girilesi yerler değildi. Erkek çocuklar bile girmeye tiksindir. Biz de kullanmıyorduk. (V6,E)

Tuvaletler en önemli yerlerden biri ama insana iğrenme hissi veriyordu. (V8,E)

O tuvaletlere asla girilmezdi. (V9,E)

Tablo 4.1.f incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%60), “Değersizlik duygusu, mutsuzluk” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

İnsan kendini değersiz hissediyor... (V1,K)

İnsanın sağlığı ve kendisi bu kadar değersiz değildir. (V2,K)

‘‘Çocuklarımla deđeri bu kadar mı?’’ diye dūşünüyor insan. (V4,K)

Değersizlik hissi uyandırıyor insanlarda. (V6,E)

İnsan değerli bir varlıktır. Bu durumlar yakışmıyor. Bu özensizlik değerersizlik hissi veriyor. (V8,E)

Bana ve çocuklarıma değerersiz hissettiriyor. Daha iyisi olmalı çünkü biliyorsun. (V9,E)

Tablo 4.1.f incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%50), ‘‘Daha iyi imkanlara sahip okullara özenme ve çaresizlik duyma’’ kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Biz İstanbul’dan geldik, çocuklar oradan sonra burayı görünce çok oldular. Onlara daha iyi imkânlarla sahip bir okul sunmak isterdim. Maddi olarak imkânımız da buna müsait ama maalesef buradan ayrılamayız ve bu konuda çaresizlik beni üzüyordu. Gidip görünce diğer okullara özeniyordum. (V1,K)

Tabii ki anne baba olarak çocuğum daha iyi, daha güzel bir okula gitsin istiyor insan. Özeniyor. (V2,K)

Burada oturuyoruz, elimizdeki bu diyorduk. Öyle bir durumda bile daha iyi olmasını istiyor insan, çocuklara karşı iyi imkânlar sunamamak bizi üzüyordu. (V4,K)

şehirdeki okullara özeniyordu çocuklar. (V6,E)

Çocuğuma şartları daha iyi bir okul ortamı sunamamak beni üzüyordu. (V8,E)

Tablo 4.1.f incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%40), ‘‘Okulda bulunma ve okuldaki etkinliklere katılma isteksizliği’’ kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okul öyle olunca okulda bulunmak da istemiyordum, hiçbir etkinliğe katılmak da içimden gelmiyordu açıkçası. (V1,K)

Okulda bir etkinlik olunca tabii ki şimdiki gibi istekli olmuyorduk, koşa koşa gelmiyorduk. (V2,K)

Okuldaki etkinliklere katılmakta öğrenciler de veliler de bu kadar hevesli olmuyordu. şimdi okula ara sıra çayınızı içmeye uğramak bile bizi mutlu ediyor. Tabii bunda sizin güler yüzünüzün de çok etkisi var. (V8,E)

Okulda çok vakit geçiren bir veli olmamama rağmen diyebilirim ki; çocuklar da veliler de okulda bulunma ve etkinliklere katılmada isteksiz davranırdı. (V10,E)

Tablo 4.1.f incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%20), “Aidiyet hissetmeme” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okula gelirken hiçbir pozitif duygum yoktu. Buraya ait olamam diyordum. (V1,K)

Okula şimdiki gibi aidiyet hissetmiyorduk. Çok olumlu duygular beslediğimiz söylenemezdi...(V10,E)

4.1.4. Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumuna İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular

Fotoğraf 4.1.4.1. Okul Girişi

Fotoğraf 4.1.4.2. Okulun Çatısı ve Girişte Bulunan Atıl Eşyalar

Fotoğraf 4.1.4.3. Okul Girişindeki Atıl Eşyalar ve Bahçe Zemini

Fotoğraf 4.1.4.4. Okulun Arka Koridoru

Fotoğraf 4.1.4.5. Okulun Ortaokul Binası

Fotoğraf 4.1.4.6. Okulun Tuvaletleri

Fotoğraf 4.1.4.7. Tuvaletlerde Lavabolar

Fotoğraf 4.1.4.8. Okul Duvarları ve Çitleri

Fotoğraf 4.1.4.9.a. Sınıflar

Fotoğraf 4.1.4.9.b. Sınıflar

Fotoğraf 4.1.4.10. Atatürk Büstü ve Çevresi

4.2. Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmeler Nelerdir? Alt Problemine İlişkin Elde Edilen Bulgular

4.2.1. Öğretmenlerin Okulda Son İki Yılda Yapılan Neleri Fiziksel İyileştirme Olarak Gördüklerine İlişkin Görüşleri

Görüşme yapılan öğretmenlerin hepsi iki seneden daha uzun süredir okulda bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen öğretmenlerdir. Bu öğretmenlerin son iki yıl içerisinde okullarında neleri fiziksel iyileştirme olarak algıladıklarına yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.2.a'da görülmektedir.

Tablo 4.2.a. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Nelerin Görüldüğü ile ilgili Öğretmen Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Fiziksel İyileştirmeler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	F	%
Tuvaletlerin yenilenmesi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	11	100
Okulun çitle çevrilmesi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	11	100
Öğretmenler odasının yenilenmesi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	11	100
Sistem odasının kurulması	√	√		√	√	√	√	√	√	√	√	10	90.9
Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi	√	√		√	√	√	√	√	√	√	√	10	90.9
Sıraların öğrenci gelişimine uygun hale getirilmesi	√	√	√	√	√	√			√		√	9	81.81
İç ve dış cephenin boyanması	√	√	√		√		√	√	√	√	√	9	81.81
Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi	√	√	√	√			√	√	√	√	√	9	81.81
Okul kitaplığı kurulması			√	√	√	√	√	√	√	√	√	9	81.81
Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması			√	√	√	√	√	√	√	√		8	72.72
Çatı izolasyonu ve paratoner yapılması	√			√	√	√	√		√	√		7	63.63
Anasınıfı ve yönetim odalarının yenilenmesi			√	√	√				√	√	√	6	54.54
Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi							√	√		√	√	4	36.36
Kapı ve pencerelerin yenilenerek güvenli hale getirilmesi					√	√	√		√			4	36.36
Atatürk büstü ve çevresinin düzenlenmesi				√	√					√	√	4	36.36
Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması			√					√		√	√	4	36.36
Kamera sisteminin kurulması	√				√		√					3	27.27
Yangın alarm sistemi kurulması					√	√						2	18.18
Elektrik, ses ve zil sistemlerinin yenilenmesi				√	√							2	18.18
Klimaların yenilenmesi ve periyodik bakım yapılması						√						1	9.09

Tablo 4.2.a, öğretmenlerin okullarında son iki yılda yapılan fiziksel iyileştirme olarak neleri gördüklerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekanslar (%100), “Tuvaletlerin yenilenmesi”, “Okulun çitle çevrilmesi” ve “Öğretmenler odasının yenilenmesi” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Tuvaletlerin yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

En önemlisi tuvaletlerin yapılması... (Ö1,K)

Tuvaletlerin yapılması çok gerekliydi ve yapıldı. Öğrencilerin boylarına göre lavaboların yapılması, klozetlerin eklenmesi... (Ö2,K)

Tuvaletler... (Ö3,K)

Tuvaletlerin baştan sona yenilenmesi ve aydınlatmanın sağlanması... (Ö4,K)

Tuvaletlerin değişmesi. Fayanslar. Lavabolar. Klozetler. Işıklandırmanın olması çok önemli... (Ö5,E)

Tuvaletler tabii ki... (Ö6,E)

Tuvaletler...(Ö7,E)

Tuvaletlerimizin yapılması, öğrencilerin fiziksel özelliklerine uygun lavabolar ve aynalar konulması, öğretmen ve öğrenci tuvaletlerinin ayrılması. (Ö8,K)

Tuvaletler en önemli fiziki iyileştirmelerden biri.(Ö9,K)

Tuvaletler... İlkokul çocukları ve ortaokul çocukları için farklı boylarda lavabolar yapılması güzel oldu. (Ö10,K)

Öğrenci öğretmen tuvaletleri ayrıldı. Baştan sona fayanslarından zeminine kadar yenilendi. Alaturka, alafranga tuvaletler, öğrenci boylarına göre lavabolar yapıldı. Yerlerin kaymamasına kadar her türlü güvenlik tedbirleri alındı. Tuvalet kâğıtları ve sabunların sürekli olması vs. çok olumlu değişimler. (Ö11,K)

“Okulun çitle çevrilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Güvenlik açısından okul duvarının çitlenmesi ve onarılarak yenilenmesi. (Ö1,K)

Okul duvarlarının çitlenmesi ve onarılarak yenilenmesi. (Ö2,K)

Çitlerle okulun çevrelenmesi ve güvenliğin artırılması...(Ö3,K)

Okul çevre çitlerinin yapılması... (Ö4,K)

En önemli olanlardan başlayayım; arka duvardaki çitler. (Ö5,E)

Okul dışından okula dalmaları önlediği için çevremizdeki tel örgü en önemli mevzu... (Ö6,E)

Okulu çevreleyen çitler. (Ö7,E)

Okul bahçesinin çitlerle çevrenmesi... (Ö8,K)

Arka bahçe çitleri yapıldı. Ön bahçedeki eksik çitler ve tehlikeli olanlar onarıldı. (Ö9,K)

Okul bahçemizin çitlerle çevrenmesi... (Ö10,K)

Okulun etrafına çitler yapıldı. Okul mezarlıktan, sokaktan ve diğer ortamdan daha izole hale getirildi. (Ö11,K)

“Öğretmenler odasının yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Öğretmenler odasında dolaplarımız, perdelerimiz, masamız ve askılığımızın yenilenmesi. İçinde rahat edebileceğimiz, tertipli, düzenli, konforlu bir alanımızın olması. (Ö1,K)

Öğretmenler odamızın yenilenmesi. Dolaplarımız, perdelerimiz, masamız ve askılığımız... (Ö2,K)

Öğretmenler odasındaki öğretmen dolapları, masası, askısı, sandalyeler, storların yenilenmesi. (Ö3,K)

Öğretmenler odası ve idari odalarda yapılan donanım ve mobilya yenilenmeleri. (Ö4,K)

Öğrenci ve öğretmen dolapları değişti. Genişledi ve de görselleşti. (Ö5,E)

Mutfak tezgâhı, masalar, koltuklar, stor perdeler ve dolapların değiştirilerek öğretmenler odasında yapılan değişiklikler. (Ö6,E)

Öğretmenler odasının yenilenmesi. (Ö7,E)

Öğretmenler odasının perdeleri, masası, dolapları, askılığı, koltukları, (Ö8,K)

Öğretmenler odası ve idari oda yenilendi. (Ö9,K)

Öğretmenler odasında yapılan ciddi değişimler... (Ö10,K)

Öğretmenler odası dıştan içe düşününce koltuklar, perdeler, vestiyer, masa, öğretmen dolapları komple her şey değişti. (Ö11,K)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%90,9), “Sistem odasının kurulması” ve “Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Sistem odasının kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Eskiden tehlike arz eden, güvenliksiz bir yer olan merdiven alanının sistem odası yapılması. (Ö1,K)

Sistem odası yapılması ve okul girişini güzelleştirmesi... (Ö2,K)

Sistem odası yapılması... (Ö4,K)

İdari oda ve öğretmenler odası arasındaki merdivenin kaldırılması ve sistem odasına dönüştürülmesi. (Ö5,E)

Okul girişindeki izbe ve tehlikeli merdivenlerin kaldırılarak sistem odasına dönüştürülmesi... (Ö6,E)

Kuş yuvası görünümlü okul girişinin sistem odasına dönüştürülmesi güzel oldu ve okula kurumsal bir kimlik kazandırdı. (Ö7,E)

Girişteki işlevsiz merdivenlerin kaldırılıp, O alanın sistem odasına dönüştürülmesi. (Ö8,K)

Okul girişi sistem odasına dönüştürüldü. (Ö9,K)

Girişteki işlevsiz merdivenlerin yerine sistem odasının yapılarak okul girişinde güvenliğin ve kurumsallığın ön plana çıkarılması. (Ö10,K)

Koridordaki eski merdivenin olduğu terk edilmiş inşaat görünümlü yerdeki yarım merdiven yıkıldı, güzel bir pimapen duvar yapıldı, o boşluk güzel değerlendirildi ve olmayan spor ve sistem odamız oldu orası. (Ö11,K)

“Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bahçedeki oturma banklarının yenilenmesi. (Ö1,K)

Bahçedeki oturma banklarının yenilenmesi ve sayısının artırılması. (Ö2,K)

Bahçeye ilave banklar getirilmesi ve eksiklerin onarılarak yenilenmesi. (Ö4,K)

Bahçeye piknik masalarının gelmesi, oturma banklarının çoğaltılması. (Ö5,E)

Bahçeye yeni ilave bankların gelmesi çok güzel oldu. (Ö6,E)

Okul bahçesindeki oturma bank ve masalarının artırılması, mevcut olanların komple yenilenmesi. (Ö7,E)

Bahçedeki bankların sayısının artırılması, mevcutların onarılması ve sabitlenmesi... (Ö8,K)

Bahçedeki bank ve masaların sayısı artırıldı. Eskiler de onarıldı ve yenilendi. (Ö9,K)

Okul bahçesindeki bank sayılarının artırılması... (Ö10,K)

Okul bahçesine çok güzel banklar getirildi. Okul bahçemiz güzelleşti ve sosyalleşti.(Ö11,K)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%81,81), “Sıraların öğrenci gelişimine uygun hale getirilmesi”, “İç ve dış cephenin boyanması”, “ Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi” ve “Okul kitaplığı kurulması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Sınıf sıralarının standart ve fiziksel gelişime uygun hale getirilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Sıraların değiştirilmesi. (Ö1,K)

Sıraların çocukların beden yapısına uygun boyutlarda ve standart olarak değiştirilmesi... (Ö2,K)

Sınıf dolapları ve sıralarda yapılan yenilemeler. (Ö3,K)

Sınıf sıralarının daha uygun olanlarla yenilenmesi...(Ö4,K)

Sınıflarda sıralar değiştirildi. (Ö5,E)

Sıraların yenilenmesi. (Ö6,E)

Sınıflardaki sıraların komple yenilenmesi... (Ö7,E)

Öğrenci sıraları fiziksel özelliklerine uygun ve yeni olan sıralarla değiştirildi. (Ö9,K)

Sınıflardaki sıralar fiziksel özelliklerine daha uygun ve konforlu sıralarla değiştirildi. (Ö11,K)

“İç ve dış cephenin boyanması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Hem sınıfların hem okulun boya badana işlerinin komple yapılması. (Ö1,K)

İç ve dış cephe okul binamızın boyanması. Mesela pencere, kapı kenarlarına atılan kırmızı rengin bile verdiği hava başka. Bu çok önemli çünkü çocukların bile dikkatini çekti. Okul ve sınıfın ortamına bir enerji kattı. (Ö2,K)

İç ve dış cephe okul binamızın komple zevkli bir şekilde boyanması. Dışarıdan geçenlerin bile renkleriyle dikkatini çeken, sempatisini kazanan şipşirin bir okul görünümüne büründü. (Ö3,K)

Okulumuzun boyaları daha iç açıcı ve ferah oldu. (Ö5,E)

Okulun ve sınıfların boyanması... Renkli ve sıcacık bir havası oldu. (Ö7,E)

Okulun iç-dış baştan sona boyanması. (Ö8,K)

Okulun boyanması. (Ö9,K)

Okul iç-dış binasının boyanması. (Ö10,K)

İç ve dış boya ve badana değişti ve ortamı da çok değiştirdi. (Ö11,K)

“Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Her ne kadar gene de kaymalar olsa da tuvaletlerin önü, mevcut merdivenler ve bahçedeki çeşme önününün kaydırmaz zemin döşenmesi. (Ö1,K)

Her ne kaymalar düşmeler gene olsa da tuvaletlerin önü, mevcut merdivenler ve bahçedeki çeşme önününün kaydırmaz zemin döşenmesi. (Ö2,K)

Çeşme önü ve tuvalet önlerinin kaydırmaz zemin yapılması. (Ö3,K)

Çeşme ve tuvalet önlerinin kaydırmaz zemin yapılması. (Ö4,K)

Çeşmelerin, tuvaletlerin, merdivenlerin kaydırmaz zeminle döşenmesi, (Ö7,E)

Tuvalet önleri, merdiven basamakları ve çeşme önü gibi yerlere kaydırmaz zemin döşenmesi, bahçedeki bankların sayısının artırılması ve sabitlenmesi. (Ö8,K)

Çeşmelerin önü, tuvaletlerin önü, merdivenler kaydırmaz zemin yapıldı, (Ö9,K)

Kaydırmaz zeminler...(Ö10,K)

Yerlerin kaymasına karşı her türlü güvenlik tedbirleri alındı. (Ö11,K)

“Okul kitaplığı kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okula kütüphane kazandırılması... (Ö3,K)

Kütüphane yapılması. (Ö4,K)

Türkçe öğretmeni olduğum için tabii ki kütüphaneyi söyleyeceğim. (Ö5,E)

Okul kitaplığı. (Ö6,E)

Okul kitaplığının yapılması... (Ö7,E)

Okul kitaplığının yapılması... (Ö8,K)

Okul kitaplığı yapıldı. Kitap sayımız eskisine göre çeşitlendirilerek artırıldı. (Ö9,K)

Okul kitaplığının yapılması... (Ö10,K)

Kocaman bir kütüphane yapıldı ve içi güncel, harika kitaplarla doldu. (Ö11,K)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%72,72), “Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Sınıflara ve koridorlara öğrenci dolapları getirilmesi... (Ö3,K)

Öğrencilere öğrenci, sınıflara sınıf dolapları yapılması... (Ö4,K)

Sınıflardaki ve koridorlardaki dolaplar. Her öğrencinin ayrı bir dolabı oldu. (Ö5,E)

Öğrenci dolapları getirildi ve sınıflardaki dolapların bazıları yenilendi. (Ö6,E)

Öğrenci dolaplarının getirilmesi... (Ö7,E)

Öğrenci kişisel dolaplarının getirilmesi. (Ö8,K)

Öğrencilere kişisel öğrenci dolapları verildi. (Ö9,K)

Öğrenci dolaplarının getirilmesi... Sınıflardakilerin yenileri ile ikame edilerek, güvenlik açısından sabitlenmesi... (Ö10,K)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%63,63), “Çatı izolasyonu ve paratoner yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Paratonerin yapılması. (Ö1,K)

Okula paratoner yapılması... (Ö4,K)

Yıldırımsavar yapılması. (Ö5,E)

Paratoner... (Ö6,E)

Paratoner yapılması. (Ö7,E)

Okula paratoner yapıldı. (Ö9,K)

Paratoner takılması. (Ö10,K)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%54,54), “Anasınıfı ve yönetim odalarının yenilenmesi” kodu bulunmaktadır.

Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

İdari odalarda yapılan iyileştirmeler okula kurumsal bir kimlik kazandırdı. Bir farkı olmalı idareci odasının, şimdi okulda idareci odasına girdim diyebiliyorum. (Ö3,K)

İdari odalarda yapılan donanım ve mobilya yenilenmeleri. (Ö4,K)

İdari odalarda yapılan dolaplar, masalar, koltuklar, perdeler gibi değişiklikler. (Ö6,E)

İdari odalar yenilendi. Kurumsal bir görünüm kazandı. (Ö9,K)

İdari odalarda yapılan değişimler...(Ö10,K)

Müdür odası, müdür yardımcısı odası, öğretmenler odası dıştan içe düşününce koltuklar, perdeler, vestiyer, masa, öğretmen dolapları komple her şey değişti. (Ö11,K)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından yedinci sırada (%36,36), “Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi”, “kapı ve pencerelerin yenilenecek güvenli hale getirilmesi”, “Atatürk büstü ve çevresinin düzenlenmesi” ve “Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bahçe zeminindeki oyuk ve çukurlar tamir edilerek doldurulmuş ve zemin düzleştirilmiştir. Okul bahçesindeki hentbol kaleleri sabitlenerek güvenli hale getirilmiştir. (Ö7,E)

Bahçe zeminindeki kırık ve çukurların dolgularla iyileştirilmesi, zeminin oyun ve spora daha uygun hale gelmesini de sağlamıştır. (Ö8,K)

Okul bahçe zemininde onarımlar ve iyileştirmeler yapılmıştır. Spor ve park alanları düzenlenmiştir. (Ö10,K)

Kaldırımlar ve zemin yapıldı, yenilendi. Öğrencilerin oyun alanları düzenlendi. (Ö11,K)

“Kapı ve pencerelerin yenilenerek güvenli hale getirilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Demir sınıf kapılarının ve kırık sınıf kapılarının bunun yanı sıra idari oda, öğretmenler odası kapılarının yeni pimapen kapılarla değiştirilmesi. (Ö5,E)

Arka cephelerdeki sınıfların pencerelerinde alınan güvenlik önlemleri ve belirli bir yükseklikte olan pencerelerin demirlenmesi... (Ö6,E)

Okulun kapıları komple yenilenmiştir. (Ö7,E)

Ortaokul kısmında arka pencere camları demirlendi. (Ö9,K)

“Atatürk büstü ve çevresinin düzenlenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Atatürk köşesi ve çevresine düzenleyici ve yenileyici iyileştirmeler yapılmıştır.(Ö4,K)

Atatürk köşesi daha bir kurumsal kimliğe yakışır nitelik kazandı. (Ö6,E)

Atatürk büstü çevresindeki iyileştirmeler okulun kimliğine saygınlık kazandı. (Ö10,K)

Atatürk büstü ve çevresi güzelce çitlendi, sınırları belirli, daha saygın ve özel bir alana dönüştü.(Ö11,K)

“Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Kurumsal kimlik kazanmamız açısından yaka isimlikleri kullanılması ve personel panosunun oluşturulması.(Ö3,K)

Personel panomuz yokken dışarıdan gelen biri için kimin ne olduğu belli değildi.(Ö8,K)

Kurumsal anlamda personel panomuz ve yaka isimliklerimiz yoktu.(Ö10,K)

Okula girerken kendimi gördüğüm bir personel panosu yoktu. Yaka isimlikleri kullanılmıyordu.(Ö11,K)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından sekizinci sırada (%27,27), “Kamera sistemlerinin kurulması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Kamera sisteminin yenilenmesi... Sayısının ve kalitesinin artırılması... (Ö1,K)

Okul kamera sisteminin düzeltilmesi çocukların da davranışlarına çeki düzen vermesini sağladı. (Ö5,E)

Güvenlik için okul kameralarının ve kamera ekranının yenilenmesi. (Ö7,E)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dokuzuncu sırada (%18,18), “Yangın alarm sistemi kurulması” ve “Elektrik, ses ve zil sistemlerinin yenilenmesi” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Yangın alarm sisteminin kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Yangın uyarı sistemleri ve panoları yenilendi. (Ö5,E)

Yangın sensörleri ve uyarı levhaları takıldı. (Ö6,E)

“Elektrik, ses ve zil sistemlerinin yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Zil hoparlörünün eklenmesi hem arka sınıflardan duyulmayan zil sesini duymamızı sağlamış hem de törenlerde yapılan sunumlarda ses kalitesini artırmıştır. (Ö4,K)

Elektrik sistemi ve panolarının yenisi ile değiştirilmesi. Kompanzasyon.... (Ö5,E)

Tablo 4.2.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından onuncu sırada (%9,09), “Klimaların yenilenmesi ve periyodik bakım yapılması kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Bazı sınıf klimalarının yenilenmesi, diğer sınıf klimalarına bakım yaptırılması. (Ö6,E)

4.2.2. Öğrencilerin Okulda Son İki Yılda Yapılan Neleri Fiziksel İyileştirme Olarak Gördüklerine İlişkin Görüşleri

Görüşme yapılan öğrencilerin hepsi iki seneden daha uzun süredir okulda bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen öğrencilerdir. Bu öğrencilerin son iki yıl içerisinde

okullarında neleri fiziksel iyileştirme olarak algıladıklarına yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.2.b’de görülmektedir.

Tablo 4.2.b Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Nelerin Görüldüğü ile ilgili Öğrenci Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Fiziksel İyileştirmeler	ö1,K	ö2,K	ö3,K	ö4,K	ö5,K	ö6,E	ö7,E	ö8,E	ö9,E	ö10,E	F	%
İç ve dış cephenin boyanması	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Tuvaletlerin yenilenmesi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Okulun çitle çevrilmesi	√	√	√		√	√	√	√	√	√	9	90
Okul kitaplığı kurulması		√	√	√	√		√	√	√	√	8	80
Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması	√	√	√	√	√		√		√	√	8	80
Sınıf içi düzenlemeler yapılması	√	√	√	√	√		√			√	7	70
Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması	√		√	√	√	√		√	√		7	70
Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi	√	√	√	√	√				√	√	7	70
Öğretmenler odası ve yönetim odalarının yenilenmesi	√	√	√	√	√					√	6	60
Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi		√		√		√	√	√			5	50
Kamera sisteminin kurulması					√		√	√	√	√	5	50
Kapı ve pencerelerin yenilenerek güvenli hale getirilmesi			√	√				√	√	√	5	50
Sistem odasının kurulması					√					√	2	20
Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi							√		√		2	20
Paratoner yapılması										√	1	10

Tablo 4.2.b, öğrencilerin son iki yıl içinde okulda fiziksel iyileştirme olarak neleri gördüklerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%100), “İç ve dış cephenin boyanması” ve “Tuvaletlerin yenilenmesi” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“İç ve dış cephenin boyanması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir

Okulumuz baştan sona boyandı. (ö1,K)

Okulumuz çok güzel renklere boyandı. (ö2,K)

Okulumuzun dış cephesi canlı çok güzel renklerle boyandı. (ö3,K)

Sınıflarımız ve okulumuz boyandı. (ö4,K)

Okulumuz boyanınca yeni yapılmış bir okul gibi oldu. (ö5,K)

Okulun boyanması... (ö6,E)

Okulumuz boyandı. (ö7,E)

Okulumuz tadilat edildi ve baştan sona boyanarak yenilendi. (ö8,E)

Yıpranan yerler onarıldıktan sonra okul içten dışa boyandı. (ö9,E)

Okulumuz boyandıktan sonra kolej gibi oldu. (ö10,E)

“Tuvaletlerin yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir

Tuvaletlerimiz yapıldı. (ö1,K)

Tuvaletler, lavabolar... (ö2,K)

Tuvaletlerimiz girilebilir hale getirildi. Baştan sona yapıldı. (ö3,K)

Okul tuvaletlerinin yapılması... (ö4,K)

Kapısından duvarına kadar tuvaletler yenilendi. Klozet takıldı, lavabolar değişti, aynalar takıldı. Sabun, peçete her şey konuldu. Küçük, büyük çocuklara göre ayrı ayrı düşünüldü her şey. (ö5,K)

Tuvaletler yapıldı. (ö6,E)

Tuvaletler... (ö7,E)

Tuvaletlerin yapılması çok önemliydi bence. (ö8,E)

Tuvaletlerimizin hijyenik ve temiz bir hale getirilmesi. (ö9,E)

Tuvaletlerimiz her şeyi ile baştan yapıldı. (ö10,E)

Tablo 4.2.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%90), “Okulun çitle çevrilmesi” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okul çitlerle çevrelendi. (ö1,K)

Okulun açık duvarlarına çitler yapıldı. (ö2,K)

Okulumuzun etrafının çitlenmesi... (ö3,K)

Okulun çitlerle çevrelenmesi hem güvenli oldu hem de okul, okul gibi oldu. (ö5,K)

Okulumuzun bazı yerlerinde çitleri yoktu. Bazı yerlerdeki çitler kırık olduğu için çok tehlikeliydi. Hepsi yapıldı. (ö6,E)

Bahçemize çitler yapılması. (ö7,E)

Arkadaki yüksek duvara düşmeyelim diye çitler yapıldı. Atatürk büstünün çevresindekiler de yenilendi. (ö8,E)

Okulumuzun çitlerle çevrilerek sınırlarının dışarıdan ayrılması... (ö9,E)

Okulumuzda tehlikeli olduğu halde çitsiz olan yüksek duvarlar vardı. Oraların hepsi çitlendi. Atatürk büstünün etrafında eğri büğrü, uçları sivri, çirkin ve tehlikeli çitler vardı. Hepsi yenilendi. (ö10,E)

Tablo 4.2.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%80), “Okul kitaplığı kurulması” ve “Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Okul kitaplığı kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okul koridoruna kocaman bir kitaplık yapıldı. (ö2,K)

Okul kitaplığımız yapıldı. İçine birçok kitaplar alındı, getirildi ve toplandı. (ö3,K)

Okulumuzda kütüphane için yer yok ama kitaplık yapılarak bu ihtiyacımız biraz olsun karşılandı. (ö4,K)

Okulumuzun koridoruna çok güzel ve zengin bir kitaplık kuruldu. (ö5,K)

Kitaplığımızın yapılması. (ö7,E)

Sınıf kitaplıklarının dışında bir de ortaokulun ortak bir kitaplığı oldu. (ö8,E)

Okul kitaplığı yapıldı. (ö9,E)

Okulumuzun koridoruna yapılan kitaplık çok gerekiyordu bence. Şimdi herkes oradan kitap alıyor, okuyor, geri getirip başka kitaplar alıyor. Görsel olarak da koridorda çok şık duruyor. Her okulda böyle bir kitaplık olsa okuma oranları artar. (ö10,E)

“Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Öğretmenliklerimizin ve müdürümüzün yaka isimlikleri. (ö1,K)

Okul girişimizde artık öğretmenlerimizin, müdürümüzün, hizmetli ablanın yani okulda her çalışanın reminin olduğu bir pano var. (ö2,K)

Okul girişine öğretmenlerimizi tanıtan güzel bir pano yapıldı. (ö3,K)

Öğretmenler yaka isimlikleri takmaya başladı. Okul girişinde resimleri var. (ö4,K)

Okulda çalışanların taktıkları yaka isimliklerinde isim, soy isim, ne öğretmeni oldukları ya da ne oldukları yazıyor. Bu da okulumuza dışarıdan gelenler için kolaylık oluyor. Okulumuza da bir resmiyet kazandırıyor. (ö5,K)

Öğretmenler panosu... (ö7,E)

Velilerimiz öğretmenlerimizin hangi derse girdiğini karıştırabiliyorlardı. Artık okul girişindeki panoda kimin ne öğretmeni olduğunu görüyorlar. Hem o panonun yanında da öğretmenler odası var. Öğretmeni bulup görüşüyorlar. (ö9,E)

Okula gelen velilerimiz panoya bakarak ders öğretmenlerimizi bize sormadan bulabiliyorlar. Girişte okul personelini bir arada görebilirsiniz. (ö10,E)

Tablo 4.2.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%70), “Sınıf içi düzenlemeler yapılması”, “Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması” ve “Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Sınıf içi düzenlemeler yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Sınıflarımızda askılıklar yeterli değildi. Eşyalarımız ortada ve yerlerde kalıyordu. Sıralarımız yenilendi. Herkes kendi sırasında tek oturuyor. Panolar yenilendi. Perdeler yenilendi...(ö1,K)

Şimdi tüm sınıflarda oturması rahat, güzel ve yeni sıralar var. (ö2,K)

Sınıfların içinde pek çok değişiklik yapıldı. Perdeler, askılıklar, sıralar, panolar, sınıf dolapları, öğretmen masaları, kapılar, pencere demirleri, klimalar ilk aklıma gelenler. (ö3,K)

Sınıflarımızın içi eskisine göre çok daha konforlu hale getirildi. Sıralar en önemli değişimlerden sayılır. (ö4,K)

Sınıf sıralarımızın yeni ve konforlu sıralarla yenilenmesi... Bazı sınıfların klimalarının yenilenmesi... (ö5,K)

Sıralarımız yenilendi. Artık alçak sırada oturmaktan sırt ağrısı çekmiyorum. Oturma yerleri daha konforlu, ayrıca sandalyelerimiz tekli. Herkes rahat oturuyor. (ö7,E).

Sınıflarımıza fiziksel yapımıza daha uygun sıralar getirildi. Perdelerimize, dolaplarımıza kadar yenilemeler yapıldı. Askılıklar artırıldı. Klimalarımızın bakımları yapıldı. (ö10,E)

“Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Sınıf dolaplarımız yenilendi. (ö1,K)

Ortaokul öğrencilerine kilitli özel dolaplar verildi. Artık gereksiz eşyalarımızı eve taşıyoruz. Çantalarımız hafifledi. (ö3,K)

Kişisel dolaplar yapılması çok kullanışlı oldu. Ayrıca sınıflarımızdaki dolaplar da yenilendi. Sınıflardaki eşya karmaşası biraz olsun düzeldi. (ö4,K)

Öğrencilere verilen şahsi dolaplar çok güzel bence. Gereksiz eşyalar ortada dolaşmıyor. Kaybolmalar azaldı. (ö5,K)

Ortaokulda herkese özel bir dolap veriliyormuş. Bizim ilkokulda böyle bir şey yok ama seneye ortaokul olunca benim de okulda dolabım olacak. Buna çok seviniyorum. Bizim de sınıflarımızdaki dolaplar değiştirildi. (ö6,E)

Okul koridorumuzda bize özel kilitli dolaplar yapılması ve sınıftaki dolaplarımızın yenilenmesi. (ö8,E)

Kitap taşımaktan kurtulduk. Öğrenci dolaplarımız var. Sınıf dolaplarımız da yeterli. (ö9,E)

“Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Banklarımız ve masalarımız yenilendi. Oturmak için daha çok alanımız oldu. (ö1,K)

Okul bittikten sonra da oynamak için arkadaşlarımla okul bahçesinde buluşuyoruz. Banklar ve masalar yenilendi. Bazen masada piknik yapıyoruz. Bazen de ders çalışıyoruz. (ö2,K)

Okul bahçemize çok güzel bank ve masalar getirildi. (ö3,K)

Bank ve masalar yenilendi. İlaveler yapıldı. (ö4,K)

Piknik masalarımızın ve banklarımızın sayısı artırıldı. Okuldan sonra da arkadaşlarımızla okul bahçesine gelip park gibi oturuyoruz, sohbet ediyoruz, güzel zaman geçiriyoruz.(ö5,K)

Bahçemizdeki çivisi çıkmış, tahtaları kırılmış eski masa ve oturaklar onarıldı, yenileri ilave yapıldı.(ö9,E)

Okul bahçesi yeni getirilen bank ve masalarla park alanı gibi oldu. Okul dışındaki zamanlarda büyüklerimiz bile gelip ağaçların altındaki masalarda oturuyor. (ö10,E)

Tablo 4.2.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%60), “Öğretmenler odası ve yönetim odalarının yenilenmesi” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Öğretmenler odası çok güzel oldu. Müdürün odası da öyle... (ö1,K)

Müdür odası ve öğretmenler odası değişti. (ö2,K)

Çok eski ve çirkin olan öğretmenler odası şimdi çok güzel oldu. Öğretmenlerimiz çok yoruluyor ve dinlenmek için böyle güzel bir odaya ihtiyaçları vardı. (ö3,K)

Öğretmenler odasında eski kanepeler, kırık sandalyeler ve eski bir masa vardı. Öğretmenlerimiz bir sınıfın eski, kapakları kırık bir dolabını kullanıyordu. (ö4,K)

Öğretmenler odasında ve idari odalardaki perdeler camları örtmüyordu ve muhtemelen birilerinin evden getirdiği uyumsuz eski perdelerdi. Bazı arkadaşlarımız teneffüslerde camların önünde dizilerek öğretmenlerimizi rahatsız ediyorlardı. Şimdi stor perdeler var. Çok güzel bir öğretmenler masası yaptırıldı. İçeri girince tüm öğretmenlerimi etrafında otururken görüyorum. Masa ile uyumlu güzel dolapları ve güzel koltukları var. Odanın atmosferi çok sıcak ve güzel oldu. (ö5,K)

Öğretmenler odası öğretmenlerimize, müdür odası müdürümüze yakışır oldu. (ö10,E)

Tablo 4.2.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%50), “Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi”, “Kamera sisteminin kurulması” ve “Kapı ve pencerelerin yenilenerek güvenli hale getirilmesi” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okul bahçemizde zemin düzeltildikten sonra yerlere çocuk oyunları çizildi. (ö2,K)

Ben okul takımında hentbol oynuyorum. Sahamız düzgün değildi, kalelerimiz sabit olmadığı için tehlikeliydi. Kale filelerimiz yırtılmıştı. Ve kale direklerinin rengi çıkıp paslanmıştı. Hepsi yenilendi. Şimdi çok güzel bir hentbol sahamız oldu. Küçük kardeşlerimiz için de yerlere çocuk oyunları çizildi. (ö4,K)

Okul bahçesinde yerlerdeki çukurlar düzeltildi. Okul Bahçesi bisiklet sürmek ve oynamak için güzel ve güvenli bir yer oldu. (ö6,E)

Okul bahçemizde yerlere renkli oyunlar çizildi. Futbol, basketbol, voleybol ve hentbol çizgileri yenilendi. Araç park alanı oyun alanından çizilerek ayrıldı. (ö7,E)

Okul bahçemizin zemini düzgünleştirildi. Kırık yerler ve çukurlar dolduruldu. Arka bahçedeki tümsek kum alanlar düzenledi. Spor alanlarının çizgileri yeniden çizildi. Okul saatlerinden sonra ve hafta sonları da okul bahçemizde oynayacak bir sürü oyun buluyoruz ve bazen de maç yapıyoruz. (ö8,E)

“Kamera sisteminin kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulumuzun kameralarının eskiden çalışmadığını biliyorduk. Şimdi hepsi yenilendi. Müdür odasına girince her yerin oradan izlendiğini görebiliyoruz ve bu da herkesi daha dikkatli davranmaya yöneltiyor. (ö5,K)

Okul bahçemizin değişik yerlerine ve koridorumuza kameralar takıldı. (ö7,E)

Okulumuzda eskiden kamera yoktu. Şimdi her yerde kamera var. (ö8,E)

Okulumuza kamera sistemi kuruldu. Müdürün odasında büyük bir ekrandan her yer net bir şekilde görülebiliyor. (ö9,E)

Birkaç kere okulda olay olmuştu. Kim olduğu teşhis edilemeyince herkes de kameraların çalışmadığını anlamıştı. Şimdi 8-10 tane çalışır kamera ve müdür odasında onların izlendiği kocaman bir ekran var. (ö10,E)

“Kapı ve pencerelerin yenilenecek güvenli hale getirilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bizim sınıfımız arka tarafa bakıyor. Camlarımız demirlenmeden önce bazı arkadaşlarımız eşyalarımızı şaka olsun diye camlardan aşağı atıyorlardı. Hatta o pencerelere çıkıyorlardı. Aşağı düşen olabilirdi. (ö3,K)

Arka sınıfların ve bizim sınıfımızın da pencerelerinde demir yoktu. Sınıflarımızda yer problemimiz olduğu için eşyalarımızın fazlalarını, ortada kalan çantalarımızı, defter kitaplarımızı cam önlerine koyuyorduk. Sık sık camdan düşmeler oluyordu. Derslerde öğretmenlerden izin isteyip onları toplamaya gidiyorduk. (ö4,K)

Arka sınıf camlarına yapılan demirler... (ö8,E)

Sınıflarımızın yüksek ve arkaya bakan camları demirlendi. Cam önlerinde boğuşmalar, camdan sarkmalar oluyordu. Çantalarımızı aşağıya atıyorlardı. (ö9,E)

Arka pencereler demirlendikten sonra teneffüslerde camdan sarkmalar, camda oturmalar olmuyor. (ö10,E)

Tablo 4.2.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından sekizinci sırada (%20), “Sistem odasının kurulması” ve “Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Sistem odasının kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Kuş ölüleriyle dolu olan giriş, sistem odası denen derli toplu bir yer oldu. (ö5,K)

Akıllı tahtalarımızı kullanabilmemiz için sistem odası kuruldu. (ö10,E)

“Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Tuvalet önleri, merdivenler ve bahçedeki çeşme önü kayıp düşmeyelim diye kaymayan fayanslarla döşendi. (ö7,E)

Kayan zeminler kaydırmaz zeminle kaplandı. Benim 3.sınıftaki kardeşim de bu yerlerde çok düşmüştü. (ö9,E)

Tablo 4.2.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dokuzuncu sırada (%10), “Paratoner yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Yıldırım düşerse okulumuza hiç bir şey olmaz çünkü kocaman bir paratoner yapıldı. (ö10,E)

4.2.3. Velilerin Okulda Son İki Yılda Yapılan Neleri Fiziksel İyileştirme Olarak Gördüklerine İlişkin Görüşleri

Görüşme yapılan velilerin hepsi iki seneden daha uzun süredir bu okulda öğrencileri bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen velilerdir. Bu velilerin son iki yıl içerisinde okullarında neleri fiziksel iyileştirme olarak algıladıklarına yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.2.c’de görülmektedir.

Tablo 4.2.c Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Nelerin Görüldüğü ile ilgili Veli Görüşlerine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Fiziksel İyileştirmeler	V1,K	V2,K	V3,K	V4,K	V5,K	V6,E	V7,E	V8,E	V9,E	V10,E	F	%
Okulun çitle çevrilmesi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
İç ve dış cephenin boyanması	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Tuvaletlerin yenilenmesi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi		√	√	√	√	√	√		√		7	70
Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması	√			√	√	√	√			√	7	70
Öğretmenler odası, anasınıfı ve yönetim odalarının yenilenmesi	√	√		√		√	√			√	6	60
Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması	√	√		√		√	√			√	6	60
Kapı ve pencerelerin güvenli hale getirilmesi			√	√		√	√		√		5	50
Kamera ve yangın alarm sistemlerinin kurulması	√			√		√	√	√			5	50
Sınıf içi düzenlemeler yapılması	√	√		√	√	√					5	50
Sistem odasının kurulması	√		√			√	√				4	40
Atatürk büstü ve çevresinin düzenlenmesi	√		√		√			√			4	40
Paratoner yapılması						√	√	√			3	30
Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi				√		√	√				3	30
Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi		√				√	√				3	30

Tablo 4.2.c, velilerin son iki yıl içinde okulda yapılan fiziksel iyileştirme olarak neleri gördüklerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%100), “Okulun çitle çevrilmesi”, “İç ve dış cephenin boyanması” ve “Tuvaletlerin yenilenmesi” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Okulun çitlerle çevrelenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

En önemlisi çitlerin yapılması... (V1,K)

Çitlerin yapılması çok gerekliydi ve yapıldı. (V2,K)

Çitler... (V3,K)

Okulun çitlerle çevrenmesi... (V4,K)

Okulun duvarları iyi ki çitlerle çevrildi. (V5,K)

Çitler tabii ki... (V6,E)

Okul duvarlarına yapılan çitler... (V7,E)

Okulun etrafının çitlenmesi... (V8,E)

Çitler en önemli fiziki iyileştirmelerden biri. (V9,E)

Çitlerle okulun sınırlarının belirlenmesi. (V10,E)

“Boya badana işlerinin tamamlanması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulun zevkli bir şekilde boyanması. Yani okulun yeni imajı, yeni yüzü. (V1,K)

Boya badana işleri. (V2,K)

Okulun boyasının tamamlanması... (V3,K)

Okulun çok güzel bir şekilde boyanması... (V4,K)

Okul boyandıktan sonra harika görünüyor. Sınıflar da çok güzel oldu. (V5,K)

Okulun boyanması en önemli fiziksel değişimi yarattı. (V6,E)

Okulun, sınıfların boyanması... (V7,E)

Pek çok şey yapıldı tabii ki ama ilk göze çarpan okulun boyası. (V8,E)

Okul boyandıktan sonra herkesin dikkatini çekti. (V9,E)

Okulumuzun boyanması. (V10,E)

“Tuvaletlerin yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Tuvaletler iyi ki yenilendi. (V1,K)

Tuvaletlerin yenilenmesi. (V2,K)

En önemli şeylerden biri de tuvaletlerin çocuklara göre yenilenmesi. (V3,K)

Tuvaletler... (V4,K)

Çocukların boylarına göre lavabo ve tuvaletler yapılması. (V5,K)

Tuvaletlerin yıkılıp baştan sona yapılması... (V6,E)

Tuvaletler yapıldı. (V7,E)

En önemli şeylerden bir tanesi de tuvaletlerin yapılması. (V8,E)

Yapılan en iyi şeylerden biri de tuvaletler. (V9,E)

Tuvaletler çok değişti. Çocuklar rahatça kullanıyor. (V10,E)

Tablo 4.2.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%70), “Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi” ve “Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bahçede artık daha çok ve oturmamız için daha konforlu masalar, banklar var. (V2,K)

Bank sayımız arttı. Eskiler onarıldı. (V3,K)

Bank ve masalar yenilendi. (V4,K)

Eski bank ve masalar onarıldı. Yenileri ile oturma alanları artırıldı. (V5,K)

Bizim için önemli bir sosyal alan olan okul bahçesinde masa ve bank sayılarının artırılması. (V6,E)

Tüm bahçe bankları onarıldı ve yenileri de getirildi. Hepsi yenilenmiş oldu. (V7,E)

Piknik masalarımızın ve banklarımızın sayısı artırıldı. Eskiler onarıldı, yenileri ilave yapıldı. (V9,E)

“Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Sınıf dolaplarının yenilenmesi... Her öğrenciye dolap verilmesi... (V1,K)

Ortaokul öğrencilerine kilitli kişisel dolapların getirilmesi ve ilkokullarda sınıf dolaplarının yenilenmesi. (V4,K)

Sınıf ve öğrenci dolaplarının yenilenmesi ile çocuklar ağır çantalar taşımaktan kurtuldular. (V5,K)

Tüm okulun dolaplarının yenilenmesi... Öğrencilere şahsi dolaplar verilmesi kaybolma oranlarını azalttı. Ayrıca sınıftakiler de tamir edildi, sağlamlaştırılarak kullanılabilir hale getirildi. (V6,E)

Tüm sınıf dolapları yenilendi. (V7,E)

Artık tüm öğrencilerin kendilerine ait dolapları var.(V8,E)

Her öğrencinin bir şahsi dolabı bir de sınıf dolabı oldu. (V10,E)

Tablo 4.2.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%60), “Öğretmenler odası, anasınıfı ve yönetim odalarının yenilenmesi” ve “Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Öğretmenler odası, anasınıfı ve yönetim odalarının yenilenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Öğretmenler odası şimdi öğretmenlere yakışır oldu. Müdür odası da şimdi içeri girince bir saygınlık uyandırıyor. Anasınıfı eskiden öyle eskiydi ki; oynayacak oyuncak, oturacak sandalye yoktu. Şimdi baştan sona yenilendi. İçinde bol oyuncak ve malzeme var. Hepsi de yeni. Kimileri kardeş okullarımızdan geldi, kimileri okul aile birliğince ve hayırseverler tarafından alındı. Özel kreş gibi bakımlı ve zengin bir anasınıfı oldu. (V1,K)

Öğretmenler odası ve idari odaların yenilenmesi. (V2,K)

Eskiden öğretmenler odası çok vahim bir durumdaydı. Orada 10 dakika vakit geçirmek bile sıkıcı olmalı o haliyle. Şimdi çok güzel oldu. Öğretmenler de mutlu görüyor. Müdür odası da aynı şekilde. (V4,K)

Eskiden müdür odasına girdiğini fark etmiyordu insan, şimdi bir düzen ve ciddiyet var. Müdür odasına girdim diyebiliyorsunuz. Öğretmenler odası için de aynı şeyleri düşünüyorum. Öğretmenlerimiz böyle bir odayı hak ediyor.(V6,E)

Öğretmenler odasının tüm dolapları, masası, perdeleri, sandalyeleri vs. yenilendi. Bambaşka bir yer oldu. Müdür odası da koltuklarıyla, masası ve dolaplarıyla, perdeleriyle müdür odasına benzedi. Anasınıfı baştan sona yenilendi. (V7,E)

Öğretmenler odası ve idari odaların çehresi resmen okulun çehresini de değiştirdi velilerin gözünde. (V10,E)

“Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulun girişinde çok güzel bir öğretmenler panosu var ve artık tüm öğretmenler şık bir yaka isimliği takıyor. (V1,K)

Binaya girince tüm öğretmenleri tanıtan bir pano var. (V2,K)

Müdüründen hizmetlisine kadar kimin kim olduğunu gösteren bir pano var. (V4,K)

Okul girişindeki personel panosu dışarıdan gelen biri için ve kurumsal kimlik için çok önemli.(V6,E)

Okula gelen artık panoya bakarak kimin kim olduğunu sormadan bulabilir. Veliler de çocuklarının durumunu sormak için geldiklerinde öğretmenlerin branşlarını artık karıştırmıyorlar. (V7,E)

Öğretmenleri ve kurumun çalışanlarını dışarıdan gelenlere toplu halde tanıtmak için asılan pano okul girişine de ciddiyet katıyor. (V10,E)

Tablo 4.2.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%50), “Kapı ve pencerelerin güvenli hale getirilmesi”, “Kamera ve yangın alarm sistemlerinin kurulması” ve “Sınıf içi düzenlemeler yapılması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Kapı ve pencerelerin güvenli hale getirilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Ortaokulda çocuğum olduğu için oradan biliyorum, arka pencereler demirle kaplandı. (V3,K)

Ortaokul binasının yerden yüksek ve demirsiz pencereleri güvenlik açısından demirlendi. (V4,K)

Eskiden çocuklar arka sınıfların pencerelerinden atlıyorlardı. Şimdi demirlendi. Bu sorun ortadan kalktı. (V6,E)

Arka pencerelere demir yapıldı. (V7,E)

Arka pencerelerin demirlenmesi de güvenlik açısından iyi oldu. (V9,E)

“Kamera ve yangın alarm sistemlerinin kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okul güvenliği artık kameralarla sağlanıyor. (V1,K)

Artık okula takılan 8 tane kamera var. Her kes daha dikkatli ve özenli. (V4,K)

Sekiz tane kamera ve görüntü için büyük bir ekran takıldı. Artık güçlü bir güvenlik sistemi var. Eskiden okulda olmayan yangın alarm sistemleri ve ışıklı levhaları takıldı. (V6,E)

Kameralar ve ekran yenilendi. Eskiden sadece görüntüde 3,4 eski kamera vardı. İşlevsel değildi. Bunu bilen kişiler okulun içinde istedikleri gibi davranıyorlardı. Okula çok zarar verenler oldu tespit edilemedi. (V7,E)

Artık işlevsel olan okul kameralarımız var. Yangın uyarı sistemi de takıldı. (V8,E)

“Sınıf içi düzenlemeler yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Sınıf sıralarının çocuklara daha uygun olanlarla değiştirilmesi... Sınıflardaki köhne klimalar yenilendi. (V1,K)

Çocukların fiziksel gelişimine uygun sıralar alındı. Hepsi aynı standartta... Ayrıca sınıftaki diğer eşyalar da uyumlu olacak şekilde yenilendi. (V2,K)

Eskiden çocuklara uymayan rahatsız sınıf sıralarının şimdi hepsi yeni ve aynı oldu. Okulda ve sınıflarda çalışmayan klimalar yenilendi. (V4,K)

Sınıf sıralarının değiştirilmesi... Sıralarının standart ve fiziksel gelişime uygun hale getirilmesi, askılar, panolar, perdeler, klimalar... (V5,K)

Çocuklar artık yeni ve daha konforlu sıralarda oturuyorlar. Okulun çalışmayan klimaları gözden geçirildi. Kiminin tamirati yapıldı, kimi yenilendi. Çocuklar eskiden sınıflarda üşüyüp daha sık hasta oluyordu, ama artık sınıfları ısınyormuş. (V6,E)

Tablo 4.2.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%40), “Sistem odasının kurulması” ve “Atatürk büstü ve çevresinin düzenlenmesi” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Sistem odasının kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okul girişine yapılan oda. (V1,K)

Sistem odası yapılması... (V3,K)

Eski, işlevsiz merdivenlerin yerine akıllı tahtalar için sistem odası kuruldu. Aynı zamanda bir kısmı arşiv yapıldı. Okulun girişine düzen ve bir kimlik verdi. (V6,E)

Okulun girişine yapılan sistem odası. (V7,E)

“Atatürk büstü ve çevresinin düzenlenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Atatürk köşesi etrafı çitlendi. Özel bir alan oluşturuldu, boyası yenilendi ve çiçeklendirildi. (V1,K)

Atatürk büstü ve çevresi bambaşka bir hal aldı. (V3,K)

Atatürk büstü ve çevresi eskiden çok bakımsızdı. Okula yakışmıyordu. Yenilenince çok güzel oldu. (V5,K)

Atatürk köşesi baştan sona yenilendi. Güzel ve özel bir alan oldu. (V8,)

Tablo 4.2.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%30), “Paratoner yapılması”, “Kaygan alanların kaydırmaz zemin döşenmesi” ve “Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Paratoner yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bahçeye paratoner takıldı. (V6,E)

Paratoner yapıldı. (V7,E)

Yıldırım düşmelerine önlem olarak paratoner takılması... (V8,E)

“Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Tuvaletlerin önü, açıkta kalan sınıf girişleri, bina girişleri, bahçedeki çeşmenin önü kaydırmaz zeminle kaplandı. (V4,K)

Tehlikeli zeminler kaymaya karşı yeniden döşendi. (V6,E)

Kaydırmaz zemin yapıldı. (V7,E)

“Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okul bahçesinin zeminindeki çukurlar düzeltildi. Çocuklar şimdi daha rahat koşup oynayıp spor yapıyor. (V2,K)

*Okul bahçesinin kırık zemini onarıldı. Oyun ve spor alanları düzenlendi. (V6,E)
Çocuklar artık okul dışındaki saatlerde de okulda oynamak için geliyorlar. Zemin düzgün ve daha çok oyun alanı var. (V7,E)*

4.2.4. Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmelere İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular

Fotoğraf 4.2.4.1. Okul Girişi

Fotoğraf 4.2.4.2. Okul Ana Binası

Fotoğraf 4.2.4.3. Okulun Arka Koridoru

Fotoğraf 4.2.4.4. Okulun Ortaokul Binası

Fotoğraf 4.2.4.5. Okulun Genel Görünümü

Fotoğraf 4.2.4.6. Okulun Tuvaletleri

Fotoğraf 4.2.4.7. Tuvaletlerde Lavabolar

Fotoğraf 4.2.4.8. Okul Duvarları ve Çitleri

Fotoğraf 4.2.4.9. Okul Bahçesinde Yenilenmiş Banklar ve Oturma Alanları

Fotoğraf 4.2.4.10. Sınıflar

Fotoğraf 4.2.4.11. Atatürk Büstü ve Çevresi

Fotoğraf 4.2.4.12. Öğretmenler Odası

4.3. Okulda Son İki Yılda Yapılan Fiziksel İyileştirmeler Paydaşlar Üzerinde Nasıl Bir Etki yaratmaktadır? Alt Problemine İlişkin Elde Edilen Bulgular

4.3.1. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkilere İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşme yapılan öğretmenlerin hepsi iki seneden daha uzun süredir okulda bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen öğretmenlerdir. Bu öğretmenlerin son iki yıl içerisinde okullarında yapılan fiziksel iyileştirmelerin yarattığı etkilere yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.3.a’da görülmektedir.

Tablo 4.3.a. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Öğretmenler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkiler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	F	%
İstendik davranışlarda artış		√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	90.9
Özgüven ve iş doyumunda artış	√		√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	90.9
Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi		√	√	√	√		√	√	√	√	√	9	81.81
Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi			√	√		√	√	√	√	√	√	8	72.72
Kendini güvende hissetme	√			√	√	√	√	√	√	√		8	72.72
Kurumun kültürünü benimseme			√	√	√		√		√	√	√	7	63.63
Nöbet görevinin kolaylaşması		√		√		√			√	√	√	6	54.54
Azalan devamsızlık ve okulda vakit geçirme isteğinde artış					√		√	√	√	√	√	6	54.54
Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış						√	√	√	√	√	√	6	54.54
İletişim sorunlarının azalması ve paydaşlar arası işbirliğinde artış			√	√	√		√				√	5	45.45
İşlerin daha düzenli ve sistemli yürütülmesi						√	√					2	18.18

Tablo 4.3.a, öğretmenlerin okulda son iki yıl içinde yapılan fiziksel iyileştirmelerden nasıl etkilendiklerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%90,9), “İstendik

davranışlarda artış” ve “Özgüven ve iş doyumunda artış” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“İstendik davranışlarda artış” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Tuvaletlerin yapılması ile çocuklar temizlik ve kurallara uyarken daha özenli davranıyorlar. En basit, tuvalet kâğıdının varlığı çocukların daha özenli olmasını, tuvaletleri özenli kullanmalarını, temiz bırakma sorumluluklarını geliştirdi. Bu tip şeylere özen göstermek çocuklarda sorumluluk duygusunu geliştirdi ve olumlu davranış değişiklikleri yarattı. (Ö2,K)

Özellikle kızlarda tuvaletlere karşı tikslenme duygusu oluyordu, şimdi o duygularını dile getirmiyorlar. Öğrenciler sorumluluk duygusu kazandılar, kirletmemek için daha titiz davranıyor, düzen ve temizliği daha çok önemsiyorlar. (Ö3,K)

Öğrenciler sıraları yenilendikten sonra sıralarına sahip çıkmaya başladılar, değişince hemen fark ediyorlar, bu bizim değil diyorlar mesela. (Ö4,K)

Türkçe öğretmeni olduğum için tabii ki kütüphaneyi söyleyeceğim. Öncesinde öğrencilerde düşük olan okuma isteği ve dolayısı ile okuma oranları okul kitaplığı ile arttı. Artık sınıfta okumak istemeyen öğrenci bile okumaya başladı. Bir diğer husus bağlanan kameraların caydırıcı yönü herkesi okula daha dikkatli ve özenli davranmaya yöneltti bir durum. Köydeki insanlar da okulun güvenliğinden sorumlu hissediyorlar. Öğrenci kişisel dolapları çocuklara ciddi bir konfor sağlarken onlara düzenli olma ve sorumluluk duygularını da aşıladı. (Ö5,E)

Öğrenciler çatı izolasyonu, paratoner vs. bu tip şeyleri belki çok fazla göremeyebilir ama aileler için de okul eskisine göre daha dikkat çeken bir yere dönüştüğü için ve çocuklar da rol model olarak öğrendikleri için, sonuçta anne babasının değer verdiği yere çocuk ta değer veriyor. Sosyal öğrenme, taklit yoluyla gerçekleştiği için okul eskisine göre her kes açısından daha değerli bir yer oldu. (Ö6,E)

Öğretmenlerin derse geç kalmaları ortadan kalktı. Okulda fiziki iyileştirmeler yapıldıkça ve özellikle öğretmenler odası koşulları iyileştirilince şimdi öğretmenler okula zamanından bile önce geliyor, çaylarını içiyorlar. (Ö7,E)

Okulda dokunuşlar ve emekler belli oluyor, bir öğretmen olarak onların hakkını vermek için sorumluluk hissediyorum. Eskiden hastalıklarını tuvaletlerin pisliğine bağlayan öğrenciler artık tuvaletler temiz olunca temiz kullanmaya ve temiz bırakmaya çalışıyorlar. Bu onlardaki sahiplenme, koruma, güzel ve temiz kullanma, değer verme duygularını geliştiriyor. Onlara iyi ve güzel alışkanlıklar kazandırmak istiyorsak, iyi bir ortam da sunmamız gerekir. Kötü bir ortam olunca öncesi de sonrası da fark etmediği için özen gösterme gereği duymuyorlar. Okulumuzdaki bu fiziksel iyileşmeler onlarda da kısa sürede olumlu davranış değişikliği oluşturdu. Tuvaletlerdeki peçeteleri kullanırken tek tek kullanmaya özen gösterirken, sabunu kullanırken tutumlu olma alışkanlığı kazanıyorlar mesela. (Ö8,K)

Öğrencilerin şahsi dolaplara sahip olması, dolaplarının anahtarlarına sahip çıkmaları bile öğrenciye sorumluluk ve aidiyet duygusu kazandırmıştır. Bahçe

zemininde ve oyun alanlarında yapılan iyileştirmeler sonucunda teneffüslerde düşmeler, yaralanmalar azaldı. Bahçe zeminine çizilen yer oyunları teneffüslerde çocukların şiddet ve kavga oranlarını azalttı ki bunların hepsi istediğimiz yönde olumlu davranışlar değil midir ki zaten? (Ö9,K)

Öğretmenler odası ve idari odanın değişmesi velilerin ve öğrencilerin de öğretmen ve idareye davranışlarında istedik yönde olumlu değişimler yarattı. (Ö10,K)

Çocuklar da daha mutlu, okula daha bağlı ve daha saygı duyarak geldikleri için derslerde ve okuldaki süreçte daha aktifler ve daha başarılılar. Tuvaletlerin yapılmasıyla çocukların tuvalet alışkanlıkları istedik yönde değişti. Ortaokul binasının içinde gelip gidip hayranlıkla baktığım kocaman bir kütüphanemiz oldu, içindeki muazzam kalitedeki kitaplar okuma hevesini artırdı. Yapılan fiziki iyileştirmelerden sonra, burası kaliteli, burası bakımlı, ben buna değmeliyim diye düşünüyor insan. Girişteki öğretmenler panosunu gören veliler bize daha kontrollü, saygın davranıyorlar. Bizler motiveyiz, biz motive olunca öğrenciler de daha motive ve güler yüzlü. Öğrenci devamsızlıkları oldukça azaldı. (Ö11,K)

“Özgüven ve iş doyumunda artış” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Yapılan bütün fiziki değişiklikleri tüm veliler çok olumlu karşıladı. Tabii bizim için de aynı şey geçerli. Bu çok hoşumuza gitti, moral ve motivasyonumuzu yükseltti. (Ö1,K)

Sınıfa girdiğinizde bir içinizin açılması var, bir de lay lay lom girmek var. Bu verimi etkileyen bir durum... Öğretmenler odasında eğreti oturmak var, kendi evinizdeymiş gibi oturmak var. Yani girince değerli ve ait olduğunu hissediyorsun. Sonuçta bir teneffüs bir de öğlen arası var, düzgün bir masanın olması, düzgün dolaplarımızın olması bize kendi yuvamızda ve daha itibarlı hissettiriyor. Konforlu hissetmek çok güzel ve ben bu değişikliklerin asıl önemli etkisinin psikolojik açıdan olduğunu düşünüyorum.(Ö3,K)

Bu iyileştirmelerle seviye biraz daha yükseldiği için velilerle ilişkilerimizde de daha mutluyuz. Daha saygın davranıyorlar. Daha sıcak, fresh, temiz, güzel bir görüntü oldu. Kalite verimi ve enerjiyi artırıyor. Okulumuz güzel, biz memnunuz. (Ö4,K)

Öğretmenler odasında yapılan değişikliklerle masamız genişletildi, artık tüm öğretmenler aynı masa etrafında toplanabiliyoruz ve bu kurumsal birliktelik duygusu bizleri okula daha motive eden, enerjimizi, verimimizi ve mesleki itibarı yükselten bir durum. Sınıflar daha tatmin edici. Boyandıktan sonra okulumuzun renkleri daha iç açıcı ve ferah. Öğrenciler rengârenk okulu gördüklerinde moralleri düzeliyor, tıpkı çocuklar gibi bizler de bu renkli okulda daha mutlu, daha iyi hissediyoruz. (Ö5,E)

Okul, rengi, görünümü, bakımlı olmasıyla çocuklar için daha zevkli ve çekici bir ortama dönüştü. Aynı şey aslında herkes için geçerli, bizim için de, okul çevresi için de... Sonuçta değer verilen bir şeyi gördüğünüz zaman sizin de ona değer verme katsayınız artıyor ve içinde kendinizi değerli hissediyorsunuz, özgüven ve mesleki itibarınız yükseliyor. Buda mesleki tatmin duygunuzu besleyen bir olgu. (Ö6,E)

Okula artık daha severek ve isteyerek geliyoruz. Öğretmenler Odası daha bir saygınlık kazandı, sıcak ve konforlu. Motivasyonu artan öğretmenlerin derse geç kalmaları ve devamsızlıkları ortadan kalktı. Okulda fiziksel iyileştirmeler yapıldıkça ve özellikle öğretmenler Odası koşulları iyileştirilince sosyal ve keyifli bir ortam oluştu, kendine değer verildiğini hisseden öğretmenlerin mesleki paylaşım ve tatmini arttı. (Ö7,E)

Artık okula daha severek ve daha istekli geliyoruz. Moralimiz yükseldi, daha verimliyiz, mutluyuz. Dokunuşlar ve emekler belli oluyor ve öğretmen olarak onların hakkını vermek istiyorum. Fiziksel sorunlar aşıldı, artık nasıl daha faydalı olabilirim? diye düşünüyorum. Düzene girmiş bir okulda veliler de okula daha bir farkındalık içinde geliyorlar. Ortam güzel ve keyif veriyor. Mesleki tatmin duygumu geliştiriyor. Mesleğime karşı kişisel saygımı artırıyor. El değmiş, emek verilmiş her yer değer kazanıyor, bu şekilde okul da tüm öğeleri ile birlikte, eskisine göre öğretmen, öğrenci, veli gözünde daha bir değerlendirildi. (Ö8,K)

Renkler iç açıcı hale geldi, çocukları çekiyor. Bu dokunuşlar bizim de onların da psikolojisine iyi geldi. Ders malzemelerinin zengin olması öğrencilerin derse, spora katılımını, benim de motivasyonumu ve iş enerjimi artırıyor. Ders malzemelerimizi sponsorlar, hayırseverlerden kendi çabalarımızla sağladıkça, eksikler tamamlandıkça dersler daha verimli, zevkli hale geldi. Daha etkin çalışmalar yapmaya başladık. Mesela okulun bir hentbol takımı var. Moralim yükseldi, daha güzel şeyler yapmak, daha verimli olmak için içsel motive oluyorum. (Ö9,K)

Okula ilk geldiğimde tam bir hayal kırıklığı yaşamış olsam da bu değişimlerle moralim çok yükseldi. 10 dakikalık teneffüslerde nefes alabileceğimiz tek yer olan öğretmenler Odasında müthiş bir değişim oldu. Mesela stor perdeler içeriye daha izole etti, veliler ve öğrenciler tarafından izlenmenin verdiği rahatsız ve rencide edici hissiyattan kurtulduk. Kişisel ve kurumsal saygınlık kazandık. Fiziksel şartlar iyileştikçe okulda kalmak daha zevkli ve daha verimli bir hale geliyor. Bu öğrenciler için de geçerli. Dolayısıyla öğrencilerdeki bu olumlu etkisi onların akademik başarılarına yansırken, bizim mesleki doyumumuza da olumlu yansıyor. (Ö10,K)

Öğretmenler Odası yapıldıktan sonra daha nezih bir okulda çalışıyor olmanın getirdiği bir motivasyon haliyle yaşandı, yaşanıyor. Okulun canlı, çarpıcı, göz alıcı rengi tek motivasyon sebebim bile diyebilirim. Kapıları sarı olması bile enerji veriyor insana. Eğitim sürecimin kalitesi ve verimi arttı. Moralimi, mesleki tatmin duygumu tamamen geliştiren bir durum bu. Dışarıdan gelenler de okulumuzu görünce çok beğeniyorlar. Öğretmenler Odasında fiziksel ve sosyal ihtiyaçlarımızı karşılayacak her şey mevcut ve bu haliyle benim için çok doyurucu. Okulun ve öğretmenler Odasının yeni durumu itibarıyla veliler ve öğrenciler bizlere kesinlikle eskisine göre daha mesafeli ve daha saygılı yaklaşıyorlar. Onların gözünde de mesleki itibarımız yükseldi. Bu durum bizim de özgüvenimizi destekliyor. (Ö11,K)

Tablo 4.3.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%81,81), “Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi” kodu bulunmaktadır.

Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Eskiden ayak izinden tutunda her türlü iz, kir vardı okul duvarlarında. Şimdi daha özentili ve temiz bir görüntü oluştu. (Ö2,K)

Özellikle kız öğrencilerde tuvaletlere karşı tikslenme duygusu oluyordu, özellikle onlar bu konuda erkeklere göre daha hassas, şimdi o tikslenme duygularını dile getirmiyorlar, ‘‘Ayy.. Öğretmenim’’ diye gelmiyorlar. (Ö3,K)

Daha sıcak, fresh, temiz, güzel bir görüntü oldu. Sil baştan sıfırdan yapıldı, şimdi gayet temiz yani. Sınıflar daha temiz görünümlü, boyandıktan sonra su akması, rutubet nem gibi şeyler de ortadan kalktı. (Ö4,K)

Tuvaletlerin iyileştirilmesi ile eskiden olmayan fayanslar, lavabolar, klozetler, ışıklandırmaların olması da sağlandı. Artık temizlik ve hijyen açısından bizim rahat bir şekilde tuvaletleri kullanıyoruz. (Ö5,E)

Hem öğretmenler hem öğrenciler için tuvaletler girilebilen hijyenik bir hale geldi. Yaratığı rahatsızlık hissi ve psikolojik durum ortadan kalktı. Sağlık bakımından da güzel ve hoş bir durum bu... Çeşmelerin önünde de tıkanmalar, birikmeler, zeminden kolayı kaymalar ortadan kalktı. Dışarıdan algılanan pis algısı ve o kötü, itici intibaa yok oldu. (Ö7,E)

Eskiden hastalıklarını tuvaletlerin pisliğine bağlayan öğrenciler artık tuvaletler temiz olunca temiz kullanmaya ve temiz bırakmaya çalışıyorlar. Veliler öğrencileri hastalandığında tuvaletlerden dolayı okulu suçlamaktan vazgeçtiler, eskiden direk okulu damgalıyorlardı. Sonuçta görüyorlar ki tuvaletler gayet temiz ve hijyenik. Böyle olumsuz şeyler dile getirilmiyor artık, onlar da gayet memnun. (Ö8,K)

Eskiden tuvalet kağıdı bile olmayan tuvaletlerin yenilenmesi ve yeniden yapılması, öğrencilerin fiziksel özelliklerine göre lavabolar olması, ışıklandırılması, sabun ve kağıtların konması hem hijyen duygusunu hem de değer duygusunu geliştiren bir durum. Artık tuvaletler hem öğrenci hem de bizler için girilebilir hale geldi. (Ö9,K)

Tuvaletlerin iyileştirilmesi öğrencilerde temizlik ve hijyen duygusunu geliştirdi. Bizler için de artık öğrenmeden girebildiğimiz, temiz ve hijyenik bir ortam. (Ö10,K)

Fiziksel gelişimleri farklı ilkokul ve ortaokul çocukları için lavabo boylarının farklı olması, tuvalet kâğıtlarının sürekli olması vs. çok olumlu değişimler. Fen öğretmeni olduğum için benim için en önemli şey hijyen, eskiden lavaboların başında sabun ya oluyordu ya olmuyordu, şimdi hijyenin konforunu yaşıyoruz.(Ö11,K)

Tablo 4.3.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%72,72), ‘‘Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi’’ ve ‘‘Kendini güvende hissetme’’ kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

‘‘Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi’’ koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Personel isimliklerimiz, personel panosu bir aidiyet duygusu uyandırdı. Kütüphane ve dolapların getirilmesi olumlu psikolojik bir etki yarattı. Öğretmenler odasına

girince aidiyet duygusu hissediyorum, eğreti değil, kendi evimdeymiş gibi oturuyorum. Sonuçta bir teneffüs bir de öğlen arası var, düzgün bir masanın olması, düzgün dolaplarımızın olması bize kendi yuvamızda gibi hissettiriyor. (Ö3,K)

Okula zaten bağlıydık, daha da bağlandık. Ayaklarımız geri gitmiyor artık. (Ö4,K)

Rengi, görünümü, bakımlı olmasıyla çocuklar için okul daha zevkli ve çekici bir ortama dönüştü. Aynı şey aslında herkes için geçerli, bizim için de, okul çevresi için de... Sonuçta siz değer verilen bir şeyi gördüğünüz zaman sizin de ona değer verme katsayınız artıyor. Kişilere sunulan imkânlar ölçüsünde kişilerin okulu sahiplenme duygusu da artar diye düşünüyorum. (Ö6,E)

“Okulum” diye severek geliyorum, iyileşen imkânlar mesleğimi daha çok severek ve isteyerek yerine getirmemi sağlıyor. (Ö7,E)

Artık sınıfımın ve okulumun resimlerini çekinerek değil, mutlulukla paylaşıyorum. Merkezdeki şehir okullarından bir eksikimiz, farkımız kalmadı. Değişimleri görmek ve bakın benim okulum diye göstermek beni mutlu ediyor ve sahiplenme duygumu artırıyor. Mesleki tatmin duygumu geliştiriyor. (Ö8,K)

Şimdi öğretmenler odasına girince daha mutlu ve ait hissediyorum. (Ö9,K)

Nefes alabileceğimiz, rahatlayabileceğimiz tek yer öğretmenler odamız sahiplendiğimiz bir yer oldu. Şimdi her kes kendine bir yer bulabiliyor masa etrafında, herkesin kendine ait bir alanı olabiliyor. Okulumuz gene tek çatı altında olmasa da dökük ve bakımsız görüntüsünden eser kalmadı, çok güzel, sevimli ve çekici bir görünüme büründü. Sınıflara gelince her türlü konfor yavaş yavaş sağlanmaya başladıktan sonra çok daha sıcak bir ortam sağlandı. Veliler artık emek verildiğini açıkça görüyorlar, önceden ilgisiz olan veliler bile artık okula değer veriyorlar, ilgi gösteriyorlar, katılım sağlamaya çalışıyorlar. Çünkü değerli ve güzel bir şeyden herkes kendince bir pay almak ister. Sahiplenme ve benimseme duygusu oluştu tüm paydaşlar açısından. Buranın mutlu ve küçük bir okul olduğunu düşünüyorum ve okulumu seviyorum. (Ö10,K)

Okula bağlılık açısından okuldan tayinle gidip geri dönen biri olarak okulun fiziki şartları zaten beni çok etkiledi, ben 25 km. yol geliyorum evimden buraya ama bir köy okulunda çalıştığımı hissetmiyorum. Okula bağlılığımı okulun fiziki durumu kesinlikle perçinledi. Kurumsal anlamda eksikliğini hissetmediğim ama sonradan fark ettiğim, okula girerken okul panosunda kendimi güncel halimle görmek bende önemsendiğim hissi uyandırıyor. Aynı şekilde yaka isimliklerimiz ekip olmamızı perçinleyen bir durum. Kendimizi bir yere ait hissetmemizde bunun çok büyük payı var. Çocuklar da bizler gibi daha güzel bir ortama geldikleri için çok mutlular, okullarından çok övünerek bahsediyorlar, dışarıda burada okuduklarını çok gurur duyarak söylüyorlar, sahipleniyorlar. Hatta en son arkadaşlarla da konuştuk, fiziki dokunuşların bu kadar çok şeyi değiştireceğini biz de düşünmemiştik. “İçine sinmek” tabiri tam olarak bunun için geçerli, okul içimize sınıyor bu haliyle. (Ö11,K)

“Kendini güvende hissetme” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Yapılan bütün fiziksel değişiklikleri tüm veliler çok olumlu karşıladı. Tabii bizim için de aynı şey geçerli. Öğrenciler de beğendiler ve öğrenciler açısından tehlike ve riskler ortadan kalktı. Şimdi öğrenciler daha düzenli ve daha güvenli bir ortama geliyorlar. Özellikle benim sınıf kapımın değişmiş olması büyük bir tehlikeyi ortadan kaldırdı. (Ö1,K)

Okul daha güvenli bir yer oldu. (Ö4,K)

Tuvaletlerin önü, merdivenler, çeşme önü gibi riskli alanların kaydırmaz zeminlerle döşenmesi güvenlik açısından olduğu kadar bizim psikolojimiz açısından da çok önemli. Öğrencilerin düşmesinden duyduğumuz tedirginlik azaldı. Yıldırım düşünce yangın, yıkım vb. tehlikeleri bertaraf edecek bir sistemin, paratonerin, okulda bulunması psikolojik olarak da bir rahatlama sağlıyor. Yenilenen elektrik sistemleri, yangın uyarı sistemleri, okulun hem içindeyken hem de ayrıldıktan sonra emniyette olduğunu, kamerayla izlendiğini bilmek güven verici bir duygu. Kötü niyetli kişileri de okuldan uzak tutması açısından oldukça önemli. (Ö5,E)

Şu an bu okulun 2 tane kitli kapısı var eskisi gibi her önüne gelen kafasına göre girip çıkamaz, sonuçta biz de orada kitli kapı olduğunu bildiğimiz için içimiz rahat. (Ö6,E)

Etrafın çitlenmesi ile sınırları belirli, güvenli ve kontrollü bir alan oldu. Okul bahçesinde hentbol kaleleri, banklar gibi şeylerin sabitlenmesiyle tehlike ortadan kalktı. Öğrenci dolaplarının getirilmesi ile kaybolmalar, hırsızlıklar, çalınmaların önüne geçildi. Çocuklar da eşyalarının kendilerine ait kilitli bir dolapta ve güvende olduğunu bilince daha huzurlu ve güvenli oluyorlar. (Ö7,E)

Çitler, zeminler vb. güvenliğin artmasıyla velilerin içi artık daha rahat, okulun güvenli bir yer olduğunu düşünüyorlar ve psikolojik olarak daha rahatlar. (Ö8,K)

Öncelikle güvenlik açısından beni en çok etkileyen okul çevresinin çitlerle çevrelenmesi oldu. Topların dışarı kaçmasının önlenmesi açısından bana büyük rahatlık sağladı. Okul binasının üstünden çıkan demirlerin iptal edilerek çatı olayının yapılması çok iyi ve güvenli oldu. (Ö9,K)

Okulun bahçesinde ve etrafında yapılan değişikliklerin daha çok güvenlik ve sosyallik açıdan, sınıflarda ve kapalı alanlarda yapılan değişikliklerin ise ders ve eğitim açısından olumlu etkiler yarattığını düşünüyorum. Kaydırmaz zeminlerin döşenmesi kayıp düşme olaylarını azalttı. Okulun etrafının çitlerle çevrelenmesinden sonra biz öğretmenler olarak kendimizi nöbetlerde içimiz daha rahat ve güvende hissediyoruz. Eminim veliler ve öğrenciler de kendi açılarından bizim kadar bu duyguyu hissediyorlardır. Çünkü sınırları belirlenmiş, giriş çıkış kapıları kilitlenerek güvenliği sağlanmış bir okulda kontrolü sağlamak çok daha kolay. (Ö10,K)

Tablo 4.3.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%63,63), “Kurumun kültürünü benimseme” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Bayan idarecinin farkını hissettik. İdari odaların iyileştirilmesi, marka tescil belgelerinin her sınıfa asılması, milli levhaların her sınıfta standart olarak olması,

sınıf dolapları vb. kurumsal bir kimlik kazandı. Yani artık şu idari odaya girdiğimde ‘‘evet idarecinin odasına giriyorum’’ diyebiliyorum. (Ö3,K)

Sistem odası yapılıncaya bir oda kazanmanın yanında okul girişi kurumsal bir kimlik de kazandı. (Ö4,K)

Okul binasının girişindeki işlevsiz merdivenlerin sistem odasına dönüştürülmesi hem görüntüsel, hem işlevsel, hem de kurumsal açıdan olumlu bir etki yaratırken, yaka isimlikleri ve personel panosu da kurumsal kimliği destekleyen öğeler. Okulda yapılan etkinlikler, kutlamalar, yeni başlatılan mezuniyet partileri, veli görüşmelerimiz, iletişim şekillerimiz derken hepsi yavaş yavaş bir kurum kültürümüzün oluşmasına da katkı sağladı. (Ö5,E)

Okul eskisinden çok daha güvenli ve görsel olarak kurumsal bir görünüm kazandı. Okulun içinde personel panosundan ve yaka isimliklerinden kimin kim olduğu açık ve net. İdari odalar, sınıflar, koridorlar ve öğretmenler odası olarak da her şey gayet kurumsal ve düzenli oldu. İnsanda bir kuruma girildiğini ve saygınlık hissini uyandırıyor. Bu dışarıdan görüşmeye gelenleri de doğal olarak olumlu yönde etkiliyor. Okulun kurumsal, öğretmenlerin mesleki itibarını artırıyor. (Ö7,E)

Şimdi öğretmenler odasına girince daha mutlu ve ait hissediyorum, daha kurumsal bir yerde çalışıyor hissi uyandırıyor. Aynı şekilde öğrenci, veli ve dışarıdan okula gelen diğer insanlarda da okul eskisine göre çok daha kurumsal bir izlenim yaratıyor, bu durum okul çevresinde mesleki itibarımızı yükseltiyor. (Ö9,K)

Okul girişi, öğretmenler odası ve idari odalardaki değişimler veliler ve öğrencilere buranın kurumsal bir yer olduğunu hissettirdi ve onların öğretmen ve idareye davranışlarında olumlu değişimler yarattı. Tüm iyileştirmelerle birlikte önceden olmayan personel panomuzun ve isimliklerimizin olması, okulun internet sitesinin işlevsel ve güncel olması da kurumsal kimliğimizi destekleyen diğer olumlu şeyler. (Ö10,K)

Atatürk büstü çevresi güzelce çitlendi ve peyzaj olarak çiçeklendirildi. Büst pırıl pırıl yaldızlı boya ile güzelce boyanarak, daha ayrı, özenli ve değerli bir köşe haline dönüştü. Bu da kurum saygınlığını olumlu etkiliyor. (Ö11,K)

Tablo 4.3.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%54,54), ‘‘Nöbet görevinin kolaylaşması’’, ‘‘Azalan devamsızlık ve okulda vakit geçirme isteğinde artış’’ ve ‘‘Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış’’ kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

‘‘Nöbet görevinin kolaylaşması’’ koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Çitlerin yapılması güvenlik hissi yarattı, içimi ferahlattı, bu durum nöbetlerimizde büyük bir konfor ve kolaylık sağladı. (Ö2,K)

Nöbetlerimiz kolaylaştı. (Ö4,K)

Şu an bu okulun 2 tane kitli kapısı var eskisi gibi her önüne gelen kafasına göre girip çıkamaz, sonuçta biz de orada kitli kapı olduğunu bildiğimiz için nöbetlerde içimiz rahat. (Ö6,E)

Öncelikle beni en çok etkileyen okul çevresinin çitlerle çevrelenmesi oldu. Beden eğitimi öğretmeni olduğum için nöbetlerde ve tenefüslerde topların dışarı kaçmasının önlenmesi açısından bana büyük rahatlık sağladı. (Ö9,K)

Okulun etrafının çitlerle çevrelenmesinden sonra biz öğretmenler olarak kendimizi nöbetlerde içimiz daha rahat ve güvende hissediyoruz. Sınırları belirlenmiş, giriş-çıkış kapıları kilitlenerek güvenliği ve kontrolü sağlanmış bir okulda eminim veliler ve öğrenciler de bizim kadar bu duyguyu hissediyorlardır. (Ö10,K)

Eskiden tavuk kovalardık okulun bahçesinde... Okul çevreledikten sonra artık bunlar yok, pencerelerde ve zeminlerde gereken önlemler alındıktan sonra muhtelif endişelerimiz azaldı, nöbetler daha güvenli ve kolay hale geldi. (Ö11,K)

“Azalan devamsızlık ve okulda vakit geçirme isteğinde artış” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Şimdi öğrenciler rengârenk okulu gördüklerinde moralleri düzeliyor, devamsızlıklar azaldı. Çocuklar okul saatleri dışında hafta sonları da dâhil okulda çokça zaman geçiriyorlar. Burayı benimsedikleri için hafta sonları da gelip sek sek, voleybol, futbol oynamaya devam ediyorlar. (Ö5,E)

Okula artık daha severek ve daha isteyerek geliyoruz. Özellikle öğretmenler odası koşulları iyileştirilince ders bittikten sonra da okulda bulunmak, zaman geçirmek keyifli hale geldi. Öğretmenler okula zamanından bile önce geliyor, çaylarını içiyorlar. Ders bitiyor, öğretmenler odasında zaman geçirip, yorgunluk atıyorlar. Derse geç kalmalar ve rapor almalar azaldı. Okulun yenilenmesiyle okul daha çekici bir ortama dönüştüğü için öğrenci devamsızlıkları için de aynı şey geçerli. (Ö7,E)

Artık okula daha severek ve daha istekli geliyoruz. Veliler artık öğrencileri hastalandığında tuvaletlerden dolayı okulu suçlamaktan vazgeçtiler, eskiden direk okulu damgalıyorlardı. Veliler artık psikolojik olarak daha rahat, okulun güvenli bir yer olduğunu düşünüyorlar, öğrenci devamsızlıkları azaldı. (Ö8,K)

Ders malzemelerinin zengin olması öğrencilerin derse, spora katılımını çok etkiliyor. Doyucu bir okul, sınıf ortamı hem öğrenci hem de öğretmen devamsızlıklarını azaltıyor. (Ö9,K)

Fiziki şartların toparlanması insanda okula daha hevesli ve istekli gelme duygusu uyandırıyor. Okulda kalmak daha zevkli ve daha verimli bir hale geliyor. Bu tüm paydaşlar için geçerli. (Ö10,K)

Artık köy okulu gibi hissettirmiyor okulun hiçbir yeri, eskisi gibi değil, ben keyifle geliyorum. Okuldaki eğitim sürecimin kalitesi arttı. Çocuklar da daha mutlu, okula

daha bağı ve daha saygı duyarak geldikleri için, daha güzel bir ortama geldikleri için artık devamsızlıkları neredeyse yok gibi. Bizler de motiveyiz ve çok zaruri durumlar olmadıkça devamsızlık yapmamak için özenli davranıyoruz. (Ö11,K)

“Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bahçe zemini düzenledikten ve oyun sahaları çizildikten sonra çocuklar okulun oyun oynanabilecek bir yer olduğunu öğrendi. Önceden hentbol oynamayanlar saha çizildikten sonra kızlı erkekli hepsi hentbol oynamaya başladı. Okul saatleri dışında hafta sonları da dâhil okulda çokça zaman geçiriyorlar, sosyalleşiyorlar. (Ö6,E)

Artırılan ve onarılan bank ve masalarla bahçede velilerin, öğrencilerin oturacak yerleri oldu, veliler çocuğunu okuldan almaya önceden geliyorlar ve okulda oturup zaman geçirirken sosyalleşme imkânı buluyorlar. Çitlerin yapılmasıyla, bank sayılarının artırılıp yenilenmesiyle arka bahçe okulumuz için mezuniyetlerde, pikniklerde, toplantılarda, derslerde kullanılan, geniş katılımlı çok güzel bir etkinlik alanına dönüştü. (Ö7,E)

Okul fiziki olarak iyileştirilince etkinliklerimiz de arttı ve daha bir şenlikli, renkli ve coşkulu olmaya başladı, çünkü ortam güzel ve keyif veriyor. Veliler artık çocuklarını beklerken okulun güzelleştirilen ve bank sayısı artırılan arka bahçesinde oturarak sohbet ediyorlar, okulla ve kendi aralarında sürekli etkileşim içinde oluyorlar, sosyalleşiyorlar. (Ö8,K)

Eskiden arka bahçemizde yapılan etkinlikler böyle değildi. Çitlerin yapılmasıyla güvenliğin artması, bankların eklenmesiyle sosyal alanın genişletilmesi sonucunda mezuniyet, piknik gibi etkinliklerimiz çok daha keyifli ve coşkulu oluyor, bu durum sosyalleşmeyi artırırken çocukların okula bağlılığını ve aidiyetini olumlu yönde etkiliyor. (Ö9,K)

Artık bahçede yeterince bank ve masalar da olduğu için artık çocuklar ve veliler kadar bizler de gerek derslerimizde gerekse sosyal etkinliklerimizde bu alanları kullanır olduk. (Ö10,K)

Okulda bahçenin kullanımı artık daha efektif... Eğitim süreci açısından fen bilgisi öğretmeniyim, öğrencilerimle bahçeye çıkıp gözlem yapmak istediğimde buna uygun bir zemin mevcut, laboratuvar dolaplarım ve içinde malzemelerim var, eğitim sürecimin kalitesi arttı. Çocuklar da daha sosyal bir ortamda öğreniyorlar, okulda ders dışında da iyi vakit geçirebileceklerini biliyorlar. Çevrede gidebilecekleri bir tane bakkal dışında hiçbir yer yok. Onların bütün ortamları burası ve eskisine göre okul hem öğrenciler hem velilerin sosyalleşmesine katkı sağladı. (Ö11,K)

Tablo 4.3.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%45,45), “İletişim sorunlarının azalması ve paydaşlar arası işbirliğinde artış” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Biz nasıl teneffüste rahat etmek istiyorsak, çocuklar da teneffüste rahat etmek istiyor. Bir yere oturuyor, dinleniyor, gerekirse kitabını alıyor, orada okuyor, biz bazen resim derslerimizi banklarda yapıyoruz, doğada iletişim içinde ders yapma imkânı sunuyor bize. Bu durum velileri de okula çekti. Gelip, öğretmeni ile görüşüp gidiyorlardı. Şimdi öğretmenini beklerken, görüştüğünden sonra, çocuğunu beklerken orada oturuyor, zaman geçiriyor, öğretmenlerle, diğer velilerle iletişim kuruyor. Orada ortamı gözlemliyor, kaynaşiyor, o sırada başka bir öğretmeni de gözlemliyor belki. (Ö3,K)

Bu iyileştirmelerle seviye biraz daha yükseldiği için velilerle ilişkilerimizde daha mutluuz. Bizle olan iletişimlerinde mesafe ve üslupları eskisine göre daha iyi.(Ö4,K)

Piknik masalarının gelmesi, oturakların çoğalması okulda öğrenci-veli-öğretmen etkileşimini artırdı. Öğretmenler Odası öğrenci ve velilerle olan iletişimimizi olumlu yönde düzenledi. Eskiden bir saygınlık uyandırmıyordu, önüne gelen teneffüs, öğlen arası demeden hatta kapı bile çalmadan odaya dalıyordu.(Ö5,E)

Öğretmenler Odasının yenilenmesiyle sosyal ve keyifli bir ortam oluştu. Öğretmen-öğretmen etkileşimi arttı. Okul girişi şimdi insanda bir kuruma girildiğini ve saygınlık hissini uyandırıyor. Aynı şekilde idari oda da daha kurumsal, düzenli ve ciddi bir yer oldu. Bu dışarıdan görüşmeye gelen öğretmen, öğrenci ve velileri de iletişimin saygınlığı açısından doğal olarak olumlu yönde etkiliyor. Okul bahçemizde artırılan ve onarılan bank ve masalarla velilerin, öğrencilerin oturacak yerleri oldu, şimdi veliler çocuğunu okuldan almaya önceden geliyorlar, paylaştıkları ve geçirdikleri zaman okulla, öğretmenlerle ve kendi içlerinde iletişimlerini güçlendiriyor. (Ö7,E)

Okulun ve öğretmenler Odasının yeni durumu itibariyle veliler ve öğrenciler bizlere eskisine göre daha mesafeli ve daha saygılı yaklaşıyorlar. Eski üslup ve davranışlarında kendileri fark etmese de aşırılıklar oluyordu ve bu aramızda ciddi bir iletişim engeliydi. Girişteki öğretmenler panosunu görüyorlar ve bize daha kontrollü, saygın davranıyorlar. Bizler bu durumda daha motive olunca öğrenciler de daha motive ve güler yüzlü oluyor. Bu da öğretmen-öğrenci arasında daha olumlu bir iletişim sağlıyor. (Ö11,K)

Tablo 4.3.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından yedinci sırada (%18,18), “İşlerin daha düzenli ve sistemli yürütülmesi” kodu bulunmaktadır.

Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Öğrenci dolapları, Öğretmenler Odasındaki dolaplar, idari odalardaki dolaplar, yeni yapılan sistem Odasının bir kısmında oluşturulan arşiv dolapları... Hepsi okul içinde öğretmenleri, öğrencileri ve idareyi düzenledi. Bu durum işlerin okul içinde her kes açısından daha düzenli ve sistemli yürütülmesini sağlıyor. (Ö6,E)

Yapılan tüm fiziki iyileştirmeler sonucu okul eskisinden çok daha düzenli bir yer olduğu için, artık işler daha düzenli ve sistemli yürümeye başladı. (Ö7,E)

4.3.2. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkilere İlişkin Öğrenci Görüşleri

Görüşme yapılan öğrencilerin hepsi iki seneden daha uzun süredir okulda bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen öğrencilerdir. Bu öğrencilerin son iki yıl içerisinde okullarında yapılan fiziksel iyileştirmelerden nasıl etkilendiklerine yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.3.b’de görülmektedir.

Tablo 4.3.b. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Öğrenciler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkiler	ö1,K	ö2,K	ö3,K	ö4,K	ö5,K	ö6,E	ö7,E	ö8,E	ö9,E	ö10,E	F	%
Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Kendini güvende hissetme	√	√	√	√	√	√		√	√		8	80
Azalan devamsızlık ve okulda vakit geçirme isteğinde artış	√	√		√		√	√		√	√	7	70
Derslere katılım ve akademik başarıda yükselme	√		√		√	√			√	√	6	60
Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış	√	√	√		√		√	√			6	60
Özgüven ve değerli hissetme			√	√	√		√			√	5	50
İstendik davranışlarda artış		√			√			√			3	30

Tablo 4.3.b, öğrencilerin son iki yıl içinde okulda yapılan fiziksel iyileştirmelerden nasıl etkilendiklerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%100), “Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi” ve “Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Artık bizim çok güzel bir okulumuz oldu. (ö1,K)

Okulumu seviyordum ama şimdi sanki daha çok seviyorum. (ö2,K)

Dışarıdan geçerken okuluma artık hayranlıkla bakıyorum. Yanımdakilere ‘benim okulum’ diyorum. Okulumun resimlerini paylaşıyorum. (ö3,K)

Güzel şeyler yapıldıkça bizler de daha çok sahip çıkıp korumak istiyoruz. Bozulmasını istiyoruz. (ö4,K)

8. Sınıfım, bu benim bu okuldaki son senem, bu değişiklikler keşke daha önce olsaydı ama ucundan da olsa yakaladık. Giderayak kendimi buraya daha ait hissetmeye başladım. Özleyeceğim... (ö5,K)

Okulu daha çok sevmeme sebep oldu. (ö6,E)

Okulu eskiden şimdi olduğundan daha az seviyordum. (ö7,E)

Okulumuza eski, kötü haline dönmemesi için sahip çıkıyoruz. (ö8,E)

Okulun bu kadar değişebileceğini düşünmemiştim. Beni çeken bir yer oldu. (ö9,E)

Mezun olup gitsem de burası hep benim güzel okulum olacak kalacak. (ö10,E)

“Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulun tuvaletlerinin artık bakımlı ve temiz olduğunu düşünüyorum. (ö1,K)

Okulumu daha temiz bir yer olarak görüyorum. (ö2,K)

Artık tuvaletlere temiz ve hijyenik olduğunu düşündüğüm için giriyorum. (ö3,K)

Tuvaletler de diğer yerler gibi temiz ve bakımlı. Ben de okulun eskisinden çok daha temiz bir yer olduğunu hissediyorum. (ö4,K)

Okul tuvaletlerine girince artık kâğıt peçetesi, havlusuna kadar var. Tuvaletlerimizin hijyenik olduğunu hissediyorum. (ö5,K)

Temiz bir okulda olduğumu hissediyorum. (ö6,E)

Okulumun artık temiz bir yer olduğunu düşünüyorum. (ö7,E)

Okulumuz hijyenik oldu. (ö8,E)

Sınıflar olsun, tuvaletler olsun... Okul temiz ve bakımlı bir yere dönüştü. (ö9,E)

Artık en pis ve bakımsız okul bizimkidir herhalde demiyorum. (ö10,E)

Tablo 4.3.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%80), “Kendini güvende hissetme” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulda son derece güvende olduğumu hissediyorum. (ö1,K)

Hiçbir şeyden tedirgin değilim. (ö2,K)

Okulda kendimi evimde gibi güvenli hissediyorum. (ö3,K)

Yapılan yeniliklerden sonra okulumuzda artık tedirginlik duyacağımız bir şey kalmadı. (ö4,K)

Okul herkes için daha güvenli bir yer oldu. Velilerimizin endişeleri de azaldı. (ö5,K)

Okul bahçemizde bozuk yerler yapıldıktan sonra koşarken düşme riskim azaldı. Eskisi kadar korkmuyorum. (ö6,E)

Okulumuz çitlerle çevrildikten sonra daha güvenli hissediyorum. Önüne gelen herkes okulumuza giremez. (ö8,E)

Okulda eskiden duyduğumuz tedirginlikler azaldı. Çünkü okul daha güvende olduğumuz bir yer oldu. (ö9,E)

Tablo 4.3.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%70), “Azalan devamsızlık ve okulda vakit geçirme isteğinde artış” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okula sabahları isteyerek geliyorum. (ö1,K)

Devamsızlık yapan arkadaşlarımızın sayısı azaldı. (ö2,K)

Bu yapılan yenilikler okula gelmek için bizi daha çok motive ediyor. (ö4,K)

Hasta bile olsam okula devamsızlık yapmak istemiyorum. (ö6,E)

Okula eskiden pek istekli gelmezdim. Şimdi daha renkli ve eğlenceli geliyor. Sınıfımızda sık devamsızlık yapan arkadaşlarımız artık geliyorlar. (ö7,E)

Sanırım bu sene okula üç gün devamsızlık yaptım. O da hasta olduğum için. (ö9,E)

Okulumda son derece motive olarak geliyorum. (ö10,E)

Tablo 4.3.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%60), “Derslere katılım ve akademik başarıda yükselme” ve “Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış” kodları

bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Derslere katılım ve akademik başarıda yükselme” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Yenilenen sınıf ortamımızda derslere eskisinden daha çok katılmak istiyorum. (ö1,K)

Dersleri dinlemeyenler bile dinlemeye başladı. Ben derslerime hep katılırım zaten ama daha severek katılınca daha başarılı oluyorum. (ö3,K)

Sınıf ortamında gözlediğim kadarıyla derslere eskiden katılım sağlamayan arkadaşlarımız bile katılmaya başladı. Eksik ders araçlarımız artık kalmadı diyebilirim. Benim de ortalamam son 2 yıldır yükseldi. (ö5,K)

Dersleri daha iyi anlıyorum. (ö6,E)

Eskisi gibi dağınık bir sınıf ortamımız olmadığı için artık derslere daha iyi odaklanıyorum. Notlarım yükseldi. (ö9,E)

Sınıf ortamında daha rahat ve konforlu ders dinleme imkânlarına kavuştuğumuz için sınıfça derslere katılım ve başarımız da yükseldi. (ö10,E)

“Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulumuzda yapılan etkinliklerimiz eskisinden daha güzel oluyor. Çoğuna katılmak istiyorum. (ö1,K)

Okulumuzda daha çok şenlik, eğlence yapılırsa keşke... Hepsine de katılmak isterim. (ö2,K)

Yeni okul bahçemizde mezuniyet eğlenceleri yapmaya başladık. Velilerimiz de katılıyor. Her kes yarışmalara ve danslara katılmak istiyor. (ö3,K)

Eskiden okul takımında olmaya bu kadar istekli davranmıyordu kimse. Şimdi yenilenen bahçemizde her türlü imkânlarımız var ve veliler de eskisine göre daha çok geldiği için, her kes bir etkinlikte yer almak istiyor. (ö5,K)

Okulda sosyalleşme adına pek bir şey yapılmıyordu, ben de bu konuda şimdiki kadar istekli değildim. (ö7,E)

Okulda yapılan etkinlikler çok eğlenceli olmaya başladı. Ortam güzel. Velilerimiz gelip banklarda oturup bizleri izleme imkânı buluyorlar, kaynaşıyorlar. (ö8,E)

Tablo 4.3.b’de görüleceği gibi , frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%50), “Özgüven ve değerli hissetme” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Özgüvenim yükseldi. Kendimi daha iyi hissediyorum. (ö3,K)

Okulumdaki konfor bana kendimi daha değerli hissettiriyor. (ö4,K)

Derslere katılımın artması zaten özgüvenle ilgili bir durum... Yani özgüvenin de arttığını düşünüyorum. (ö5,K)

Kendimi daha güzel bir okulda daha özel, değerli, mutlu hissediyorum. (ö7,E)

Okulumuz görünümü ve şartları itibarıyla özel okul gibi oldu. Devlet okulu olmamıza ve okulumuzun maddiyatı iyi olmamasına rağmen bizlere sunulan bu ortamda öğretmenlerimiz ve müdürümüz bize kendimizi özel hissettiriyor. (ö10,E)

Tablo 4.3.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (% 30), “İstendik davranışlarda artış” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Tuvaletlerimizi temiz kullanmaktan ve temiz bırakmaktan sorumluyuz artık. (ö2,K)

Öğretmenlerimiz bize tuvaletten sonra elimizi yıkayıp silmemizi söyler ama tuvaletlerimiz eski şartlarda iken kimse bunu yapmıyordu. Şimdi özellikle küçük sınıfların hepsi elini yıkamaya ve peçete ile kurulamaya başladı. İstenilen buydu zaten ama eskiden yapmaya şartlar müsait değildi. Şimdi öğrenciler tuvaletleri kullanırken düzgün ve temiz kullanmayı öğrendiler. Bu konuda okul idaresi de sık sık kontroller ve uyarılar yapıyor. (ö5,K)

Duvardan atlanması öğretmenlerimizin çok kızdığı ve yanlış bir şey olmasına rağmen eskiden sıkça oluyordu. Şimdi kimse duvardan atlamıyor. Herkes kapıdan girip çıkıyor, okuldan kaçamıyor. Camlardan sarkmıyorlar, birbirlerinin eşyalarını atmıyorlar. Sınıflarını herkes temiz tutmaya çalışıyor, sıralarını ve dolaplarını koruyor çünkü herkes bunlardan kendisi sorumlu. Okulda kameralarla her yer izleniyor ve kimse istenmeyen bir şeyi yapmaya kolay kolay cesaret edemez. (ö8,E)

4.3.3. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkilere İlişkin Veli görüşleri

Görüşme yapılan velilerin hepsi iki seneden daha uzun süredir okulda bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen velilerdir. Bu velilerin son iki yıl içerisinde

okullarında yapılan fiziksel iyileştirmelerden nasıl etkilendiklerine yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.3.c’de görülmektedir.

Tablo 4.3.c. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Veliler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Fiziksel İyileştirmelerin Yarattığı Etkiler	V1,K	V2,K	V3,K	V4,K	V5,K	V6,E	V7,E	V8,E	V9,E	V10,E	F	%
Güvende hissetme	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Okulda sunulan kaliteli ortamdan gurur duyma		√	√		√	√	√	√	√	√	8	80
Özgüven ve değerli hissetme	√	√		√		√	√	√	√		7	70
İşlerin daha düzenli ve sistemli yürütülmesi	√			√	√	√		√	√		6	60
Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış	√	√	√			√		√			5	50
İstendik davranışlarda artış	√		√	√	√				√		5	50
Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi	√		√	√				√			4	40
İletişim sorunlarının azalması ve paydaşlar arası işbirliğinde artış	√			√		√					3	30

Tablo 4.3.c, velilerin okulda son iki yıl içinde yapılan fiziksel iyileştirmelerden nasıl etkilendiklerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%100), “Güvende hissetme” ve “Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Güvende hissetme” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Çocuklar okuldayken artık daha az endişe duyuyorum. (V1,K)

Artık öğrenciler okulda daha güvendeler. Endişe duymaya gerek yok. (V2,K)

Eskisi kadar endişelenmiyoruz. Gereken her türlü önlem alındı. (V3,K)

Daha güvenli bir yer olduğunu hissediyorum. (V4,K)

Okul güvenli bir ortama kavuştu. (V5,K)

Okul eskisine göre çok daha güvenli bir yer. Endişeye yer yok. (V6,E)

Okul daha güvenli bir yere dönüştü. Veliler eskisi kadar endişeli değiller. (V7,E)

Her veli gibi artık benim de içim rahat. Okuldaki riskler bertaraf edildi. (V8,E)

Güvenli bir okulumuz var. (V9,E)

Her veli gibi benim de endişelerim azaldı. Gerisi Allah'a ve size emanet... (V10,E)

“Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Eskisine göre çok daha temiz bir ortamda olduğumuzu hissediyorum. (V1,K)

Okulumuzda temiz ve hijyenik bir ortam oluştu. (V2,K)

Okulda iken bakımlı ve temiz bir yerde olduğumu hissediyorum. (V3,K)

Okul tuvaletlerine girince artık hijyenik olduğunu hissediyorum. Kâğıt peçetesi, havlusuna kadar var. (V4,K)

Okul tuvaletleri, sınıfları gerekse diğer alanları olsun, tertemiz bir yer oldu. (V5,K)

Okulumuz artık tertemiz. Beyaz bayrağa bile başvurmayı düşünüyoruz. (V6,E)

Artık tuvaletlerine girenler hijyenik olmadığını söylemiyor. Çünkü tuvaletler de diğer yerler gibi temiz ve bakımlı. (V7,E)

Okulumuz çiçek gibi oldu. (V8,E)

Okulumuz temiz ve hijyenik bir okula dönüştü. (V9,E)

Okulumuz pırıl pırıl oldu. (V10,E)

Tablo 4.3.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%80), “okulda sunulan kaliteli ortamdan gurur duyma” kodu bulunmaktadır.

Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulumuzu hep sevdik ama artık gurur duyuyoruz. Devlet koleji gibi olduk. (V2,K)

Sınıflarda çocuklarımıza daha kaliteli bir ortam oluştuğu için mutluyuz. Daha iyi bir eğitim alacaklarını düşününce gurur duyuyoruz. (V3,K)

Okulumuzda sınıf mevcutları az olduğu için zaten kolej gibiydi. Şimdi fiziksel görünüm olarak da öyle. Gurur duyuyoruz. (V5,K)

Okulumuz kolej gibi oldu. Çocuklarımız çok şanslı. (V6,E)
Çocuğumu bu okulda okutmaktan mutluyum ve gururluyum. (V7,E)

Okulun çocuklarıma sunduğu bu kaliteden dolayı benim de yüzüm gülüyor. Onlara karşı ben de görevimi yapmış gibi gururluyum. (V8,E)

Böyle küçük köy yerlerinde okul mahallenin her şeyidir. Okulumuzla ve yapılan yeniliklerle çok büyük gurur duyuyoruz. (V9,E)

Çocuğuma karşı güzel bir okul ortamı sunabilmenin mutluluğunu yaşıyorum. (V10,E)

Tablo 4.3.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%70), “Özgüven ve değerli hissetme” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulda çocuklar gibi ben de daha değerli hissediyorum artık. (V1,K)

Okula konfor geldi. Okulun değeri yükseldi. Biz velilerin de öğrenciler gibi okula karşı istek ve motivasyonu arttı. (V2,K)

Çocuklar konforlu bir ortamda daha özgüvenli, değerli hissederek yetişiyorlar. Biz de veliler olarak bunu hissediyoruz. Değer hep veriliyordu ama bunu hissettirmek de önemli. (V4,K)

Okulun her yeri konforlu bir alana dönüştü. Bu durum çocukların motivasyonunu, öğretmen ve velilerin özgüvenini artırıyor. Bize değer veriliyor çünkü. (V6,E)

Okulumuzun diğer okullardan bir eksiği olmadığı gibi daha da konforlu oldu. (V7,E)

Eskiden olmayan konfor çocuklara okulu sevdireyor. Biz veliler olarak bu durumdan mutluyuz ve çocuklar okullarını sevdiğçe özgüvenleri gelişiyor, motivasyonları yükseldi. Biz veliler de bu konuda daha değerli hissediyoruz. (V8,E)

İnsan kendine önem ve değer verildiğini hissedebiliyor. (V9,E)

Tablo 4.3.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%60), “İşlerin daha düzenli ve sistemli yürütülmesi” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulda işler yoluna girdi. (V1,K)

Okulda işler daha kurumsal yürütülüyor. Bunu görüyoruz. (V4,K)

Okulda işleyişe de yansıdı bu durum. Artık daha kurumsal bir ortam var en azından bizde öyle bir hissiyat oluşturuyor. (V5,K)

Profesyonellik görünür oldu. (V6,E)

Okulda işlerin daha yolunda ve sistemli bir şekilde yürüdüğünü görüyoruz. (V8,E)
Kurumsal ve düzenli bir işleyiş var. (V9,E)

Tablo 4.3.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%50), “Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış” ve “İstendik davranışlarda artış” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okul güzelleştikçe biz veliler olarak okulda bulunduğumuz zamanlarda daha güzel vakit geçiriyoruz. Etkinliklere katılmak konusunda daha gönüllüüz. (V1,K)

Okulda zaman geçirmek daha eğlenceli bir hale geldiği için bizler de öğretmen-veli –öğrenci her türlü işbirliğine daha isteyerek katılıyoruz. (V2,K)

Yapılacak her türlü etkinlikte yer almak konusunda daha istekli olduk. Velilerle ve öğretmenlerle okul bahçesinde geçirdiğimiz zamanlarda sosyalleşiyoruz. Çeşitli konularda fikir alışverişi ve işbirliği yapıyoruz. (V3,K)

Okul güzel bir ortama dönüştü. Okulda etkinliklere eskiden pek katılmazdım. Artık severek geliyorum. Burada vakit geçirecek her türlü etkinliğe varız. Okul köy için önemli bir sosyal ortam çünkü. (V6,E)

Öğretmen ve idaremizle her zaman iş birliğine varız. Okul için düzenlenecek her türlü etkinlikte biz de payımız olsun isteriz. (V8,E)

“İstendik davranışlarda artış” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Özellikle tuvalet kullanımı konusunda pek çok öğrenci olması gerektiği gibi davranmasını öğreniyor. (V1,K)

Temiz olunca kirletmemeye, yeni olunca eskitmemeye dikkat ediyorlar. Okula daha zamanında gelmeye, kendilerine ait dolapların anahtarlarını kaybetmemeye özen gösteriyorlar. (V3,K)

Tuvalet alışkanlıkları açısından öğrencilere çok olumlu davranışlar kazandırdı. (V4,K)

Çitler yapıldıktan sonra çocuklar usul öğürendi. Kapıdan girip, kapıdan çıkıyorlar. Köy halkı da öyle, artık eskisi gibi okula dalamıyorlar. Bunlar istemediğimiz davranışlardı. Şimdi ortadan kalktı. Çocuklar tuvaleti temiz kullanmaya özen gösteriyor. Kameralar olduğu için okulun her köşesinde özenli ve dikkatli davranıyorlar. (V5,K)

Kameralar öğrenciler kadar köy halkı için de okul sınırları içerisinde istenmiş davranışlar geliştirme yönünde önemli bir etken. Şahsi dolaplar çocuklarda aidiyet ve sahip çıkma duygusunu geliştirdi. Pencerelele yapılan demirler camdan atlamaları ortadan kaldırdı. Bahçe duvarına yapılan çitler, ön ve arka okul kapılarının kilitli tutulması okul giriş çıkışlarına bir düzen getirdi. Öğrenciler tuvaletleri kullanırken düzgün, temiz kullanmayı öğrendiler. (V9,E)

Tablo 4.3.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%40), “Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okula saygım arttı. Artık çocuklar da ‘bizim okulumuz’ diyebiliyorlar. (V1,K)

Okula saygı ve ait olma isteği artıyor. (V3,K)

Yapılan değişimler köy halkının gözünde okulu daha saygın hale getirdi. (V4,K)

Okula kurum olarak saygı arttı. Hatta öğretmenlere saygı bile arttı. (V8,E)

Tablo 4.3.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından yedinci sırada (%30), “İletişim sorunlarının azalması ve paydaşlar arası işbirliğinde artış” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Öğretmenler odası ve idare odası düzenli ve ciddiye alınca iletişim de ona göre daha düzeyli oluyor. (V1,K)

Eskiden öğretmenler odasına giren veliler ile öğretmenler arasında düzgün bir iletişim olamıyordu. Öğretmenler bu durumdan rahatsızdı. Müdür odasına gelen dalyordu. İstenmeyen diyaloglar yaşanabiliyordu. (V4,K)

Eskiden okul aile birliği başkanıydım ama müdür odasında bir çay bile içemezdim. Şimdi geldiğimde sıcak bir ortam buluyorum. Öğretmenler odası öğretmenlere karşı öğrenci ve velileri daha düzeyli davranmaya teşvik ediyor. İletişim eskisine göre düzey kazandı, daha olması gerektiği gibi öğretmenlerle de, okul idaresi ile de... (V6,E)

4.3.4. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Paydaşlar Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular

Fotoğraf 4.3.4.1. Bir Öğretmenler Günü Kutlaması

Fotoğraf 4.3.4.2. Okul Bahçesinde Dart

Fotoğraf 4.3.4.3. Okul Bahçesinde Survivor

Fotoğraf 4.3.4.4. Şeker Portakalı Etkinliği

Fotoğraf 4.3.4.5. Trafik Haftası Etkinliği

Fotoğraf 4.3.4.6. Dünya Kadınlar Günü Etkinliği

Fotoğraf 4.3.4.7. Okulun Arka Koridoru- Satranç Turnuvası Etkinlikleri

Fotoğraf 4.3.4.8. Okul Bahçesinde Bir Ders Etkinliği

Fotoğraf 4.3.4.9. Kardeş Okulumuz Kabataş Erkek Lisesi'nin Okulumuza Ziyareti

Fotoğraf 4.3.4.10. 23 Nisan Töreni 4/A, 2017

Fotoğraf 4.3.4.11. 23 Nisan Töreni 2/A, 2017

Fotoğraf 4.3.4.12. 23 Nisan Töreni 3/A, 2018

Fotoğraf 4.3.4.13. Okulun Halk Oyunları Ekibi

Fotoğraf 4.3.4.14. Törelere ve Kutlamalara Velilerin Yoğun Katılımı ve İlgi

Fotoğraf 4.3.4.15. Tören ve Kutlamalara Öğretmenlerin İstekli Katılımı ve İlgi, Bahçede Bir Öğretmenler Günü Etkinliği, 2018

Fotoğraf 4.3.4.16. Tören ve Kutlamalara Öğrencilerin İstekli Katılımı ve İlgişi, Bahçede Bir 10 Kasım Anma Töreni, 2018

Fotoğraf 4.3.4.17. Okul Sporları, Kız Hentbol İlçe 1.'liği, İl 3.'lüğü, 2018-2019

Fotoğraf 4.3.4.18. 6. Geleneksel Çocuk Oyunları, 2. Sınıflar İlçe 1.'liği, 2018-2019

Fotoğraf 4.3.4.19. Okul Sporları, FUTSAL Küçük Erkekler İlçe 1.'liği, 2017-2018

Fotoğraf 4.3.4.20. Okul Sporları, Hentbol Yıldız Kızlar İl İkinciliği, 2017-2018

Fotoğraf 4.3.4.21. Dünya Su Günü Kompozisyon Yarışması, İl ve Bölge Birinciliği 2016-2017

Fotoğraf 4.3.4.22. Makine Mühendisleri Odası Mucit Fikirler Yarışması, Antalya İl Birinciliği 2016-2017

8 25.05.2017

Hürriyet Akdeniz

Antalya

Fotoğraf 4.3.4.23. Temiz Okul, Sağlıklı Okul Projesi Kapsamında, 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılında Kazanılan Beyaz Bayrak Sertifikaları

4.4. Okulda Başka Ne Gibi Fiziksel İyileştirmelere İhtiyaç Bulunmaktadır? Alt Problemine İlişkin Elde Edilen Bulgular

4.4.1. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyaçlarının Neler Olabileceğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşme yapılan öğretmenlerin hepsi iki seneden daha uzun süredir okulda bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen öğretmenlerdir. Bu öğretmenlerin gelecekte okullarının daha ne gibi fiziksel iyileştirmelere gereksinim duyabileceğine yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.4.a’da görülmektedir.

Tablo 4.4.a. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceği ile İlgili Öğretmen Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Okulun Gelecekteki Fiziksel İyileştirme Gereksinimleri	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	F	%
Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak derslik sistemine geçilmesi					√	√	√			√	√	5	45.45
Konferans salonu yapılması	√	√	√	√						√		5	45.45
Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması	√							√	√	√	√	5	45.45
Spor salonu yapılması	√						√		√	√		4	36.36
Oyun ve hobi alanlarının artırılması				√				√	√		√	4	36.36
Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması							√	√				2	18.18
Okul kütüphanesi kurulması			√			√						2	18.18
Okul ihata duvarının resimlendirilmesi				√								1	9.09
Ayakkabısız girilen halı zeminli sınıflar yapılması							√					1	9.09
Okul bahçesine barkovizyon kurulması				√								1	9.09

Tablo 4.4.a, Öğretmenlerin okulun gelecekteki fiziksel iyileştirme gereksinimlerine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%45,45), “Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak derslik sistemine geçilmesi”, “Konferans salonu yapılması” ve “Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak derslik sistemine geçilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Aslında yeni sınıfları ve kısımları içinde topluca barındıran tek çatı altında toplayan yeni bir okul bile yapılabilir. Çünkü okulumuz her ne kadar fiziksel olarak iyileştirilip eskiye göre daha iyi bir konuma gelse de dağınık ve birbirine uzak sınıflar kontrolü zorlaştırdığı gibi riskleri de artırıyor. Ölü bölgeler ya da kör bölgeler oluşabiliyor. (Ö5,E)

Sınıflarda öğrencilerin U düzeninde oturmasının daha etkili olduğuna inanan bir öğretmen olarak ben kendi okulumda sınıftaki fiziksel darlık sebebiyle 6. Sınıflarda aldığım verimi (daha geniş bir sınıf), 5. Sınıflarda alamıyorum. Ortam fiziksel olarak beni sınırlandırıyor. Bu sebeple derslik sistemine geçilse, bir İngilizce sınıfım olsa çok daha etkili olurdu. Ayrıca, sınıfları daha geniş ve ferah olan okullar yapılması gerekir. Mesela ben kendi okulumda sınıftaki fiziksel darlık sebebiyle 6. Sınıflarda aldığım verimi (daha geniş bir sınıf), 5. Sınıflarda alamıyorum. Ortam fiziksel olarak beni sınırlandırıyor. (Ö6,E)

Bir okul bence tek çatı altında olmalı. Başka bir şeyi eksik olarak görmüyorum okulumuzda. Okulda bir resim odası, atölyesi, beden eğitimi odası, yabancı dil dersliği, müzik dersliği olmalı. (Ö7,E)

Gönül isterdi ki tüm birimlerimizle derli toplu olarak tek çatı altında olabilelim ama sanırım bu fiziki dokunuşlar yapmaktan daha ziyade okul yönetimini biraz aşan bir durum. Sınıflarımız fiziki olarak da daha büyük olmalı. Hatta derslik sisteminin olmasını, kendi matematik dersliğimin olmasını çok isterdim. (Ö10,K)

Bir fen öğretmeni olarak nasıl ki benim bir laboratuara ihtiyacım varsa, eminim ki diğer branşlardaki arkadaşların da kendi dersleri için ayrı dersliklere ihtiyacı vardır. Ama bunun için okulumuzda yeni bir binaya ihtiyaç var (Ö11,K)

“Konferans salonu yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulumuza bir gösteri salonu ya da konferans salonu yapılırsa iyi olur. (Ö2,K)

Başka bir şeyi eksik olarak görmüyorum okulumuzda. Ama buna ek, satranç odası, gerçek anlamda bir kütüphane, konferans salonu, zekâ oyunları odası, WC, hepsini içinde toplayan bir bina olsa daha iyi bir okul ortamı olur. (Ö3,K)

Keşke törenlerde, özellikle toplu oratoryo, korolarda vb. kullanılmak üzere öğrencilerin sıralanacağı basamaklı bir platform içeren bir kapalı salonumuz olsa. (Ö4,K)

Türkçe öğretmeni olarak etkinliklerimizi sergileyebileceğimiz bir konferans salonunun olmasını isterdim. (Ö5,E)

Bir okulun konferans salonu, spor salonu, laboratuvarları da olmalı. (Ö10,K)

“Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulun bahçesinin tamamen asfaltlanması yerine yaz-kış çim olarak kalacak şekilde olması gerekir bence. Bir çim alanın olması gereklidir diyorum yani. (Ö1,K)

Yaparak yaşayarak öğrenmeyi destekleyen daha fazla alanlara yer verilmeli. Okulda dış ortamdan soyutlanamayız sonuçta ve her yerin toprak olması taşınma yoluyla toprağı, çamuru sınıflara da getirir yani zemin kirliliğine sebep olur. Bu tip sebeplerle okul bahçesi engebesiz, çukursuz, düz, pürüzsüz bir asfalt olmalı, bunun yanında sınırlı bir toprak ya da çim alan da olmalı. (Ö8,K)

Okul bahçesinin hem asfalt ve düz bir zemini hem de öğrencilerin enerjilerini atıp, rahatlayacakları çim-toprak zemini bir arada barındırmasını isterim. (Ö9,K)

Okul zemininde çim ve toprak alanın yanı sıra belirli bir kısımda sportif etkinlikler ve aktiviteler için pürüzsüz, asfalt bir zeminden oluşmalı. Çim alanlar hobi bahçesi olarak da dizayn edilebilir. (Ö10,K)

Okulda bahçe zemini ilkokul öğrencileri için çim alan olmalıdır. Çünkü çok hareketliler. Çim alan olduğu takdirde yağmuru çekip, bahçenin ıslak kalmasını önleyecektir, koşarken düşüp yaralanmaları önleyecektir. (Ö11,K)

Tablo 4.4.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%36,36), “Spor salonu yapılması” ve “Oyun ve hobi alanlarının artırılması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Spor salonu yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bir spor salonuna ihtiyacımız var aslında. Beden eğitimi dersleri için bir oda, bir sınıf bile olsa ihtiyacımız var. Ama biliyorum ki fiziksel olarak yer sıkıntısı yaşıyoruz ve okulumuz buna müsait değil. (Ö1,K)

Yer sıkıntımızdan dolayı beden eğitimi odası olmalı diyeceğim ama aslında her okulun küçük de olsa bir spor salonuna ihtiyacı var. (Ö7,E)

Branşımızdan dolayı öncelikle bir beden eğitimi odası ya da spor odası olmasını isterim. Bu hem dağınıklığı azaltacak ve spor aktivitelerini artıracaktır. (Ö9,K)

Bir okulun konferans salonu gibi spor salonu da olmalı. (Ö10,K)

“Oyun ve hobi alanlarının artırılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Kum havuzu bence birinci sınıflar için gerekli ama fiziksel olarak alanımız, yerimiz kısıtlı biliyorum. Okulda akıl ve zekâ oyunları dersinin olabileceği bir sınıf, bir oda olsa çocukların serbest etkinlikler dersini burada geçirmeleri çok faydalı olur. (Ö4,K)

Her ne kadar riskleri olsa da öğrencilerin enerjilerini atması, toprağa değmesi için bir kum havuzu olmasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Hatta bu alanda uygulama mutfağı gibi, öğrencilerin önlükler, şapkalarla, yaparak yaşayarak öğrenme yoluyla minik aşçılar gibi bir şeyleri öğrenmesi çok daha etkili ve güzel olurdu. Her sınıfın ayrı bir alanı olan bir hobi sınıfı, hobi bahçesi olabilir. (Ö8,K)

Kum havuzu olursa hem beden derslerinde hem de okul öncesinde kullanışlı olacaktır. Her sınıfın kendi seçtiği bir bitkiyi yetiştirebileceği bir hobi bahçesine de alan ayrılabilir. Satranç odası, zekâ oyunları odası olsa güzel olur. (Ö9,K)

Minik çocuklar için minik bir oyun parkı, içinde kum havuzu olabilir. Çim alanlar hobi bahçesi olarak da dizayn edilebilir. Diğer yandan zemin asfaltlanarak bir kısmı düzleştirilebilirse Exo exo vb. güncel zekâ geliştiren oyunlarla bahçemizdeki sokak oyunları zenginleştirilebilir. (Ö11,K)

Tablo 4.4.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%18,18), “Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması” ve “Okul kütüphanesi kurulması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okula bisikletlerle gelen öğretmenler için okulda bisiklet park alanı olmasını isterim. Bisikletle gelen bir öğretmen olarak, hatta bir soyunma odası ve duşunma imkânlar dâhilinde olmasını isterim ve de öneririm. (Ö6,E)

Bisikletle gelenler için bisiklet park alanları olabilir. (Ö7,E)

“Okul kütüphanesi kurulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Gerçek anlamda bir kütüphane olsa daha iyi bir okul ortamı olur. (Ö3,K)

Okula yapılan kitaplık şimdilik ihtiyacı karşılıyor ve çok da güzel oldu. Ancak ileride okul tek çatı altında toplanacak olursa ve de öğrenci sayısı artarsa bir odasının kütüphane olması daha işlevsel ve güzel olur. (Ö6,E)

Tablo 4.4.a incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%9,09), “Okul ihata duvarının resimlendirilmesi”, “Ayakkabısız girilen halı zeminli sınıflar yapılması” ve “Okul bahçesine barkovizyon konulması” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Okul ihata duvarının resimlendirilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bir resim öğretmenimiz olsa, okul duvarlarını resimlerle süslese, okul daha renkli olsa görsellik daha iyi olabilir mesela. Gördük ki görsellik çok önemli... (Ö4,K)

“Ayakkabısız girilen halı zeminli sınıfların olması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Çocukların ayaklarını çıkarıp girebildikleri, halıya basabildikleri bir sınıf ortamı olabilse keşke... Ev duygusu, rahatlık hissi, samimiyet ve aidiyet katar. Bu hijyen açısından da onları daha özenli olmaya sevk eder. (Ö6,E)

“Okul bahçesine barkovizyon konulması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Bahçeye bir tane barkovizyon konulsa, slâytlar barkovizyondan gösterilse... Bu kadar şey yapıldıktan sonra çok da ütöpik bir fikir olmaz diye düşünüyorum. (Ö4,K)

4.4.2. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyaçlarının Neler Olabileceğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Görüşme yapılan öğrencilerin hepsi iki seneden daha uzun süredir okulda bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen öğrencilerdir. Bu öğrencilerin okullarının gelecekte fiziksel iyileştirme olarak daha nelere ihtiyacı olabileceğine yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.4.b’de görülmektedir.

Tablo 4.4.b. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceği ile İlgili Öğrenci Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Okulun Gelecekteki Fiziksel İyileştirme Gereksinimleri	ö1,K	ö2,K	ö3,K	ö4,K	ö5,K	ö6,E	ö7,E	ö8,E	ö9,E	ö10,E	F	%
Konferans salonu yapılması	√	√	√	√	√	√		√		√	8	80
Spor salonu yapılması				√	√	√	√	√	√	√	7	70
Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak sınıfların genişletilmesi		√	√	√	√		√		√	√	7	70
Laboratuvar yapılması			√	√	√	√			√	√	6	60
Okul kütüphanesi kurulması		√	√		√			√	√		5	50
Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması	√	√				√		√			4	40
Okul ihata duvarının resimlendirilmesi	√	√	√								3	30
Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması						√	√				2	20
Bahçeye havuz yapılması										√	1	10

Tablo 4.4.b, öğrencilerin okulun gelecekte daha ne gibi fiziksel İyileştirme ihtiyaçlarının olabileceğine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%80), “Konferans salonu yapılması” koduna ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulumuza konferans salonu yapılsa bütün özel günleri orada kutlardık. (ö1,K)

Okulumuzun konferans salonu yok. (ö2,K)

Konferans salonumuz olmadığı için çok sıcak ya da yağmurlu günlerde sıkıntı çekiyoruz. (ö3,K)

Okulumuza bir gösteri salonu ya da konferans salonu yapılsa iyi olur. (ö4,K)

Konferans salonu bizim okul için lüks gibi görünse de her okulda olmalı. (ö5,K)

Neden bizim okulumuzun bir konferans salonu yok? (ö6,E)

Konferans salonu yapılmalı. (ö8,E)

Etkinliklerimizi yapacağımız bir salona ihtiyacımız var. (ö10,E)

Tablo 4.2.e incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından ikinci sırada (%70), “Spor salonu yapılması” ve “Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak sınıfların genişletilmesi” kodları bulunmaktadır. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Spor salonu yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Ben okul takımında hentbol oynuyorum. Spor salonumuzun olmasını çok isterdim. (ö4,K)

Okul takımımız var ve ben de oynuyorum. Antrenmanlarımızı düzenli yapabileceğimiz kapalı ve donanımlı bir spor salonumuzun olmasını isterdim. (ö5,K)

Spor odamız yok. Spor salonumuz da yok. (ö6,E)

Beni babam hafta sonları futbol oynamam için kulübe götürüyor. Okulumuzda böyle bir imkân olmasını isterdim. (ö7,E)

Spor salonumuz olmalı bence. (ö8,E)

Okulumuzun spor salonu yok. (ö9,E)

Spor salonu...(ö10,E)

“Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak sınıfların genişletilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

“Sınıfların daha geniş olması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Sınıflarımız çok dar. Yeni bir arkadaşımız gelse sıkışmak zorunda kalırız. (ö2,K)

Okulumuzda 3 farklı bina var. Sınıflarımız, öğretmenler odası, müdür odası, tuvaletler hepsi farklı yerlerde. İleride yeni bir okul yapılırsa hepsi aynı binada olmalı bence. (ö3,K)

Sınıflar dar. (ö4,K)

Özellikle bizim sınıfımız çok küçük. Biz bile zor sığıyoruz. Tahta ile en öndeki sıra arasında bir metre mesafe bile yok. Öğretmen neredeyse tahtaya bitişik oturuyor. İleride bunun daha büyük sıkıntı olacağını düşünüyorum. (ö5,K)

Sınıflarımız yeterince geniş olmadığı için rahat hareket etmekte zorlanıyoruz. (ö7,E)

Gelecekte bu okulun ve sınıflarının genişletilmesi gerekir... (ö9,E)

Sekizinci sınıfların genişletilmesi en önemli şey bence... Şu an sınıfımıza yeni bir öğrenci gelse öğretmen masasına oturması gerekir. Diğer sınıflar da dar ama hiçbiri bizimki kadar değil. Zaten hiçbir sınıfın büyüklüğü diğeri ile aynı değil. Bizim okulumuz küçük olduğu için çok fark etmiyor ama tek binada toplanabilir. (ö10,E)

Tablo 4.4.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%60), “Laboratuar yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulumuza laboratuar yapılsın. (ö3,K)

Sınıflarımız dar olduğu için sınıf içinde deney yapmak tehlikeli oluyor. Laboratuarımız olsa böyle olmaz. (ö4,K)

Fen derslerinde laboratuar ihtiyacımız var. Hatta bu İngilizce derslerinde dil laboratuvarı, bilgisayar derslerinde bilgisayar laboratuvarı bile olabilir. (ö5,K)

Öğretmenimiz bize sınıfta deney yaparken laboratuarımız olsa orada yapardık diyor hep. Ama maalesef... (ö6,E)

Okulumuzda yer olmadığı için laboratuarımız yok. İleride ihtiyaç olur. (ö9,E)

Sınıflarda idare ediyoruz, hatta bazen fen öğretmenimizle bahçede deneyler yapıyoruz. İngilizce öğretmenimiz dil laboratuarımız olsa eminim çok daha farklı şeyler yapardı. Bir şeyi ortamında öğrenmek daha iyi olur bence. (ö10,E)

Tablo 4.4.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%50), “Okul kütüphanesi kurulması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okul kitaplığımız çok güzel ama yer olsa kütüphanemiz olsun isterdim. (ö2,K)

Okulumuzda yer olmadığı için olmayan bir kütüphane...(ö3,K)

Evet, elimizdeki şartlarla yapılabilecek olan en iyisi yapıldı belki de yani okul kitaplığından bahsediyorum ama kütüphane ayrı bir olay bence. (ö5,K)

Kütüphane olsa orada kitap okumak isterdim... (ö8,E)

Boş derslerde ya da teneffüslerde gideceğimiz bir kütüphane. (ö9,E)

Tablo 4.4.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından beşinci sırada (%40), “Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması” kodu bulunmaktadır.

Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Bahçemizde çimler daha çok olsa... Hatta sınıfların güzel günlerde üzerinde ders ya da etkinlik yapabileceği, sınıf piknikleri yapabileceğimiz çimenler olsa. (ö1,K)

Sınıf çiçeklikleri kurabiliriz. Her sınıfın bir bitki yetiştirebileceği bir hobi bahçesi de olabilir. Yere farklı oyunlar çizebiliriz. (ö2,K)

Futbol oynamak için çim bir alan olmasını isterdim. Çim bir futbol sahası. (ö6,E)

Her kesin değişik hobileri var. Bunun için çim bir alan üzerinde alanlar ayrılırsa her kes hobisini orada yapabilir... (ö8,E)

Tablo 4.4.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%30), “Okul ihata duvarlarının resimlendirilmesi” kodu bulunmaktadır.

Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Bahçemizin duvarlarına renkli resimler çizebiliriz. (ö1,K)

Duvarlarımızı resimlerle boyamak. (ö2,K)

Okulun dış duvarlarına ve de bahçenin iç duvarlarına resimler çizilmesi. (ö3,K)

Tablo 4.4.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından yedinci sırada (%20), “Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Benim gibi okula bisikletle gelenler için bisiklet otoparkı gerekiyor. Bazen okula bisikletle gelen öğretmenlerimiz de oluyor. (ö6,E)

Bisikletlerimizi kilitleyip bırakabileceğimiz bir otopark olsa daha iyi olur. (ö7,E)

Tablo 4.4.b incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından sekizinci sırada (%10), “ Bahçeye havuz yapılması ” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Olmaz biliyorum ama okul bahçesine havuz yapılması. (ö10,E)

4.4.3. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyaçlarının Neler Olabileceğine İlişkin Veli Görüşleri

Görüşme yapılan velilerin hepsi iki seneden daha uzun süredir okulda öğrencisi bulunan ve okuldaki değişimin öncesini bilen velilerdir. Bu velilerin okullarının gelecekte fiziksel iyileştirme olarak daha nelere ihtiyacı olabileceğine yönelik görüşleri, frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.4.c’de görülmektedir.

Tablo 4.4.c. Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceği ile İlgili Veli Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Okulun Gelecekteki Fiziksel İyileştirme Gereksinimleri	V1,K	V2,K	V3,K	V4,K	V5,K	V6,E	V7,E	V8,E	V9,E	V10,E	F	%
Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak sınıfların genişletilmesi	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100
Konferans salonu yapılması	√	√		√	√	√			√		8	80
Velilere bekleme ve görüşme odası yapılması	√	√			√	√		√	√	√	7	70
Spor salonu yapılması						√	√	√	√	√	5	50
Kantin yapılması	√				√	√				√	4	40
Okul ihata duvarının resimlendirilmesi	√	√									2	20
Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması						√					1	10

Tablo 4.4.c, velilerin okulun gelecekte daha ne gibi fiziksel iyileştirmelere ihtiyaç duyabileceğine ilişkin görüşlerini yansıtan kodları göstermektedir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, bunlar arasında en yüksek frekans (%100), “Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak sınıfların genişletilmesi” ve “Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması” kodlarına ilişkin olarak elde edilmiştir. Katılımcıların bu kodlara ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

“Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak sınıfların genişletilmesi” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Tüm sınıfların aynı binada olması gerek. Tuvaletler de dışarıda olmamalı. (V1,K)

Sınıflar bir binada, tuvaletler başka bir yerde, müdür odası başka yerde olmamalı. Yeni bir bina yapılmalı ve okulumuz içinde toplanmalı. Sınıflar genişletilmeli. (V2,K)

Okul binamız yeniden yapılırsa tüm sınıflar içinde olur. Bu şekilde ilkokulların koridorları yok mesela. Yani tüm birimleri altında toplayan bir okula ihtiyaç var. Dar sınıflara bir çözüm bulunmalı. (V3,K)

Sınıflar dağınık olmamalı. Tek binada olmalı. Sınıflar büyütülmeli. (V4,K)

Okulumuz eski olduğu ve ihtiyaç doğdukça eklenerek büyütüldüğü için biraz düzensiz. Yeni bir bina yapılması ve güzelce tüm okul birimlerinin içinde olması gerekir. Bazı sınıflarda hareket alanları çok kısıtlı. Hiçbir sınıf aynı büyüklükte değil. Bu sorun çözülmeli. (V5,K)

Okulun düzensiz bir fiziki yapısı var. Ne kadar iyileştirmelerle büyük fark yaratılsa da ilerleyen zamanda tek çatı altında toplanması ihtiyaç olacaktır. Sınıflar dar maalesef. Beşinci sınıflarda bir öğrenci gelse yer yok. Sekizinci sınıflar dersin tahtaya bir metre mesafede oturuyor öndeki öğrenci. (V6,E)

Tüm sınıfların içinde olduğu, büyük sınıfları olan bir bina yapılması lazım... (V7,E)

Bazı sınıfların kapısı direk bahçeye açılıyor. Okulun yapısı 60 yıl önceden kalma, eski tip. Modern, tüm sınıfları içine alan yeni tip bir okul yapılsın artık. (V8,E)

Tek bir bina yapılabilir. Bazı sınıflar daha geniş olmalı. (V9,E)

Sınıfları içine alan 2 katlı tek bir bina yapılmalı. Sınıfların büyüklükleri standart yapılmamış. Büyütülmeli ve aynı standartta olmalı. (V10,E)

“Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması” koduna ilişkin görüşler aşağıdaki gibidir.

Okulda bahçesinin toprak olması çamuru sınıflara da getirirse de küçük öğrencilerin oynayacakları çim-toprak küçük bir alan da olmalı. Anasınıfı ve ilkokul çocukları

için çocuk bahçesi yapılabilir. Ama ortaokullarla iç içe olduğumuz için bu büyük bir sorun da olabilir (V1,K)

*İlkokul ve anasınıfları için çim zemin olmalı. Çocuk bahçesi yapılması... (V2,K)
Bozuk bahçe zemini asfaltlanmalı. Bir kısmı çim olmalı, çocuk bahçesi olmalı. (V3,K)*

Bahçe zemini dümdüz asfaltlanmalı. (V4,K)

Sınıfların temiz kalabilmesi için bahçe zemini asfalt olmalı. (V5,K)

Oyunlar çizilmesi için bir kısmı asfaltlanmalı, bir kısmı çim alan yapılmalı. (V6,E)

Sınıflar çok batıyor. Tuvaletler dışarıda olduğundan yağmurlu havalarda çok çamur oluyor. Okulda hem asfalt hem çim alan olmalı. (V7,E)

Zeminde çim alanlar da olmalı. Çocuk bahçesi yapılabilir. (V8,E)

Bahçemiz yeniden asfaltlansın. (V9,E)

Bahçe pürüzsüz bir asfalt olmalı. (V10,E)

Tablo 4.4.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından üçüncü sırada (%80), “Konferans salonu yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Bir okulun konferans salonu olmalı. (V1,K)

Konferans salonu büyük bir eksik... (V2,K)

Okulumuza bir gösteri salonu ya da konferans salonu yapılırsa iyi olur. (V4,K)

Keşke törenlerde kullanılmak üzere velilerin sıra sıra oturacağı ve çocuklarını izleyebileceği bir kapalı salonumuz olsa. (V5,K)

Çocuklarımızı oturup izleyebileceğimiz bir konferans salonu olmasını isterim. (V6,E)

Kapalı bir konferans salonu ihtiyaç... (V7,E)

Okulumuzun konferans salonu yok. (V8,E)

Konferans salonu... (V9,E)

Tablo 4.4.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dördüncü sırada (%70), “Velilere bekleme ve görüşme odası yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Velilerle görüşmek için bir oda yapılmalı. Kötü havalarda bahçede kalıyoruz. Öğretmenlerle ayaküstü görüşebiliyoruz. (V1,K)

Veli öğretmen görüşmeleri için bir oda olmasını isterdim. (V2,K)

Veli- öğretmen görüşmeleri sonuçta özeldir. Bunun için küçük bir veli görüşme odası olabilir. (V5,K)

Öğretmenleri odasında rahatsız etmek on dakikalık teneffüslerde diğer öğretmenler tarafından hoş karşılanmıyor. Bunun için bir veli görüşme odası olsa ve öğretmenle orada görüşsek, diğerlerini rahatsız etmesek çok iyi olur. (V6,E)

Veliler için bekleme salonu yapılabilir. (V8,E)

Öğretmenlerle özel görüşmek için bir veli odası yapılsın. (V9,E)

Veli bekleme odası ve görüşme salonu olabilir. (V10,E)

Tablo 4.4.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından altıncı sırada (%50), “Spor salonu yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Bir spor salonuna ihtiyacımız var. (V6,E)

Okulun hem beden eğitimi odasına hem de küçük de olsa bir spor salonuna ihtiyacı var. (V7,E)

Çocuklar köy yerinde spora zaman bulabiliyorlar. Spor salonu yapılsa... (V8,E)

Bir okulun konferans salonu gibi spor salonu da olmalı. (V9,E)

Okulumuzun spor salonu ihtiyacı doğacaktır. (V10,E)

Tablo 4.4.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından yedinci sırada (%40), “Kantin yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulumuzda kantin olsa çocuklar öğlenleri eve gelmezdi. (V1,K)

Okulumuza kantin yapılabilir. (V5,K)

Okulumuza kantin yapılması evi uzak olan çocuklar için iyi olur. (V6,E)

İleride okul büyürse kantin ihtiyaç olabilir. (V10,E)

Tablo 4.4.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından sekizinci sırada (%20), “Okul ihata duvarının resimlendirilmesi” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okulun duvarları baştan sona rengârenk manzara resimleri ile boyanabilir. (V1,K)

Okul duvarlarına güzel ve canlı renkte resimler çizilmesi duvarların eski görünümünü örtecektir. (V2,K)

Tablo 4.4.c incelendiğinde görüleceği gibi, frekans yüksekliği bakımından dokuzuncu sırada (%10), “Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması” kodu bulunmaktadır. Katılımcıların bu koda ilişkin görüşleri aşağıda kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Okula bisikletle gelen öğrenciler ve öğretmenler için ayrı bir bisiklet otoparkı oluşturulması. (V6,E)

V. BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına dayalı olarak elde edilen sonuçlar sunulmuş ve bulgular ilgili alan yazında ulaşılabilen araştırmalarla karşılaştırılarak tartışılmıştır. Son olarak uygulamaya ve gelecekteki araştırmalara yönelik olarak bulgular doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma, Antalya ili Aksu ilçesindeki bir ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenler, o okulda öğrenim gören öğrenciler ve öğrenci velileri ile gerçekleştirilmiştir. Paydaşlar olarak araştırma kapsamına alınan öğretmen, öğrenci ve velilerin okul yönetimi tarafından planlanan ve hayata geçirilen fiziksel iyileştirmelerin etkileri konusunda görüşlerinin belirlendiği nitel desende yürütülen bir araştırmadır. Bu araştırma bir okulda fiilen yapılmış olan fiziksel iyileştirmelere odaklandığı için, elde edilen sonuçların diğer okul yöneticilerine de esin kaynağı olması beklenebilir.

5.1.1. Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumunun Nasıl Olduğuna İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

5.1.1.1. Öğretmenlerin İki Yıl Önce Okullarını Nasıl Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Öğretmenlerin görüşlerine göre, iki yıl önce okul:

- Kontrolsüz ve tehlikeye açık,
- Hijyenik olmayan,
- Soğuk ve estetikten uzak,
- Eski ve bakımsız,
- Düzensiz ve konforsuz,
- Kurumsallıktan uzak,
- Sıraları öğrencilerin fiziksel gelişimine uygunsuz,
- Moral bozucu,
- Tuvalet ve lavaboları öğrencilerin fiziksel gelişimine uygunsuz bir yerdi.

Bu sonuçlara göre, öğretmenlerin okulu en yetersiz buldukları alan güvenlik olmuştur. Bunu, özellikle girilemeyecek kadar kötü durumda olan tuvaletlerin pis ve kirli olmasının yarattığı okulun hijyenik olmaması durumu izlemektedir. Hatta çok zor durumda kalmadan tuvaletlerin kullanılmadığı ifade edilmiştir. Okulun soğuk ve estetikten uzak, eski ve bakımsız bir görünümde algılanmasının nedeni, iki yıl önce haliyle öğretmenlere sıcak gelen bir iş ortamı olmamasıydı. Öğretmenler ayrıca, öğretmenler odasında onlara sunulan eski ve köhne ortam nedeniyle okulu düzensiz ve konforsuz bulmuş olabilirler. Çünkü 10 dakikalık tenefüslerde ve bir saatlik öğlen arası zamanlarda düzenli bir ortamda rahat etmek ve dinlenmek isteyen öğretmenler bu imkâna sahip değillerdi.

Okulun iki yıl öncesinde kurumsallıktan uzak bir imaja sahip olduğu bulgusunun da şu nedenlerden kaynaklandığı sonucuna varılabilir: Okul girişindeki eski, düzensiz ve tehlikeli merdivenler; yukarıdaki boşluktan bu merdivenlerin altına düşen kuş ölüleri; yönetim odaları ile öğretmenler odasındaki köhnelik ve düzensizlik; okulun sınırlarının belirli olmayışından kaynaklı her önüne gelenin elini kolunu sallayarak okulu geçiş yolu olarak kullanması; olması gerektiği gibi bir okul girişinin, okul çalışanlarını gösteren bir personel panosunun, Atatürk köşesinin olmayışı. Bu ve bunun gibi nedenlerle öğretmenlerin kurumsallıktan uzak olarak değerlendirdikleri okul bir anlamda kimliksiz olarak nitelenmiştir.

Okuldaki sıralar, daha önce öğrencilerin fiziksel gelişimine uygun ve standart olmadığı için eleştirilmiştir. İlkokul ve ortaokulu bir arada barındıran okulda eski sıralar sürekli çocuklar arasında değiştirilmekte ve sınıflarda sıralar karışmaktadır. Küçük sınıflardaki öğrenciler, fiziksel gelişimlerine uygun olmayan büyük sıralarda ve yine aynı şekilde büyük sınıflardaki öğrenciler de onlara küçük gelen dar sıralarda oturmak zorunda kalmaktadırlar. Fiziksel gelişimlerine uygun olmayan sıralar, öğrencilerin derse yoğunlaşmasını engellediği gibi, yanlış ve rahatsız oturuş pozisyonları ile omurga sorunları yaşamalarına da yol açabilir.

Önceki haliyle okul, öğretmenler tarafından moral bozucu olarak algılanmıştır. Öğretmenler enerji düşürücü, motivasyon kırıcı, stres yaratıcı gibi ifadelerle okulun bu haliyle moral bozucu olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlere metafor sorusu sorulmamasına rağmen okulu iki yıl önceki haliyle “terk edilmiş bir kuş yuvası” gibi gördüklerini ifade edenler olmuştur. Bunda muhtemelen küçük ve kutu gibi ayrı üç binadan oluşan eski okul yapısının ve ana bina girişindeki merdiven altına düşen kuş ölülerinin de bir etkisi olduğu düşünülmektedir. Yine bir öğretmen

okulun eski haliyle yorucu ve zorluklarla bir yer olduğunu ve bunun da moral bozucu olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenin ifadesinden çıkan sonuca göre okulun etrafının çitlerle çevrili olmaması nedeniyle okula giren çıkan belli değildir. Çocukların sürekli okuldan kaçma ve yüksek arka duvardan düşme riski vardır. Bu durum sorumluluk altında olan öğretmeni özellikle nöbetlerde strese sokmakta, nöbetlerin yorucu geçmesine sebep olmakta ve okulu onun için zorluklarla dolu bir yer haline getirmektedir.

Tuvaletler ve lavabolar da öğrencilerin fiziksel gelişimine uygun ve standart olmadığı için eleştirilmiştir. Bu durum 6-14 yaş grubunu bir arada barındıran bu okulda öğrencilerin tuvalet ve temizlik alışkanlığı kazanmalarını da oldukça olumsuz yönde etkilemiştir. Tuvaleti kullandıktan sonra lavabo kendisine yüksek gelen ilkokul öğrencileri ellerini yıkamadan ayrılmışlardır. Çünkü lavabolara yetişmekte zorlanmışlardır ve zaten tuvaletlerde temizlik için kullanacakları sabun, kâğıt havlu ve tuvalet kâğıdını bulamamışlardır.

5.1.1.2. Öğretmenlerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenler okullarının herhangi bir fiziksel iyileştirme yapılmadan, iki yıl öncesindeki durumundan nasıl etkilendiklerine ilişkin görüşlerini:

- Risk kaygısı,
- Bir an önce okuldan ayrılma isteği,
- Moral düşüklüğü ve verimsizlik duygusu,
- Nöbetlerde zorluk yaşama,
- İğrenme ve tikslenme duygusu,
- Aidiyet hissetmeme olarak sıralamışlardır.

On bir öğretmenden dokuzu, fiziki iyileştirmeler yapılmadan önceki haliyle okulda bulunduğu süreç içinde risk kaygısı ile rahatsızlık duyduğunu belirtmiştir. Çit olmadığı için öğrencilerin arka bahçe duvarından düşme riski, okula dışarıdan yabancıların dalma riski, demirsiz arka pencerelerden öğrencilerin atlama ve düşme riski, kaygan zeminlerde öğrencilerin kayıp düşme riski, pis tuvaletlerden hastalık kapma riski bunlardan bazılarıdır. Bu sonuç, öğretimin gerçekleştiği okul binasının fiziksel kalitesinin öğretmenlerin öğretme yeteneklerini, morallerini, öğretmenlerin

sağlık ve güvenliğini etkileyebileceğini, bina eksikliklerinin, öğretme ve öğrenmenin kalitesini bozacağını, personelin ve öğrencilerin sağlık ve güvenlik sorunlarına katkıda bulacağını kabul eden Ronald ve Leigh'in (2012) görüşü ile örtüşmektedir.

On bir öğretmenden sekizi, yapılan iyileştirmelerden önceki haliyle okuldan bir an önce ayrılma isteği içinde olduklarını ifade etmiştir. Çünkü okul onlara konforlu bir ortam sunmamaktadır. Hatta zorluklarla dolu ve kirli algılanan bir yer olduğu için bir an önce işi biten öğretmen bu ortamdan ayrılmak istemektedir. Bu sonuç, bina koşulları aynı zamanda öğretmenlerin meslekleri ile ilgili memnuniyetlerini doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebilir. Ronald ve Leigh, (2012) de bu gibi durumların, öğretmenlerin sınıflarının durumu hakkındaki tutumlarından, sınıflarının kendilerini nasıl hissettirdiği konusundaki tutumlarından veya öğrencinin sınıf ortamında öğrenme yeteneği hakkındaki tutumlarından kaynaklanabileceğini belirtmişlerdir.

Okulun iki yıl önceki hali on bir öğretmenden yedisinin moral düşüklüğü ve verimsizlik duygusu hissetmesine neden olmuştur. Bu duyguyu hissetmeye etken, bir önceki maddede bahsedilen ve okuldan bir an önce ayrılma isteğinin altında yatan sonuçlar ile paraleldir. Buna ek olarak öğretmen kendini böyle bir ortamda değersiz gördüğü için moralsizlik yaşamaktadır. Aynı durum öğrencilerde de görülünce öğretmen dersi ne kadar iyi anlatırsa anlatsın verimsizlik duygusuna kapılmaktadır. Bu sonuç, Morris'in (2003) çalışmasındaki öğretmenlerin işyeri ortamı hakkındaki memnuniyeti, öğrencilere eğitim verme becerilerini etkiler. Bakım ve tasarım sorunları nedeniyle ortaya çıkan kötü koşullar, öğretmenler açısından ciddi sıkıntılara neden olmaktadır ve meslekleri için sahip oldukları bağlılık ve coşkuyu olumsuz yönde etkilemektedir ve dolayısıyla öğrencilerin başarısını da olumsuz etkilemektedir sonucuyla örtüşmektedir.

On bir öğretmenden altısı iki yıl önceki haliyle okulda nöbetlerde zorluk yaşadığını ifade etmiştir. Sınırları belirsiz ve kontrolsüz bir ortamda öğrencileri idare etmenin çok zor olduğunu, başlarına her hangi bir şey gelmesi durumunda nöbetçi öğretmen olarak altında buldukları sorumluluğun çok ağır olduğunu ve bu duygularla nöbetlerde zorluk yaşanmasının kaçınılmaz olduğunu dile getirmişlerdir.

On bir öğretmenden dördü iğrenme ve tikslenme duygusu içinde olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin bu duyguyu hissetmesinde en önemli etken girilmeyecek durumda olan tuvaletlerdir. Ayrıca eski ve köhne öğretmenler odası ortamı, okul

girişinin, duvarların, sınıflardaki yıllanmış sıraların kirliliği de öğretmenlerde öğrenme ve tikslenme duygusu yaratmaktadır.

On bir öğretmenden ikisi işe gelip giderken duygusuzluk hissi içinde olduğunu, aidiyet hissetmediğini belirtmiştir. Bu görüşler ışığında; okuldaki fiziki ortamın, şartlarının öğretmenlerin iş ortamı olan okula duydukları aidiyet duygusunda da etkili olduğu söylenebilir. Bu sonuç, Ronald ve Leigh'in (2012) okulun fiziki koşullarının öğretmenlerin ve personelin tutumlarıyla doğrudan ilişkili olabileceği, okul ve sınıflarda öğrenci nüfusunun ihtiyacını karşılayacak yeterli alanın ve gerekli donanımın mevcut ve iyi durumda olmasının okulun tutumunu da genellikle olumlu etkileyeceği bulgularıyla örtüşmektedir.

5.1.1.3. Öğrencilerin İki Yıl Önce Okullarını Nasıl Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Öğrencilerin görüşlerine göre, iki yıl önce okul:

- Eski ve bakımsız,
- Güvensiz ve tehlikeye açık,
- Hijyenik olmayan,
- Soğuk ve estetikten uzak,
- Düzensiz ve konforsuz,
- Sıraları rahatsız ve kullanışsız,
- Tuvalet ve lavaboları öğrenci gelişimine uygunsuz,
- Moral bozucu,
- Kurumsallıktan uzak bir yerdi.

On öğrencinin tamamı iki yıl önceki haliyle okulu eski ve bakımsız bulduklarını ve yine aynı ölçüde güvensiz ve tehlikeye açık gördüklerini ilk sırada belirtmişlerdir. Bu durum öğrenciler için öncelikle ya da en çok okulun görselliğinin ön planda olduğunu göstermektedir. Öğrenciler eski ve bakımsız bir okul istememektedirler. Yine tamamının önceki haliyle okulu güvensiz ve tehlikeye açık bulduklarını ifade etmesi, güvenliğin de öğrenciler için en az görsellik kadar önemli ve dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrenciler okullarının fiziksel olarak dış görünümüyle güzel ve aynı zamanda güvenli bir yer olmasını talep etmektedirler. Öğrencilere göre eski ve bakımsız bir okul güvensiz ve tehlikelere açıktır. Odacı ve

Uludağ (2002) da fiziksel çevrenin öğrenci üzerinde önemli psikolojik etkilerinin olduğu, fiziksel çevrenin öğrenmeyi ya cesaretlendirecek artıracığı ya da cesaret kırarak önleyeceği yönünde görüş belirtmişlerdir.

İkinci sırada yer alan ve on öğrenciden sekizinin belirttiği üzere ‘‘hijyenik değildi’’ ifadesinin özellikle girilmeyecek kadar kötü durumda olan tuvaletlerin önceki kirli ve eski durumundan kaynaklı olduğu anlaşılmıştır. Çok zor durumda kalmadan tuvaletleri kullanmayan öğrenciler, tuvaletleri bu halde olan bir okulun diğer yerlerinin de eski ve bakımsız olduğu için pis ve kirli olduğu algısına kapılmıştır.

On öğrenciden yedisinin ifadesiyle ‘soğuk ve estetikten uzak’ ve ‘düzensiz ve konforsuz’ bulguları üçüncü sırada yer alarak, öğrencilerin gözünde iki yıl önce okulun pek de sıcak ve konforlu bir ortam olmadığı sonucuna varılmaktadır. Özellikle renkleri daha doğrusu renksizliği ile çocuklar okullarını iki yıl önceki haliyle soğuk bulduklarını, okulun ve sınıfların hiç estetik bir yanı olmadığını hatta son derece özensiz bir ortam olduğunu ifade etmişlerdir. Zaten dar olan sınıflarında eski ve dökük bir sınıf donanımı, fiziksel gelişimlerine uymayan sıralar, askılık ve kişisel dolapları olmadığı için ortada kalan kişisel eşyalar derken böyle bir ortamda düzen ve konfor da sağlanamamaktadır. Bu sonuç Arslan’ın (2014) sınıf içi tasarıma yönelik düzenlemeler yaparken birbirleri ile uyumlu nesnelere kullanarak, nesnelere konumlandırırken rahatsız etmeyecek boyutta simetriyi gözeterek sınıf ortamlarını özenle oluşturmanın, öğretmen ve öğrenci üzerinde olumlu psikolojik etkiler bırakacağı görüşüyle örtüşmektedir. Arslan (2014), kullanılan renklerin, aydınlatmanın, ortamdaki araç-gereçlerin uyum ve konumunun, amaca göre tercih edilen oturma düzenleri ve buna benzer şeylerin de dikkatlice şekillendirilmesinin sınıfın estetik görünümü ile ilişkili olarak ilk anda göze çarpacak unsurlar olduğunu ayrıca vurgulamıştır.

On öğrenciden altısı, iki yıl önce sınıflarındaki sıraların fiziksel gelişimlerine uygun sıralar olmadığını, bu yüzden rahat oturamadıklarını, ayrıca sıraların çoğunun alt gözü olmadığı için çanta, defter, kitap gibi malzemelerinin yerlerde süründüğünü belirtmişlerdir. Bu haliyle sıraları rahatsız ve kullanışsız olan öğrencilerin derslerde konforsuz bir 40 dakika geçirmektedirler. Ayrıca sık sık aralarında sıra kavgaları çıkmaktadır. Surlu ve Güler (2002) sınıflarda öğrenci sıralarının standart olması gereken boyutlarını; oturma derinliği öğrenci boyunun 1/5’i, oturma yüksekliği öğrenci boyunun 2/7’si, dayanma uzaklığı öğrenci boyunun 1/5’i olacak şekilde

belirtmişlerdir ve bu araştırmanın yürütüldüğü okulda önceki sıra boyutları bu standartlara uymayan, başka okullardan toplanmış eski sıralar olduğu için bu veriler öğrencilerin ifadelerini doğrulamaktadır.

On öğrenciden beşi, iki yıl önce tuvaletlerdeki lavaboların da fiziksel gelişimlerine uygun ve standart olmadığını belirtmişlerdir. Küçük sınıflar için bu durum oldukça sıkıntı yaratmaktadır.

On öğrenciden üçü, iki yıl önceki haliyle okulun atmosferinin enerji düşürücü, motivasyon kırıcı olduğunu, bu haliyle öğrenciyi strese soktuğunu ve hatta itici geldiğini ifade etmişlerdir. Görülüyor ki okuldaki eskilik ve renksizlik öğrencilerin psikolojisine de olumsuz yansımıştır.

On öğrenciden ikisi, iki yıl önceki haliyle okulu kurumsallıktan uzak ve kimliksiz bulduklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin okulu bu şekilde değerlendirmesine sebep olan faktörler, öğretmenlerin de okulu aynı şekilde kurumsallıktan uzak ve kimliksiz olarak görmesine sebep olan faktörlerle hemen hemen aynıdır. Okul girişindeki eski, düzensiz ve tehlikeli merdivenler, yukarıdaki boşluktan bu merdivenlerin altına düşen kuş ölüleri, idari odalar ve öğretmenler odasındaki köhnelik ve düzensizlik, okulun sınırlarının belirli olmayışından kaynaklı her önüne gelenin elini kolunu sallayarak okulu geçiş yolu olarak kullanması, olması gerektiği gibi bir okul girişinin, Atatürk köşesinin olmayışı bunlardan sadece bir kaçıdır.

5.1.1.4. Öğrencilerin Okullarının İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Araştırma sonuçlarına göre; öğrenciler okullarının, herhangi bir fiziksel iyileştirme yapılmadan, iki yıl öncesindeki durumundan nasıl etkilendiklerine ilişkin görüşlerini:

- Risk kaygısı,
- İğrenme ve tikslenme duygusu,
- Daha iyi imkânlarla sahip okullara özenme,
- Okulda bulunma ve okuldaki etkinliklere katılma isteksizliği,
- Değersizlik duygusu, mutsuzluk,
- Aidiyet hissetmeme olarak sıralamışlardır.

On öğrencinin tamamı fiziki iyileştirmeler yapılmadan önceki haliyle okulun barındırdığı riskler yüzünden tedirginlik duyduğunu ifade etmektedir. Okulun yüksek ve çit olmadığı için korunaksız arka duvarı, okula dışarıdan girip çıkan ve okulu geçiş yolu olarak kullanan yabancılar, demirsiz arka pencereler, dolap olmadığı için ortada kalan eşyaları, kaygan zeminler, pis tuvaletler risk olarak gördükleri unsurlardan bazılarıdır. Oysa ki; Demirel (2005) ve Sönmez (2005)'e göre öğrenciler temel, bireysel ve psikolojik gereksinmelerinin karşılandığı, kendilerini güvende ve rahat hissettikleri öğretim ortamlarında etkili öğrenirler.

On öğrenciden sekizi, yapılan iyileştirmelerden önceki haliyle okuldaki tuvaletlerden iğrendiğini ve tiksindiğini söylemiştir. Bazı arkadaşlarının tuvaletlerden dolayı hastalandığını söyleyen öğrencilerin kendileri de bu durumdan son derece rahatsızdı. Hasta oldukları zaman ailelerin de akıllarına gelen ilk ihtimal okul tuvaletinden mikrop kapmış olabilecekleri yönünde oluyordu. Bu sonuç, Herzberg'in Çift Etmen Kuramı'nda ifade ettiği gibi hijyen etkenlerin yokluğu motivasyonu düşürürken varlığı motivasyonu artırmayabilmektedir ancak insanlar olumsuz koşulların sonucundan olumsuz olarak etkilenmektedirler bulgusuyla örtüşmektedir. Çınar (2014) da temizliğin her öğrenci için önemli ve öncelikli olmakla birlikte aynı ortamda bulunduğu arkadaşları içinde önemli bir hijyen etkeni olarak öğrencilerin motivasyonlarını etkilediğini kabul etmektedir. Çünkü temiz olunmayan bir ortam ve öğrenci, diğerlerinin motivasyonunu olumsuz yönde etkileyebilir.

On öğrenciden yedisi, iki yıl önceki haliyle okullarının imkânsızlıklarına üzüldüklerini ve daha iyi imkânlara sahip okulları gördükleri zaman o okullara özendiklerini belirtmişlerdir. Ailelerinin durumu onları başka okullara göndermeye müsait olsa bile oturdukları yer ile o okullar arasındaki mesafe ve ulaşım sorunları onları bu okula gelmeye mecbur kılmaktadır. Ama gidip o okulları gördüklerinde kendi okullarının da o okullar gibi olmasını arzu etmektedirler.

On öğrenciden altısı, iki yıl önceki haliyle okulda bulunma ve okuldaki etkinliklere katılma konusunda isteksiz olduklarını ifade etmişlerdir. Çünkü eski renksiz ve itici haliyle okul onlar için bir cazibe merkezi olarak görülmemektedir. Bunun yanı sıra tehlikelerle dolu ve konforsuz bir ortamdır. Bu sonuç, Çabuk'un (2006) yapmış olduğu araştırmaya göre, ilköğretim okulu binalarının iç ve dış boyasında kullanılan renklerin oldukça özenle seçilmesi gerektiği, eğitim kurumlarında görsel açıdan konforlu bir çevre oluşturulmadığında öğrencilerde

algılama yanılgıları, başarısızlık, yorgunluk, sinirlilik gibi fizyolojik ve psikolojik olumsuzluklar oluşabileceği bulguları ile örtüşmektedir.

On öğrenciden beşi iki yıl önceki haliyle okulda değersizlik duygusuna kapıldığını ve zaman zaman mutsuz hissettiğini ifade etmiştir. Bu duygunun temelinde okul ve sınıf ortamında öğrencilere sunulan konforsuz ve özensiz ortam vardır. Çünkü insan iyi şeyleri hak ettiğine inanır. Bulunduğu ortamda kendisine sunulan hizmet ve ortam kalitesi kişinin bu konudaki algısını önemli ölçüde etkiler. Sınıflarında 6,7 ders saati boyunca oturmak zorunda oldukları, fiziksel gelişimlerine uygun olmayan, rahatsız ve kırık sıralar bile öğrencilerin değersizlik duygusuna kapılması için yeterli bir sebeptir. Bunun yanı sıra, en temel ihtiyaçlardan biri olan tuvalet ihtiyacının bile karşılanması için okulda öğrencilere sunulan, girilemeyecek kadar kötü ve hijyenden uzak tuvalet ortamı, risklerin hiçe sayıldığı ve önlem alınmayan okul güvenliği gibi şeyler yine öğrencilerin kendilerine değer verilmediği duygusuna kapılmasında başlıca etmenlerdir. Değerli olmadığını hisseden birey mutsuz hisseder.

On öğrenciden üçü, iki yıl önceki haliyle okula gelip giderken okula karşı her hangi bir duyguları olmadığını, okula aidiyet hissetmediklerini, mecbur oldukları için bunu yaptıklarını belirtmiştir. Öğrencilerin değersiz hissettikleri özensiz bir ortama karşı sıcak duygular beslemesi ve aidiyet duyması beklenemez.

5.1.1.5. Velilerin İki Yıl Önce Okullarını Nasıl Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Velilerin görüşlerine göre, iki yıl önce okul:

- Kontrolsüz ve tehlikeye açık,
- Eski ve bakımsız,
- Hijyenik olmayan,
- Soğuk ve estetikten uzak,
- Düzensiz ve konforsuz,
- Kurumsallıktan uzak,
- Moral bozucu,
- Sıralar öğrencinin gelişimine uygunsuz,
- Tuvalet ve lavabolar öğrencilerin gelişimine uygunsuz bir yerdi.

On velinin tamamı iki yıl önceki haliyle okulu ihata duvarı olmadığı için kontrolsüz ve tehlikeye açık bir yer olarak gördüklerini ilk sırada belirtmişlerdir. Bu durum veliler için öncelikle ya da en çok okulun güvenliğinin ön planda olduğunu göstermektedir. Öğrenciler iki yıl önce okulları hakkındaki düşüncelerini ifade ederken önce okulun görseelliği onların odak noktası olmuşken, veliler için ilk akla gelen okulun güvenliği olmuştur.

İkinci sırada yer alan ve on veliden dokuzunun belirttiği üzere “eski ve bakımsız”, “hijyenik değil” ifadeleri de öğrenci görüşleri ile paralellik göstermektedir. Öğretmen ve öğrencilerde de olduğu gibi, yine bu düşüncelerin özellikle girilmeyecek kadar kötü durumda olan tuvaletlerin önceki durumundan kaynaklı olduğu ortaya çıkmıştır. Veliler okula gönderirken öğrencilerine mecbur kalmadan tuvaletleri kullanmamalarını tembihlemektedirler. Veliler de tuvaletleri bu halde olan bir okulun diğer yerlerinin de eski ve bakımsız olduğu için pis ve kirli olduğu algısına kapılmıştır.

On veliden sekizinin ifadesiyle, okul iki yıl öncesinde soğuk ve estetikten uzak bir görünümdeydi. Okulun dış görünümü ve girişi ilk bakışta her veli için bu algıyı yaratıyordu. Veliler, öğretmenler odası ve idari odalardaki ortamın, ne okulun öğretmenlerine ne de okulun müdürüne yakışır bir ortam olmadığını belirtirken, öğretmenler ve okulun yöneticisini değerli bulduklarını, okula geldikleri zaman gerek öğretmenler gerekse müdürle görüşmek için odalarına girdiklerinde bu ortamı beğenmediklerini belirtmişlerdir. Veliler, okul müdürü ve öğretmenlerini daha saygın ve ciddiye bir çalışma ortamında görmeyi arzu etmektedirler. Bu durum onların okul olarak kuruma karşı saygılarını, okul çalışanlarına karşı da yaklaşım ve mesafelerini etkileyen bir durumdur.

On veliden yedisinin, okul hakkında iki yıl önceki düşüncelerini “düzensiz ve konforsuz” ve “kurumsallıktan uzak” şeklinde ifade etmesi, %70 lik bir oranla, iki yıl önce okulu pek de sıcak ve konforlu bir ortam olarak görmediklerini, hatta okulu kurumsal bir yer olarak bulmadıklarını ortaya koymaktadır. Veliler için okulun kurumsal bir yer olması, düzenli ve konforlu bir alan olması ile de bağlantılıdır. Bu konfordan kasıt, öğrenci-öğretmen herkese kolaylık sağlayan güvenli, kullanışlı, rahat ve düzenli bir okul ortamıdır. Okul kurumsallaştıkça kimliği de kendiliğinden oluşur ya da eski kimliği kendiliğinden değişir.

On veliden beşinin okulu eski haliyle “moral bozucu” olarak ifade etmesinden, okuldaki eskilik ve renksizliğin öğrenci ve öğretmenler gibi velilerin de

enerjisini düşürdüğü, motivasyonlarını kırdığı, psikolojilerine olumsuz yansıdığı görülmektedir. Eski haliyle okulun çekici bir ortam olmadığını, strese sokan bir atmosferi olduğunu belirten veliler en çok güvenlik ve hijyen konusunda strese girmektedirler.

On veliden dördü, iki yıl önce sınıflardaki sıraların çocukların fiziksel gelişimlerine uygun sıralar olmadığını, bu yüzden çocuklarının zaman zaman sırt ağrıları çektiklerini, ayrıca sıraların çoğunun alt gözü olmadığını için çanta, defter, kitap gibi malzemelerinin sınıf ortamında sık sık kaybolduğunu belirtmişlerdir. Veliler çocuklarının okulda güvende ve hijyenik bir ortamda olmasını arzuladıkları kadar, sınıf içinde de rahat ve konforunu talep etmektedirler. Hatta bazıları çocuklarının ders başarısızlıklarını bu olumsuzluklarla ilişkili bulabilmektedirler.

On veliden ikisi, iki yıl önce tuvaletlerdeki lavaboların da öğrencilerin fiziksel gelişimlerine uygun ve standart olmadığını, çocukların tuvalet ve temizlik alışkanlıklarını bu durumun olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Özellikle küçük sınıflarda öğrencisi olan veliler için bu durum oldukça sıkıntı yaratan, istenmedik bir durumdur. Veliler çocukları için bu tip alışkanlıkları oluşturmada, evde olduğu kadar okulda da bu alışkanlıkları destekleyici ve tamamlayıcı ortamlar sunulması gerektiğini düşünmektedirler.

5.1.1.6. Velilerin Okulun İki Yıl Önceki Durumundan Nasıl Etkilendiklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Araştırma sonuçlarına göre; veliler okulun herhangi bir fiziksel iyileştirme yapılmadan, iki yıl öncesindeki durumundan nasıl etkilendiklerine ilişkin görüşlerini:

- Risk kaygısı,
- İğrenme ve tikslenme duygusu,
- Değersizlik duygusu ve mutsuzluk,
- Daha iyi imkânlara sahip okullara özenme ve çaresizlik duyma,
- Okulda bulunma ve okuldaki etkinliklere katılma isteksizliği,
- Aidiyet hissetmeme olarak sıralamışlardır.

On veliden sekizi, fiziki iyileştirmeler yapılmadan önceki haliyle okulun barındırdığı riskler yüzünden çocuğu okuldayken okuldan ya da öğretmenlerden gelen her telefonda tedirginlik duyduğunu ifade etmektedir. Okulun yüksek ve çit

olmadığı için korunaksız arka duvarı, okula dışarıdan girip çıkan ve okulu geçiş yolu olarak kullanan yabancılar, demirsiz arka pencereler, kaygan zeminler, pis tuvaletler velileri tedirgin eden unsurlardan bazılarıdır. Görülüyor ki; öğretmen ve öğrenciler gibi veliler de, iki yıl önceki haliyle okulda en çok güvenliğin zayıflığından ve okuldaki risklerden olumsuz etkilenmekteydiler. Bu sonuç, Karadağ, Mutlu ve Sayın'ın (2012) Düzce Kent merkezinde yer alan ilköğretim okullarının bahçelerinin nitelik ve nicelikleri araştırdığı çalışmalarında, okul bahçelerinin çocukların eğitimine, fiziksel, psikolojik ve sosyolojik gelişimine katkı sağlama noktasında yetersiz olduğu hatta güvenliğini tehdit eden niteliklere sahip olduğu bulguları ile benzerlik göstermektedir.

On veliden yedisi, yapılan iyileştirmelerden önceki haliyle okuldaki tuvaletlerden öğrendiğini ve tiksindiğini söylemiştir. Bazı veliler geçmiş yıllarda öğrencilerinin tuvaletlerden dolayı hastalandığını belirtirken, velilerin çoğunda çocuklarının kapmış oldukları hastalıklardan, kalabalık ortamlar olduğu için okulu sorumlu tuttukları anlaşılmaktadır. Veliler kirli okul tuvaletlerine çocuklarının girmesini hiçbir şekilde istememektedirler. Bu sonuç, temizliğin okulların en önemli sorunlarından biri olduğunu göstermektedir. Çınar (2014) da, öğrenci ve velilerin çoğu zaman okulun temiz olmamasından şikâyet ettikleri bulgusuna ulaşmıştır.

On veliden altısı, okulun iki yıl önceki halinin değersizlik duygusu yarattığına değinmiştir. Bu duygunun temelinde okul ve sınıf ortamında çocuklarına sunulan konforsuz ve özensiz ortam vardır. Çünkü her insan çocuğuna en iyisini sunmak ister. Okula geldiklerinde onları karşılayan kirli ve bakımsız ortam, güvensiz ve kontrolsüz okul bahçesi, girilemeyecek kadar kötü ve hijyenden uzak tuvaletler, okul müdürü ile görüşmek için girdikleri idari odadaki düzensizlik, öğretmenler odasındaki köhnelik, çocuklarının günde en az altı saatini geçirmiş oldukları sınıf ortamlarındaki konforsuzluk gibi pek çok şey velilerin bu konudaki algısını önemli ölçüde etkilemiş ve değersizlik duygusu yaratmış olabilir. Sonuçta, kendilerine sunulan ortamın kalitesi, tıpkı öğrenci ve öğretmenlerin olduğu gibi, velilerin de değer ya da değersizlik algılarını etkileyebilir.

On veliden beşi, iki yıl öncesinde çocuklarına daha iyi imkânlarla sahip bir okul sunma isteği ile zaman zaman çaresizlik ve üzüntü duyduğunu, şartları daha iyi olan okullara özendiğini ifade etmiştir. Maddi durumu çocuklarını daha iyi şartlardaki başka okullara göndermeye müsait veliler olsa bile, oturdukları yer ile o okullar arasındaki mesafe ve ulaşım sorunları buna engel olmaktadır. Gidip o

okulları gördüklerinde çocuklarını da daha iyi şartlarda olan okullara göndermeyi ya da mevcut okullarının da o okullar gibi donanımlı ve bakımlı olmasını arzu etmektedirler. Her veli çocuğunun daha iyisini hak ettiği konusunda hemfikirdir ve onlara daha iyisini sunmak konusunda isteklidir.

On veliden dördü, iki yıl önceki haliyle okulda bulunma ve okuldaki etkinliklere katılma konusunda isteksiz olduklarını ifade etmişlerdir. Çünkü eski renksiz ve itici haliyle öğrenciler gibi veliler de okulu bir cazibe merkezi olarak görmemektedirler. Okul bahçesinde oturmak, etkinlikleri izlemek ve sosyalleşerek zaman geçirmek için uygun alanlar, otuma yerleri yoktur. Bunun yanı sıra okul konforsuz ve soğuk bir ortamdır. Ayrıca veliler, çocuklarının okulda çeşitli etkinliklerde çekilen iki yıl ve önceki eski fotoğraflarında baktıklarında, okulun sanki şimdiki okul olmadığını, o zaman farkı çok daha iyi anladıklarını belirtiyorlar.

On veliden ikisi, iki yıl önceki haliyle okula duygusuz bir şekilde gelip gittiklerini ve hatta okula herhangi bir aidiyet duygusu da beslemediklerini belirtmiştir. Çocuklarını okula bırakmak ve okuldan almak için sürekli gelip giden veliler, şimdi okulu uzaktan gördüklerinde bile bir sıcaklık ve güven hissettiklerini, çocuklarını bu okula bıraktıktan sonra gözlerinin asla arkada kalmadığını, hatta okulu en az çocuklar kadar kendilerinin de benimseyip, “keşke biz de bu okulda, bu şartlarda öğrenci olsaydık” dediklerini ifade ediyorlar. Oysaki eskiden okul uzaktan soluk ve eski görünümü ile onlarda hiç böyle duygular uyandırmıyormuş. Çocuklarına öğretim yapılan bir yer olarak görülüyormuş. Şu an velilerin okuldan bahsederken bile “bizim okulumuz çok değişti” diyerek söze başlaması, onların da okulu artık sahiplendiklerini ve kendilerini buraya ait hissettiklerini gösteriyor. Fiziki şartların binaların içinde olduğu kadar dışarıya yansıttığı izlenim de, kişilerin duygularını belli bir ölçüde etkilemektedir. Kişiler ilk izlenim olarak, dışarıdan güzel ve bakımlı olan, estetik görünen binalara daha sempatik yaklaşıyorlar. Binanın yansıttığı ilk izlenim, kişilerin gözünde o binanın kimliğini de oluştururken, oradaki kuruma karşı da duygularını olumlu yönde etkileyebilir. İnsanlar eski ve itici bir binaya girmeyi pek istemez, girmek zorunda olsalar da çok olumlu duygularla girmezler. Ayrıca güzel olan herkes tarafından sahiplenilirken ve herkes onun bir parçası olmak isterken, insanlar eski ve kötü olan bir kuruma ait olmayı arzu etmeyebilirler.

5.1.1.7. Okulun İki Yıl Önceki Fiziksel Durumuna İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar

Fotoğraf 4.1.4.1’de fiziki iyileştirmeler yapılmadan önceki okul girişi görülmektedir. Paydaşların bahsettiği işlevsiz merdivenlerin okul girişinde çatıya doğru yükseldiği, ayrıca duvarların kirli sarı rengi ve boğucu basık tavan dikkat çekmektedir.

Fotoğraf 4.1.4.2’de paydaşların bahsetmiş olduğu okul girişindeki işlevsiz merdivenlerle çıkılmak üzere yapılmış, ancak tamamlanmayarak yarım bırakılmış çatı görülmektedir. İşlevsiz tehlikeli merdivenler yukarı çıkmayı mümkün kılmadığı gibi alelade bir sundurmayla üstü kapatılmış yapının tavanından okul girişine yağmur suları, her türlü toz, kir ve kuş ölüleri düşmektedir. Fotoğrafta görülen tüm atıl malzemelerin yanı sıra, kuş ölüleri ve yağmur suları da çatıdan içeriye düşerek okul girişinde sizleri karşılamaktadır.

Fotoğraf 4.1.4.3’de eski okul girişi yapılmak üzere boşaltıldığında ve merdivenler yıkıldığında dışarı çıkarılan malzemeler ve molozlar görülmektedir. Fotoğraftan da görülebileceği gibi eski, kırık, dökük, atıl, işe yaramayan ne varsa eskiden okul girişine konulmuş ve hem tehlike hem de malzeme kirliliği oluşturan, okulun kurumsal kimliğini çöplük imajına dönüştüren bir görünüm ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca aynı fotoğraftan okulun eski, iç karartan rengi ve kirli duvarları da görülmektedir. Okul bahçe zemininin kırıklığı / yarıklığı ve çukurluğu, görsel kirliliği ve karmaşası göze çarpmaktadır. Eskiden okul çatısında yer yer yükselen sivri ve tehlikeli demirler de görülebilir. Fotoğrafta görülen büyük bidonların içi ise tehlike arz eden kimyasal temizleyicilerle doludur.

Bütün bu betimlemelerden yola çıkılarak fotoğraflar şöyle yorumlanabilir; Okul girişi eskiden hem dış görünümüyle hem de içine girildikten sonraki görünümüyle iç karartıcı, karmaşık, kirli ve tehlikeli bir durumdadır ve okula gelen tüm okul paydaşların psikolojisini ve okul algısını olumsuz olarak etkilemektedir.

Fotoğraf 4.1.4.4’de okulun arka iki binası arasında kalan açık koridorun boyanmadan önceki kirli, dökük duvarları, soluk görünümü, çatıdaki dikey demirler, demir sınıf kapısı ve sarkan kablolar yer almaktadır.

Fotoğraf 4.1.4.5’de ortaokul binasının kirli duvarları, renksiz ve paslanmış pencere demirleri, iç karartan kirli sarı- kahve tonlardaki görünümü yer almaktadır.

Bu haliyle okul tüm paydaşlar için bir cazibe merkezi olmaktan çok uzaktır. Ayrıca bahçe zemininin bozukluğu ve tabandaki çatlaklıklar bu fotoğrafta da görülmektedir. Bahçede koşup oynayan çocuklar için tehlike arz etmekte olan bu durum okul paydaşlarını güvenlik açısından tedirgin, görsel olarak da rahatsız eden bir durumdur.

Fotoğraf 4.1.4.6'da okulun önceki haliyle tuvaletleri görülüyor. Kirli ve pis duvarları, kırık fayansları ve kapıları, olmayan sifon sistemleri ve akmayan muslukları ile son derece kirli, karanlık, hijyenden uzak ve insan sağlığını tehdit eden, izbe yerlerdir. Zaten tüm paydaşlar mecbur kalmadan tuvaletleri kullanmadıklarını hatta mecbur kaldıklarında bile çevredeki başka yerlerin tuvaletini kullanmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Fotoğraf 4.1.4.7'de okulun önceki haliyle tuvaletlerde bulunan lavaboları görülüyor. Zaten çocukların ergonomisi düşünülmeden tek ve eski tip olarak takılmış bir lavabo, öğretmenler dışında pek az öğrencinin boyunun yetişebileceği işlevsiz ve çatlak bir ayna, içinde sabun olmayan ve çalışmayan plastik bir sabun bidonu görülmektedir. Lavabolarda kâğıt havlu yoktur. Lavabonun gideri bir boru ile tuvalet içine verilmekte ve ortam kirliliğini artırmaktadır. Çeşme açıldığında lavabonun gideri olmadığı için tuvaletlerde yerler su içinde kalmakta ve zemindeki giderler tıkalı olduğu için pis sular birikerek son derece hijyenden uzak ve kayma riski olan tehlikeli ortamlara dönüşmektedir.

Fotoğraf 4.1.4.8'de okul bahçesinin etrafında çitlerin çoğu yerde eksik olduğu, pek çok tehlikeli yerde ise hiç olmadığı görülmektedir. Çitsiz olan duvar yüksekliği aşağıya doğru meyilli ve 3-4 metre arası yüksekliğe sahip olup, tehlike arz etmektedir. Arkaya doğru okul duvarının yüksekliğinin azalarak devam etmekte olduğu görülüyor. Ancak çitler olmadığı için önüne gelen herkesin okul bahçesine dalarak okulu köy içinde geçiş yolu haline getirmiş olması, ayrıca köylünün tavuğu, keçisi, köpeği ve çeşitli hayvanlarının da okul içine girerek ortamda dolaşmasının güvenliği son derece tehdit eden bir durum olduğu ortadadır. Ayrıca bu durum okulu ciddiyyetten ve resmîyetten uzak, kurumsallıkla ilgisi olmayan bir ortam haline getirmiştir. Herkesin elini kolunu sallaya sallaya gelip geçtiği ayaküstü bir okul ortamı, öğretmen- öğrenci-veli ilişkilerini de istenen saygı ve resmîyet düzeyinden uzaklaştıran bir durumdur.

Fotoğraf 4.1.4.9.a ve Fotoğraf 4.1.4.9.b'de fiziki iyileştirmeler yapılmadan önce eski sınıf ortamlarının nasıl olduğu görülebilir. Üst üste kazınmadan boyanmış

duvarlar sınıflarda renk kirliliğine yol açmıştır. Sıraların duvar eteklerine çarpması ile duvarlarda tahribat ve dökülmeler olmuştur. Sıralar eski tip ve karmaşık modellerdedir ve çoğu öğrencinin fizyolojik gelişimine uygun değildir. Sınıf panolarının çoğu eski ve yırtıktır. Sınıflarda tül ve perdeler aynı model olmayıp, sağdan soldan toplamadır ve sınıf içinde ne öğretmen masasının örtüsü, ne sıra örtüleri ne de tül ve diğer perdelerle uyumlu değildir. Zaten bakımsız olan sınıf ortamlarında aşırı bir renk cümbüşü ve karmaşa hâkimdir. Bu durum öğrenci ve öğretmenin derse yoğunlaşmasını ve motivasyonunu olumlu etkilememektedir.

Fotoğraf 4.1.4.10'da eski Atatürk büstünün çevresini çevreleyen çitlerin son derece alçak, birbiriyle uyumsuz ve estetikten uzak olduğu görülüyor. Ayrıca Atatürk'ün büstü siyah renkte olup, etrafını çevreleyen çimlerin ve otların uzamasıyla bir bitki karmaşası içinde kalmıştır. Okulun bahçesinde en nadide köşelerinden biri olması gerekirken bakımsız ve estetikten uzak, sadece bir büstün dikildiği, çocukların sıkça alanın içine girip çıkarak oyun alanı haline dönüştürdüğü bir yer olmuştur.

5.1.2. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Neler Olduğuna İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

5.1.2.1. Öğretmenlerin Son İki Yıl İçinde Okullarında Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Neleri Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Öğretmenler, son iki yıl içerisinde okullarında yapılan fiziksel iyileştirmeleri aşağıdaki şekilde sıralamışlardır:

- Tuvaletlerin yenilenmesi,
- Okulun çitle çevrenmesi,
- Öğretmenler odasının yenilenmesi,
- Sistem odasının kurulması,
- Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi,
- Sınıf sıralarının öğrenci gelişimine uygun hale getirilmesi,
- İç ve dış cephenin boyanması,
- Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi,
- Okul kitaplığı kurulması,
- Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması,
- Çatı izolasyonu ve paratoner yapılması,

- Anasınıfı ve idari odaların yenilenmesi,
- Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi,
- Kapı ve pencerelerin yenilenerek güvenli hale getirilmesi,
- Atatürk büstü ve çevresinin düzenlenmesi,
- Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması,
- Kamera sisteminin kurulması,
- Yangın alarm sistemi kurulması,
- Elektrik, ses ve zil sistemlerinin yenilenmesi,
- Klimaların yenilenmesi ve periyodik bakım yapılması.

Bu görüşler ışığında öğretmenlerin en çok temizlik ve güvenlikle ilgili iyileştirmeleri önemsendiği, sonrasında görsellik ve konforun onlar için ön planda olduğu söylenebilir. Tuvaletlerin yenilenmesi, okulun çitlenmesi, boyanması, okul kitaplığı, öğretmenler odası ve idari odalar, sınıflar, okul girişi gibi ilk bakışta herkes tarafından fark edilebilecek görsel yenilikler öğretmenlerin yarısından fazlası tarafından fark edilmişken, çatı izolasyonu, klima bakımı, elektrik sistemlerinin bakımı, kapıların onarımı gibi güvenlik açısından son derece önemli olan ama görsel amaçlı yapılmayan iyileştirmeler ancak dikkatli bazı öğretmenler tarafından gözlenebilmiştir. Bu sonuç, Özçetin (2017)'in, okuldaki fiziksel değişimleri sınıf öğretmenlerinin diğer branşlardaki öğretmenlere göre daha yüksek düzeyde algıladığı ve öğretmenlerin eğitim düzeyi arttıkça okuldaki fiziksel etmenler konusunda beklentilerinin de yükseldiği bulgusuyla tutarlıdır.

5.1.2.2. Öğrencilerin Son İki Yıl İçinde Okullarında Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Neleri Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Öğrenciler, son iki yıl içerisinde okullarında yapılan fiziksel iyileştirmeleri aşağıdaki şekilde sıralamışlardır:

- İç ve dış cephenin boyanması,
- Tuvaletlerin yenilenmesi,
- Okulun çitle çevrilmesi,
- Okul kitaplığı kurulması,
- Personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması,
- Sınıf içi düzenlemeler yapılması,

- Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması,
- Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi,
- Öğretmenler odasının ve yönetim odaların yenilenmesi,
- Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi,
- Kamera sisteminin kurulması,
- Kapı ve pencerelerin yenilenerek güvenli hale getirilmesi,
- Sistem odasının kurulması,
- Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi,
- Paratoner yapılması.

Bu görüşler ışığında öğrencilerin en çok okulun dış görünümlerini ve okuldaki temel ihtiyaçlarının giderilmesini önemsendiği, sonrasında güvenliğin onlar için ön planda olduğu söylenebilir. Boya badana işlerinin tamamlanması ve tuvaletlerin yenilenmesi ilk bakışta her öğrenci tarafından fark edilebilecek görsel yeniliklerdir ve öğrencilerin tamamı tarafından fark edilmiştir. Okul için en önemli diğer bir unsur olan güvenlik için yapılan okul çitleri on öğrenciden dokuzu tarafından fark edilmiştir. Okul kitaplığı ortaokul dersliklerinin olduğu bina içinde kurulduğu için ortaokul öğrencileri tarafından yenilik denildiği zaman ilk akla gelenler arasındadır. Personel panosunun oluşturulması ve okul personelinin yaka isimlikleri de görsel ve işlevsel olarak öğrencilerin ilk etapta dikkatini çeken yeniliklerdir. Tüm okul personeli ve öğretmenlerinin yakasında gördükleri, isim ve branşlarının yazılı olduğu, okul logosunun bulunduğu bu isimlikler öğrenciler tarafından güzel bir yenilik olarak karşılanmıştır. Ayrıca öğrenci velileri okula geldiği zaman ders öğretmenleri ile görüşmek istediklerinde bu yaka isimleri kolaylık sağlamaktadır.

On öğrenciden yedisi, okullarında yapılan fiziksel iyileştirmeler olarak “sınıf içi düzenlemeler yapılması”, “öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması”, “bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi” maddelerini belirtmişlerdir. Kastetmiş oldukları ve yapılan sınıf içi düzenlemelerden bazıları; sıraların yenilenmesi, askılıklar yapılması, sınıf panolarının yenilenmesi ve çoğaltılması, perdelerin yenilenmesi gibi sınıf ortamlarını daha konforlu ve kullanışlı hale getirirken, görsel olarak da ortamı güzelleştiren yeniliklerdir. Böylece öğretmenler, öğrenciler ve ders araç - gereçleri için ayrı ayrı dolapların bulunması kullanım dışı eşyaların muhafazasını sağlayabilmekte ve görüntü kirliliği oluşmasının önüne

geçebilmektedir. Bu sonuç, Arslan'ın (2014) dolapların kullanıma uygun olarak konumlandırılması ile hem işlevsellik hem de estetik bir görünüm sağlanacağı önerisiyle tutarlıdır.

On öğrenciden altısı, öğretmenler odası ile yönetim odaların baştan sona yenilenmesini yapılan fiziksel iyileştirmeler arasında saymışlardır. Sık sık ziyaret ettikleri öğretmenler odası ve müdür odasındaki yenilikler öğrenciler tarafından hemen fark edilmiş ve öğrencilerin öğretmenler ve okul idarecisi ile olan ikili ilişkilerinde de istendik yönde önemli değişimler yaratmıştır.

On öğrenciden beşi, bahçe zemininin ve bahçedeki oyun ve spor alanlarının düzenlenmesini, kamera sisteminin kurulmasını ve kapı ve pencerelerin yenilenerek güvenli hale getirilmesini önemli fiziki iyileştirmeler arasında saymışlardır. Bu öğrenciler derslerin dışında kalan zamanlarda bahçede oynamayı seven ve okul dışındaki zamanlarda da okula gelerek, bahçedeki oyun ve spor alanlarını kullanarak arkadaşlarıyla vakit geçiren öğrencilerdir. MEB tarafından uygulanan, tüm okulların eğitim öğretim yapılan zamanların dışında kalan zamanlarda da öğrenciler ve halk tarafından kullanımını destekleyen “Okullar hayat olsun” projesi de zaten bunu destekleyen bir projedir. Kamera sistemlerinin kurulması öğrencilerin okul içindeki davranışlarına çeki düzen vermesinde çok büyük etken olmuştur. Çalınmalar ve kaybolmalar azalmıştır. Arka ve yüksek pencerelerin demirlenmesi, dar sınıflarda cam önüne konulan malzemelerin sürekli aşağı düşmesini engellediği ve güvenliği de sağladığı için önemli iyileştirmeler olarak görülmektedir.

On öğrenciden ikisi, sistem odasının kurulması ve kaygan alanların kaydırmaz zeminle kaplanmasını saymışlardır. Sistem odasının aslında tam olarak ne işe yaradığını bilmeseler de okul girişindeki eski karmaşa ve düzensizlik ortadan kalktığı için onlar tarafından fiziki bir iyileştirme olarak algılanmıştır. Çünkü eskiden kuş ölülerinin, temizlik malzemelerinin, eski okul sıralarının ve üstü açık derme çatma işlevsiz bir merdivenin olduğu alan artık beyaz pimapen bir bölme ile kapatılmıştır. Bölmenin ön tarafı okul girişine yakışır güzel bir Atatürk Köşesi'ne dönüştürülmüş, arka tarafı ise Fatih Projesi gereği her okulda olması gereken sistem odası olarak tahsis edilmiştir. Kaygan alanların kaydırmaz zeminle kaplanmış olması görsel olarak ilk bakışta fark edilebilecek bir değişim yaratmamıştır ancak işin güvenlik kısmı ile yakından ilgilenen yeterince bilinçli öğrenciler bu değişimi de fark etmiştir.

On öğrenciden biri okul binasının üstüne yapılan paratoneri fiziki bir iyileştirme olarak gördüğünü ifade etmiştir.

5.1.2.3. Velilerin Son İki Yıl İçinde Okullarında Yapılan Fiziksel İyileştirme Olarak Neleri Gördüklerine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Veliler, son iki yıl içerisinde okullarında yapılan fiziksel iyileştirmeleri aşağıdaki şekilde sıralamışlardır:

- Okulun çitle çevrilmesi,
- İç ve dış cephenin boyanması,
- Tuvaletlerin yenilenmesi,
- Bahçedeki bank ve masaların yenilenmesi,
- Öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması,
- Öğretmenler odası, anasınıfı ve yönetim odalarının yenilenmesi,
- Personel panosu ve yaka isimliklerinin oluşturulması,
- Kapı ve pencerelerin yenilenerek güvenli hale getirilmesi,
- Kamera ve yangın alarm sistemlerinin kurulması,
- Sınıf içi düzenlemeler yapılması,
- Sistem odasının kurulması,
- Atatürk büstü ve çevresinin düzenlenmesi,
- Paratoner yapılması,
- Kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi,
- Bahçede oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi.

Bu görüşler ışığında velilerin en çok okulun güvenliğini, dış görünümlerini ve okuldaki temel ihtiyaçlarının giderilmesini önemsendiği söylenebilir. Okulun çitlerle çevrenmesi, boya badana işlerinin tamamlanması ve tuvaletlerin yenilenmesi ilk bakışta her veli tarafından fark edilebilecek görsel yeniliklerdir ve velilerin tamamı tarafından fark edilmiştir. Bu iyileştirmeler okuldaki güvenliği artırdığı, görünümlerini estetik kıldığı ve hijyeni sağladığı için %100 lük bir oranla tüm veliler tarafından ilk etapta sayılan en önemli fiziki iyileştirmeler olmuşlardır. Bu sonuç, Konu ve Lintonen (2005)'in, Finlandiya'daki uygulanan Okul Refah Profiline sınıflar arasındaki refah farklılıklarını tanımlamak için kullanılıp kullanılmayacağını test ettikleri bir araştırmaları sonucunda, okul koşulları kategorisinde, en çok

iyileştirilmesi gereken fiziksel koşulların havalandırma, tuvalet tesisleri ve sıcaklık olduğu bulguları ile kısmen örtüşmektedir.

Sonrasında bahçedeki bank ve masa sayılarının artırılmasını ve öğrencilere kişisel dolaplar sağlanmasını fiziksel iyileştirme olarak sayan veliler için, güvenlik, estetik, hijyen gibi unsurlardan sonra kullanım alanlarının işlevsel ve konforlu hale getirilmesi önemlidir diyebiliriz. Velilerle görüşmelerden elde edilen bulgular değerlendirildiğinde görülüyor ki %60 gibi bir oranla okulun müdür odası ve öğretmenler odası gibi alanları velilerin gözünde okul imajı için önemlidir. Ayrıca okula ilk girerken onları karşılayan ortam, okulun tüm çalışanlarını ve kimin hangi görevde olduğunu açıkça gösteren güncel bir personel panosu, çalışanların yakalarında görmüş oldukları yaka isimlikleri gibi şeyler okulun veliler gözündeki kimliğini belirlemek açısından küçük ama önemli fiziki unsurlardır.

On veliden yedisi, okulda yapılan fiziksel iyileştirmeler olarak bahçedeki bank ve masa sayılarının artırılması ve yenilenmesi, öğrencilere kişisel dolaplar, sınıflara sınıf dolapları sağlanması, maddelerini belirtmişlerdir. Bahçedeki bank ve masa sayılarının artırılması, oturulmayacak durumda olanların onarılması ile velilerin okulda çocuklarını beklerken ya da etkinliklerine katılmak için geldiklerinde vakit geçirecekleri, oturup sohbet edebilecekleri, sosyalleşebilecekleri alanlar da artmıştır. Görüşülen bu veli sayısı %70 lik bir orana tekabül etmektedir ve bu sonuca göre, “veliler için okulda kendilerine de hitap edecek sosyal alanlar oluşturulması önemlidir” diyebiliriz. Ayrıca yine %70 lik bir oranla veliler öğrencilerine atanan anahtarlı ve kişisel dolapları önemli bir yenilik olarak görmekte-dirler. Çünkü bu dolaplar hem öğrencilerini ağır çantalar taşımaktan kurtarmış, hem eşyalarının kaybolma sorunlarını ortadan kaldırmış, hem de çocuklarındaki aidiyet ve sorumluluk duygularını da geliştirmiştir. Sınıflara sağlanan işlevsel sınıf dolapları da veliler için önemli bir yeniliktir çünkü dar sınıf alanları daha derli toplu bir yer haline dönüşmüş ve çocuklarının sınıf ortamındaki hareket ve konfor alanı artmıştır. Veliler çocuklarının okul ortamında olduğu kadar sınıf ortamındaki rahat ve konforunu da önemsemektedirler.

On veliden altısı, okulda yapılan fiziksel iyileştirmelerden öğretmenler odası, anasınıfı ve yönetim odalarının baştan sona yenilenmesi, personel panosu ve yaka isimlikleri oluşturulması, maddelerini saymışlardır. Velilerin okula geldiklerinde okul idaresi ve öğretmenlerle muhatap oldukları ortamın değişmesi yarısından fazlasının dikkatini çekmiştir ve bu durum onları memnun etmiştir. Çünkü veliler

okula geldikleri zaman, okul girişinde okul personelini onlara tanıtan bir pano ile karşılaşmaları, okul içinde karşılaştıkları her personelin yakasında bu pano ile uyumlu yaka kimliklerini görmeleri veliler için hem karmaşayı ortadan kaldıran, hem onlara güven aşıl原因an hem de kurumun ciddiyetini ve kurumsal kimliğini olumlu yönde etkileyen unsurlardır. Okula herhangi bir sebeple geldiklerinde, idari oda ve öğretmenler odası gibi ortamlarda okul müdürü ya da öğretmenler ile muhatap olan velilerin gözünde, bu ortamların düzeni, konforu, imajı okulun kimliğini belirleyen, kişilerin makam saygınlığına olumlu- olumsuz etki eden faktörler arasındadır.

On veliden beşi, okulda yapılan fiziksel iyileştirmelerden arka yüksek pencerelere demir korkuluklar yapılması, kamera ve yangın alarm sistemlerinin kurulması, sınıf için düzenlemeler yapılması maddelerini sıralamışlardır. Arka yüksek pencerelere demir korkulukların yapılması güvenlik açısından velilerin içini ferahlatan bir iyileştirme değildir ve bu durum ortaokul binasının arka sınıfları için geçerli olduğundan öncelikle bu sınıflarda öğrencisi olan velilerin dikkatini çekmiştir. Yine güvenlik açısından velilerin aynı oranla yenilik olarak algıladıkları diğer bir unsur kameralardır. Kameralar ile okulun en ücra köşelerine kadar görüntülenmesi, bu kayıtların okul idaresince gün içinde naklen izlendiğinin ve on günlük süreçler içinde muhafaza edildiğinin herkesçe bilinmesi, öğrenciler kadar okul içindeki her kesin davranışlarını da istendik yönde değiştirdiği için, bunu gözlemleyen velilerce yenilik olarak dile getirilmiştir. Gelişim çağında olan çocuklarının fiziksel gelişimine uygun olmayan eski sıralarda oturduğunun ve oturuş bozukluğundan kaynaklı oluşabilecek rahatsızlıkların farkındalığında olan velilerce sınıf içi yapılan düzenlemelerden özellikle sıraların yenilenmesi büyük memnuniyetle karşılanmıştır. Sınıf içinde askılar olmadığı için yere düşen kıyafetler sorunu askılıkların yapılmasıyla çözüme kavuşmuş, sınıf panolarının yenilenmesi ile öğrencilere daha görsel bir sınıf ortamı sağlanmış, perdeler ve klimaların yenilenmesi ile sınıf içindeki konfor artmıştır. Artık sınıfta eksiği kalmayan öğrencilerin derslerine daha yoğunlaşması ve başarının artması beklenmektedir.

On veliden dördü, sistem odasının kurulması, Atatürk büstü ve çevresinin yenilenmesini yapılan iyileştirmelerden saymışlardır. Aslında veliler sistem odasının ne olduğunu tam olarak bilmemekte, bunu dile getirirken okul girişinin değişmesi olarak dile getirmektedirler. Asıl fark edilen, eskiden okul girişindeki izbeliğin ortadan kaldırılarak sistem odasına dönüştürülmesiyle girişte yapılan düzenleme ve yeniliklerdir. Atatürk büstü ve çevresinin yenilenmesi de tıpkı girişte yapılan sistem

odası gibi velilerin %40 ı tarafından fark edilen görsel bir iyileştirme. Demek ki veliler okuldaki görselliği önemsemektedirler.

On veliden üçü, paratoner yapılması, kaygan alanların kaydırmaz zeminle döşenmesi, bahçe zemininin ve bahçedeki oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi maddelerini yapılan iyileştirmeler olarak belirtmişlerdir. Okulun çitlerle çevrenmesi gibi tüm velilerin ilgisini çekmese de; paratoner, kaydırmaz zemin, bahçe zemininin düzenlenmesi unsurları tamamen güvenlik açısından önemli iyileştirmeler olup, oyun ve spor alanlarının düzenlenmesi sosyal ve sportif açıdan öne çıkan iyileştirmelerdir. Sonuca bakılırsa veliler önce okuldaki güvenliği, güvenlik sağlandıktan sonra sosyalliği ön planda tutmaktadırlar.

5.1.2.4. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelere İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar

Fotoğraf 4.2.4.1’de merdivenler yıkılıp, çatı onarılıp, zeminler değiştirilip, giriş temizlenip boyandıktan sonra sistem odası yapılan girişi perdeleyen pimapen paravan, ortama derinlik katan ve öğretmenlerin kullandığı boy aynası görülmektedir. Sistem odasının aydınlık olması için pimapen paravanın üst kısmı buzlu cam yapılmıştır. Okul girişine resmi bir kurum olarak dar girişin imkânları dâhilinde Atatürk köşesi oluşturmak amaçlı İstiklal Marşımız ve Gençliğe Hitabeyi içeren bir Atatürk panosu asılmış, fotoğrafta yer almasa da sonrasında tüm okulun öğretmenlerini tanıtan güzel bir personel panosu da yerleştirilmiştir.

Fotoğraf 4.2.4.2’de okul girişi gereksiz tüm kalabalık ve detaylardan arındırıldıktan ve işlevsiz merdivenler yıkılıp, çatı güvenli hale getirildikten sonra okulun eski, kirli ve soluk renklerinin canlı, parlak ve çekici renklere dönüştürülerek boyanmış olduğu görülmektedir. Okul giriş kapısının sağındaki oda yönetim odası, solundaki oda ise öğretmenler odası olup, yenilenen cam, pencere ve perdeleri ile içerideki ortamın dışarıdan daha izole hale getirildiği fark ediliyor.

Fotoğraf 4.2.4.3’de okulun arka iki binası arasında kalan açık koridorun estetik, uyumlu renklerle boyanmış canlı görünümü yer almaktadır. Çatıdaki dikey demirler düzeltildikten ve kablo kirliliği ortadan kaldırılıp tüm tehlikeli detaylar hakkında önlem alındıktan sonra sınıf girişlerindeki basamaklar da kaydırmaz zeminlerle döşenmiştir. Ağır demir olan bazı sınıf kapılarının daha hafif pimapen

olanlar ile ikame edilmesi, var olan tehlikeyi azaltırken, sınıfların daha aydınlık ve ferah dersliklere dönüşmesini sağlamıştır.

Fotoğraf 4.2.4.4'de görüldüğü üzere binanın temel ana rengi sakinlik ve huzur veren açık gri-mavi tonuna, pencere ve kapı kenarları sınıflara girerken enerji veren, görsel olarak ise açık tona zıt olarak farkındalık yaratan kiremit-kırmızı tonuna, pencere demirleri ise güvenliği sağladığı kadar çocuklarda neşe ve sıcaklık hissi uyandırması için yumurta sarısı tonlarına boyanmıştır. Ortaya çıkan iddialı ve farklı görüntü tüm paydaşlar tarafından memnuniyetle karşılanmış, paydaş olmayan insanları bile ilk bakışta okula çeken bir unsur olmuştur.

Fotoğraf 4.2.4.6'da tuvaletlerin yenilenmiş hali görülmektedir. Tüm fayansları kırılıp tertemiz döşenmiş, yerleri kaydırmaz zeminle kaplanmış, tüm hijyen ve mahrem koşulları düşünülerek kapıları, askılıkları ve kağıt havlu asacak yerleri takılmış, tuvaletleri alaturka ve alafranga olarak tercihe göre ergonomik olarak yenilenmiş, sifon sistemleri monte edilmiş, muslukları çalışır hale getirilmiş, aydınlatma sistemleri yapılmış ve çalışır halde olan tuvaletler tasarlanmıştır. Ayrıca her zaman sıvı sabun, tuvalet kâğıdı ve havlu el peçeteleri de tuvaletlerde bulundurulmaktadır. Tüm paydaşlar artık tuvaletleri son derece hijyenik bulmakta ve çekinmeden kullanmaktadırlar.

Fotoğraf 4.2.4.7'de tuvaletlerdeki lavaboların yenilenmiş hali görülmektedir. Tüm duvarları kırılıp, tertemiz fayanslarla döşenmiş, yerleri kaydırmaz zeminle kaplanmıştır. İlkokul ve ortaokul çocuklarının fizyolojisi ayrı ayrı düşünülerek lavabolar ergonomik olarak iki farklı boyutta tercih edilmiştir. Lavabo yükseklikleri ve aynaları çocukların boylarına göre monte edilmiş, sıvı sabunluk ve peçetelik takılmış, kapaklı çöp kovaları konulmuş, tüm hijyen kurallarına uygun olarak dizayn edilmiştir. Tuvaletlere girildiğinde aydınlık, ferah ve hijyen bir ortam hissi uyanmaktadır ve tüm paydaşlar bu durumdan son derece olumlu etkilenmişlerdir.

Fotoğraf 4.2.4.8'de okul bahçesinin etrafının aynı tip ve görsel olarak yeşil renkli çitlerle çevrelendiği görülüyor. Bu durum okul dışından olan kişilerin okula dalıp, okulu geçiş yolu olarak kullanmasını, çeşitli hayvanların bahçeye girmesini ve bahçede dolaşmasını, yüksek yerlerde duvardan düşme tehlikelerini ortadan tamamen kaldırması itibarıyla tüm paydaşlar tarafından okul güvenliğini artıran bir iyileştirme olarak memnuniyetle karşılanmıştır. Ayrıca sınırları belirli bir alan haline dönüşen okulun saygınlığının artmasında ve kurumsal kimliğinin oluşmasında önemli bir rol oynamıştır.

Fotoğraf 4.2.4.9’da okul bahçesinde oturma ve sırt tahtaları olmayan, sadece demirlerden ibaret kalmış bank iskeletlerinin, ölçütleri alınarak uygun boyutlarda kestirilen tahtalarla döşenmekte olduğu görülmektedir. Eski haliyle oturma işlevi olmadığı gibi paslı demirleri ile risk unsuru olmaktan başka işe yaramayan banklar, oturma ve sırt tahtaları güvenli olacak şekilde ve titizlikle monte edilmiş, yenilenmiş işlevsel oturma alanlarına dönüştürülmüştür. Sonrasında tüm okul bahçesinde dağıtılarak belirli yerlere konulan banklar güvenlik tedbiri olarak zemine de sabitlenmişlerdir. Okulun ağaçlık arka bahçesinde sayıca fazlalıkta bulunan bu banklar ve piknik masaları, etkinliklerde ve teneffüslerde hem öğrenci, hem öğretmen hem de veliler için açık havada okulu keyifli bir oturma ve etkinlik alanına dönüşmüştür.

Fotoğraf 4.2.4.10’da görüldüğü üzere yeni sınıf düzeninde tekli oturma sistemine geçilmiş, öğrencilere kişisel, fizyolojilerine uygun, konforlu sıralar sağlanmıştır. Sınıf duvarları çukur ve göçük yerler onarılarak, duvar etekleri yağlı boya olmak üzere panolarla ve sınıftaki diğer detaylarla uyumlu olacak şekilde boyanmıştır. Tüm sınıfların perdeleri, tülleri, masa örtüleri birbiri ile uyumlu ve tek tip olacak şekilde tasarlanmış, sınıf panoları yenilenmiştir. Sınıflara yeni ve sağlam sınıf dolapları konulmuş, güvenlik açısından sınıf ortamındaki eşyalar duvarlara sabitlenmiştir.

Fotoğraf 4.2.4.11’de yeni Atatürk büstü ve çevre düzenlemesi görülmektedir. Büst alanının çevresi aynı tip çitlerle çevrelenmiş ve alana giriş çıkışları engellemek için yükseltilmiştir. Gelişigüzel büyüyen karmaşık otlar öğrenciler tarafından özenle temizlenerek düzenli aralıklarla bakımlı olması için bitkiler ekilmektedir. Atatürk’ün büstü altın yıldızlı renge boyanarak, daha dikkat çekici hale getirilmiş, nadide bir köşe olarak okula kurumsal bir değer katmıştır. Tüm okul törenleri bu alanda yapılmaktadır ve bu köşenin bakımını ve estetiğini korumak önemlidir. Okul bu vazifeyi çocuklara vererek, onlar için hem hobi ortamı yaratmış, hem de okula aidiyet duygularını güçlendirmeyi amaçlamıştır.

Fotoğraf 4.2.4.12’de öğretmenler odasının yeni yapılmış hali görülmektedir. Ne yazık ki öğretmenler odasının eski haline ait bir fotoğraf bulunamamıştır. Ancak araştırmacı eski halini bizzat görmüş bir kişi olarak değişimi özetleyebilir. Eskiden zebra stor perdeleri olmayan ve giriş katta bulunan odayı dışarıdan camdan izlemek ya da cama vurarak öğretmeni çağırmak gibi davranışlarla rahatsız eden veli ve öğrencilerin tutumu da öğretmenler odasının yenilenmesi ile büyük ölçüde

değişmiştir. Muhtemelen birinin evinden getirilerek konulan öğretmenler masası tüm öğretmenlerin etrafında toplanabileceği bir ebatta değildi ve üstü çaydanlık altının izleri ile doluydu. Öğretmenlerin dolabı, muhtemelen bir okuldan getirilmiş atıl durumda olan eski bir sınıf dolabı idi ki hiçbirinin kilidi, hatta bazılarının kapağı bile yoktu. Öğretmenlerin kıyafetlerini asmaları için askılıklar da yoktu. Kısacası eskiden öğretmenlerin mecburen vakit geçirdiği, dışarıya karşı bir mahremiyeti olmayan, dar ve iç sıkıcı bir oda idi. Ancak fotoğrafta görülüyor ki, öğretmenlerin masası, dolabı, askılığı her şey özel ve uyum içinde yeniden yaptırılmıştır. Camlara yapılan stor perdeler hem ortama şıklık katmış hem de odanın dışarıya karşı mahremiyetini sağlamıştır. Bu durum öğrencilerin ve velilerin öğretmenlere olan davranışlarında daha seviyeli ve saygılı davranmalarında çok büyük etken olmuştur.

5.1.3. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel iyileştirmelerin Paydaşlar Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

5.1.3.1. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel iyileştirmelerin Öğretmenler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Öğretmenler tarafından, son iki yıl içinde okullarında yapılan fiziksel iyileştirmelerin şu etkileri yarattığı ifade edilmiştir.

- İstendik davranışlarda artış,
- Özgüven ve iş doyumunda artış,
- Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi,
- Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi,
- Kendini güvende hissetme,
- Kurumun kültürünü benimseme,
- Nöbet görevinin kolaylaşması,
- Azalan devamsızlık ve okulda vakit geçirme isteğinde artış,
- Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış,
- İletişim sorunlarının azalması ve paydaşlar arası işbirliğinde artış,
- İşlerin daha düzenli ve sistemli yürütülmesi.

Bu etkilerden en çok istendik davranışlar oluşturmasını ve konforlu bir ortamda verim, enerji, özgüven, motivasyon ve mesleki tatmin duygundaki artışı vurgulayan öğretmenler temiz, bakımlı ve hijyenik bir ortamda bulunma hissini de

psikolojik açıdan önemli bir rahatlama ve mutluluk duygusu yarattığını ifade etmişlerdir. Bu sonuç, Özçetin (2017)'in, okuldaki fiziksel imkânların öğretmenleri canlandıran önemli koşullar arasında olduğu bulgusu ile örtüşmektedir. Başaran (2009), bir personel/öğretmenin çalışma ortamını değerlendirerek haz duyması halini ‘‘işten doyum sağlayan okul’’ olarak tanımlamıştır ve araştırma bulgularına göre bu okulun ‘‘işten doyum sağlayan okul’’ olduğu söylenebilir.

Okul ortamında yapılan yeniliklerden ve iyileştirmelerden sonra artan sahiplenme duygusu ile tüm paydaşlarda okula karşı istendik tutumlar olduğu gözlenmiştir. En basitinden yenilenen tuvaletlerde öğrencilerin fiziksel gelişimine uygun lavabolar konulduktan sonra öğrencilerin el yıkama ve temizlik alışkanlıkları gelişmiş, temiz kullanma ve bırakma konusunda hassas davrandıkları öğretmenlerce gözlenmiştir. Dwyer ve diğerleri (1998) de kavga ve diğer şiddet olaylarının kirli, çok soğuk veya sıcak, onarılması gereken eski veya sağlıklı okul binalarında daha çok ortaya çıkma eğiliminde olduğunu, okul binaları ve fiziksel durumlarının öğrenci tutumunu, davranışını ve ulaşılmak istenen motivasyonlarını etkilediğini belirtmektedir. Bu sebeple okul binalarının etkili güvenlik ve temizliğe sahip olmasının önemi ve gerekliliği tartışılmaz.

Yine istendik bir davranış olan, öğrencilerde okuma alışkanlığının artırılması, okul kitaplığı ve sınıf kitaplıkları yapıldıktan sonra kendiliğinden artmıştır. Öğretmenlerin okula vaktinden önce gelmesi ve derslerine hazırlanması için belirli zaman ayırması her okul idaresi tarafından istenen ve beklenen bir davranıştır. Yenilenen öğretmenler odası öğretmenlerde bu istendik davranışı geliştirmiştir. Öğrenci ve velilerin okula ve öğretmenlere yaklaşımı, aralarındaki iletişim ve ikili ilişkileri yapılan yeniliklerle birlikte daha istendik yönde olma ve gelişme doğrultusundadır. Haliyle bu durumların öğretmenlerde mesleki tatmin duygusunu besleyen, enerji ve verimi artırırken özgüven ve motivasyonlarını da destekleyen unsurlar olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuç, Arslan'ın (2014) estetik görünüm ve ahenginin bozulmadan tasarlanmasıyla oluşturulacak ayrı bir çalışma odasının öğretmen için önemli bir konfor imkânı sağlayacağı, kendi özel yaşam alanına kavuşacak olan öğretmenin iş doyumunun yükselerek, veriminin de bu durumdan olumlu biçimde etkileneceği görüşüyle örtüşmektedir.

On bir öğretmenden sekizinin ifadesi ile %70'lik bir oranla öğretmenler, yapılan iyileştirmelerin bir sonucu olarak; sahiplenme, okula ve mesleğe aidiyet duyma konusunda artık daha güçlü duygular içinde olduklarını, kendilerini eskisine

göre okulda daha güvenli hissettiklerini vurgulamışlardır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde, bunlara paralel sonuçların elde edildiği görülmektedir. MacGregor ve diğerleri (1997)'ne göre, çevresel düzenlemeler üretkenliğe katkıda bulunmak amaçlı yapılır ve tipik modifikasyon, güvenli olmayan fiziksel düzenlemelerin ortadan kaldırılmasını veya ayarlanmasını ve zamanlama ile birlikte alan kullanımını geliştirmeyi içerir

On bir öğretmenden yedisi yapılan fiziksel iyileştirmelerden sonra okulda bir kurum kültürü oluştuğunu, okulun kurumsal bir kimlik kazandığını ifade etmektedirler. Bir okulun fiziki şartlarının ve fiziki dış görünümünün o okulun kurumsal kimlik algısını önemli ölçüde etkilediği görülmektedir. Zaten bir kurum olan okul, fiziki şartlarının iyileştirilmesiyle dıştan ve içten daha bir saygınlık kazanmış, öğretmenlerin aidiyet duygusunun güçlenmesi ve sahiplenmesi sonucu oluşan birlikten bir kurum kültürü doğmuştur. Akçay (1997) ve Başar (1999) da ilköğretim okullarının göze hitap eden bir mimari tarzda inşa edilmesinin, öğrenci ve eğitim iş görenlerinin güdülenmesine ve başarıya katkı sağlayacağı gibi örgüt kültürünü de olumlu yönde geliştireceğini belirtmektedir.

On bir öğretmenden altısı, son iki yıl içinde okullarında yapılan fiziki iyileştirmelerin %50'nin üstünde bir oranla; nöbet görevlerini kolaylaştırdığını, devamsızlıkların azaldığını ve okula gelme, vakit geçirme isteğinin arttığını, okulda yapılan etkinliklerin ve katılımın artması ile sosyalleşmenin yükseldiğini belirtmişlerdir. Devamsızlıkların azalması ve okulda yapılan etkinliklere katılımın artmasında en büyük etkenin, okulun daha konforlu bir yer haline gelmesi ile okulda geçirilen zamanın kalitesinin artması sonucu olduğu düşünülmektedir. Bu sonuç, Uludağ ve Odacı'nın (2002) fiziksel ortamla ilgili her değişkenin eğitime destek veya engel olabileceği, sadece mekânlarda var olanlar değil, bunların düzenlenişi ve estetiksel durumunun da eğitsel açıdan insan üzerinde önemli etkiler bırakacağı bulgusunu desteklemektedir.

On bir öğretmenden beşi yapılan fiziki iyileştirmelerden sonra iletişim sorunlarının azaldığını ve paydaşlar arası işbirliğinde artış olduğunu ifade etmektedir. Bu da kişilerin kendileri ile ilgili değer algılarının yükselmesi ile yakından ilişkili olup, yapılan düzenlemelerden sonra ast-üst, öğretmen-öğrenci, veli-öğretmen, öğretmen-idare, gibi paydaşlar arasındaki ikili ilişkilerde ortamdaki kurumsal algının yarattığı mesafe ve saygılıktan ileri gelmektedir. Böyle bir ortamda kurallar ve mesafeler konuşulmaksızın kendiliğinden belirlenir. Mesela,

öğretmenler odasının ortamını ve ciddiyetini içindeki öğretmenler kadar odanın fiziki atmosferi de belirlemektedir. Öğretmenlerin 10 dakikalık teneffüs aralarında ve 1 saatlik öğlen arasında vakit geçirdiği ortamın dinlendirici ve keyifli bir ortam olması önemlidir. Bu sonuç, Çınar'ın (2014) güzellik duygusu, insanların zevk alarak bir ortamı ya da mekânı paylaşmalarına yardımcı olabilir önerisiyle tutarlıdır. Kapısı kapanmadığı için öğrenci ve velinin kapısını bile çalmaya gerek duymaksızın içeri daldığı, içeri girildiğinde kırık iki çek yat ve birkaç sandalyeden başka oturacak yer olmayan, üstü çaydanlık altının izleri ile dolu kırık bir öğretmenler masası olan, eski ve kapakları dökülmüş bir sınıf dolabının öğretmen dolabı olarak kullanıldığı, pencerelerinde perdenin bile olmadığı ve teneffüs boyunca cama yapışan öğrenci ve veliler tarafından farkında olmaksızın izlenmek yoluyla öğretmenlerin uzaktan rahatsız ve gözle taciz edildiği bir öğretmenler odasının olumlu bir iletişim ortamı yaratması beklenemez. Ayrıca bu ortamın atmosferinin öğretmenler arasındaki iletişimde bile büyük önemi vardır. Odadaki fiziki ortam, öğretmeni o odaya iten ya da o odadan uzaklaştıran etmenlerle doludur. Fiziki olarak çok konforlu olması gerekmez, asgari olarak öğretmene yakışır dolap, masa, sandalye, koltuklar gibi mümkün olduğunca yeni ve işlevsel eşyalarla uyumlu ve ahenkli donatılmış, düzenli, bakımlı, temiz ve sıcak bir ortam olması yeterlidir. Aynı şekilde okuldaki idari odanın da idareci ile öğretmenin, idareci ile öğrencinin ve idareci ile velinin ikili ilişkilerinde seviyeyi belirlemede rolü olduğu düşünülmektedir. Bir kurumun idari odası, o odadaki muhatap kişisi, o kurumun dışarıya karşı yüzü ve duruşunu önemli ölçüde etkilerken, kurum hakkında bir ilk etki ve izlenim de yaratmaktadır. İletişim ise bu izlenimlerden sonra kendi seyrini belirleyen bir süreçtir.

On bir öğretmenden ikisi yapılan fiziki iyileştirmelerden sonra okulda işlerin daha düzenli ve sistemli yürütüldüğünü gözlemlediklerini belirtmiştir. Fiziki ortamın düzenli görünümünün de okuldaki işleyiş hakkında öğretmenlerde bir yargı oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Fiziksel olarak bakımsız ve eskimiş okullarda düzen ve sistemin de eskimiş ve durağan olduğu düşünülebiliyor. Genel anlamda elde edilen tüm bulgu ve sonuçlar, Özçetin' in (2017) okuldaki fiziki iyileştirmeler ya da fiziksel alanda yapılan düzenlemeler öğretmen performansını önemli ölçüde ve olumlu düzeyde etkilemektedir sonucuyla tutarlılık göstermektedir.

5.1.3.2. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel iyileştirmelerin Öğrenciler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Öğrenciler tarafından, son iki yıl içinde okullarında yapılan fiziksel iyileştirmelerin şu etkileri yarattığı ifade edilmiştir:

- Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi,
- Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi,
- Kendini güvende hissetme,
- Azalan devamsızlık ve okulda vakit geçirme isteğinde artış,
- Derslere katılım ve akademik başarıda yükselme,
- Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış,
- Özgüven ve değerli hissetme,
- İstendik davranışlarda artış.

On öğrencinin tamamı yapılan fiziki iyileştirmelerden sonra, okula duyulan sevgisinin arttığını, okulunu daha çok sahiplendiğini ve artık bu okula daha çok ait olduğunu hissettiğini belirtmişlerdir. Bu sonuç, Haider'ın (1999), okul/sınıf yaşam alanlarının kalitesi; öğrencilerin bireysel ve sübjektif olarak kendilerini iyi hissedecekleri sınıf ve okul atmosferine, okulun imkânlarına ve de çevre koşullarının kalitesine bağlıdır bulgusuyla tutarlıdır.

Yine %100 oranla bütün öğrenciler, yapılan fiziki iyileştirmelerden sonra okullarında artık kendilerini temiz, bakımlı ve hijyenik bir ortamda hissettiklerini ifade etmişlerdir. Öğrenciler güzel olan ve kendilerine değerli hissettiren okul ortamını sevmektedirler ve bu ortamı bozmamak için sahiplenip koruma çabası göstermektedirler. Bu çaba onların aidiyet duygusunu güçlendirmektedir. Yapılan yeniliklerin bütün öğrenciler üzerinde yarattığı diğer bir etkinin de, özellikle okul tuvaletleri, sınıfları ve okullarının dış görünümü bakımlı ve temiz olduğu zaman kendilerini temiz, bakımlı ve hijyenik bir ortamda hissetmek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç, Arslan'ın (2014) temiz olan yerler, insanın o ortamda daha huzurlu bir şekilde bulunmasına imkân vermekte ve mekâna olan bağlılığını artırabilmektedir görüşü ile örtüşmektedir. Bu görüşler ışığında, "öğrenciler okulları temiz ve bakımlı olunca daha çok sahiplenici oluyorlar, böyle bir okula ait olmak onları mutlu ediyor ve okula duydukları sevgi artıyor" diyebiliriz. Çınar (2014) da temiz olunmayan bir ortamın veya öğrencinin diğerlerinin motivasyonunu olumsuz yönde etkileyebildiğini belirtmiştir.

On öğrenciden sekizi yapılan iyileştirmelerden sonra okulda artık daha güvenli hissettiklerini ve tedirginlik duygularının azaldığını ifade etmiştir. Bu duyguyu hissettiren iyileştirmelerin başında; okul çitlerinin yapılmasıyla artık okulun sınırları belirli bir yer olması, dışarıdan okula yabancı kişilerin girememesi, tuvaletlerin yapılması, her öğrenciye kişisel öğrenci dolaplarının atanması, kaygan zeminlerin kaydırmayan zeminlerle ikame edilmesi, okul zeminin ve oyun alanlarının düzenlenmesi, arka pencerelere demir korkulukların yapılması, okul kameralarının takılması gibi yenilikler sayılabilir. Bu sonuç, Çınar'ın (2014) öğrencilerin sağlıklı, verimli ve motive olmuş bir durumda öğrenme öğretme etkinliklerini yürütebilmeleri açısından okulun ve sınıfın fiziksel koşullarının öğrenci güvenliğini tehdit etmeyecek ve öğrencilerin kendilerini güvende hissedecekleri bir şekilde düzenlenmesi gerektiği bulgusuyla örtüşmektedir. Ayrıca Çınar (2014) zeminlerin kaygan olmaması, yangından korunma önlemlerinin alınmış olması, pencerelerin sarkmayı önleyici şekilde yaptırılması, sınıf kapılarının dışa doğru açılması gibi önlemlere özen gösterilmesi gerektiğini vurgularken, öğrencilerin rahatlıkla birbirlerine zarar vermeden sıralarına oturabildikleri ergonomik sıra ve masa sistemlerinin öğrenci güvenliği açısından öncelikli olarak ele alınmasını önermektedir. Başar'ın (2003), çevirme duvarları (ihata duvarı), okullarda öğrencilerin güvenliğinin sağlamlasında önemli bir etkidir bulgusu da bu sonucu destekler.

On öğrenciden yedisi okula gelme motivasyonunun arttığını, artık okula daha istekli geldiğini ifade etmiştir. Bu öğrenciler sadece kendisi için değil, diğer arkadaşları için de aynı şekilde okula gelme motivasyonunun arttığını düşünmektedirler çünkü sınıflarında devamsızlık oranlarının düştüğünü, eskiden en çok devamsızlık yapan arkadaşlarının bile artık okula daha düzenli geldiklerini ifade etmişlerdir. Bu bulgular ışığında, okulun fiziki şartları okulda öğrenciye ne ölçüde kendini güvenli, iyi ve değerli hissettirebiliyorsa, öğrencinin okula gelme motivasyonu da o ölçüde artar sonucuna varabiliriz. Bu sonuç, renklerden etkilenen nefes alışımız, kan basıncı, nabız, kas etkinliği gibi değişkenlerin öğrencinin de fiziksel ve davranışsal durumunu etkilediğini öne süren Hataway'in (1987) renklerin duyguları ve edimi etkilediği bulgusuyla tutarlıdır.

On öğrenciden altısı okulda yapılan fiziki iyileştirmelerden sonra okulda derslere katılım ve akademik başarının yükseldiğini, okulda yapılan etkinliklere katılım ve sosyalleşme isteğinin arttığını söylemişlerdir. Bu sonuç, Fraser'ın (1994),

sınıf ve okul ortamı öğrencilerin başarıları üzerinde etkilidir ve aynı zamanda istenen davranışlara ulaşma konusunda bir gösterge olarak kabul edilebilir. Eğitimde istenen verimin alınabilmesi için sınıf ve okul binalarının önemi üzerinde durulmalıdır önerisiyle ve Tabancalı'nın (2009), öğrencinin okulda büyük bir bölümünü öğretmeni ile birlikte sınıfta geçirdiği süreçte, öğretmen, öğrenci ve sınıfın fiziki koşulları eğitim-öğretimin başarılı olabilmesi için en önemli etkenlerdir bulgusuyla birebir örtüşmektedir. Sınıfa ilişkin her fiziksel değişken öğrenci başarısının yordayıcısıdır. Öğrencilerin öğrenmeye ilişkin motivasyonları iyi bir sınıf fiziksel düzeninden etkilenebilmektedir. Fiziksel ortamlar sınıf içerisinde öğretmen- öğrenci ilişkilerinin oluşmasında, değişmesinde etkilidir.

Derslere katılım ve akademik başarının yükseldiğini belirten öğrenciler hem kendileri adına hem de sınıfları adına böyle bir değerlendirme yaptıklarını, çünkü artık sınıflarında derslerin daha keyifli ve etkili işlendiğini, eskiden derslere pek katılmayan arkadaşlarının bile eskisine göre derslere artık katılım sağladıklarını, yazılı ve sözlü notlarının da yükseldiğini ifade etmişlerdir. Bu sonuç, bina tasarımı ve tesis koşullarının öğretmen motivasyonu ve öğrenci başarısı ile ilişkilendirildiği Corcoran, Walker ve White (1988); Jago ve Tanner (1999)'ın araştırma bulguları ile de tutarlıdır. Ayrıca; sınıf aydınlatması ve termal rahatlık gibi ufak bir etkenin bile öğretmenlerin moral düzeyleri ve öğrencilerinin derse katılımında belirleyici olabileceğini belirten Celep (2008), tüm okulun ve sınıflarının renklerinin değiştirildiği düşünüldüğünde, okulda ve sınıfta iyi renk uyumunun sağlanmasının göz estetiği ve zihinsel etkinlik açısından uyarıcı etkiler yaratabileceği yönünde görüş bildirmiştir. Sonuç olarak; 40 dakika boyunca derse odaklanan öğrenci sınıfta öncelikle rahat ve konforlu bir şekilde oturmalıdır. Çünkü rahatsızlık duyan bir öğrenci, rahatsızlık kaynağı ne olursa olsun derse tam yoğunlaşamaz ve derse katılım sağlamakta zorlanır. Bu konuda Gök ve Gürol (1999) da eğitim ortamlarının düzenlenmesinde ergonomik verilerden olabildiği ölçüde yararlanılmasını, özellikle öğrencilerin dersliklerde kullandığı sıra ve altlıklarının ölçülerinin, öğrenci vücut ölçülerine uygunluğuna önem verilmesi gerektiğini belirtmektedir. Ne yazık ki bu durum öğrencinin çevresini ve sınıf ortamını da olumsuz etkileyecektir. Aynı şekilde eskiden okulda yapılan etkinliklere katılmakta pek gönüllü olmayan öğrenciler bile artık bu tip etkinliklerde yer almak istediklerini belirtmişlerdir. Bu sonuç, Çınar'ın (2014) öğrenci beğenisine hitap eden bir sınıf estetiğinin öğrencilerin etkinliklere

isteyerek ve mutlu bir şekilde katılmalarına imkân verebileceği bulgusunu desteklemektedir.

Renksiz ve ruhsuz bir okulda etkinlik yapmak için kendilerinde yeterli enerjiyi bulamayan öğrenciler okulun yeni renklerinin kendilerine de enerji verdiğini, okulda yapılan tüm etkinliklere katılarak sosyalleşmekten keyif aldıklarını söylemektedirler. Bu sonuç, Çınar'ın (2014) renklerin insanların psikolojik ve biyolojik durumları üzerinde etkisi olduğu, insan psikolojisini yansıttığı, insanların davranışlarının kaynağında renklerin yerinin bilimsel olarak kabul edildiği bulgusuyla tutarlıdır. Ayrıca teze konu olan okulun önceki ve sonraki renkleri itibariyle de, sıcak renklerin birey üzerinde neşelendirici; fiziksel gücü, enerjiyi, dinamizmi artırıcı; metabolizmayı hızlandırıcı etkiler yarattığı (Becer, 1999), soğuk renklerin de fazlasının kasvet, tembellik, hayalperestlik, duygusallık gibi olumsuz etkiler yarattığı (Gül, Miman, Ege, ve Saraç, 2015) bulguları ile de örtüşmektedir.

Eskiden yapılan etkinliklerde çekilen fotoğraflarda okulun arkada bir harabe gibi çıktığını ve okul fotolarının çok renksiz olduğunu belirten öğrenciler artık etkinliklerde bol bol fotoğraf çekindiklerini, okullarının fotoğraflarda çok güzel görüldüğünü ve herkese gururla bu fotoğrafları gösterdiklerini de ifade etmişlerdir. Bu sonuç, (California Eğitim Bakanlığı Okul Güvenliği ve Şiddet Önleme Merkezi, 1995)'nin, "Bir okulun sınıfları öğrencilerin güvende hissetmesini, duyulan gururu ve sahiplenme duygusunu desteklemelidir." ifadesi ile örtüşmektedir. Aynı şekilde veliler de artık bu etkinliklere daha çok katılım sağlamak ve böyle günlerde okula gelerek çocuklarının bol bol fotoğraflarını çekmektedirler.

On öğrenciden beşi, okulda iken artık daha konforlu bir ortamda daha değerli ve iyi hissettiklerini, özgüvenlerinin arttığını belirtmişlerdir. Fiziki şartları iyi olan bir okul ortamının öğrencilerin kendilerini değerli hissetmesinde rolü olduğu söylenebilir. Bu sonuç, Kleberg'in (1998) düzenlenmesinden inşasına kadar fiziksel çevrenin öğrenci üzerinde psikolojik etkilerinin olduğu, öğrenmeyi ve süregelen gelişmeyi cesaretlendirerek artırabileceği gibi aynı zamanda önleyerek cesareti kırabileceği, bu sebeple sınıfların; öğrencide duygu yoğunluğu uyandıran, farklı amaçlara hizmet edebilecek esneklikte ve fiziksel çevre olarak öğrencilere sınıfta elde ettiklerini doyasıya yaşatacak estetik nitelikte olması gerektiği sonucuyla örtüşmektedir.

On öğrenciden üçü, okulda yapılan yeniliklerden ve iyileştirmelerden sonra artan sahiplenme duygusu ile okula karşı herkeste istedik davranışlar oluşmaya

başladığını söylemiştir. En basitinden yenilenen tuvaletlerde eskiden lavabolara erişemediği için elini yıkamayan öğrencilerin fiziksel gelişimine uygun lavabolar konulduktan ellerini yıkadıklarını, tuvaletlerinde artık sabun, tuvalet kâğıdı ve havlu peçetelerin eksik olmadığını, her kes gibi kendilerinin de temiz kullanma ve bırakma konusunda hassas davrandıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuç, Gök ve Gürol'un (1999) lavabolarının ölçülerinin birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar öğrencilerin rahat kullanımı için değişik yüksekliklerde olması gerektiği önerisiyle tutarlıdır.

Okul kitaplığı yapılması ile herkes okumaya heveslenmiş, okuma alışkanlığı gelişmiş ve sınıfça okunan kitap sayıları artmıştır. Öğrenciler okulda düzenlenen sosyal etkinliklere katılım konusunda daha istekli ve gönüllü davranmaktadırlar. Sonuç olarak, öğrencilerde istendik davranışlar oluşturulmak isteniyorsa ilk önce onlara istendik ortamlar sunulmaya gayret edilmelidir. Tüm bu sonuçlar, Gordon'un (1996), olumsuz çevresel koşullar davranış sorunlarına yol açabilir. Bu nedenle, öğrencilerin fiziksel koşullardan kaynaklanan kabul edilemez davranışları, koşulların değiştirilmesiyle düzeltilebilir sonucuyla son derece tutarlıdır.

5.1.3.3. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Veliler Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

Veliler tarafından, son iki yıl içinde okulda yapılan fiziksel iyileştirmelerin şu etkileri yarattığı ifade edilmiştir:

- Güvende hissetme,
- Hijyenik bir ortamın yarattığı konfor hissi,
- Okulda sunulan kaliteli ortamdan gurur duyma,
- Özgüven ve değerli hissetme,
- İşlerin daha düzenli ve sistemli yürütülmesi,
- Okul etkinliklerinin ve paydaş katılımının çoğalması ile sosyalleşmede artış,
- İstendik davranışlarda artış,
- Sahiplenme ve aidiyet duygusunun güçlenmesi,
- İletişim sorunlarının azalması ve paydaşlar arası işbirliğinde artış.

Görüşme yapılan on velinin tamamı, yapılan fiziki iyileştirmelerden sonra, okulda güvenli hissettiğini, duydukları endişe düzeyinin azaldığını, diğer bir madde olarak; kendilerini temiz, bakımlı ve hijyenik bir ortamda hissettiklerini

belirtmişlerdir. Buradan hareketle, okulun güvenliğinin ve temizliğinin iyileştirilmesi ile velilerin %100 ünün psikolojik olarak endişe düzeyi azalmıştır diyebiliriz. Bu sonuç, Arslan'ın (2014) uygun olarak tasarlanmış ortamların, amaçların gerçekleştirilmesinde önemli birer araç olduğu, ortamdan istifade eden tüm paydaşlar üzerinde olumlu etki bırakacağı ve yürütülen çalışmalara yarar sağlayacak ortamların düzenlenmesinin önemli bir ihtiyaç olduğu bulgusu ile örtüşmektedir.

On veliden sekizi, yapılan iyileştirmelerden sonra çocuklarına okulda sunulan kaliteli ortamdan gurur duyduklarını ifade etmişlerdir. Bu veliler önceden çocuklarına daha iyi imkânlarla sahip bir okul sunma arzusu içinde olup, çeşitli nedenlerden dolayı bunu sağlayamamanın üzüntüsünü duyan velilerdir. Yapılan iyileştirmelerden sonra okulun akademik başarısının da yükseldiğini belirten veliler hem fiziki hem de akademik yönden çocuklarını bu okula göndermenin gurur ve mutluluğunu yaşadıklarını, okulun ilçede bulunan pek çok okul içinde adıyla anılan marka bir okul haline geldiğini dile getirmişlerdir. Bu sonuç, okulun dış ilişkileri, partnerlerinin öznel memnuniyeti, velilerin ve okul personelinin katılımı, olumlu iletişim ve işbirliğini okul kalitesini belirleyen ölçütler olarak kabul eden Haider'in (1999) görüşü ile örtüşmektedir.

On veliden yedisi, yapılan iyileştirmelerden sonra konforlu bir ortamda daha değerli ve iyi hissettiklerini, özgüven ve motivasyonlarının attığını belirtmişlerdir. Velilerin özgüven ve motivasyon artışının kendi öğrencilerine ve çevrelerine karşı olduğu ve çocuklarını iyi imkânlardaki bir okula göndermekle bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Ayrıca velilerin okula geldiklerinde karşılaştıkları konforlu okul ortamı okula karşı olduğu kadar kendilerine karşı da değer algılarını yükseltmiştir.

On veliden altısı, yapılan iyileştirmelerden sonra okulda işlerin daha kurumsal ve profesyonel yürütüldüğünü gözlemlediklerini belirtmişlerdir. Bu ifade eskiden okulda işlerin kurumsal ve profesyonel olmadığı anlamına gelmemekle birlikte, yapılan fiziki iyileştirme ve düzenlemelerin, dışarıdan kişilerin bile algısını nasıl ve ne yönde etkileyebileceğinin bir göstergesidir.

On veliden beşi, yapılan iyileştirmelerden sonra okulda etkinliklere katılım ve sosyalleşme isteğinin arttığını, paydaşlarla işbirliğine daha sıcak baktıklarını ve bu konuda istek duyduklarını dile getirmişlerdir. Bu sonuç, her bir okul paydaşının beklentilerini karşılayacak biçimde okulların uygun fiziksel ortamlara sahip olmasının, her bir okul paydaşının okula yönelik güdülenmesinde ve yürüteceği

çalışmaların verimliliğinde olumlu etki yaratacağı (Arslan, 2014) bulgularıyla tutarlılık göstermektedir. Yine on veliden beşi yapılan fiziki iyileştirmelerin öğrencilerde istendik yönde davranışlar oluşturduğunu gözlemlediklerini belirtmiştir. Yapılan iyileştirmeler ve daha iyi şartlara sahip sorunsuz bir okul, her paydaşı gibi velilerini de okula çeken bir tılsım yaratmaktadır. Herkes onun bir parçası olmak, onunla ilgili yapılacak işlerde yer ve sorumluluk almak istemektedir. Bu sonuç, velilerin okula olan inanç ve güven duygularında olumlu gelişmeler olacaktır. Fiziksel ortamın getirdiği imkânları gören veliler, çocukları ile daha yakından ilgilenmeye ve verilen imkânları hak etmeleri yönünde çocuklarını güdülemeye başlayarak olumlu anlamda okula katkı sunacaklardır (Arslan, 2014) bulgusu ile tutarlıdır. Aynı şekilde öğrenciler de bu duygularla aidiyet hissettikleri okula karşı istendik yönde davranışlar göstermeye yatkın olmaktadır. Bu durum okulda öğretmenler hatta öğrenci akranları tarafından gözlenebildiği gibi evde velileri tarafından da rahatça gözlenebilmektedir. Çünkü öğrenilen davranışlar kalıcı olmaktadır ve okul içinde olduğu kadar okul dışında da sürdürülmektedir. Zaten okullarda yapılan öğretimin yanı sıra sürdürülen eğitimin amacı da tamamen budur.

On veliden dördü, yapılan iyileştirmelerden sonra okula saygısının arttığını, okulu sahiplenme ve okula aidiyet duygusunun geliştiğini belirtirken, bir okulun tüm gün içinde olan çalışanları ve öğrencileri kadar çok fazla okulda vakit geçirmeyen veliler gözünde de okulun fiziki şartlarının, okulun saygınlığını etkileyici bir unsur olduğu söylenebilir. İyi olan bir şeyden her kes payını almak ya da iyi olan bir şeye her kes ait olmak ister. Hele ki bunun bir okul olduğu düşünülürse, öğretmen-öğrenci-veli işbirliğinin çok önemli bir üçlü olduğu gerçeği ile yola çıkıldığında, velilerin de bu duygular içinde olması üçlü saçı ayağını sağlamlaştıran bir unsurdur. Bu sonuç, Arslan'ın (2014) okula ilk kez adım atan bir bireyin muhtemelen ilk dikkatini çekecek hususun okulun fiziksel özellikleri olduğu ve birey üzerinde önemli bir etki bırakacağı, süreç içerisinde de fiziksel mekânın güdülenme üzerinde sağlayacağı olumlu etkinin devam edeceği bulgusuyla tutarlıdır.

Yapılan iyileştirmelerden sonra öğretmen ve okul idaresi ile iletişim sorunlarının azaldığını belirten on veliden üçü, eskiden dışarıdan bakımsızlığı ile harabe olan okul dış görünümünün, okul içindeki kurum kültürü ve çalışanlarına karşı olan saygı algısını da olumsuz etkilediğini dile getirmişlerdir. Tıpkı toplumda eski, kirli, yırtık giyinen kişilere karşı olan tavrımızın ya da ilk izlenimimizin,

bakımlı, temiz, özenli giyinen kişilere karşı olan tavrımızdan ya da ilk izlenimimizden farklı olacağı gibi bu durumda da algılarımız tavırlarımızı etkileyecektir. İlk izlenim her zaman önemlidir. Öğretmeni özel kılmayan bir öğretmenler odası ortamı varken, velilerin kapıyı çalmaksızın öğretmenler odasına dalması, senli benli hitap şekilleri, perdesi olmayan giriş kattaki cam önünden öğrenci ve velilerin öğretmenleri izleyerek rahatsızlık vermeleri öğretmen- öğrenci-veli arasındaki iletişimi seviyesiz ve olumsuz yönde etkiler. Bu olumsuzluk zaman zaman idari oda imajından çok uzak ve dağınık olan idareci odalarında öğretmen-veli- okul idaresi arasında da yaşanmaktaydı. Buradan hareketle, düzenli ve kurumsal bir okul ortamı, velilerin öğretmenlere ve okul idaresine karşı tavır ve tutumlarını da daha saygın ve ölçülü olmaya yönelterek, kurumsallık algısı arttıkça iletişim sorunları azalacaktır diyebiliriz. Bu sonuç, Arslan'ın (2014) ilgili ortamların fiziksel tasarımında öğrencilerin yanı sıra diğer okul paydaşları için de aynı titizlikle amaca uygun biçimde tasarlanmasının çıkabilecek pek çok sorunu önceden önleyeceği; gereksiz iş gücü kayıplarını azaltacağı, oluşabilecek bir takım çatışmaları engelleyerek verim artışını sağlayacağı bulguları ile örtüşmektedir. Bu sebeplerle; okullarla ilgili yöneticiler, öğretmenler, veliler, memurlar, hizmetliler vb. her türlü paydaşın ortamın sağlayacağı bir takım avantajlar neticesinde daha kolay paylaşımda ve iletişimde bulunabilecekleri ortamlara kavuşması son derece önemlidir.

5.1.3.4. Okulda Son İki Yıl İçinde Yapılan Fiziksel İyileştirmelerin Paydaşlar Üzerinde Yarattığı Etkilere İlişkin Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar

Fotoğraf 4.3.4.1'den de anlaşılacağı gibi öğretmenler, öğretmenler odasının yenilenmesinden en çok olumlu etkilenen paydaşlar olup, mesleklerine bağlılık ve okula olan aidiyet duygularının, okulda vakit geçirme istekleri ve artan konforla birlikte motivasyonlarının yükseldiğini belirtmişlerdir. Bu durum kurum içinde samimiyet ve dayanışmayı artırmış, okulun öğretmenlerini birbirine daha çok kenetleyerek okulu onlar için ikinci bir ev haline dönüştürmüştür. Önceden her tayin döneminde merkez okullara gitmek için şansını deneyen öğretmenler son iki yıl içerisinde tayin başvurusunda bile bulunmamaktadırlar. Hatta tayin ile başka okula giden bir arkadaş, özel durumu sebebiyle tayin isteyerek tekrar bu okula dönmüştür. Öğretmenler okullarında aile atmosferi, yardımlaşma ve dayanışma içinde mutlu oldukları ve sevdikleri bir ortamda görevlerini sürdürmektedirler.

Fotoğraf 4.3.4.2- 4.3.4.16. arasındaki çeşitli etkinlik, oyun, tören ve kutlama fotoğrafları incelendiğinde, paydaşlarla yapılan görüşmelerden elde edilen sonuçları desteklediği açıkça görülmektedir. Fotoğraflardan öğrencilerin etkinliklere katılmak üzere son derece özenli bir şekilde hazırlandıkları, öğretmenlerin kutlama ve etkinlikleri kapsamlı bir şekilde, öğrencilerle birlikte etkinliklere kendilerini de dahil ederek planladıkları, velilerin ise bu etkinliklere yoğun ilgi ve katılımı anlaşılmaktadır. Okulda fiziksel iyileştirmeler yapıldıktan sonra daha renkli ve çekici bir okul ortamı oluşmuş, öğrenci, öğretmen, veli tüm paydaşların okul etkinliklerine katılım isteği ve aktif katılımı artmıştır. Bunun doğal sonucu olarak; paydaşlar arası iletişim sorunları azalmış, işbirliği artmış ve sosyalleşme düzeylerinin yükselmesi ile okul her kesin gözünde sevilen, sahiplenilen, popüler bir ortam haline dönüşmüştür.

Fotoğraf 4.3.4.17- 4.3.4.22. arasındaki fotoğraflar incelendiğinde, okulda yapılan fiziksel iyileştirmelerden olumlu etkilenen tüm paydaşlar gibi öğrencilerin de sportif, sosyal, kültürel ve bilimsel faaliyetlere katılımının arttığı ve bu alanlarda son yıllarda okula kazandırılan pek çok başarının olduğu görülmektedir. 4.3.4.17, 4.3.4.18, 4.3.4.19. ve 4.3.4.20'den de anlaşılacağı üzere, bahçe zemini düzenlendikten sonra spor alanlarının iyileştirilmesi ve yerlere çizilen çocuk oyunlarıyla birlikte, okul bahçesinde daha çok vakit geçiren öğrencilerin spora olan ilgisi ve yatkınlığı artmıştır. Bu sonuç, öğrencilerin değişik branşlarda okula pek çok kupa kazandırmalarına sebep olmuştur.

Aynı şekilde okul, son iki yıl içerisinde çeşitli kültürel ve bilimsel etkinliklerden de il ve ilçe çapında pek çok ödül ve derece kazanmıştır. Fotoğraf 4.3.4.21'de, Dünya Su Günü dolayısı ile DSİ tarafından her yıl il ve bölge çapında düzenlenen yarışmada kompozisyonu ile pek çok özel ve devlet okulu arasındaki öğrencilerden öne geçerek il ve bölge birinciliğini kazanan ortaokul öğrencisi görülmektedir. Fotoğraf 4.3.4.22'de ise Antalya Makine Mühendisleri Odasının, Antalya'daki özel ve devlet olmak üzere tüm ilköğretim öğrencileri arasında düzenlemiş olduğu bilimsel bir icat yarışmasında il birinciliğini kazanan ilkokul öğrencisi görülmektedir. Antalya'daki yüzlerce özel ve devlet okulundan katılım olan ve sonucu oldukça ses getiren bu birincilik, ulusal kanallarda programlara konu olmuş, yapılan röportajlar ve öğrencinin başarısı gazetelerde yer almıştır.

Kazanılan tüm bu başarılar, okulun prestijinin yükselmesine, tüm paydaşların okula olan saygı ve bağlılığının artmasına ve artık tüm paydaşların okullarıyla gurur duymasına etkindir. Bunun yanı sıra okul, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 yıllarında yapılan TEOG, LGS sınavlarında, ilçe çapında 26 ortaokul içinde ortalama bazında her sene birincilik elde etmiş ve bunu korumuştur. Yapılan fiziksel iyileştirmelerle birlikte okulun kazanmış olduğu tüm başarı ve dereceler, eskiden silik ve soluk bir köy okulu olan bu ilköğretim okulunun ilçede ve ilde başarıları ile iddialı ve bilinen bir okul olmasını sağlamıştır.

Bu sonuçlar, öğrencilerin yenilenen okul motivasyonu ile birlikte akademik, bilimsel, sportif, sosyal, sanatsal tüm alanlardaki çalışmalara olan ilgisinin arttığı, bu tip etkinliklere artık daha istekli ve seyerek katıldıkları yönündeki bulguları desteklemektedir.

Fotoğraf 4.3.4.23'de görüldüğü üzere, eskiden tüm paydaşlarının okul tuvaletlerinden, okul girişine, sınıflarından öğretmenler odasına kadar hijyenik bulmadığı, hatta bu alanları kullanmaktan bile imtina edecek kadar olumsuz psikolojik duygular beslemiş olduklarını belirttikleri okul, yapılan iyileştirmelerle birlikte tüm bu olumsuzlukları yenmiş, hatta gerekli kriterleri sağlayarak 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Beyaz Bayrak Sertifikasını almaya hak kazanmıştır.

Bu sertifikalar artık okulun, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'na istenen standartlarda temizlik ve sağlık koşullarını sağlayan bir okul olduğunu belgelemektedir. Bu yönüyle okulda yapılan fiziksel iyileştirmeler sonucu okulun nereden nereye geldiğini ve görüşme yapılan paydaşların ifadelerinden çıkartılan tez sonuçlarını destekleyen en önemli somut dokümanlardan biridir.

5.1.4. Okulda Gelecekte Başka Ne Gibi Fiziksel İyileştirmelere İhtiyaç Olabileceğine İlişkin Elde Edilen Sonuçlar

5.1.4.1. Öğretmenlerin Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceğine İlişkin Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar

Öğretmenler okulun gelecekte ihtiyaç duyabileceği fiziksel iyileştirmeler olarak:

- Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak derslik sistemine geçilmesi,
- Konferans salonu yapılması,

- Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması,
- Spor salonu yapılması,
- Oyun alanlarının artırılması,
- Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması,
- Okul kütüphanesi kurulması,
- Okul ihata duvarının resimlendirilmesi,
- Ayakkabısız girilen halı zeminli sınıflar yapılması,
- Okul bahçesine barkovizyon konulması önerilerini sunmuşlardır.

Öğretmenler en çok geniş sınıfları ve tüm birimleri ile tek çatı altında toplanmış ve derslik sistemine geçilmiş bir okula gereksinim duyulacağı görüşündedir. Tüm birimlerin tek çatı altında toplanmasını öngören öğretmenler, eski bir yapı olan okul binasının yenilenmesini istemektedirler. Çok önceden ve ihtiyacı geçici olarak karşılamak üzere yapılmış olan dağınık birimlerden oluşan okul, şimdiye kadar bir takım zorluklara çözümler üreterek ihtiyacı karşılamıştır. Ancak, böyle bir ortamda bir müddet sonra öğrenci sayısının artması ile ya bu sorunlar aşılamayacak hale gelecektir ya da verilen eğitim öğretimin kalitesi düşecektir. Bu sebeple öğretmenler odası, idari odaları, sınıfları, kütüphanesi, tuvaletleri gibi tüm birimleri içinde barındıran bir okul yapılması öğretmenlerin olması gerektiğini savundukları bir okul yapısıdır. Buna ek olarak, zekâ oyunları odası yapılması güzel olur. Yapılacak ilköğretim okulları binalarının tip proje olarak yapılmasından ziyade fiziksel olarak eğitim ve öğretime uygun olarak yapılması daha önemlidir. Benjamin (1991), Harder (1990) ve Yılmaz (2010) da tek tip olarak yapılan ilköğretim okulları binalarının ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğunu, okul binalarının sadece o günkü ihtiyaca göre mikro planlama ile değil, gelecekteki öğrenci akışı da göz önünde bulundurularak makro düzeyde planlama ile yapılması gerektiğini bildirmektedir.

Öğretmenler, konferans salonunun ise, büyük-küçük, fiziksel kapasitesi ölçüsünde her okulun önemli bir ihtiyacı olduğu görüşündedirler. Sıcak havalarda güneş, yağışlı havalarda yağmur, soğuk havalarda olumsuz hava şartları gibi etkenler yapılan tören ve kutlamaların aksamasına, yapılsa bile tam verim ve keyif alınmamasına sebep olduğundan bu gibi koşullarda etkinliklerin daha konforlu halde ve birliktelik içinde yapılması adına bir okula bir konferans salonu gerekmektedir.

Bahçe zemininde düzenlemeler yapılırken, zeminin tamamen asfalt olmaması, yaparak yaşayarak doğada öğrenme adına bir kısmının çim alan yapılması bir okul için önemlidir. Bu sonuç, MEB'in (2011b) okul bahçelerinin soğuk ve monoton bir görünüme sahip olmaması için beton ve asfalt yüzeylerden kaçınılması, peyzaj projesine uygun olarak doğa temelli yaklaşımla tasarlanmış geniş çim alanları ve okul bahçesi duvarı boyunca iklim bölgesine uygun ağaçları içeren düzenlemeler yapılması yönergesiyle örtüşmektedir.

Spor salonu ve oyun alanları gibi yerler sonraki öncelik sırasını almaktadırlar. Spor salonu yapılması her okul için mümkün olmayabilir, böyle durumlarda oyun alanlarının artırılması, kum havuzu, hobi bahçesi gibi alanlara yer ayrılması gerekir.

Bisikletle gelen öğretmen ve öğrenciler için bisiklet park alanlarının oluşturulması, okul paydaşlarını sağlıklı yaşama ve spora da tevsik edecektir. Aynı şekilde bisikletle gelen öğretmenler, derslere terli girmek için okulda öğretmenler için bir duş ve soyunma kabini olabileceği yönünde görüş belirtmişlerdir.

İki öğretmen, okulda yer sorunu olduğu için bir okul kitaplığı yapıldığını ancak ileride bir okul kütüphanesi kurulmasının her okul için gerekli olduğunu dile getirmiştir. Bu sonuç, MEB'in (2003) ilköğretim kurumlarının uygun bir yerinde okul kütüphanesi kurulması; okul kütüphanesi ve sınıf kitaplıklarının "Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği"nin hükümlerine göre düzenlenip işletilmesi yönergesini desteklemektedir.

Bir öğretmen okulun bütün duvarlarının komple resimlerle boyanmasının okulun enerjisini daha da yükselteceği, hatta bu resimlerin öğretmen- öğrenci işbirliği içinde yapılırsa paydaşlardaki aidiyet duygusunu daha da geliştireceği yönünde görüş bildirmiştir. Bir diğer öğretmenin görüşüne göre; okulun güncel olaylarının, resimlerinin, duyurularının gösterildiği bir barkovizyonun okul bahçelerinde bulunması görsel bir etkileşim yaratacaktır ve okul paydaşları kadar okul dışından insanları da cezbedecektir.

Yabancı dil öğretmenin özellikle vurgulamış olduğu ayakkabısız girilen halı zeminli sınıfların olması aslında bir ütopya değildir. Okulda yeterli alan varsa böyle bir sınıf ortamı yaratılması öğrenci için aktif öğrenme sürecini ve öğrenmeyi kolaylaştıracak, yapılan öğrenme etkinliklerine keyif katacaktır.

5.1.4.2. Öğrencilerin Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceğine İlişkin Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar

Öğrenciler okulun gelecekte ihtiyaç duyabileceği fiziksel iyileştirmeleri aşağıdaki şekilde sıralamışlardır:

- Konferans salonu yapılması,
- Spor salonu yapılması,
- Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak sınıfların genişletilmesi,
- Laboratuvar yapılması,
- Okul kütüphanesi kurulması,
- Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması,
- Okul ihata duvarının resimlendirilmesi,
- Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması,
- Bahçeye havuz yapılması.

Öğrenciler de tıpkı öğretmenler gibi, okulun en çok bir konferans salonuna ihtiyacının olduğu görüşündedirler. Sıcak havalarda güneş, yağışlı havalarda yağmur, soğuk havalarda olumsuz hava şartları gibi etkenler yapılan tören ve kutlamaların aksamasına, yapılsa bile tam verim ve keyif alınmamasına sebep olduğundan bu gibi koşullarda etkinliklerin daha konforlu halde ve birliktelik içinde yapılması adına bir okula bir konferans salonu gerekmektedir.

On öğrenciden yedisi spor salonu yapılmasını ve gelecekte okulu daha geniş sınıfları ile tek bina içerisinde görmek istediklerini belirtmişlerdir. Tüm birimlerin tek çatı altında toplanmasını isteyen öğrenciler öğretmenler odası, müdür odası, sınıfları, kütüphanesi içinde olan, duvarlarında etkinliklerini sergileyebilecekleri geniş ve güzel koridorları olan, tuvaletleri okulun dışında ve uzakta olmayan bir okul binasını tasvir etmektedirler.

On öğrenciden altısı laboratuvar yapılmasını, beşi ayrı bir okul kütüphanesi kurulmasını gelecekte yapılması gereken fiziki iyileştirmeler arasında saymışlardır. Okulda yer sorunu olduğu için okul kitaplığı yapıldığını bilmektedirler ancak ileride okul binası yeniden yapılırsa içinde mutlaka ayrı bir kütüphane isteyen öğrenciler kütüphanelerde ya da ayrı bir okuma ortamında okumaya daha istekli olmaktadır.

Sonuç olarak öğrencilerin talebi; konferans salonu, spor salonu, laboratuvarı, kütüphanesi ve daha geniş derslikleri olan bir okuldur. Bu sebeple okulların

yapılırken bu kısımları içinde barındıran binalar olarak planlanmasında ve yapılmasında ilerisi için fayda vardır. Bu sonuç, Gök ve Gürol'un (1999) çeşitli yollarda okullardaki fiziksel birim eksikliklerinin giderilmesi; laboratuvar, kütüphane, çok amaçlı salon, araç odası gibi birimleri olmayan okullara bu birimlerin sağlanması önerisi ile tutarlıdır.

On öğrenciden dördü bahçe zeminin bir kısmının çim alan yapılmasını ve hobi bahçeleri oluşturulmasını, üçü okul duvarlarının komple resimlerle boyanmasını, ikisi bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılmasını istediklerini ifade etmişlerdir. Okulun öğrencileri yakın çevreden geliyorsa genelde bisiklet kullanan öğrencilerdir ve bisikletle gelen bu öğrenciler için bisiklet park alanlarının oluşturulması, öğrencileri sağlıklı yaşama yönlendirirken spora da teşvik edecektir.

Demek ki öğrenciler kendilerini gerçekleştirebilecekleri, yaparak yaşayarak doğada özgür bir ortamda öğrenebilecekleri ya da ders dışındaki zamanlarda dört duvar arasından çıkıp hobilerini gerçekleştirebilecekleri alanlara ihtiyaç duymaktadırlar. Hobilerini okul ortamında yapmak ve arkadaşlarıyla paylaşmak onları motive ederken mutlu da edecektir. Sarpkaya'ya (2011) göre, sınıfa hobi köşelerinin yapılması öğrencinin özgüven geliştirmesine, bireysel ilgisinin fark edilmesine ve sınıfta kendisini mutlu hissetmesine yardımcı olacak; Karadağ, Mutlu ve Sayın'a (2012) göre de okul bahçesi çocuğun fiziksel, psikolojik ve sosyolojik gelişimine katkı sağlarken eğitimdeki başarısını artıracaktır. Karadağ, Mutlu ve Sayın (2012) ayrıca Türkiye'deki ilkokul ve ortaokul bahçeleri için planlama ve tasarım ölçütleri oluşturulmasını önermişlerdir. Bu çalışmada, okul binası ve sınıflar enerjik ve canlı renklerle uyumlu ve estetik bir şekilde boyanmış olmasına rağmen, öğrenciler okul duvarlarının da komple resimlerle boyanmasını istemişlerdir. Demek ki ilköğretim okulundaki öğrenciler okulu soğuk ve klasik bir bina olarak değil, cıvıl cıvıl, renkli, sıcak ve çekici bir masal diyarı gibi görmeyi arzu etmektedirler. Bu sonuç, Celep'in (2008) okullarda mekânların ve araçların özelliklerine uygun renkler seçilmesi, bu konuda öğrencilerin görüşlerinin alınması, sınıf ortamının da canlı renklerden oluşmasına özen gösterilmesi önerisi ile tutarlıdır.

Son olarak bir öğrenci okul bahçesine havuz yapılabileceğini düşünmektedir. Okulda imkânsız gibi düşünülen bu kadar değişiklik yapıldıktan sonra bahçeye havuz yapılmasının da mümkün olacağını, havuzun görsel amaçlı olaksa okul bahçesinde ve oturma alanlarının ortasında olması gerektiğini, yüzme ve spor amaçlı yapılacaktır.

spor salonunun içinde olması gerektiğini belirtmiştir. Bu sonuçlardan hareketle; bir yerden yapılmaya başlandıktan sonra, yapılanların öğrencilerin de vizyonunu ve misyonunu geliştirdiği, sınırlarını genişlettiği ve hiçbir şeyin imkânsız olmadığını düşünen öğrencilerin hayallerinde ve isteklerinde daha özgüvenli ve yaratıcı taleplerde bulunabildikleri görülmektedir.

5.1.4.3. Velilerin Okulun Gelecekte Fiziksel İyileştirme İhtiyacının Neler Olabileceğine İlişkin Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar

Veliler okulun gelecekte ihtiyaç duyabileceği fiziksel iyileştirmeleri aşağıdaki şekilde sıralamışlardır:

- Tüm birimlerin tek çatı altında toplanarak sınıfların genişletilmesi,
- Bahçe zemininde yeni düzenlemeler yapılması,
- Konferans salonu yapılması,
- Velilere bekleme ve görüşme odası yapılması,
- Spor salonu yapılması,
- Kantin yapılması,
- Okul ihata duvarının resimlendirilmesi,
- Bisiklet kullanımını teşvik edici düzenlemeler yapılması.

Öğrenciler okulun en çok bir konferans salonu ihtiyacının olduğu görüşündeyken, öğretmenler gibi velilere göre de gelecekteki en önemli fiziksel iyileştirme tüm birimlerin tek çatı altında toplanması ile yapılacaktır. Görüşülen on velinin tamamı hiç biri diğeri ile aynı standartta olmayan dar sınıfların büyütülmesi yönünde gelecekte bir fiziki iyileştirmeye ihtiyaç duyulacağı görüşündedir. Çünkü her sene öğrenci sayıları değişiklik göstermektedir. Ve bir okulun sınıfları yönetmelikle belirlenen asgari öğrenci sayısı kadar öğrenciyi sınıfta yeteri kadar alan sağlayarak istihdam etmek zorundadır. Wood'a (1992) göre, dersliklerin ebatları o derslikte öğrenim görmesi öngörülen öğrenci sayısına göre planlanmalı, ilköğretim okullarında sınıflar en az 20 metrekare olmalı, her öğrenci için kullanım alanının 1,2 metrekareden az olmamalı, dersliklerin tavan yüksekliği 3 metreden az olmamalıdır (Başar, 2003). Araştırmaya katılan tüm veliler bahçe zemininin bir kısmının çim alan yapılmasını ve çocuk bahçesi kurulmasını talep etmişlerdir. Öğrenciler gibi veliler de çocuklarının kendilerini gerçekleştirebilecekleri, yaparak yaşayarak doğada

özgür bir ortamda öğrenebilecekleri ya da ders dışındaki zamanlarda dört duvar arasından çıkıp hobilerini gerçekleştirebilecekleri alanların gerekliliğine inanmaktadırlar. Bu sonuç, MEB'in (2003) ilköğretim okullarında, öğrencilerin gezip oynamaları ve sportif faaliyetlerde bulunmaları için çevre imkânlarından yararlanılarak; kum havuzu, voleybol, basketbol ve futbol sahaları gibi yerler ile asılma, tırmanma, denge, atlama gibi faaliyetlerin yapılacağı araçlar bulundurulmasını öngören yönergesi ile örtüşmektedir.

Görüşülen on veliden sekizinin belirttiği üzere okulun gelecekte bir konferans salonuna ihtiyacı olabileceği öngörülmektedir. Veliler okulun kapasitesi ölçüsünde bir konferans salonu olması gerektiği görüşündedirler. Sıcak havalarda güneşten, yağışlı havalarda yağmurdan, soğuk havalarda olumsuz hava şartlarından etkilenmeden çocuklarının etkinliklerini konforlu bir ortamda izlemek veliler için memnuniyet verici ve beklentilerini tatmin edici bir duygudur. Böyle bir ortam velilerin etkinliklere daha istekli ve daha çok katılım sağlamasına sebep olacaktır ve paydaşların etkileşimini artıracaktır.

On veliden yedisi okulun gelecekte ihtiyaç duyabileceği bir fiziksel iyileştirme olarak, okulda kendilerine bir veli bekleme salonu ve veli görüşme odası yapılmasının kendilerini özel hissettireceğini ve öğretmen- veli görüşmelerin böyle bir ortamda daha sağlıklı ve verimli olacağını belirtmişlerdir.

Görüşülen on veliden beşi okula gelecekte spor salonu yapılmasını, dördü kantin yapılmasını, ikisi okul duvarlarının komple resimlerle boyanmasını okulun gelecekte ihtiyaç duyabileceği fiziksel iyileştirmeler olarak saymışlardır. Spor salonu ve kantin daha çok kullanıma yönelik ihtiyaçları karşılayacak fiziki değişimler iken, okul duvarlarının komple resimlerle boyanması elzem bir ihtiyaç olmayıp, tamamen görsel olarak fiziksel bir değişim talebidir. MEB (2003) de ilköğretim okullarında bulunması gereken bölümler arasında alanı en az kurallara uygun bir basketbol sahasının ölçülerinin alanından az olmayan, asgari 250 seyirci kapasiteli tribünleri olan spor salonlarını saymaktadır. Veliler de hemen hemen tüm gününü okulda geçiren öğrenci ve öğretmenler gibi, okul ortamında canlı ve uyumlu renklerin yarattığı estetik görünümün enerjiyi yükselteceğini düşünerek renkli bir okul istemektedirler.

Görüşülen on veliden biri, gelecekte okul bahçesine bir bisiklet otoparkının yapılabileceğini söylerken, genelde yakın çevreden gelen öğrenci ve velilerin okula bisikletle geldiklerini, hatta okula bisikletle gelen iki öğretmenin olduğunu ve bu

kişiler için bu fiziksel iyileştirmenin yapılması gerektiğini belirtmiştir. Böyle bir şeyin yapılması sağlıklı yaşama ve spora teşvik ederken köy içindeki bisiklet kullanımını artıracak, okul çevresindeki trafiği ve tehlikeyi azaltacaktır.

5.2. Öneriler

Araştırmanın sınırlılıkları göz önünde tutularak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

5.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

1. Okul müdürleri, okullarındaki fiziksel ortamları sürekli daha iyi koşullara taşımaya ve iyileştirmeye çalışmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı ilkokul ve ortaokullarda müdürler, okulun fiziksel sorunlarıyla baş etmek için çaresizce üstten ödenek gelmesini beklemek yerine liderlik güçlerini ve vizyonlarını kullanarak birtakım okul paydaşları ile işbirliği içinde yapacakları belirleyebilir; hayırseverler, belediyeler, sivil toplum kuruluşları, dernekler gibi kaynaklardan destek sağlayarak bu sorunları kısmen ya da tamamen çözebilirler. Sonuçta, kurumunu olduğundan daha iyi şartlara taşımak okul liderinin öngörüsü ölçüsünde ve önderliği kapasitesinde gerçekleşecektir. MEB'in 2023 vizyonunda da bahsedildiği üzere "Bir okul müdürü kadar okuldur".

2. Öğretmenlerin işlerine sevak gelmeleri ve iş motivasyonlarını artırmak için onlara 40 dakika boyunca etkin oldukları donanımlı ve konforlu sınıf ortamları, teneffüs aralarında ve ders dışı zamanlarda aidiyet duygusuyla vakit geçirebilecekleri keyifli bir öğretmenler odası ortamı, dışarıdan bakımlı ve ahenkli görünümü ile insanı kendine çeken estetik, saygın ve kurumsal bir okul ortamı sunulmalıdır.

3. Öğrencilerin okula ilgisi ve ders başarısını artırmak için onlara günlerinin büyük bir kısmını geçirdikleri rahat, donanımlı, konforlu ve görsel sınıf ortamları, teneffüs aralarında ve ders dışı zamanlarda güvenli hissederek vakit geçirebilecekleri oyun ve spor alanlarını içinde barındıran etkinliklerle dolu keyifli bir okul bahçesi, bakımlı, renkli ve estetik görünümüyle dışarıdan sempati uyandıran enerjik bir okul ortamı sunulmalıdır.

4. Velilerin okula aidiyet hissetmeleri ve okulu sahiplenerek daha çok işbirliğine yönelmeleri için güvenlik, hijyen ve konfor yönünden çocukları için endişe duymadıkları, geldikleri zaman vakit geçirebilecekleri, çocuklarının etkinliklerine katılabilecekleri yeterli ve keyifli alanları barındıran, dış görünümünden okul girişine, idari odasından sınıf ortamına saygın ve kurumsal bir kurum kimliği ile karşılandıkları, önce insana değer verildiğini hissettiren okul ortamları sunulmalıdır.

5. Okul müdürleri okulda yapabilecekleri fiziksel iyileştirmeleri ve yenilikleri belirlerken okul paydaşları olan öğretmen, öğrenci, velilerin fikirlerine de yer vermeli; yenileşme sürecinde paydaşlarla işbirliği içinde olmalı ve sonrasında paydaşların düşünce ve görüşlerini alarak yapılan işin sonuç ve etkilerini kurum yararına değerlendirmelidir.

6. Yöneticiler, bir eğitim ve okul lideri olarak, okullarına vizyon belirlemek, vizyonun yürütülmesinde baş rolü oynamak ve bu vizyonu sürekli daha üst düzeylere taşımak için diğer okul yöneticileri ile iletişim içinde olmalı, farklı okul ve kurumlara uygun zamanlarda ziyaretler düzenleyerek iyi örnek ve uygulamaları yerinde görmek suretiyle imkânları ölçüsünde kendi okuluna uyarlamalıdır.

7. İlköğretim yaş grubu öğrencileri için görsellik algısı oldukça önemlidir. Güzel olan şeylerin kendilerine ait olmasını arzu ederler. Okullarına aidiyet hissetmeleri için okulun en dıştan görselliği ile güzel bir yer olarak algılanması gerekir. Bu durum güzel bir yere gelme isteği ile okul motivasyonlarını artırırken devamsızlık oranlarını azaltacak, akademik başarı düzeylerini yükseltecektir.

8. Yapılan fiziksel iyileştirmeler bir süreç işidir. Süreç tamamlandıktan sonra okulun iyileştirme ihtiyacı kalmadığı anlamına gelmez. Bunun için ister fiziksel ister başka yönden olsun, sürekli iyileşmeyi ve okul gelişimini sağlayabilmek için okul paydaşları ile zaman zaman mevcut durum değerlendirmesi yapılarak, yenilikçi fikirlerin ortaya çıkabileceği, etkileşim yaratabilecek beyin fırtınası toplantıları düzenlenebilir.

9. Her okulun bölgesel ve çevresel koşullarına göre okul paydaşlarının öncelikleri ve ihtiyaçları da farklı olacaktır. Okul liderleri tarafından okulda yapılacak fiziksel iyileştirmeler tespit edilirken uygulama için aceleci davranılmamalı, öncelikler iyi sıralanmalıdır. Yapılan iyileştirmeler günü kurtarıcı değil, mümkün olduğunca

sürdürülebilir ve geliştirilebilir olmalı, bu yönüyle aynı zamanda kamu/ kurum yararını gözetmelidir.

10. Benzer çalışmalar ve bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı her kademedeki okulların kurulum aşamasında ya da yapım, onarım, tadilat ile ilgili yürütülecek olan projelerde veri kaynağı değerlendirilebilir.

5.2.2. Gelecekte Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Bu araştırma Antalya Aksu ilçesinde bulunan bir ilköğretim kurumunda çalışan öğretmenler, öğrenim gören öğrenciler ve öğrenci velileri ile gerçekleştirilmiştir. Benzer çalışmalar farklı il/ilçe/okul bazında da yapılabilir.

2. Bu çalışma bir ilköğretim kurumunda okul yönetimi tarafından gerçekleştirilen fiziksel iyileştirmelerin etkisine ilişkin paydaş görüşleri konusunda, görüşme kayıtları yapılarak, öğretmen, öğrenci ve velilerden elde edilen veriler karşılaştırılarak nitel desende hazırlanmıştır. Benzer bir çalışma nicel desende de yapılabilir.

3. Aynı çalışma farklı ortaöğretim kurumlarına yönelik olarak da yapılabilir.

4. Bu araştırma, araştırmacının okul müdürü olarak görev yaptığı bir okulda gerçekleştirildiği için yöneticinin görüşleri alınmamıştır. Gelecekte yapılacak araştırmaların kapsamına okul yöneticilerini almak da düşünülebilir. Bu tür çalışmalarda diğer paydaşlar olarak ilçe eğitim yöneticileri ve mülki amirlerin görüşlerinden de yararlanılabilir.

KAYNAKÇA

- Alıcıgüzel, İ. (1979). *İlk ve Orta Dereceli Okullarda Öğretim*.(4.Basım) İstanbul: İnkılap ve Aka Kitapevleri.
- Altındağ, M. (2005). *Eğitimde Araştırma Yöntemleri: Nitel Araştırma Teknikleri*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arslan, H. (2014). *Sınıf Yönetimi*. (1. Baskı) İstanbul: Paradigma Akademi Yayınları.
- Asan, C. (2019). *Fiziksel Mekanın Öğrenci Başarısına ve Öğrenci Davranışlarına Etkisi*. Pegem.Net.
file:///D:/YL%202019%202020/ALANYAZIN/Fiziksel%20Mekan%C4%B1n%20C3%96%C4%9Frenci%20Ba%C5%9Far%C4%B1s%C4%B1na%20ve%20C3%96%C4%9Frenci%20Davran%C4%B1%C5%9Far%C4%B1na%20Etkisi.html adresinden alınmıştır.
- Ataklı, A. (1999). *Toplumsal Kalkınma Açısından İlköğretimde Çocuğu Olan Ailelerin Eğitim Gereksinimleri*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 18, 245-255. <https://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/800-20120221143733-atakli.pdf> adresinden alınmıştır.
- Aydın, A. (1988). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Başar, H. (1998). *Sınıf Yönetimi*. (4. Basım) Ankara: Önder Matbaacılık Ltd Şti.
- Başar, M. A. (2000). İlköğretim okullarının işgören ve fiziki olanakları. *PAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*(8).
- Başaran, İ. E. (1974). *Türkiye'nin Zorunlu Öğrenim Sorunları ve Çözüm Yolları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara.
- Başaran, İ.E. (1982). *Temel Eğitim ve Yönetimi*. Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- Baştepe, i. (2009). Etkili okulun eğitim öğretim süreci ve ortamı boyutlarının nitelikleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), s. 76-83.
- Celep, C. (2008). *Sınıf Yönetiminde Kuram ve Uygulama*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Cüceloğlu, D. (1992). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Çınar, İ. (2014). *Sınıf Yönetimi* (2. Baskı) Ankara: Eğiten Kitap.
- Dönmez, B. (2008). Okul ve Sınıf Ergonomisi ya da İnsanı Öncelemek. *Eğitim-Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi*, Sayı:11.
- Edmondson, Lynne. (2002). *Perceptions of Physical and Psychosocial Aspects of a Safe*. Carbondale.
- Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Eğitimin Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri. (2004, Şubat 10-11). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları*(194), s. 41-47.
- Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekan. (2002). *Milli Eğitim Dergisi*, 153-154. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/153-154/uludag.htm adresinden alınmıştır.
- Eğitim Yönetimi. Ankara: 1983.
<http://www.pegemindex.net/index.php/Pati/article/view/2834> adresinden alınmıştır.
- Eren, E. (2008). *Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi* (11. Baskı). İstanbul: Beta Yayınevi.
- Gordon, T. (1996). *Etkili Öğretmenlik Eğitimi* (Çev. Emel Aksay). İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Gök, H. ve Gürol, M. (2002). Zaman ve Ergonomik Açıdan İlköğretim Okul Binalarının Kullanım Durumu. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 263-273.
- Gül, Y., Mıman, M., Ege, F. ve Saraç, S. (2015). Eğitimde renk ergonomisi üzerine bir çalışma: Toros Üniversitesi örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi*, 3(3), 419-424.
<https://dergipark.org.tr/download/article-file/195481> adresinden alınmıştır.
- Hathaway, W. E. (1987). *Light, Colour & Air Quality: Important Elements Of The Learning Environment*. Canada: Education Canada.
- Hathaway, W.E. (1988) ‘Educational Facilities’, Education Canaday Winter/Hiver, s.28.

Kleberg, R.J. (1998). Über die Quietat von Lernraumen'', Building und Erziehung, 51 Jg. Heft 1/ Marz, s.29-36.

<http://www.Egitim.Aku.Edu.Tr/Nitelarastirma.Ppt#256,1> Kaynağından erişildi.

Kalfa, Y. (2006). *Okul Büyüklüğünün Kalite, Verim ve Öğrenci Başarısına Etkileri*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Karadağ, A., Mutlu, S., ve Sayın, Ş. (2012). Okul Bahçelerinin Oyun Alanı Olarak Değeri: Düzce Kenti Örneği. *Ormancılık Dergisi*, 8(2), 45-56.

Kıran, H. (2009), *Etkili Sınıf Yönetimi*. (5.Baskı) Ankara: Anı Yayıncılık.

Konu, A., & Lintonen, T. (2005). Theory-based survey analysis of well-being in secondary schools in Finland. *Health Promotion International*, 21(1), 27-35.
<http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=d6a67fbc-10de-42f0-be87-bd4985b0696c%40sessionmgr101> adresinden alınmıştır.

Köse, Ç. ve Barkul, Ö. (2012, 12). İlköğretim Yapılarında Tip Proje Uygulama Sorunları Üzerine Bir İnceleme. *Megaron Journal*. 7(2), 101-102. 07 23, 2019 tarihinde Megaronjournal.com:
http://www.journalagent.com/megaron/pdfs/MEGARON_7_2_94_102.pdf adresinden alınmıştır.

MEB, (2006). *Okul Kütüphaneleri Standart Yönergesi*. MEB Mevzuat, Kasım 2006 tarih ve 2590 sayılı Tebliğler Dergisi. Ankara.

MEB, (2003). *İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*, 27.08.2003 tarih ve 25212 sayılı Resmi Gazete.

MEB, (2011a). *Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesi*, 17.02.2011 tarih ve 1243 sayılı resmi yazı.

MEB, (2011b). *Okullar Hayat Olsun Projesi* (MEB, Orman Su İşleri Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği, Gönüllü Katılımcılar ve Belediyeler arasında imzalanan 13 Aralık 2011 tarihli protokol).

MEB, İ. v. (2015). 07 2019 tarihinde
http://erbaa.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_12/06090414_2015_egitim_yapilari__asgari_tasarim_standartlari___klavuzu.pdf adresinden alınmıştır.

Nitelikli Bir Temel Eğitim Nasıl Olmalıdır?. *Türk Milli Eğitiminde Kalite Paneli*. İstanbul: TSE, 1994.

- Özçetin, S. (2017). *Eğitim Kurumlarında Canlandırıcı Liderlik; Etmenleri, Göstergeleri ve Etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Özçetin, S. (2013). *Öğretmen Liderliğinin Okul Liderlik Kapasitesinin Gelişimine Etkisi: Bir Durum Çalışması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Özden, Y. (2003). Sınıf İçinde Öğrenme Öğretme Ortamının Düzenlenmesi. *Sınıf Yönetimi*, (Ed: E. Karip), Ankara: Pegem Akademi.
- Sağlıkova, Y. (1990). Orta Eğitim İçin Bir Kampus. *Tasarım Dergisi*, 1(4).
- Sarpkaya, R. (2011), *Sınıf Yönetimi*. Ankara: İhtiyaç Yayıncılık.
- Şişman, İ. (2011), *Eğitimde Mükemmellik Arayışı (Etkili Okullar)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Şahin, İ. (2006). *İlköğretim Müfredat Laboratuvar Okullarının Okul Geliştirme Süreci Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. (1932). 07 23, 2019 tarihinde Türk Dil Kurumu Sözlükleri: <http://sozluk.gov.tr/> adresinden alınmıştır.
- Yıldırım, A. ve ŞİMŞEK, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, A. (2012). İlköğretim Okullarının Fiziksel Yapılarının Eğitim ve Öğretim Açısından Değerlendirilmesi. *Bahkesir University The Journal Of Social Sciences Institute* , 15 (28).

EKLER

EK1- Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Katılımcı Görüşme Formu

Giriş

Merhaba, Antalya Solak İlkokulu ve Ortaokulu'nda okul müdürü olarak görev yapmakta olan İngilizce öğretmeni Neslihan BEDİRHANOĞLU'yum. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Yönetimi ve Denetimi alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile bir İlköğretim kurumunda okul yönetimi tarafından gerçekleştirilen fiziksel iyileştirmelerin öğretmen, öğrenci ve veliler üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçların okullardaki fiziki koşulların okul paydaşlarını ne şekilde etkilediği hakkında öğretmen, öğrenci ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin bilinmesini sağlayacağı ve okullardaki fiziki ortamın ve fiziki iyileştirmelerin önemine dikkat çekerek gelecekte okul estetiğinin geliştirilmesi hususunda bir standart sağlaması açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin bir kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 30-45 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

EK2- Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Öğretmen Görüşme Soruları

Demografik Sorular:

1. Cinsiyetiniz?
2. Kaç yıllık öğretmensiniz?
3. Okuldaki görev süreniz?
4. Branşınız?

Yarı Yapılandırılmış Sorular:

1. Okulunuzu 2 yıl önce nasıl görüyordunuz? Bu durum sizi nasıl etkilemekteydi?
2. Şu anda okulunuzda son 2 yılda yapılan fiziksel iyileştirme olarak neleri görüyorsunuz?
3. Bu iyileştirmeler/değişimler sizde nasıl bir etki yarattı?

Sondalar:

- a) Okul bağlılığı açısından?
 - b) Eğitim süreci açısından?
 - c) Öğrencileriniz üzerindeki etkisi açısından?
4. Okulunuzun fiziksel açıdan daha ne gibi iyileştirmelere ihtiyacı olduğunu düşünüyorsunuz?

Neslihan BEDİRHANOĞLU
EYD-2012

EK3-Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Öğrenci Görüşme Soruları

Demografik Sorular:

1. Cinsiyetiniz?
2. Öğrenim gördüğünüz sınıf seviyesi?
3. Bu okulda bulunma süreniz?
4. Yaşınız?

Yarı Yapılandırılmış Sorular:

1. Okulunuzu 2 yıl önce nasıl görüyordunuz? Bu durum sizi nasıl etkilemekteydi?
2. Şu anda okulunuzda son 2 yılda yapılan fiziksel iyileştirme olarak neleri görüyorsunuz?
3. Bu iyileştirmeler/değişimler sizde nasıl bir etki yarattı?
4. Okulunuzda fiziksel açıdan daha nelerin yapılmasını isterdiniz?

Neslihan BEDİRHANOĞLU
EYD-2012

EK4- Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Veli Görüşme Soruları

Demografik Sorular:

5. Cinsiyetiniz?
6. Öğrencinizin öğrenim gördüğü sınıf seviyesi?
7. Öğrencinizin bu okulda bulunma süresi?
8. Eğitim düzeyiniz?

Yarı Yapılandırılmış Sorular:

1. Okulunuzu 2 yıl önce nasıl görüyordunuz? Bu durum sizi nasıl etkilemekteydi?
2. Şu anda okulunuzda son 2 yılda yapılan fiziksel iyileştirme olarak neleri görüyorsunuz?
3. Bu iyileştirmeler/değişimler sizde nasıl bir etki yarattı?

Sondalar:

- a. Okul bağlılığı açısından?
- b. Eğitim süreci açısından?
- c. Öğrencileriniz üzerindeki etkisi açısından?
4. Okulunuzda fiziksel açıdan daha nelerin yapılmasını isterdiniz?

Neslihan BEDİRHANOĞLU
EYD-2012

EK5- KATILIMCI İÇİN İZİN FORMU

Bu formdaki imzam Prof. Dr. Mualla AKSU'nun danışmanlığında Yüksek Lisans Öğrencisi, Solak İlkokulu ve Ortaokulu Okul Müdürü ve İngilizce Öğretmeni Neslihan BEDİRHANOĞLU ile yürütülen ‘’ Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Paydaş Görüşleri’’ adlı çalışmaya katılmayı kabul ettiğimi gösterir. Bu araştırmadaki katılımım yüz yüze bir görüşmeden oluşacaktır.

Bu araştırmaya katılmakla aşağıda belirtilenleri anladığımı da beyan ederim:

1. Ben bu araştırmaya gönüllüyüm ve istediğim zaman katılımdan vaz geçebilirim.
2. Araştırmada fiziksel ve psikolojik yönden herhangi bir risk bulunmamaktadır.
3. Araştırmada vereceğim bilgiler gizli kalacak, görüşme kayıtları araştırmacı tarafından toplanıp analize tabi tutulacak ve araştırma sürecinin tamamlanmasından sonra mevcut kayıtlar imha edilecektir.
4. İstedğim takdirde araştırmanın özeti e-posta yoluyla tarafıma iletilecektir.
5. Araştırmada vereceğim bilgilere dayalı sonuçların bilimsel ortamlarda tartışılması ve yayımlanmasına izin veriyorum.

Ben,(isim) görüşmeye katılmayı kabul ediyorum.

Görüşmenin ses cihazına kaydedilmesine izin veriyorum. Evet () Hayır ()

Katılımcının imzası

Tarih:

EK6- MEB İzin Belgesi

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890-20-E.20703807
Konu : Anket Uygulaması

04.12.2017

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE
ANTALYA

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Neslihan BEDİRHANOĞLU'nun "Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Paydaş Görüşleri " adlı araştırmasını, İlimiz Aksu İlçesi Solak İlk ve Ortaokulunda uygulama isteği ile ilgili 10/11/2017 tarih ve 40727 sayılı yazısı, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 29/11/2017 tarihinde incelenerek "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" esaslarına uygun olduğu tespit edilmiştir.

Komisyonumuzca, "Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Paydaş Görüşleri " isimli araştırmasını, İlimiz Aksu İlçesinde Bulunan Solak İlk ve Ortaokulunda görev yapan yönetici, öğretmen, öğrenciler ve velilerine, Okul Müdürlüklerinin bilgisi, takibi ve sorumluluğunda, bahse konu Genelge ve çalışma takvimi doğrultusunda, eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmaksızın yapılması,

Söz konusu araştırmanın bitimine müteakip; sonuç raporunun iki örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi kaydıyla uygulanması, Komisyonca uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, Valilik Makamının 23/02/2015 tarih ve 5347 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Erhan BAYDUR
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
04.12.2017

Yüksel ARSLAN
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. MERKEZ/ANTALYA
E-posta: projeler07@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md. Yrd.
Tel: (0 242) 238 60 00
Faks: (0 242) 238 61 11

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 62a8-05f8-38cb-b8fc-c23b kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890-605.01-E.22161138

22.12.2017

Konu: Anket Uygulaması

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi :10/11/2017 tarih ve 40727 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Neslihan BEDİRHANOĞLU'nun "Bir İlköğretim Kurumunda Okul Yönetimi Tarafından Gerçekleştirilen Fiziksel İyileştirmelerin Etkisine İlişkin Paydaş Görüşleri " adlı araştırmasını, İlimiz Aksu İlçesi Solak İlk ve Ortaokulunda uygulama isteği ile ilgili 10/11/2017 tarih ve 40727 sayılı yazısı, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 29/11/2017 tarihinde incelenerek "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" gereğince uygun görülmüş olup, Müdürlüğümüzün 04/12/2017 tarihli ve 20703807 sayılı onayı ve uygulanacak veri toplama araçları onaylanarak ekte gönderilmiştir.

Müdürlüğümüz ve Üniversiteniz arasında yapılan "Eğitim İşbirliği Protokolü"nün 5. Maddesinin "d" bendinde yer alan "Yapılan Çalışmaların Sonuçları Tarafarla Paylaşılır" hükmü gereğince; araştırmanın bitiminde, sonuç raporunun iki örneğinin CD ortamında (başvuru sahibinin ekte örneği bulunan dilekçe ile) Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi hususunda;

Gereğini arz ederim.

Erhan BAYDUR
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER:

- 1- Onay ve ekleri (4 sayfa)
- 2-Dilekçe Örneği(1 sayfa)

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. MERKEZ/ANTALYA
E-posta: projeler07@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md. Yrd.
Tel: (0 242) 238 60 00
Faks: (0 242) 238 61 11

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 5fd5-6c90-3878-8406-26f6 kodu ile teyit edilebilir.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Neslihan BEDİRHANOĞLU
Doğum Yeri ve Tarihi : Isparta 07.05.1977

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi :Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
Kimya Bölümü 2000
Yüksek Lisans Öğrenimi :İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi
Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Bölümü 2002
Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bölümü 2019
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri:

İş Deneyimi

Stajlar:

Projeler: Antalya Valiliği Proje Koordinasyon Merkezi 2004

Kepez Kaymakamlığı ve İlçe MEM ARGE Projeleri 2012

Çalıştığı Kurum: Solak İlkokulu ve Ortaokulu Aksu/ANTALYA 2015-...

İletişim

E-Posta Adresi: neslihanbedirhanoglu@gmail.com

